

R. P. R.

DOS. Nr. 40005

VOL. Nr. 100

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

Serviciul „C.”

Secția „C.”-Regională

ARHIVA OPERATIVA

DOSAR

Ancheta

*Martorii
lui*

*Mendel
&
Eugen*

Data

P 000148, Vol. 100

Urmează Vol. Nr. 101

P 148/100

II

C.N.S.A.S.

1.

TABEL DE MARTORI

=====

1. BARNĂ VICTOR	Pag. 1 - 9
2. BALĂCEANU VICTOR	" 10 - 23
3. BLĂU FREDRICH	" 24 - 28
4. BLĂU FERDINAND	" 29 - 31
5. BLĂU HENRICH	" 32 - 47
6. BRUMARU CLARA	" 48 - 54
7. CIORANU LUCIAN	" 55 - 63
8. DINESCU NICOLAE	" 64 - 66
9. FARKAS ARNOLD	" 67 - 75
10. FARKAS MOISE	" 76 - 84
11. GROSMAN ANDREI	" 85 - 90
12. GROSMAN ALEXANDRU	" 91 - 93
13. GHINGOLD NANDOR	" 94 - 102
14. MACIUCA NICU	" 103 - 111
15. NEGOESCU MIHAIL	" 112 - 122
16. NEUMAN SOLOMON	" 123 - 129
17. POMARIUS ALFRED	" 130 - 132
18. RADU LECCA	" 133 - 135
19. REZY ETELCA zisă ETUS	" 136 - 138
20. SZANTO STEFANIA	" 139 - 143
21. STEFANIU STEFAN	" 144 - 157
22. WEISZ IOAN	" 158 - 173

2

Bor ✓

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Martorul BARNĂ VICTOR născut la 27 Ianuarie 1903, în Blaj Raionul Târnăveni, fiul lui CONSTANTIN și MARIA, de profesie avocat în prezent în colectivul cercetărilor, cu domiciliu în Sighișoara Str. I.V. Stalin Nr. 2

25 Martie 1953 Sighișoara.-

Interogatoriul a început la ora 14.10

" s'a terminat la " 14.50

Intrebare:

Ai cunoscut o persoană cu numele MENDEL EUGEN ?

Răspuns:

Da, am cunoscut este de profesie avocat în prezent cu domiciliu în București.-

Intrebare:

Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut pe MENDEL EUGEN ?

Răspuns:

L-am cunoscut în orașul Sighișoara în August 1930 în relațiile de profesieune. el fiind în același timp avocat și făcea parte din baroul avocaților Târnavă Mare.-

Intrebare:

Ce activitatea a desfășurat MENDEL EUGEN în calitate de președinte al comunității evrești din Sighișoara ?

Răspuns:

Nu cunosc ce activitate a desfășurat, și nici nu știu dacă a fost președintele comunității evrești.-

Intrebare:

Ce ști d-ta despre oficial Centralei Evreilor și cine era președintele acestui oficiu?

Răspuns:

Nu am cunoștință despre acest oficiu.-

Intrebare:

Ce organizație sionistă a existat în fostul județ Târnavă Mare?

././.

ss. Barna Victor,

Răspuns:

Nu cunosc ce organizația sionistă au existat în fostul județ Târnava Mare și nici nu am auzit despre aceste organizații.-

Intrebare:

Arată d-ta ce activitatea politică a desfășurat MENDEL EUGEN înainte de 23 August 1944 ?

Răspuns:

Nu cunosc ce activitatea politică a desfășurat, însă din dosarul de verificare al său ca avocat, eu fiind președintele comidiei de verificare, am văzut declarația lui în ultimul timp, în care arată că a făcut parte din Mișcarea Sionistă. Nu cunosc alte amănunte în legătură cu MENDEL EUGEN.-

După ce am citit prezentul proces verbal și am constatat că în adevăr conține cele declarate de mine, susțin și semnez.-

LT. MAJ. DE SECURITATE,

ss.Barna Victor,

Cernat Alex.

Proces-Verbal de interogator

^{Martor.}
^{Arestat} Barna Victor născut la 27 Ianuarie 1903, în Blej
Rai. Târnușeri, fiul lui C. Ziu și Maria, de profesie Avocat în
prezent în colectivul avocaților, cu domiciliu în Sighisoara Str. J. V. Stalin 2
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

25 Martie 1953.

Orașul Sighisoara

Interogatoriul a început la ora 14 - și 10 - min.
„ s'a terminat la „ 14 - și 50 „

Intrebare: Ai cunoscut o persoană cu numele Mendel Egeu

Răspuns: Da am cunoscut, este de profesie avocat,
în prezent cu domiciliu în București.

Intrebare: Când și în ce împrejurări l-ai
cunoscut pe Mendel Egeu?

Răspuns: L-am cunoscut în orașul Sighisoara
în August 1930, în relațiile de profesie, el fiind
în acel timp. avocat și făcea parte din baroul
avocaților. Târnușeri Mare.

Intrebare: Ce activitate a desfășurat Mendel Egeu
în calitate de președinte al Comunității ercești din
Sighisoara?

Răspuns: Nu cunosc ce activitate a desfășurat
și nici nu știu dacă a fost președintele comunității
ercești.

Intrebare: Ce ști d-ta despre oficiul Centralei
Țevicilor și cine era președintele acestui oficiu?

Răspuns: Nu am cunoștință despre acest

Semnătura,

Urmare: oficiu.

Intrebare. Ce organizatii sioniste au existat in
județul Târnova Mare?

Răspuns. Nu cunosc ce organizatii sioniste
au existat in județul Târnova Mare și nici nu
am auzit despre aceste organizatii.

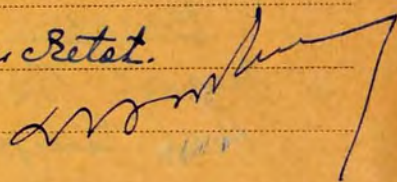
Intrebare. Arată d-ta ce activitate politica a
desfășurat Mendel Eugeu înainte de 23. August. 1944?

Răspuns. Nu cunosc ce activitate politica
a desfășurat, însă din cauza lipsei de verificare el și
colaboratorii săi fiind președintele comisiei de verificare,
am văzut declarația lui în ultimul timp. În
care arată că a făcut parte din Mișcarea
Sionistă. Nu cunosc alte amănunte în legătură
cu Mendel Eugeu -

După ce am citit prezentul proces verbal și
am constatat că în adevăr cauzele cele declarate
de mine, susțin - și seunez.

of. Auctoritar.
Ministerul de Securitate
Cernot. Alexandru.

Auctoritar.

Semnătura,

Mur
Data in fata noastra
azi 18/5 1953.

de sec.

Florian

DECLARATIE

Subsemnatul BARNA VICTOR, de profesie avocat, născut in 1903 Ianuarie 27, fiul lui Constantin si al Mariei cu ultimul domiciliu in Sighisoara Str. I.V. Stalin 2, cu privire la MENDEL EUGEN, - declar următoarele:

L'am cunoscut in anul 1930 (una mie nouă sute treizeci), când am venit in Sighisoara si anume din relatii profesionale.- Când am venit in Sighisoara stiu că avea unul din cele mai bune birouri avocatiile din Sighisoara având o clientelă bună in special firme săsesti.-

Avea o situatie materială foarte bună.-

După cât stiu a avut trei case in Sighisoara conta ca om cu stare materială bună.-

Cu MENDEL EUGEN am avut relatii profesionale amicale mai bine zis colegiale pentru că amândoi eram avocati. In casa lui am fost numai de două ori si stiu că era bine aranjat. Era un avocat apreciat, avea o clientelă numeroasă si cauze importante, avea clientelă dintre firmele săsesti din Sighisoara.-

Avea in biroul său pe Henrich Blau ca stagior si apoi avocat mai multi ani.-

Ca angajată secretară a avut pe Rezi Etus care in prezent se află in Tg. Mures. In 1941 a fost exclus din Barou si a fost reprimit după 23 August 1944.-

In perioada intre 1941 si 1944 nu stiu cu ce s'a ocupat.

Nu stiu nimic in ce priveste relatiile lui MENDEL cu organele politiei si ale prefecturii si nu pot sti dacă a avut relatii s'au nu.- Nu stiu nimic referitor la trecutul politic al lui Mendel Eugen însă din dosarul de verificare a avocailor aflat la Colectivul avocailor in Sighisoara, rezultă că a făcut parte din organizatia Sionistă din Transilvania, din Sighisoara până in anul 1940, după propia s'a declaratie semnată de el.-

După 23 August 1944 stiu că s'a in scris in P.S.D. si apoi trecut in P.M.R.-

Ca membru P.S.D. si apoi P.M.R. până la plecarea s'a in Bucuresti a activat constincios.-

A avut prieteni buni in Sighisoara pe. I. Maurer Ioan azi in Bucuresti.-

2. Vinter Gheorghe fost prop.fabrici mezeluri in Sighisoara.-

3. Hula Virgil, functionar Banca investitii din Sibiu.-

4. Blau Henrich prim consult Sfatul Raional orasul Stalin.-

Altceva nu mai stiu despre Mendel Eugen.- Pe actuala s'a sotie Estera am cunoscut-o cu ocazia celebrării căsătoriei civile, eu fiind in 1948-1949 ajutor de primar in Sighisoara si eu am făcut formele de căsătorie.- In ce priveste activitatea ei politică, nu am nici-o cunostintă in cauză, nici din trecut si nici din prezent.-

Sighisoara 18 Mai 1953.-

ss/ Barna Victor.-

Data în fața noastră
azi 18/V 1953.

L. de sec. 7

Colțan

Declarație

Subsemnatul Basna Victor, de profesie avocat, născut 1903 Ianuarie 27, fiul lui Constantin și al Mariei, - cu ultimul domiciliu în Hălbișoara, - Str. P.V. Stalin 2, - cu privire la Mendel Pușcu, - declar următoarele: Lămurăsum în anul 1930, în calitate nouăscute terpei, când am venit în Hălbișoara, și am avut din relații profesionale. - Când am venit în Hălbișoara, știu că avea unul din cele mai bune birouri avocațiale din Hălbișoara. Avea o clientela bună și special femeie sunt. -

avea o situație materială foarte bună. - După cât știu a avut trei case în Hălbișoara, în Hălbișoara conta ca pe un cuplător materială bună.

Ca Mendel Pușcu am avut relații profesionale amicale mai bine și colegiale, pentru amândoi eram avocați. În casa lui am fost numai de două ori și știu că era bine păstrat. - Era un avocat apreciat, avea o clientela numeroasă și cauze importante. Avea clientela dintre femeile săsești din Hălbișoara. - Avea pe fiul său pe Henric Blau ca protejat și apoi avocat, mai multă am.

Ca măgărașă secretară a avut pe Rezi Blus care în prezent se ocupă în 19. Mures. În 1941, a fost chemat din țară și nu s-a putut reveni decât în 23 August 1944. - În perioada între 1941 și 1944 nu știu cum se sa ocupat.

Am știu nimic și ce privește relațiile lui
Mussel cu organele politice și ale profes-
turii, și nu pot să spun nimic și despre relațiile
său cu. — Am știu nimic referitor la
trecutul politic al lui Mussel după
război și dorind să verificare și investiga-
tor raportați la Comitetul avocaților în
Iylos ora, — referența să a făcut parte din
organizația sionistă din Transilvania, —
din Iylos ora până în anul 1940, — după
propria sa declarație rememora de el. —

după 23 august 1944 și să
inscrie în P.S.D. și apoi trecut în P.M.R. —

Ca membru P.S.D. și apoi P.M.R. —
— până la plecarea sa în București, a
activat conștiințios. —

a avut pe lângă el în Iylos ora
pe: Maurer Ioan, și în București:

2. Dintre Glungeț f. prop. fabr. uzinelor în
Iylos ora. —

3. Hulka Virgil, funcționar în oraș
său Iylos. —

4. Blau Gheorghe jurnalist în statul Național
nosul Stalin. —

Alteceva pe mai puțin despre Mussel
Burgu. — Pe actualitate sa soție poteca sau
cumint-o cu ocazia celebrării căsătoriei
său, în anul în 1948-1949 raportor
de primar în Iylos ora și să său fă-
cut formule de căsătorie. — Nu se privesc
certitudinea ei politică, nu său nici o
conștiință în viața, nici său trecut și
nici din prezent. — Iylos ora 18 Iunie
1953 —

PROCES-VERBAL DE INTEROGATOR

18 Mai 1953.

Orașul Lighisova.

Interogatoriul a început la ora 15 și 30 minute. Interogatoriul s'a terminat la ora 18 și 30 minute.

Eu, Lt. Poram Vasile
am interogat în calitate de anchetator

1. Numele Barna (pe arestatul, reținutul, martorul)
2. Pronumele Sictar
3. Anul, luna și ziua nașterii 1903 Ianuarie 27.
4. Locul nașterii Blaj, raionul Târnăveni Rep. Brazil Statie.
5. Cetățenia română
6. Naționalitatea română.
7. Apartenența politică P. M. R. din ce an 1946.
8. Studii Doctoratul în drept - Cluj - 1930.
(când, unde și ce școală a absolvit)
9. Profesia avocat
10. Ultimul loc de muncă și funcția Colectivul avocaților Lighisova - Avocat.
11. Ultimul domiciliu Lighisova Str. P. V. Statie nr. 6.
12. Situația familială Căsătorit, soția Daniela, de 48 ani
(soția, copii, numele lor, vârsta lor, domiciliu și ocupația)
cosmică domiciliată în Lighisova Str. P. V. Statie nr. 6.
Barna Marin, fiu, elev dom. nr. 11 - 18 ani
Barna Lucian, fiu - 16 ani
Barna Eugenia, fiică - 14 ani
13. Origina socială mic burgheză (tata fost învățător)
una casă de locuit în Blaj. (averea părinților până la 23 August 1944 și în prezent)
14. Activitatea politică până în 1947 În anul 1933 m'am înscriș în P.M.L. Brașov, din care m'am retras în 1934. (în ce partide politice a fost.
Înscriș în P. I. D. de unde la verificare am devenit P.M.R.-ist.
Participare în alegeri)
În alegeri am participat în P.I.D. și P.M.R.

Semnătura,

15. Decorații, distincții și premii guvernamentale nu am primit
(înainte și după 23 August 1944)

16. În ce armată a făcut serviciu, grad, funcție Scutit medical.

17. Dacă a fost prizonier nu am fost prizonier.
(unde și când)

18. Dacă a fost în străinătate, unde, când și în legătură cu ce nu am fost

19. Dacă a participat în bande, în organizații contra-revoluționare nu am participat.

20. Dacă a fost judecat, când, din ce cauze, de cine și la ce pedepse a fost condamnat nu am fost judecat și nici condamnat.

Întrebare: Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut pe Mendel Eugen?

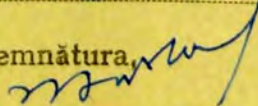
Răspuns: Pe Mendel Eugen, l-am cunoscut ca avocat la venirea mea în Sighisoara în anul 1930.

Întrebare: Ce situație materială avea Mendel Eugen, pe atunci?

Răspuns: Mendel Eugen, stiu că deținea unul din cele mai mari birouri avocațiale din Sighisoara, având o cliențelă bună (bogată) în special firme comerciale săsești.

Stiu că câștiga foarte mulți bani și că avea o situație materială, foarte bună. Posedea

Semnătura

Urmare: Trei case de locuit si a avut si masina proprie. In Sighisoara a contat in tot timpul ca un om bogat avand relatii bune cu lumea de o seara cu el.

Intrebare: Ce relatii ai avut d-ta cu el?

Raspuns: Am avut cu el relatii colegiale, profesionale, amandoi fiind avocati. Am fost numai de doua ori in casa lui si am putut constata in aceste ocazii biroul in care traia.

Intrebare: Te cunoaste in legatura cu activitatea lui ca avocat?

Raspuns: Stiu ca era un avocat apreciat si ca avea o clientela numeroasa si cu cauze mai importante. Stiu ca era avocatul unei firme comerciale sasese din Sighisoara ale caror interese le apară. Mai pot spune ca in biroul lui a lucrat inca un avocat cunoscut Blone Heinrich timp de mai multi ani. A mai avut o secretara timp indelungat nume Rezy Elus care in prezent se afla in Ig. Mures.

In 1941 ca avocat a fost exclus din barou, si nu a fost deprimat decat in 1944 dupa 23 sept.

Faptul ca avea o avere apa frumoasa, mi l-am explicat prin aceea ca a castigat bine avand o clientela bogata.

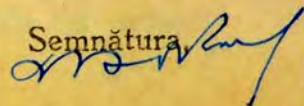
Intrebare: Cu ce s'a ocupat in perioada 1941-1944?

Raspuns: Stiu ca era in Sighisoara insa nu stiu cu ce se ocupa.

Intrebare: Si raspuns sincer?

Raspuns: Da, am raspuns absolut sincer.

Semnatura

1906

Urmare: Intrebare: Ce cunosti în legătura cu relatiile lui Mendel Eugen cu organele politice și prefectura din Lighisvora?

Răspuns: Nu cunosc legăturile lui de această natură.

Intrebare: Ce cunosti în legătura cu trecutul lui politic?

Răspuns: Trecutul lui politic nu-l cunosc, însă din dorința lui de adevărat eu fiind Președintele Comisiei de Verificare a avocaților după 23 Aug. 1944. - am găsit o declarație de-a lui în care arată că a fost membru în mișcarea Sionistă până în 1940.

După 23 Aug. 1944. - știu că s'a înscris în P.S.D. de unde la unificarea a devenit membru P.M.R. Ca membru P.S.D. și P.M.R. până a nu pleca la București știu că 'activa confidențial.

Intrebare: Ce prieteni buni ști' că a avut Mendel Eugen?

Răspuns: Știu că era bun prieten cu următorii:
1. Plauer Ion (fost ministru) în prezent e la București.
2. Kinter Gheorghe, proprietar de fabrică de mezeluri, e în Lighisvora.
3. Iulian Pipil, funcționar la Direcția de Investitii din Libiu.
4. Blau Heinrich, avocat juriștului la Spitalul de Pulm. Dr. Holcu.
Cu aceștia l-am văzut des împreună.

Intrebare: Ce mai ai de declarat în legătura cu Mendel?

Răspuns: Nu mai am nimic de declarat, deosebit.

Acest P.D. de interogatoriu, după ce l-am citit curând cu curiozitate și am constatat că, corespunde într-un total cu cele declarate de mine, îl susțin de senin și propriu, peștit de mine. Anchetator.

H. Gheorghe

Martor:
L. S. S. S.

Observație: Fiecare pagină a procesului-verbal se iscălește de către arestat sau martor, iar ultima pagină și de către anchetator.

10

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

24 Noembrie 1953 București.-

Interogatoriul a început la 9.00

" s'a terminat la 18.00

Bu, Lt. de Securitate, VIZITIU VASILE am interogat în calitate de anchetator pe martorul BALACEANU VICTOR născut în anul 1910 August 17 în Buzău, de cetățenie română naționalitate română, neîncadrat politicește, studii 4 cl. primare Buzău și Iași din 1917-1921, 8 cl. liceu Iași din 1921-1929. Academia Comercială în București din 1931-1935, Doctorat în Științe Economice 1945-1948, de profesie funcționar, ultimul loc de muncă la Banca de Credit pentru Investiții București, Șef Devize, ultimul domiciliu în București Str. Viitor Nr. 117 Raionul 1 Mai, necătorit, origina socială funcționari C.F.R., simpatizant al mișcării legionare din 1938, am participat la toate alegerile după 23 August 1944 ca alegător, decorat cu Coroana României în 1941, satisfăcut serviciul militar, în armata Română Regimentul 7 vânători, cu gradul de căpitan de rezervă, comandant de pluton, și comandant companie.-nu a fost prizonier, a fost în U.R.S.S. până aproape de Odesa cu frontul 1941, nu a participat la bande contra-revoluționare, nu a fost judecat s'au condamnat.-

Intrebare:

Cunoști o persoană cu numele de MENDEL EUGEN

Răspuns:

Da, cunosc o persoană cu numele de MENDEL EUGEN, este un om de statură mijlocie, cu chelie și păr alb voinic umblă înbrăcat elegant, avea atitudine de boer.-

.//.

Intrebare:

Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut ?

Răspuns:

L-am cunoscut pe numitul MENDEL EUGEN în anul 1949, la Banca de Credit pentru Investiții, când a fost transferat dela Casa de Economii și Cecuri Poștale la Banca de Credit pentru Investiții ca inspector.-

Intrebare:

Ce funcții îndeplinea MENDEL EUGEN l-a Banca de Credit pentru Investiții ?

Răspuns

MENDEL EUGEN în cadrul Băncii de Credit pentru Investiții a îndeplinit funcția de director adjunct.-

Intrebare:

Ce servicii conducea MENDEL EUGEN la Banca de Credit pentru Investiții, în calitate ce o avea de director adjunct ?

Răspuns:

În calitate pe care a avut-o MENDEL EUGEN, de director adjunct la Banca de Credit pentru Investiții conducea următoarele servicii : 1.- Serviciul Controlului până în Iunie 1950. Din Iunie 1950 a condus serviciile : Serviciul finanțări Industriei.- 2. Serviciul finanțări Agriculturi și Siviculturi.- 3. Serviciul Transporturi și Comunicații. 4.- Serviciul Sfaturi Populare. 5. Serviciul Credite și Amortismente.- 6. Serviciul Organizare și norme, până în 1952 când activitatea lui a încetat.-

Intrebare:

Care era rolul serviciilor conduse de MENDEL EUGEN ?

Răspuns:

Rolul serviciilor conduse de MENDEL EUGEN în calitate ce o are de director adjunct în cadrul Băncii de Credit pentru Investiții era : 1.- Sectorul Controlului a), Serviciul controlul financiar, până în anul 1950 executa control la întreprinderile tutelare de investiții. Din 1950 avea sarcina de a verifica întreprinderile care primise fonduri mai importante și de a verifica activitatea sucursalelor Băncii, b) Controlul financiar mai avea rolul de a asigura utilizarea fondurilor conform dispozițiilor legale și de a veghea asupra respectării disciplinei financiare și de

plan, aducând la cunoștință toate deficiențele constatate.

1.-Serviciul Controlului Tehnic avea sarcina de a verifica devizele de a da avize/cu caracter tehnic (devize, tarife de proiectare) atât sectorului de finanțare, cât și unităților operative. De a controla sediile băncii, din punct de vedere al respectării dispozițiilor cu caracter tehnic.-

2.-Sectorul finanțe: compus din devizele, Finanțarea Industriei, finanțarea agriculturii și silviculturii, finanțarea construcțiilor și transporturi, finanțarea Sfatului Popular, și diverse Ministeri avea drept scop: Primirea verificarea și transmiterea la unitățile operative a planului de investiții. Primirea și verificarea anexei Nr. 1 din Hotărârea Consiliului de Miniștri Nr. 1113 din 1949 prin care se defalca pe obiecte și cheltueși, precum și după scopul lor investițiile din plan, urmarea executarea planului de investiții în sectoarele respective. Intocmirea ordinelor de finanțare a investițiilor pentru sucursale, filiale și agenții. Rezolvarea corespondenței de orice fel privind sectoarele economice respective, venite atât de la Ministeri cât și de la unitățile operative ale Băncii. Să țină legătura cu Ministerile și organizațiile Centrale în ceea ce privește investițiile în sectorul respectiv. Divizia Credite și Amortismente se ocupa cu primirea verificarea și difuzarea la unități a planului de Amortismente beneficii. Intocmea instrucțiuni de urmărire și încasare a surselor proprii ale întreprinderilor.-

Urmarea realizarea planului la surse. Primea și difuza planul de investiții ale unităților cooperative (de consum și meșteșugărești).-Intocmea contracte pentru credite pe termen lung și urmarea rambursarea la termen.-

Serviciul organizare normare:

Intocmea schemele de organizare pe servicii și pe unități exterioare, întocmește regulamentele de funcționare, organizare, precum și orice fel de regulamente privind organizarea internă a băncii.-

Intrebare:

Cum și-a dus MENDEL EUGEN sarcinile la îndeplinire cei reveneau, în calitatea pe care a avut-o de director adjunct ?

Răspuns:

Numitul MENDEL EUGEN în calitatea ce o avea de director adjunct în cadrul Băncii de Credit pentru investiții nu și-a dus sarcinile la îndeplinire, călcând unile dispozițiuni legale.-

Intrebare:

În calitatea pe care a avut-o MENDEL EUGEN de director adjunct al Băncii de Credit pentru Investiții a respectat hotărârile elaborate de guvern în problema investițiilor ?

Răspuns :

MENDEL EUGEN în calitatea pe care a avut-o de director adjunct la Banca de Credit pentru Investiții nu a respectat Hotărârile elaborate de guvern în problema investițiilor.-

Intrebare:

Arată în mod concret în ce probleme nu a respectat MENDEL EUGEN, Hotărârile elaborate de guvern ?

Răspuns:

MENDEL EUGEN, fost director adjunct la Banca de Credit pentru Investiții nu a respectat hotărârile elaborate de guvern în următoarele probleme.-

1.-În Problema Controlului: Hotărârea Consiliului de Miniștri 1113 din 1949, care a intrat în vigoare dela 1 Ianuarie 1950, prevede că executarea controlului de către Banca de Credit pentru Investiții se face preventiv, Concomitent cu executarea lucrărilor și posterior.

Controlul preventiv trebuie să se execute înainte de deschiderea finanțării, prin verificarea documentației și dacă șantierele au fost asigurate cu proiecte și devize legal aprobate. Controlul Concomitent care se exercite în timpul executării lucrărilor, avea drept scop urmărirea respectării disciplinei financiare și de plan. Controlul posterior care se execută după termenarea lucrărilor, avea drept scop să constate dacă sau făcut cheltueli inutile sau de lux și dacă s'au recepționat lucrările. Prin măsurile luate de MENDEL EUGEN, controlul preventiv s'a executat numai formal prin confruntarea documentațiilor primite dela centrală cu acelea depuse de tutelarii investițiilor. Nu d'a verificat, pe teren asigurarea șantierelelor cu proiecte și devize legal aprobate. Din această cauză șantierele n'au fost deschise la timp și în multe cazuri s'au executat lucruri necuprinse în plan, s'au în proiecte. Controlul Concomitent s'executat la intervale foarte mari și numai la unele lucruri

Si acest control avea un caracter formal, neurmărin-
duse felul cum sunt organizate şantierele, dacă lucrările
executate corespund cu acelea din plan.şi proiecte. Din
această cauză au fost executate lucrări neplanificate sau
fără proiecte, care nu corespundeau necesităţilor. Deasemenea
lipsa de control concomitent pe şantiere a dus la nereali-
zarea sarcinilor de reducere a preţului de cost. Nici prin
controlul posterior nu s'a urmărit punerea în funcţiune a
mijloacelor de bază realizate la termenele planificate.

Verificarea preţurilor, prin hotărârea Consiliului
de Miniştri Nr. 1113 din 1949 se prevedea că Banca de Credit
pentru Investiţii este obligată se execute controlul
legalităţii preţurilor, cu ocazia decontării. Controlul pre-
ţului de devize s'a făcut formal până la sfârşitul anului
1951, deoarece s'a menţinut în Centrală, verificarea devizelor

Tehnicienii Băncii nu au putut să verifice distanţele
şi condiţiunile locale de transport şi de aprovizionare. Din
această cauză s'au plătit în multe cazuri preţuri mai mari
decît cele reale, după cum în alte cazuri s'au redus nejus-
tificat unele devize.-

Numărul mare de devize faţă de numărul tehnicienilor
din Centrală a făcut ca documentaţia să fie ținută multă
vreme, fapt ce a avut repercursiuni asupra începerii lucrări-
lor. Hotărârea consiliului de Miniştri Nr. 1113 din 1949 preve-
de obligaţiunea pentru Banca de Credit pentru Investiţii
să verifice activitatea întreprinderilor de construcţii. In
acest sens controlul a fost complet neglijat de MENDEL
EUGEN, activitatea întreprinderilor de construcţii nu s'a
verificat şi nu s'a analizat dările de seamă ale acestora.
Din această cauză, întreprinderile de construcţii au executat
lucrări necuprinse în plan sau fără proiecte, care nu au putut
fi decontate la timp. MENDEL EUGEN nu a sesizat organele
superioare asupra lipsei de organizare pe şantiere, despre
neîndeplinirea la timp a planurilor de investiţii, despre
nerealizarea sarcinilor de reducere a preţului de cost. Contu-
rile întreprinderilor de construcţii au fost blocate, fără
ca MENDEL EUGEN să propună măsurile ce trebuiesc luate, chiar
nici el în calitate de director adjunct la Banca de Credit
pentru Investiţii nu a luat nici-o măsură pentru lichida-
rea deficienţelor ce persistau des , lucru ce reeşa din ra-

poartele ce le primea și a lăsatvsă meragă întreprinderile mai departe cu deficiențe care au lovit în Economia Națională

2.- Problema Finanțării: MENDEL EUGEN a călcat Hotărârile elaborate de guvernisti în această problemă. Hotărârea Consiliului de Miniștri Nr.1113 din 1949 prevedea că finanțarea se va deschide în termen de trei zile dela prezentarea documentației. Prin felul cum a muncit MENDEL EUGEN a frânat executarea investițiilor, întârziând deschiderea finanțărilor prin faptul că a cerut dublă documentație dela Ministere și dela întreprinderi, în acest fel MENDEL EUGEN a aplicat în mod rigid și mecanic unele dispozițiuni legale însă MENDEL EUGEN știa că dacă cere a dublă documentație întârzie deschiderea finanțărilor.

Deasemeni MENDEL EUGEN a centralizat la București controlul proiectelor și devizelor prin divizia Controlului Tehnic aglomerând în acest fel controlarea proiectelor și devizelor, care stăteau până la 15 zile la divizia Controlului Tehnic, apoi le trimetea MENDEL EUGEN, nu lua legătura cu Ministerele și organizațiile centrale pentru a se transmite la timp planurile și devizele.-

Deschiderea cu întârziere a finanțării a avut drept rezultat, neînceperea și neterminarea la timp a lucrărilor s'au începerea lucrărilor înainte de deschiderea finanțării, dar aceste au dus la blocajul consturilor. Hotărârea Consiliului de Miniștri Nr.1113 din 1949 prevedea că deschiderea finanțărilor se va face la unitățile Băncii de investiții cele mai apropiate de șantiere, sau la unitățile Băncii de Stat. MENDEL EUGEN a promis că să se deschidă finanțarea la sucursala București pentru lucrări care se executau pe toată suprafața țării. Din această cauză, controlul era imposibil de făcut și se creiau greutăți financiare întreprinderilor de construcții, care își încasau cu întârziere contra-valoarea lucrărilor executate și făceau cheltueli cu deplasările de personal. Desi mai târziu sa admis finanțarea prin unele unități ale Băncii. MENDEL EUGEN nu a luat măsuri ca să se întocmească o convenție între cele două băncii din care să rezulte condițiunile de finanțare și de control.-

Unitățile Băncii de Stat neorganizate pentru sarcina nouă au executat finanțarea în mod greșit și fără control. Prin dispozițiunile date de MENDEL EUGEN cu privire la decorarea utilajelor în limita sumelor, din listele aprobate, a

făcut ca furnizorii să-și primească cu întârziere sumele ce li se cuveneau, atunci când aceste utilaje erau prototipură Tutelarii de investiții trebuiau să-și refacă în mod repetat listele de utilaje, ceea ce întârzia decontarea și ducea la blocarea conturilor atât a tutelarului de investiții cât și a întreprinderilor furnizoare. Deși prin anexa la Hotărârea Consiliului de Miniștri Nr. 1113 din 1949 se prevedea că procesele verbal de recepție se întocmesc analitic numai pentru partea care se execută în cursul lunii, MENDEL EUGEN a menținut sistemul de a se respecta în fiecare lună toate articolele executate de la începutul anului.-

Prin aceasta se îngreuna punca întreprinderilor de construcții și se întârzia decontarea. Deasemeni MENDEL EUGEN nu a urmărit executarea planului, și nu lua măsuri pentru a lichida cu deficiențele, Lucrări importante nu au putut fi realizate la timp sau dacă au fost realizate sau realizat fără finanțare deschisă ceea ce a dus la blocarea conturilor atât a întreprinderilor de construcții cât și a furnizorilor de materiale și utilaje. Hotărârea Consiliului de Miniștri 1113/1949 și ulterior prin decretul Nr. 59/1951 se prevedea că finanțarea investițiilor se face în primul rând din sursele proprii ale întreprinderilor care se depun la Bancă.

MENDEL EUGEN nu a respectat această dispoziție și nu a cerut trimiterea de către Ministerul Finanțelor a planului de finanțare a investițiilor. Prin decretul Nr. 269/1950 și 36/1951 se prevedea sarcina băncii de a controla calcularea și urmărirea încasării la timp a cotelor de amortisment și benefici. MENDEL EUGEN nu a urmărit dacă la toate mijloacele de bază realizate din fondurile de investiții se calculează și se depun amortismente, nu s'a verificat revaloarea mijloacelor de bază dacă sa făcut în mod just.-

Decretul Nr. 225/1948 se prevedea că Banca de Credit pentru Investiții poate acorda credite în condițiile stabilite de Ministerul de Finanțe și deși se constatase deficiențe financiare la întreprinderile de construcții (blocul conturilor) MENDEL EUGEN nu a luat măsuri pentru acordarea de credite pe termen scurt pentru aprovizionarea cu materiale datorită condițiilor sezoniere de transport și aprovizionarea.-

Instrucțiunile aprobate de Ministerul de Finanțe în anul 1951 pentru acordarea de credite pe termen scurt între prinderile de construcții au fost interpretate rigid, fără să țină seamă de condițiunile de organizare a întreprinderilor. Numai după stăruințe repetate ale întreprinderilor a aprobat prelungirea termenului de depunere a situațiilor de garanții. Din această cauză, întreprinderile nu au putut să folosească decât în mică măsură creditele pe termen scurt și nu au aprovizionat la timp șantierele, atunci când mijloacele de transport erau descongestionate.-

Prin nerespectarea de către MENDEL EUGEN, a hotărârilor elaborate de guvern, prin măsurile luate sau prin neluarea de măsuri la timp, a frânat realizarea planului de investiții și a creat greutăți financiare la întreprinderile de construcții, care s'au resfrânt și asupra celorlalte sectoare economice.-

Intrebare:

Cum s'a resfrânt asupra Economiei Naționale nerespectarea de către MENDEL EUGEN a hotărârilor elaborate de guvern ?

Răspuns:

Nerespectarea de către MENDEL EUGEN a hotărârilor elaborate de guvern sa resfrânt asupra Economiei Naționale. Nerealizarea la timp a planului de investiții și nepunerea în funcțiune a mijloacelor noi de bază la termenele planificate. Nu s'a realizat planul de producție la întreprinderile tutelare de investiții tocmai ca consecință a nerealizării planului de investiții, în general Economia Națională a fost lovită.

Intrebare:

Ce alte lucruri mai cunoști despre MENDEL EUGEN ?

Răspuns:

Afară de lucrurile pe care le-am arătat mai sus alte lucruri nu mai cunosc despre MENDEL EUGEN.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și m'am convins căci corespunde întocmai cu cele declarate verbal de mine îl susțin și semnez
ANCHETATOR. ss. Bălăceanu Victor.

LT DE SECURITATE.

Vizitiu Vasile,

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

24 Noembrie 1953 Orașul București

Interogatoriul a început la ora 9 și 00 minute. Interogatoriul s'a terminat la ora 18 și 00 minute.

Eu, Locot. de securitate Vizitiu Veriila.
am interogat în calitate de anchetator

1. Numele BĂLĂCEANU (pe arestatul, reținutul, martorul) 2. Pronumele VICTOR

3. Anul, luna și ziua nașterii în 1910 August 17 4. Locul nașterii în orașul Buzău.

5. Cetățenia Română 6. Naționalitatea Română

7. Apartenența politică - din ce an -

8. Studii 4 cls. primare Buzău și Iași din 1917-1921, 8 cls. liceu Iași din 1921-1929 Academia Comercială în București din 1931-1935. Doctorat în științe economice 1945-1948. (când, unde și ce școală a absolvit)

9. Profesia funcționar 10. Ultimul loc de muncă și funcția La Banca de Credit pentru Investiții București, șef divizie.

11. Ultimul domiciliu București strada Viitor nr 117 Raionul 1 Mai.

12. Situația familială nesătorit. (soția, copii, numele lor, vârsta lor, domiciliu și ocupația)

13. Originea socială funcționari C.F.R. (averea părinților până la 23 August 1944 și în prezent)

14. Activitatea politică până în 1947 Simpatizant al mișcării legionare (în ce partide politice a fost)

Participare în alegeri în 1938.
Am participat la toate alegerile după 23 August 1944 ca alegător.

Semnătura,
Murătaru

15. Decorații, distincții și premii guvernamentale Coroana României în 1941
(înainte și după 23 August 1944)

16. În ce armată a făcut serviciu, grad, funcție În armata Română, Regimentul
7 Vânători, cu gradul de căpitan de rezervă, comandant
de pluton, și comandant companie.

17. Dacă a fost prizonier Nu.
(unde și când)

18. Dacă a fost în străinătate, unde, când și în legătură cu ce În U.R.S.S.
până aproape de odesa cu frontul 1941.

19. Dacă a participat în bande, în organizații contra-revoluționare

20. Dacă a fost judecat, când, din ce cauze, de cine și la ce pedepse a fost
condamnat Nu

Intrebare: Cunoști o persoană cu numele de MENDEL EUGEN?

Răspuns: Da, cunosce o persoană cu numele de MENDEL
EUGEN, este un om de statură mijlocie, cu chelie și
păr alb, voioasă umbla îmbrăcat elegant, avea atitudine
de boer.

Intrebare: Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut?

Răspuns: L-am cunoscut pe numitul MENDEL EUGEN în
anul 1949, la Banca de Credit pentru investiții, când
am fost transferat de la Casa de Economii și Cascuri
Postale la Banca de Credit pentru investiția
inspector.

Intrebare: Ce funcții îndeplinea MENDEL EUGEN la
Banca de Credit pentru investiții?

Semnătura,

Muraru

19
Urmare: Răspuns: MENDEL EUGEN, în cadrul Băncii de Credit pentru investiții a îndeplinit funcția de director adjunct.

Întrebare: Ce serviciu conducea MENDEL EUGEN la Banca de credit pentru investiții, în calitate de director adjunct?

Răspuns: În calitate de director adjunct la Banca de Credit pentru investiții conducea următoarele servicii: 1. Serviciul controlului până în Iunie 1950. Din Iunie 1950 a condus serviciile: 1. Serviciul finanțări Industrii; 2. Serviciul finanțări Agriculturi și Silviculturi; 3. Serviciul Transporturi și comunicații; 4. Serviciul Statului Populare; 5. Serviciul credite și Amortismente; 6. Serviciul Organizare și normare, până în 1952, când activitatea lui a încetat.

Întrebare: Care era rolul serviciilor conduse de MENDEL EUGEN?

Răspuns: Rolul serviciilor conduse de MENDEL EUGEN în calitate de director adjunct în cadrul Băncii de Credit pentru investiții era: 1. Sectorul controlului: a) Serviciul control financiar, până în anul 1950 executa controlul la întreprinderile tutelare de investiții. Din 1950 avea sarcina, de a verifica întreprinderile care primise fonduri mai importante și de a verifica activitatea succursalelor Băncii; b) Controlul financiar mai avea rolul de a asigura utilizarea fondurilor conform dispozițiilor legale și de a veghea asupra respectării disciplinei financiare și de plan, aducând la cunoștință toate deficiențele constatate. a) Serviciul controlului tehnic, avea sarcina, de a verifica devizele; de a da avize cu caracter tehnic (devize, tarife de proiectare), atât sectorului

Semnătura

Mendel Eugen

Urmare: de finantare, cât si unităților operative.
de a controla sediile băncii, din punct de vedere
al respectării dispozițiilor cu caracter tehnic.

2. Sectorul Finantări: compus din diviziile, Finantarea
Industria; finantarea agriculturii si silviculturii; finantarea
construcțiilor si transporturi; finantarea Statului Populare;
si diverse Ministere avea drept scop: Primirea,
verificarea si transmiterea la unitățile operative
a planului de investitii; Primirea si verificarea
anexei No 1 din Hotărârea Consiliului de
Ministri No 1113 din 1949 prin care se defolea
pe obiecte si cheltuieli, precum si după scopul
lor investitile din plan; urmarea executarea
planului de investitii în sectoarele respective;
Intocmirea ordinelor de finantare a investitilor
pentru sucursala, filiale si agenti. Rezolvarea
corespondentei de orice fel privind sectoarele
economice respective, venite atât de la Ministere,
cât si de la unitățile operative ale Băncii.
Să țină legătura cu ministerele si organizatiile
centrale în ceea ce priveste investitile în
sectorul respectiv. Divizia Credite si Amortismente
se ocupa cu primirea verificarea si difuzarea
la unitati a planului de (course) Amortismente
beneficii. Intocmirea instructiuni de urmărire si
locasare a surselor proprii ale întreprinderilor.
Urmarea realizarea planului de surse.
Primea si difuza planul de investitii al unităților
cooperative (de consum si mestesugărești)
Intocmirea contracte pentru creditele pe termen
lung si urmarea rambursarea la termen.

Observație: Fiecare pagină a procesului-verbal se iscălește de către arestat sau
martor, iar ultima pagină și de către anchetator.

Urmare: Serviciul Organizare Normare, Intocmirea
schemelor de organizare pe servicii si pe unitati
exterioare; Intocmirea regulamentelor de
functionare, organizare, precum si orice fel de
regulamente privind organizarea internă a băni.

Intrebare: Cum si-a dus MENDEL EUGEN, sarcinile
la indeplinire cei reveneau, in calitate pe
care a avut de director adjunct?

Raspuns: Numitul MENDEL EUGEN, in calitate
ce a avea de director adjunct in cadrul
Băncii de Credit pentru investiti nu si-a
dus sarcinile la indeplinire, călcând unele
dispozitii legale.

Intrebare: In calitate pe care a avut
MENDEL EUGEN, de director adjunct al Băncii
de Credit pentru investiti a respectat Hotărârile
elaborate de guvern in problema investitiilor?

Raspuns: MENDEL EUGEN, in calitate pe care
a avut de director adjunct la Banca de
Credit pentru investiti nu a respectat Hotărârile
elaborate de guvern in problema investitiilor.

Intrebare: Arată in mod concret in ce probleme
nu a respectat MENDEL EUGEN, Hotărârile
elaborate de guvern?

Raspuns: MENDEL EUGEN, fost director adjunct
la Banca de Credit pentru investiti nu
a respectat Hotărârile elaborate de
guvern in urmatoarele probleme:

1. In Problema Controlului: Hotărârea Consiliului
de ministri ilia dia 1949, care a intrat in vigoare dela
1 Ianuarie 1950, prevedea că executarea controlului
de către Banca de Credit pentru investiti se face:

Semnătura.

Dumitru

Urmare: preventiv; concomitent cu executarea lucrărilor,
și posterior. Controlul preventiv trebuia să se execute
înainte de deschiderea finanțării, prin verificarea
documentației și dacă șantierele au fost asigurate
cu proiecte și devize legal aprobate. Controlul
concomitent, care se exercită în timpul executării
lucrărilor, avea drept scop urmărirea respectării
disciplinei financiare și de plan. Controlul posterior
care se execută după terminarea lucrărilor,
avea drept scop să constate dacă s-au făcut
cheltuieli inutile sau de lux și dacă s-au recepționat
lucrările. Prin măsurile luate de MENDEL EUGEN,
controlul preventiv s-a executat numai formal prin
confruntarea documentațiilor primite de la centrale
cu acelea depuse de titularii investițiilor. Nu
sa verificat pe teren asigurarea șantiierilor cu
proiecte și devize legal aprobate. Din această
cauză șantierele n-au fost deschise la timp și în
multe cazuri s-au executat lucrări necuprinse
în plan sau în proiecte. Controlul concomitent
s-a executat la intervale foarte mari și numai
la unele lucrări. Și acest control avea un
caracter formal, neurmărindu-se felul cum
sunt organizate șantierele, dacă lucrările
executate corespund cu acelea din plan
și proiecte. Din această cauză au fost executate
lucrări neplanificate sau fără proiecte, care
nu corespundeau necesităților. De asemenea,
lipsa de control concomitent pe șantiere
a dus la nerealizarea ordinei de
reducere a pretului de cost. Nici prin controlul
posterior nu s-a urmărit punerea în funcțiune

Semnătura
Mendel Eugen

Urmare: o mijloacelor de baza realizate la termenul
planificate. Verificarea preturilor. Prin Hotarirea
Consiliului de Ministri nr 1113 din 1949 se prevede
ca Banca de Credit pentru investitii este obligata
sa execute controlul legalitatii preturilor, cu
oocazia decontarii. Controlul pretului de de viz
sa facut formal pona la sfarsitul anului 1951,
deoarece sa mentinut in Centrala verificarea
devizelor. Tehnicienii Bancii nu au putut sa
verifice distantele si conditiunile locale de
transport si de aprovizionare. Din aceasta cauza
s-au platit in multe cazuri preturi mai
mari decat cele reale, dupa cum in multe
cazuri s-au redus nejustificat unile devize.

Numarul mare de devize fata de numarul
tehnicienilor din Centrala a facut ca document-
atia sa fie tinuta multa vreme, fapt ce
a avut repercusiuni asupra inceperii lucrarilor.
Hotarirea Consiliului de Ministri nr 1113 din
1949 prevede obligatiunea pentru Banca
de Credit pentru investitii sa verifice
activitatea intreprinderilor de constructii.
In acest sens controlul a fost complet
neglijat de MENDEL EUGEN, activitatea
intreprinderilor de constructii nu sa verificat
si nu sa analizat dările de seama ale
acestora. Din aceasta cauza, intreprinderile
de constructii au executat lucrari necuprinse
in plan sau fara proiecte, care nu au putut
fi decontate la timp. MENDEL EUGEN, nu a
rezultat organele superioare asupra tipului de
organizare pe santiere, despre neindeplinirea

Semnatura
Rusu

Urmare: la timp a planurilor de investiti, depre nerealizarea sarcinilor de reducere a pretului de cost. Conturile intreprinderilor de constructii au fost blocate, fara ca MENDEL EUGEN sa propuna masurile ce trebuiesc luate, chiar nici el in calitate de director adjunct la Banca de credit pentru investiti nu a luat nici o masura pentru lichidarea deficientelor ce persistau des. lucru ce reiese din rapoartele ce le primea si a lasat sa mearga intreprinderile ucai departe cu deficiente care au lovit in Economia Nationala.

2. Problema Finantari: MENDEL EUGEN, a calcat hotaririle elaborate de guvern si in aceasta problema. Hotarirea Consiliului de Miniistri no 1113 din 1949 prevede ca finantarea se va deschide in termen de trei zile dela prezentarea documentatiei. Prin faptul cum a muncit MENDEL EUGEN, a franat executarea investitiilor, intarziind deschiderea finantarii prin faptul ca a cerut dubla documentatie: dela ministere si dela intreprinderi, in acest fel MENDEL EUGEN a aplicat in mod rigid si mecanic unele dispozitii legale, insa MENDEL EUGEN stia ca daca cere o dubla documentatie intarzie deschiderea finantarii. Deasemeni MENDEL EUGEN, a centralizat la Bucuresti controlul proiectelor si devizelor prin divizia Controlului tehnic aglomerind in acest fel controlarea proiectelor si devizelor - care stoteau pana la ii zile la divizia Controlului tehnic, apoi le trimitea.

Semnatura,

Mendel

Urmare: MENDEL EUGEN nu lua legătura cu
Ministerele și organizațiile controlate pentru a se
transmite la timp planurile și devizele.
Deschiderea cu întârziere a finanțării a avut
drept rezultat, neînceperea și neterminarea la
timp a lucrărilor și-au început lucrările
înainte de deschiderea finanțării, dar aceste
au dus la blocajul conturilor. Hotărîrea
Consiliului de Miniștri No III din 1949 prevede
că deschiderea finanțării se va face la
unitățile Băncii de Investiții cele mai
apropiate de sursiere sau la unitățile
Băncii de Stat. MENDEL EUGEN a
permis ca să se deschidă finanțarea
la sucursala București pentru lucrări
care se executau pe toată suprafața
țării. Din această cauză, controlul era imposibil
de făcut și se creiau greutăți financiare
întreprinderilor de construcții, care își începeau
cu întârziere și cu valoarea lucrărilor
executate și făceau cheltuieli cu deplasările
de personal. Deși mai târziu se admite finanțarea
prin unele unități ale Băncii. MENDEL EUGEN
nu a luat măsuri ca să se întocmească o
convenție între cele două bănci din care să
rezulte condițiile de finanțare și de control.
Unitățile Băncii de Stat neorganizate pentru
sarcina nouă au executat finanțarea în
mod greșit și fără control. Prin dispozițiile
date de MENDEL EUGEN cu privire la
decontarea utilajelor în limita sumelor din
listele aprobate, a făcut ca furnizorii să-și

Semnătura
Mendel

10.

Urmare: primească cu întârziere sumele ce li se
cuveneau, atunci când aceste utilaje erau
prototipuri. Tutelarii de investiții trebuiau să
refacă în mod repetat listele de utilaje, ceea
ce întârzie decontarea, și ducea la blocarea
conturilor atât a tutelarului de investiții cât și a
intreprinderilor furnizoare. Deși prin anexa
la Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 113 din
1949 se prevedea că procesele verbale de
recepție se întocmesc analitic numai pentru
partea care se execută în cursul lunii,
MENDEL EUGEN a menținut sistemul
de a se repeta în fiecare lună toate
articolele executate de la începutul anului.
Prin aceasta se îngreunează munca întreprinderilor
de construcții și se întârzie decontarea.
De asemenea MENDEL EUGEN nu a urmărit
executarea planului, și nu lua măsuri
pentru a lăchida cu deficiențele. Lucrări
importante nu au putut fi realizate la timp
sau dacă au fost realizate sau realizat
fără finanțare deschisă ceea ce a dus la
blocarea conturilor atât a întreprinderilor
de construcții, cât și a furnizorilor de materiale
și utilaje. Hotărârea Consiliului de Miniștri
nr. 113/1949 și ulterior prin decretul nr. 59/1951
se prevedea că finanțarea investițiilor se
face în primul rând din sursele proprii
ale întreprinderilor care se depun la Bancă.
MENDEL EUGEN nu a respectat această
dispoziție și nu a cerut trimiterea de către
Ministerul Finanțelor a planului de finanțare

Semnătura,
Mendel Eugen

23

Urmare: a investitiilor. Prin decretul nr 269/950 si 26/951 se prevedea sarcina bancii de a controla calcularea si urmarirea incasarilor la timp a cotelor de amortimente si beneficii. MENDEL EUGEN nu a urmarit daca la toate mijloacele de baza realizate din fondurile de investiti se calculeaza si se depun amortimente, nu s-a verificat reevaluarea mijloacelor de baza daca s-a facut in mod just.

Decretul nr 265 din 1948 se prevedea ca Banca de Credit pentru investiti poate acorda credite in conditiunile stabilite de Ministerul Finantelor si desi se constatare deficiente financiare la intreprinderile de constructii (blocajul containerelor) MENDEL EUGEN nu a luat masuri pentru acordarea de credite pe termen scurt pentru aprovizionarea cu materiale datorita conditiunilor sezoniere de transport si aprovizionare.

Instructiunile aprobate de Ministerul Finantelor in anul 1951 pentru acordarea de credite pe termen scurt intreprinderilor de constructii au fost interpretate rigid, fara a tine seama de conditiunile de organizare a intreprinderilor. Numai dupa stăruinte repetate ale intreprinderilor a aprobat prelungirea termenului de depunere a situatiilor de garantii. Din aceasta cauza, intreprinderile nu au putut sa foloseasca decat in mica masura creditile pe termen scurt si nu au aprovizionat la timp santierele, atunci cand mijloacele de transport erau descongestionate.

Prin nerespectarea de catre MENDEL EUGEN a

Semnătura
Mendel Eugen

Urmare: Botaririlor elaborate de guvern, prin masurile luate sau prin neluarea de masuri la timp, a frinat realizarea planului de investiti si a creiat greutati financiare la intreprinderile de constructii, care erau restrant si asupra celor lalte sectoare economice.

Intrebare: Cum sa restrant asupra Economiei Nationale nerespectarea de catre MENDEL EUGEN a botaririlor elaborate de guvern?

Raspuns: Nerespectarea de catre MENDEL EUGEN a botaririlor elaborate de guvern sa restrant asupra Economiei Nationale: Nerealizarea la timp a planului de investiti si nepunerea in functiune a mijloacelor noi de baza la termenele planificate. Nu sa realizat planul de productie la intreprinderile tutelare de investiti tocmai ca consecinta a nerealizarii planului de investiti. In general Economia Nationala a fost lovita.

Intrebare: Ce alte lucruri stii cunossti despre MENDEL EUGEN?

Raspuns: Afara de lucrurile pe care le-am aratat mai sus alte lucruri nu stii cunosci despre MENDEL EUGEN.

Dupa ce am citit prezentul proces verbal de interogatori euva int cu cuvint si nu am covinus caia corespunde intomai cu cele declarate verbal de mine il sustiu intru totul si il semnuez:

Li. de Securitate
Auctorator:
V. I. I. I. I.
V. I. I. I. I.

Martor: -
Muntanu

24

m

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Martorul BLAU FRIDERICH, născut la 16 Iunie 1908 în Sighișoara, fiul lui IZIDOR și ROZA, de profesie croitor, în prezent contabil, cu domiciliul în Sighișoara Str. Ilarie Kendi No.10.

Sighișoara 25 Martie 1953-

Interogatoriul a început la ora 9,01
" s'a terminat la ora 10,55.

Intrebare ;

Ai cunoscut-o persoană cu numele MENDEL EUGEN?

Răspuns;

Da am cunoscut.

Intrebare c

Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut pe MENDEL EUGEN?

Răspuns;

L-am cunoscut pe MENDEL EUGEN în anul 1942 prin luna Noembrie sau Decembrie, când am fost cu o cerere pentru a fi scăzut dela plata prestației, întrucât numai el avea puterea să intervină la autorități pentru Populația evreiască în calitatea ce o avea de președinte al oficiului Centralei Evreilor din fostul Județ Târnava Mare.

Intrebare ;

Ce activitate a desfășurat MENDEL EUGEN în calitate de președinte al oficiului Centralei Evreilor din Jud.Târnava Mare?

Răspuns;

Nu-i cunosc activitatea ce a desfășurat-o în calitatea de președinte al oficiului Centralei Evreilor în afară de faptul că intervenea pentru orice evreu care avea neplăceri cu autoritățile locale, scăpând dela munca obligatorie mai mulți evrei printre care și pe mine.

Intrebare ;

În ce împrejurări a ajuns el președintele oficiului Centralei Evreilor din fostul Jud.Târnava Mare ?

././.

Răspuns;

Nu cunosc împrejurările și nici de când și până când a fost președinte al acestui oficiu?

Intrebare ;

Când a luat ființă Oficiul Centralei Evreilor din fostul Jud. Târnava Mare ?

Răspuns;

Nu cunosc când a luat ființă acest oficiu, deoarece eu am fost bolnav din 1932 până în 1945.

Intrebare ;

Ce persoane au condus acest oficiu?

Răspuns;

Nu cunosc persoanele ce au condus acest oficiu, în afară de MENDEL EUGEN.

Intrebare ;

Care era forul superior al acestui oficiu, forul dela care primea dispoziții?

Răspuns;

Nu cunosc care era forul superior al acestui oficiu, după cum am auzit avea o conducere Centrală la București.

Intrebare ;

Când a fost înființată Centrala Evreilor și de către cine ?

Răspuns;

Nu cunosc când a fost înființată și nici de către cine. Eu am auzit că a existat Centrala Evreilor prin 1945, când au fost judecați criminalii de război și am citit în ziar că a fost condamnat și unul din conducerea Centralei Evreilor.

Intrebare ;

Cu ce scop a fost înființată?

Răspuns;

Nu cunosc cu ce scop a fost înființată și nici nu am avut cunoștință de existența acestei Centrale.

Intrebare ;

Arată Dta în ce a constat activitatea lui MENDEL EUGEN în calitate de președinte al oficiului Centralei Evreilor din fostul județ Târnava Mare ?

Răspuns;

Nu cunosc altă activitate a acestuia în afară de cele ce am arătat mai sus la întrebarea 3-a din procesul verbal de interogatoriu.

Intrebare ;

Arată Dta activitatea celorlalți conducători ai oficiului?

Răspuns;

Nu cunosc pe ceilalți conducători ai oficiului și nici ce activitate a desfășurat.

Intrebare ;

In ce relații se afla MENDEL EUGEN, cu autoritățile legale ?

Răspuns;

Relațiile ce exista între MENDEL EUGEN și autoritățile locale nu le cunosc, însă când eu am fost la contravizita la comisia medicală a cercului de recrutare din Sighișoara l-am văzut și pe MENDEL că a fost la comisie odată cu noi și a stat și el în fața comisiei.

Intrebare ;

Ce organizații sionistenau existat în fostul Judet, Târnava Mare ?

Răspuns;

Nu am cunoștință că a existat organizații sioniste în fostul Judet Târnava Mare și nici nu am auzit dela cineva că ar fi existat astfel de organizații.

După ce am citit prezentul proces verbal cuvânt cu cuvânt și am constatat că conține numai cele declarate de mine, susțin și semnez.

ss.BLAU FRIDERICH

LT.MAJ.DE SECURITATE,

Cernat Alexandru

27

Proces-Verbal de interogator

Arestat Martonul Blau Friderich, născut la 16. Ianie 1908 în
Sighisoara, fiul lui Izidor și Roza, de profesie croitor, în
prezent cantabil, cu domiciliu în Sighisoara Str. Planie Kendi Nr. 10
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

Sighisoara 25 III - 1953

Orașul Sighisoara.

Interogatoriul a început la ora 9 și 01 min.

„ s'a terminat la „ 10 și 55 „

Intrebare: Ai cunoscut o persoană cu numele Mendel
Zuger.?

Răspuns: Da am cunoscut.

Intrebare: Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut
pe Mendel Zuger.?

Răspuns: L-am cunoscut pe Mendel Zuger în
anul 1942 prin luna Noiembrie sau Decembrie, când am
fast cu o cerere pentru a fi scăpăt de la plata
prestatiei, întrucât nu mi-ei ocea puterea să
intervină la autorități pentru Populația evreiască
în calitate de o ocea de președinte al oficiului
Centralei Evreilor din județul Târnava Mare.

Intrebare: Ce activitate a desfășurat Mendel Zuger
în calitate de președinte al oficiului Centralei Evreilor
din Jud. Târnava Mare.?

Răspuns: Nu-i cunosc activitatea ce a desfășurat-o
în calitate de președinte al oficiului Centralei Evreilor,
în afară de faptul că intervenea pentru orice

Semnătura,

Blau Friderich

Urmare: Eren care avea neplăceri cu autoritățile locale, scăpând de la numea obligatorie moși mult. evri printre care și pe mine.

Intrebare: In ce împrejurări a ajuns el președintele Oficiului Central al Evreilor din faștul Jud. Târnava Mare?

Răspuns: Nu cunosc. împrejurările și nici de când și până când a fost președinte al acestui Oficiu.

Intrebare: Când a lăst ființa Oficiului Central al Evreilor din faștul Jud. Târnava Mare?

Răspuns: Nu cunosc când a lăst ființa acest Oficiu, deoarece eu am fost. boln. din 1932 până în 1945.

Intrebare: Ce persoane au condus acest Oficiu?

Răspuns: Nu cunosc persoanele ce au condus acest Oficiu, în afară de Meudel Eugen.

Intrebare: Care era farul superior. al acestui Oficiu, farul de la care primea dispoziții?

Răspuns: Nu cunosc care era farul superior al acestui Oficiu, după cum am auzit. avea o conducere centrală la București.

Intrebare: Când. a fost înființată Centrala Evreilor și de către cine?

Răspuns: Nu cunosc când a fost înființată și nici de către cine. Eu am auzit că a existat Centrala Evreilor prin 1945, când au fost judecați Criminalii de război și au citit în ziar că a fost condamnat și unul din Conducerea Centralei Evreilor.

Intrebare: Cu ce scop. a fost înființată?

Răspuns: Nu cunosc cu ce scop a fost înființată și nici nu am avut cunoștință de existența acestei centrale.

Semnătura,
Blay Treckler

28

Urmare: Intrebare: Arată d-ta în ce a constatat activitatea lui Mendel Eugue în calitate de președinte al Oficiului Central al Evreilor din fostul Județ. Târnava Mare.?

Răspuns: Nu cunosc altă activitate a acestuia în afară de cele ce am arătat mai sus la întrebarea 3- a din procesul verbal de interogatoriu.

Intrebare: Arată d-ta activitatea celorlalți conducători ai Oficiului

Răspuns: Nu cunosc pe ceilalți conducători ai Oficiului și nici ce activitate a desfășurat.

Intrebare: În ce relații se afla Mendel Eugue, cu autoritățile locale.?

Răspuns: Relațiile ce există între Mendel Eugue și autoritățile locale nu le cunosc, însă când eu am fost la Centrul de Cercetare ^{medicală} a Circului de Recrutare din Sighisoara l-am văzut și pe Mendel că a fost la Comisie odată cu noi și a stat și el în fața comisiei.

Intrebare: Ce organizații sioniste au existat în fostul județ. Târnava Mare.?

Răspuns: Nu am cunoștință că a existat organizații sioniste în fostul județ. Târnava Mare și nici nu am auzit de la cineva că ar fi existat astfel de organizații.

După ce am citit prezentul proces verbal curvânt cu curvânt și am constatat că conține numai cele declarate de mine, susțin și-l semnnez.

Acreditator
Angej Cănoș
Cernat Alexandru

Acreditat.
P. H. Frederi

Semnătura,

✓

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Martorul BLAU FERDINAND, născut la 5 Martie 1905 în orașul Cluj, fiul lui ISIDOR și ROZA, de profesie lăcătuș maistru la întreprinderile 11 Iunie Sighișoara, cu domiciliul în Sighișoara Str-Ilarie Kendi No.64.

26 Martie 1953- Sighișoara

Interogatoriul a început la ora 8,30

" s'a terminat la ora 9,35.

Intrebare ;

Ai cunoscut o persoană cu numele MENDEL EUGEN?

Răspuns;

Da am cunoscut , este de profesie avocat și în 1948 a plecat la București ca director la Banca de investiții.

Intrebare ;

Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut pe MENDEL EUGEN?

Răspuns;

Il cunosc din copilărie, a fost născut tot în or.Sighișoara, însă nu am avut niciodată relații de prietenie cu el.

Intrebare ;

Ce activitate a desfășurat MENDEL EUGEN în calitate de președinte al comunității evreești din Sighișoara?

Răspuns;

Nu cunosc ce activitate a desfășurat întrucât eu în perioada 1940-1945 nu am fost în Sighișoara, în acest timp am fost în Ardealul de Nord în orașul Oradia Mare și internat în lagăr de autoritățile Maghiare. Am auzit după 1945 când am venit în Sighișoara, că MENDEL EUGEN în timpul regimului Antonescian a fost președintele Comunității Evreești.

Intrebare ;

Când a luat ființă oficiul Centralei Evreilor din fostul Județ Târnava Mare ?

Răspuns;

Nu cunosc, întrucât nu am fost în România în acel timp.

Intrebare ;

Când a luat ființă Centrala Evreilor din România și de către cine a fost înființată?

Răspuns;

Nu cunosc acest lucru. Am citit numai în 1945 după ce am venit la Sighișoara, în ziare când a fost un proces al conducătorilor dela Centrala Evreilor.

Intrebare ;

Ce organizații sioniste au existat în fostul Județ Târnava Mare ?

Răspuns;

Nu cunosc dacă au existat organizații sioniste în fostul Județ Târnava Mare.

După ce am citit prezentul proces verbal și am constatat că în adevăr conține numai cele arătate de mine, susțin și semnez.

LT.MAJ.DE SECURITATE,

ss.BLAU FERDINAND

Proces-Verbal de interogator

^{Martorul}
 Arestat Blau Ferolinard născut la 5 Martie 1905, în or. Cluj, fiul lui Isidor și Roza, de profesie Căciator maistru
 la întreprinderile ii Terie Sighisoara, cu domic. în Sighisoara Str. Florie Kendi Nr. 64.
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

26 Martie 1953

Orașul Sighisoara

Interogatoriul a început la ora 8 și 30 min.
 „ s'a terminat la „ 9 și 35 - „

Intrebare: A cunoscut o persoană cu numele Mendel Eugen?

Răspuns: Da am cunoscut, este de profesie avocat și în 1948 a plecat la București ca director la Banca de investiții.

Intrebare: Când și în ce împrejurări l-a cunoscut pe Mendel Eugen?

Răspuns: îl cunosc din copilărie, a fost născut tot în or. Sighisoara, însă nu am avut nici odată relații de prietenie cu el.

Intrebare: Ce activitate a desfășurat Mendel Eugen în calitate de președinte al comunității evreiești din Sighisoara?

Răspuns: Nu cunosc ce activitate a desfășurat întrucât eu în perioada 1940-1945 nu am fost în Sighisoara, în acest timp am fost în Ardealul de Nord în orașul Oradina Mare și interneați în lagăre de autorități Maghiare. Am avut după 1945 când am venit în Sighisoara, că Mendel Eugen

Semnătura,

Blau Ferolinard

Urmare: in timpul Regimului Antonescian a fost
prezidiinta Comunitatii evreesti.

Intrebare: Cand a luat fiinta Oficiul Central
Evreilor din Judetul Tarnava Mare?

Raspuns: Nu cunosc, intrucat nu am
fost in Romania in acel timp.

Intrebare: Cand a luat fiinta Centrala
Evreilor din Romania si de catre cine a fost infiintata?

Raspuns: Nu cunosc acest lucru. Am citit
numar in 1945 dupa ce am venit la Sibiu, in
ziare Cand a fost un proces al conducatorilor
de la Centrala Evreilor.

Intrebare: Ce organizatii sioniste au existat
in Judetul Tarnava Mare?

Raspuns: Nu cunosc daca au existat
organizatii sioniste in Judetul Tarnava Mare.

Dupa ce am citit prezentul proces verbal si
am constat ca in adevar cautam nume cele
arătate de mine, sustin si sau nef-

A. aucretator

si nume de securitate

Aucretet

Blanc Sednary

Semnatura,

B

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Martorul BLAU HEINRICH, născut la 1 Ianuarie 1912 în or. Sighișoara, fiul lui ISIDOR și ROZA, de profesie avocat, în prezent jurist consult la Sfatul Popular regional Stalin, cu domiciliul în Sighișoara Str. Ilarie Kendi Nr.64.-

27 Martie 1953, Orașul Stalin
Interogatoriul a început la ora 9,15
" s'a terminat la 11,37

Intrebare:

Ai cunoscut o persoană cu numele MENDEL EUGEN?

Răspuns:

Da am cunoscut, este originar din orașul Sighișoara de profesie a fost avocat, iar din anul 1948 a plecat la București, fiind director adjunct la Banca de Credit pentru Investiții.-

Intrebare:

Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut pe MENDEL EUGEN?

Răspuns:

L-am cunoscut în anul 1929, când eu am terminat liceul și am intrat în serviciu la dânsul ca funcționar la biroul de avocatură pe care îl avea în Sighișoara.- Am lucrat la biroul lui MENDEL EUGEN și după ce am eșit avocat până în anul 1948, cu întreruperea anilor 1940-1944, când am fost scoși din barou.- În anul 1940-1941 MENDEL EUGEN a fost președintele Comunității evrești din Sighișoara și mai târziu președintele Oficiului Centralei Evreilor din fostul județ Târnava Mare, iar eu am fost angajat ca secretar la comunitate ca salariat.-

Intrebare:

Ce activitate a desfășurat MENDEL EUGEN în calitate de președinte al comunității evrești din Sighișoara?

Răspuns:

În această calitate a organizat asistența socială creînd un comitet de ajutorare a evreilor din Sighișoara.-

ss/Blau Heinrich.-

În 1941 când evreii din mediul rural au fost concentrați la Sighișoara, a organizat cazarea și plasarea lor la diferite familii evreiești din Sighișoara.- A intervenit pentru ca evreii din Mediaș să rămână pe loc și să nu fie evacuați.-

Întrebare:

În ce împrejurări a ajuns el președintele comunității evreiești din Sighișoara?

Răspuns:

Populația evreiască a cerut printr'o telegramă numirea lui MENDEL EUGEN ca președinte al comunității, după ce avusese o ședință și propusese ca președinte pe acesta.-

Întrebare:

Când a luat ființă Oficiul Centralei Evreilor din fostul județ Târnava Mare?

Răspuns:

Oficiul Centralei Evreilor a luat ființă pe la începutul anului 1942; Nu aş putea preciza data când a luat ființă.-

Întrebare:

Ce persoane au condus acest Oficiu?

Răspuns:

MENDEL EUGEN era președinte și GROSAN ALEXANDRU membru în comitet care erau nesalariați, apoi eu am fost ca secretar și eram salariat, precum și WEISZ IOSIF în funcția de casier, era tot salariat.- WEISZ IOSIF este decedat din anul 1951.-

Întrebare:

Care era forul superior al acestui oficiu, forul dela care primea dispozițiile?

Răspuns:

Forul superior era Centrala Evreilor din România care se afla la București și de unde venea toate dispozițiile.-

Întrebare:

Când a fost înființată Centrala Evreilor și de către cine?

Răspuns:

Nu pot preciza data când a fost înființată, după cum îmi amintesc Centrala Evreilor a fost înființată în prima jumătate a anului 1942, de către regimul antonescian.-

Întrebare:

Cu ce scop a fost înființată?

ss/Blau Heinrich.-

Răspuns:

Scopul oficial era pentru rezolvarea problemei evreiești prin aplicarea dispozițiilor guvernului în rândul populației evreiești.- Scopul neoficial nu-l cunosc.-

Intrebare:

Arată d-ta în ce a constatat activitatea lui MENDEL EUGEN în calitate de președinte al oficiului Centralei Evreilor din fostul județ Târnava Mare?

Răspuns:

A luat toate măsurile să nu se formeze detașamente de muncă exterioare și să fie trimiși evreii în afara județului, făcând în așa fel ca ei să fie plasați în întreprinderi fără importanță deosebită pentru producție.- A asigurat condiții cât mai bune de cazare și de hrană pentru evreii ce erau în detașamente de muncă.- A organizat ajutorarea deportaților politici din Transnistria, cu medicamente și altele.- A rezolvat toate cererile evreilor din Sighișoara.- A scutit femeile evreice de munca obligatorie.-

Intrebare:

Arată d-ta și activitatea celorlalți conducători ai oficiului?

Răspuns:

GROSMAN ALEXANDRU a contribuit la toate cele arătate mai sus sprijinind pe MENDEL EUGEN și a ținut legătura cu cercul de recrutare unde intervenea pentru a scăpa populația evreiască de muncă obligatorie.- Eu făceam corespondență oficiului și WEISZ IOSIF care a strâns fonduri pentru ajutorarea evreilor.- Toti împreună am sprijinit pe MENDEL EUGEN în toată activitatea lui de sabotarea măsurilor guvernului antonescian.-

Intrebare:

În ce relații se afla MENDEL EUGEN și ceilalți conducători ai oficiului cu autoritățile locale din Sighișoara.-

Răspuns:

Relațiile dintre MENDEL EUGEN și ceilalți conducători ai oficiului și autoritățile locale erau relații oficiale și mergea numai când eram chemați sau când avea plângeri și cereri ale populației evreiești ce trebuiau rezolvate, în cazuri de boală și pentru scoaterea autorizației de călătorie pe tren.-

Intrebare:

Ce organizații sioniste au existat în fostul județ Târnava Mare?

ss/Blau Heinrich.-

Răspuns:

În timpul războiului nu a existat organizații sioniste. Îmi amintesc că numai prin anul 1945-1947 a fost o organizație evreiască Ichud, care era condusă de HOFFER ZICHARD și SCHVARTZ ISIDOR, care organizație s'a desființat singură, întrucât a fost înființată în scopul de a asigura plecarea lor în Palestina (Israel), însă toți aceștia au și plecat în Israel.-

Întrebare:

În ce organizație sionistă activa MENDEL EUGEN?

Răspuns:

Nu cunosc dacă MENDEL a activat în vre'o organizație sionistă.-

Întrebare:

De unde cunoști d-ta cele ce ai arătat în cuprinsul acestui proces verbal de interogatoriu?

Răspuns:

Toate acestea le cunosc pentru că le-am trăit și le-am văzut, fiind tot timpul în Sighișoara și am fost ca secretar în acest oficiu din fostul județ Târnava Mare ca salariat.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu, cuvânt cu cuvânt și am constatat că înădradevăr conține toate cele declarate de mine, susțin și semnez.-

ss/Blau Heinrich.-

Lt. Maj. de Securitate

Cernat Alexandru.-

BN/3/ex.

Proces-Verbal de interogator

Arestat Martonel Blau Heinrich, născut la 1 Ianuarie 1913, în
 or. Sighisoara, fiul lui Isidor și Roza, de profesie Avocat, în
 prezent jurist cauzant la Sportul Popului regiunea Stalin cu
 domiciliu în Sighisoara, Str. Florie Kerdi Nr. 64 -
 27 Martie 1953

(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

Orașul Stalin

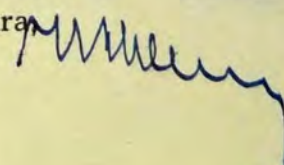
Interogatoriul a început la ora 9 - și 15 min.
 „ s'a terminat la „ 11 - și 37 „

Intrebare: Ai cunoscut o persoana cu numele Mendel Eupen?

Răspuns: Da am cunoscut, este originar din
 orasul Sighisoara, de profesie a fost avocat, iar
 din anul 1948. a plecat la Bucuresti, fiind director
 adjunct la Banca de credit pentru investiti.

Intrebare: Când și în ce împrejurări l. ai cunoscut
 pe Mendel Eupen?

Răspuns: L. am cunoscut în anul 1929, când
 eu am terminat liceul și am intrat în serviciu
 la dănsul ca funcționar la biroul de avocatură
 pe care îl avea în Sighisoara. Am lucrat la
 birou la Mendel Eupen și după ce am esit avocat
 până în anul 1948, cu întreruperea anilor 1940 -
 1944, când am fost scos din țară. În anul 1940-1941
 Mendel Eupen a fost președintele Comunității evreiești
 din Sighisoara și mai târziu președintele oficiului
 Centralii evreilor din faștul județ Târnovo Mare,
 iar eu am fost angajat. ca secretar la comunitate

Semnătura

Urmare: ca salariat.

Intrebare: Ce activitate a desfasurat Meudel Eugen in calitate de presedinte al comunitatii evreesti din Sighisoara?

Raspuns. In aceasta calitate a organizat asistenta sociala, creind un comitet de ajutorare al evreilor din Sighisoara. In 1941 cand evreii din mediul rural au fost concentrati la Sighisoara, a organizat coafarea si plasarea lor la diferite familii evreesti din Sighisoara. A intervenit pentru ca evreii din Mediaș sa ramana pe loc si sa nu fie evacuati.

Intrebare: In ce imprejurari a ajuns el presedintele comunitatii evreesti din Sighisoara?

Raspuns: Populatia evreiasca a cerut, printr-o telegrama numina lui Meudel Eugen ca presedinte al comunitatii, dupa ce au sosit o solicitare si propusese ca presedinte pe acesta.

Intrebare. Cand a luat fiinta Oficiul Central al Evreilor din judetul Tarnava Mare?

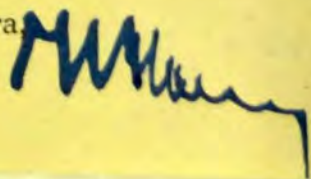
Raspuns. Oficiul central al evreilor a luat fiinta pe la inceputul anului 1942. Nu as putea preciza data cand a luat fiinta.

Intrebare. Ce persoane au condus acest oficiu?

Raspuns. Meudel Eugen era presedinte, si Brasman Alexandru membru in comitet care erau nesalariati, apoi eu am fost ca secretar si eram salariat, precum si Weiss Josif in functie de casier, era tot salariat. Weiss Josif este decedat din anul 1951.

Intrebare. Care era farul superior al acestui oficiu, farul dela care primea dispozitiile?

Semnatura

Urmare: Răspuns. Fondul Superior era Centrala Evreilor din România care se afla la București și de unde venea toate dispozițiile.

Întrebare. Când a fost înființată Centrala Evreilor și de către cine?

Răspuns. Nu pot preciza data când a fost înființată, după cum mi-i amintesc Centrala Evreilor a fost înființată în prima jumătate a anului 1942, de către regiunea Autonomă

Întrebare. Cu ce scop a fost înființată?

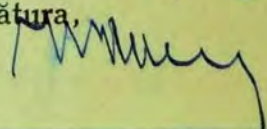
Răspuns. Scopul oficial era pentru rezolvarea problemei evreiești prin aplicarea dispozițiilor guvernului în rândul populației evreiești. Scopul neoficial nu-l cunosc.

Întrebare. Oficiile Centralei Evreilor aveau același scop criminal ca și ea?

Răspuns. Nu cunosc scopul oficiilor Centralei Evreilor din alte părți, știu că scopul oficiului Centralei Evreilor din fostul Județ Țaruș Mare era de a sobota toate dispozițiile guvernului și a sobota populația evreiască de suferințe.

Întrebare. A ratat d-ta în ce a cauzat activitatea lui Mendel Eșper în calitate de președinte al Oficiului Centralei Evreilor din fostul Județ Țaruș Mare.

Răspuns. A luat toate măsurile să nu se formeze detașamente de muncă exterioară și să fie trimiși evreii în afara județului, făcând în așa fel ca ei să fie plasați în întreprinderi fără importanță deosebită pentru producție. A organizat candidații fiind cătunuri bune de cofare și de hrană pentru evreii ce erau în detașamente de muncă. A organizat

Semnătura,

Urmare: ajutorarea deportatilor politici din Transnistria,
cu medicamente si altele - A rezolvat toate cererile
erailor din Siphisoara. A scutit femeile evreice de
munca obligatorie.

Intrebare. Arata d-ta ni activitatea celorlalti
conducatori ai oficiului?

Raspuns. Brasman Alexandru a contribuit
la toate cele aratate mai sus sprijinind pe Mendel
Eugen si a tinut legatura cu cererile de recuzare
unde intervenea pentru si scapa populatia evreiasca
de munca obligatorie - Eu faceam corespondenta
oficiului si Weiss Jasif care a status faimos pentru
ajutorarea erailor. Toti impreuna am sprijinit pe
Mendel Eugen in toate activitatea lui de scutirea
masurilor guvernului autoneacion.

Intrebare. In ce relatie se afla Mendel Eugen si
ceilalti conducatori ai oficiului cu autoritatile locale
din Siphisoara.

Raspuns. Relatiile dintre Mendel Eugen si
ceilalti conducatori ai oficiului si autoritatile
locale erau relati oficiale si mergea numai
cand erau dremati sau cand avea plangeri
si cereri ale populatiei evreice ce trebuiau rezolvate,
in cazuri de boala si pentru scoaterea autoritati
de calatorie pe tren.

Intrebare. Ce organizatii sioniste au existat in
faatul yndet Tarnava Mare?

Raspuns. In timpul noii boiului nu a existat
organizatii sioniste. In i amintesc ca numai
prin anul 1945-1947 a fost o organizatie evreiasca
Iehud, care era condusa de Hoffer Zickard si

Semnatura

M. M. M.

Urmare: S. partz. Isidor, care organizație s'oi desființat
singuri, intruât a fost înființată în scopul de
a asigura plecarea lor în Palestina (Israel), însi
teti oestia au plecat în Israel.

Intrebare. Tu ce organizație sionista activa
Mendel Supcu?

Răspuns. Nu cumasa docoi Mendel a activat
în n'ro organizație sionista.

Intrebare. De unde cumosti d-ta cele ce ai
arătet în cuprinsul acestui proces verbal de interogatoriu?

Răspuns. Toate acestea le cumose pentru coi
le - au trăit și le - au vădit, fiind tot timpul
în Siphisoara și au fost ca secretor în oest.
oficiu din fostul județ. T. Ormura Mare ca sionist.

După ce am citit prezentul proces verbal de
interogatoriu, curânt, cu curânt și au caustatet
cô în adevăr cantine toate cele arătate
de mine, sustin și sumez -

of. acuzator:

Armaș de Securitate

Cernat Alexandru

Cernat

Acuzat

M. M. M.

Semnătura,

PROCES-VERBAL DE INTEROGATOR

21 Mai 1953.

Orașul Stalin.

Interogatoriul a început la ora 8 și / minute. Interogatoriul s'a terminat la ora 14 și 30 minute.

Eu, H. Avram Satile
am interogat în calitate de anchetator

1. Numele Blau (so arestatul, reținutul, martorul) 2. Pronumele Heinrich

3. Anul, luna și ziua nașterii 1918 Ianuarie 3. 4. Locul nașterii Lighisara Reg. Stalin

5. Cetățenia română 6. Naționalitatea evreu

7. Apartenența politică P.M.R. din ce an 1947.

8. Studii licențiat în drept - Cluj - 1936-1937.
(când, unde și ce școală a absolvit)

9. Profesia avocat 10. Ultimul loc de muncă și

funcția Statul Popular Regional - șef al Oficiului Juridic.

11. Ultimul domiciliu Lighisara, Str. Marie Kundi nr. 54.

12. Situația familială nesătat. (soția, copii, numele lor, vârsta lor, domiciliu și ocupația)

13. Origina socială mic burgheză. Tata, funcționar comerțial a posedat ca avere, una casă de locuit.
(averea părinților până la 23 August 1944 și în prezent)

14. Activitatea politică până în 1947 secretar al Comunității Evreiești din fostul jud. Sărușua Mare până în 1944 (23 Aug.) De la 23 Aug. 1944 până în 1950 am fost președintele Comunității Evreiești din Lighisara. În 1950 am devenit secretar al C.D.E. În 1944 (leg.) mi am înscris în P.P.D. la unificarea devenind membru P.M.R.
(în ce partide politice a fost. Participare în alegeri)

Semnătura,

15. Decorații, distincții și premii guvernamentale nu am primit.
(înainte și după 23 August 1944)

16. În ce armată a făcut serviciu, grad, funcție nu am făcut armată.

De serviciu militar sunt trecut în, beni combatant grupa
soldat în gradul de soldat, neînstrănit.

17. Dacă a fost prizonier nu am fost prizonier.

(unde și când)

18. Dacă a fost în străinătate, unde, când și în legătură cu ce nu am fost.

19. Dacă a participat în bande, în organizații contra-revoluționare nu am
participat

20. Dacă a fost judecat, când, din ce cauze, de cine și la ce pedepse a fost
condamnat nu am fost judecat și nici condam-
nat.

Intrebare: Te cunoști pe Mendel Egeren?

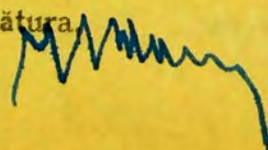
Răspuns: Da, îl cunosc.

Intrebare: Cine este?

Răspuns: Mendel Egeren este un fost avocat
în Liphisoara în biroul pămăntăriei am lucrat
și eu în perioada 1928 - 1948. - era în tre-
burere de țară (perioada regimului Iulianescu)
când amândoi am fost excluși din țară pentru
motive rasiale, fiind evrei. - În 1948 - Mendel
Egeren a plecat la București fiind nu-
mit Dir. adjunct la Banca de Credit pen-
tru Investiții (B.C.I.).

Intrebare: Ce relații ai avut de-a lungul timpului

Semnătura

II

40

Urmare: Mendel Eugen?

Răspuns: Relațiile mele cu Mendel Eugen, au fost întotdeauna bune, relații apropiate întrucât am lucrat în cadrul biroului lui oficial ca salariat și în perioada 1941-1948. - am colaborat împreună în cadrul Oficiului Central al Evreilor în reglementarea situației obștești evreiești din fostul jud. Târnava Mare.

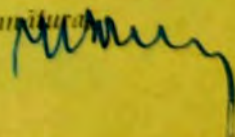
Întrebare: Până când au durat aceste relații apropiate între d. Ia și Mendel Eugen?

Răspuns: Aceste relații au durat până în 1948. - când el a plecat la București și de când nu am mai avut un contact strâns cu el.

Întrebare: Ce cunosci în legătură cu trecutului lui politic?

Răspuns: Până în anul 1940. - nu cunosc ca el să fi fost încadrat și să fi activat în vreun grupare politică. - Uneori în cursul perioadei 1939-1940. - am avut cu el unele discuții privind starea populației evreiești, discuții în care el se exprima că și evreii ca orice popor ar putea să-și aibă și ei o țară a lor (Palestina). - În urma unor asemenea discuții se vorbea cu el, mă făcea să bănuiesc că ar fi sionist. Însă faptul că el nu s-a interesat aproape deloc de populația evreiasă până în 1940. și era în bune relații cu evreii de români, maghiari și rasi din ligăsoara precum și că nu respecta religia evreiască fiind căsătorit cu o româncă și ducând o viață la fel ca soția lui, tot

Semnătura

Urmare: Se acuze au facut ca benuiala mea
ca ar fi sianist sa dispara. El nu mi-a
spus in mod concret niciodata si nici
eu nu l-am intrebat daca este sau
nu sianist si din ce organizatie face
parte. Convingerea mea chiar si in mo-
mentul de fata este ca el nu a fost
sianist. In perioada 1941-1944 am statat
ca a fost Presedintele Comunitatii 'evreilor'
care a devenit apoi 'Oficiul Central'
Evreilor din fostul jud. Tarnava Mare.
După 1944. - stiu ca s-a inregistrat in P.S.D.
unde a activat intens, devenind chiar Pre-
sedintele al P.S.D. - Tarnava Mare. - Ulterior
la unificarea a devenit membru P.M.R.
activand in Comitetul Judetean si la
plecarea lui in Bucuresti. Alta activita-
te politica a lui nu cunosc.

Intrebare: Ce cunosti in legatura cu
activitatea lui ca Presedinte al Oficiu-
lui Central Evreilor din fostul jud. Tarnava Mare?

Raspuns: Ca Presedinte al Oficiului Centra-
lei Evreilor din Sighisoara, Mendel Eugen,
a avut o activitate dupa mine, meci-
guasa fiind apreciat si iubit de obstea
evreiasa care datorita activitatii lui, nu
a fost deportata, inafara tarii si nici chiar
inafara judetului, a fost 'incadrata' in
fabrica si scutita de munca obligatorie,
nu a purtat banderole asa cum venise
dispozitie de sus si a fost ferita de o serie
de masuri brate de Centrala Evreilor, reista

Semnatura

Urmare: de regiunea fostei Putanesciu ca sa se
 ce canta sa distrupa populatia evreiasca.
 Mendel Eugen a reusit sa faca toate acestea, datorita prestigiului ce-l avea el in
 Lighisara si relatiilor bune in care
 se afla cu Prefectul Putohi si Moldova, seful
 politiei, precum si cu alti oameni de
 seama din oras, savani, maghiari si rasi.

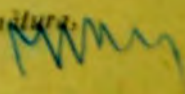
Eu personal nu am auzit din parte vre-
 unui evreu din fostul jud. Darnava Mare
 decat cuvinte bune la adresa lui Mendel Eugen
 si a activitatii lui din aceasta grea perioada.

Intrebare: In mad cauzet, se cunoaste referi-
 tor la legaturile lui Mendel Eugen cu Putohi si
 Moldova?

Raspuns: Stiu ca din cand in cand mergea
 la ei, pe cale oficiala reprezentand obstea
 evreiasca, cerându-le rezolvarea anumitor
 chestiuni. Nu stiu precis daca i-a primit pe
 ocazi-a cu bani sau nu. Alte legaturi
 dintre ei, nu cunosc.

Intrebare: Ce situatie materiala a
 avut Mendel Eugen?

Raspuns: Mendel Eugen, era conside-
 rat in Lighisara, ca un om bogat.
 Eu stiu ca a avut doua case pe mu-
 neli lui si era co-proprietar la casa
 parinteasca impreuna cu mama si sora lui,
 care si acum locuiesc in ea in Lighisara.
 A avut si un auto Turism incepand din
 anul 1930-1931. pana in 1941. cand i-a
 luat-o legionarii. De asemenea a avut

Semnatura:

Urmare: avere mobila ca birouri, bibliotecii, ma-
bilier etc. etc.

In prezent stiu ca o casa a donat o
statului prin 1945-1946., mea a vandut-o prin
1951 iar cea parinteasca a fost nationa-
lizata. In perioada 1940-1944. - a van-
dut multe lucruri mobile, intrecut alte
venituri nu a avut.

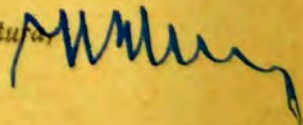
Intrebare. Ce prieteni a avut Mendel
Eugen?

Raspuns: Stiu ca a fost prieten cu
urmatorii: Hulka Gergel, in prezent Director
B.C.T. Sibiu, Winter George, lucreaza la
Graduliment Lighisara, Kualet Hugo, fost
magistrat, in prezent la U.D.C.C. Lighi-
sara si Maurer Ion, fost ministru, si
Grassman Alexandru, Director la D.C.L. Bucu-
resti. - Cu toti acestia era in bune
relatii de prietenie.

Intrebare: Arata, tot ce cunossti in
legatura cu activitatea lui Mendel
Eugen, ca avocat.

Raspuns: Ca avocat, Mendel Eugen
era considerat ca unul din cei mai
buni din Lighisara. Desi era evreu,
era avocatul mai multor firme sasesti
din Lighisara ale caror interese le
apara in justitie in procesele
comerciale ce le aveau. Biroul
lui avocatial, era printre primele
birouri din Lighisara, avand o
chibutela foarte numeroasa. Mendel

Semnatura

Urmare: Eugen, ca avocat a cinstigat foarte bine si a dus o viata imbelugata.

Eu am fost angajat ca salariat in biroul lui si a mai avut o secre-tara anume Desy Etelca (Ety) mai multi ani de candul, care in prezent este functionara la B.C.D. Ing. Mures.

Intrebare: Ce mai ai de declarat in legatura cu Mendel Eugen?

Raspuns: Dupa plecarea lui la Bucu-resti (1948) am plecat la Bucuresti in interes de serviciu de cateva ori si in aceasta ocazie, l-am vizitat.

Intrebare: Ce ati discutat in ocazia acestor vizite?

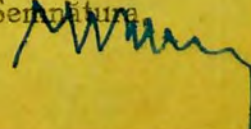
Raspuns: Am discutat probleme cu caracter familial si el mi-a spus ca a fost exclus din partid si ca a fa-cut contestatie.

Intrebare: Cum a vazut el excluderea lui din partid, ca o masura justa sau nejusta a partidului?

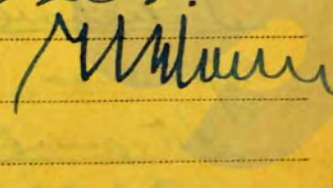
Raspuns: Era tare distrus in urma excluderii si considerat, neindreptatit pentruca sa fie exclus pentru acest motiv a facut si contestatie.

Intrebare: Si declarat sincer cele cuprinse in prezentul P.R. de inte-rrogatoriu?

Raspuns: Da, am declarat totul in mod absolut sincer si sus-tin cele ce am declarat.

Semnatura

Urmare: Acest I. H. de interogatoriu, după
ce l-am citit, cuvânt cu cuvânt
și am constatat că, corespunde
între totul cu cele declarate
de mine, și susțin și semnez pro-
prie și veritabil de mine.

Anchetator Martor:
H. de Securitate:

Observație: Fiecare pagină a procesului-verbal se iscălește de către arestat sau
martor, iar ultima pagină și de către anchetator.

431

h

Data in fata noastra
azi 23 Mai 1953
Lt.de Securitate
ss/Disa Zaharie

DECLARATIE

Subsemnatul HEIRICH BLAU, de profesie sef Of. Juritic la Sfatul Popular Reg.Stalin, nascut in Sighisoara la 1 Ianuarie 1912, declar urmatoarele:

Il cunosc pe MENDEL EUGEN din anul 1929= cand am intrat in serviciul susnumitului ca functionar si apoi mai tarziu ca avocat stagiar.-

Am stat impreuna pana in Aprilie 1948 cand el a fost numit ca director la Banca de Credit si Investitii din Bucuresti.-

Dupa plecarea s,a din Sighisoara, cu ocazia deplasarilor mele in interes de serviciu, l, am vizitat si la Bucuresti

In anul 1940, odata cu inceperea prigoanei rasiale, susnumitul a fost silit sa-si inchida biroul avocatial. In timpul prigoanei rasiale, la insistentele populatiei evreiesti, el a fost ales presedintele Comunitatii si mai tarziu ca presedinte al Oficiului Centralei Evreilor Tr.Mare.-

In aceasta calitate el a facut multe pentru ameliorarea suferintelor evreilor din Sighisoara si Tr.Mare, organizand asistenta sociala, luptand pentru ca nimeni sa nu fie dus la detasamente de ~~luz~~ munca exterioara si in general toate masurile regimului odios antonescian sa fie ameliorate.-

Populatia evreiasca a avut incredere in el si la stimat fiind cu recunostinta fata de el pentru activitatea pe care a depus, o.-

Inainte de 1940 cand avea birou, el a fost unul din avocatii cautati, avand o clientela fermata. Pe langa clientii asa zisi mari, el a avut si o atitudine de intelegere fata de cei saraci, mai ales, ma refer la anul 1938 cand el a rezolvat gratuit revizuirea cetateniei, pe seama saamenilor muncii evrei saraci.-

.//.

In exercitarea profesiei el a fost bine pregatit si corect. Era energic si staruitor in munca. A avut o situatie materiala buna, avand 2 imobile proprii si casa parinteasca unde locuia cu mama.-

In anul 1940, sub legionari a fost silit sa-si vanda casa, pe care reprimind, o a donat, o statului dupa 23 Aug., iar casa parinteasca a fost nationalizata si in fine nu a mai vandut, o. A avut si masina pana in anul 1940.-

Dupa 23 Aug. 1944 a fost unul din intimatorii org. P.S.D. din Sighiseara fiind presedintele. In alegerile din 1946 a fost presedinte B.P.D., iar in alegerile din 1948 deasemeni a avut un rol activ.-

In cadrul P.S.D. el a fost militant pentru F.U.M. si dupa unificare a fost membru in Comitetul Judetean Tr. Mare P.M.R..-

Cu ocazia unei vizite in Bucuresti prin anul 1950 mi-a spus ca a fost exclus / fiind / din partid. Din discutii avute cu el a reesit ca il framanta acest fapt ca a fost exclus din partid, spunand ca a facut contestatie.-

S, a casatorit in anul 1948 cu o fata din Sighiseara si are un copil, sotia este provenita dintr, o familie modesta si domiciliata in Sighiseara.-

Aceasta imi este declaratia pe care o dau nesilit de nimeni, pe care o semnez cu mana proprie.-

23 Mai 1953.-

ss/H. Blau

Dată în fața noastră
azi 23 mai 1953
St. Of Securitate Dina
Tohară *[Signature]*

45

Declarație

Subnumitul Heinrich Blome
de prof. șf. of. juridic, în șpt. Reg.
Italia, născut în Vighisova la d.
Ianuarie 1912, deține următoarele:

El a avut în anul 1929, cauză
din anul 1929, cauză care
intrat în serviciul subnumitului
de funcționar și apoi moșii țării
ce a avut stăpân. —

În anul 1948 cauză până
în aprilie 1948 cauză și a
fost numit director la Banca
Credit de Tranzit. din București.

După plecarea sa din Vighisova
cu ocazia deplasărilor mele
în interes de serviciu, Blome
a vizitat și la București. —

În anul 1940 roștea cu
încăperea organizației rusele
subnumitul a fost numit să-și
realizeze bir. obștesc. —

În timpul organizației rusele
de susținut de populației evreie
el a fost ales președinte comunității
și moșii țării în președinte
al Oficiului Central de Cercetare

Aradava - hure -

In aceasta calitate el a fost
 multe pentru ameliorarea suferintelor
 corilei din lipsa de si T. hure,
 organizarea si existenta societatei
 pentru ca imineni sa nu fie dus la
 deosebit de mult exteriorizare
 in general toate marimile regimului social autocratic
 faptului ca societatea a avut
 in vedere si el si l'a stiut
 fiind cu recunoastinta ptu de
 el pentru activitatea pe care a
 depus-a. -

Marita de 1940, cunoscuta
 biran, el a fost unul din avocatii
 cantati avand o clientela formata.

Pe timpul clientii exarisi mari
 el avand si o atitudine de intelegere
 ptu de cei saraci mari din m. ref.
 la anul 1938, cunoscut el a rezolvat
 gratuit problema cetateniei
 pe vremea comunisti pentru cei
 saraci. -

In exercitarea profesiei el
 a putut pune pe picioare si carit.
 Era energic si starnitor in
 munca. -

A avut o situatie materiala
 buna, avand si imobile proprii
 si casa parintara unde locuia
 in mare. -

In 1940 sub legea noua el a fost
 citit si s. Vuclii sau
 reprezentant - a slujit a elu nr 23.
 August Statului, dar lam vorintu

a fost naturalizată, și în fine număr 47
venit. a. — A avut și masina proprie în
1940. —

după 23. august 1944

a fost unul din interviții org.
P. I. D., din țigăria, fiind prezentă.

În alegeri din 1946 a fost prezentă.

P. I. D. dar în alegeri din 1948
clasamentul a avut un rol activ.

În cadrul P. I. D. el a fost
militant pentru F. H. H. și deșeură
unificarea a fost membru în
Comitetul Triltean Ta. here P. H. R.

În viziunea mea, vizita din București
prin anul 1940 mi-a
opus că a fost exclus, (fiind)
din partea din discuțiile avute
cu el a reșit, că îl făcusem
desert pept, că a fost exclus din
partea, și în final că a fost
contestat. —

Și ea căsătorit în 1948 cu
un tată din țigăria și are un
copil. ^{satia este} provenită dintr-o familie modestă
și clădirea ei în țigăria. —

Acesta mi este declarația pe
care a dat-o merit de mine pe
care a scris ea în mod propriu —
23. ianuarie 1953. —

M. M. M.

48

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

12 Noemvrie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 9. Interogatoriul s'a terminat la ora 14,30.

Eu, Lt.de Securitate VIZITIU VASILE, am interogat în calitate de anchetator pe martorul BRUMARU CIARA, născută în anul 1920 Martie 13 în Timișoara, cetățeană română, naționalitate evreu, apartenența politică P.C.R.- P.M.R. din anul 1946, studii; 4 cl.Scoala primară din 1927-1931 în Timișoara 4 cl. liceu Teoretic în Timișoara 1931-1935. Profesia; funcționară, șefă de devize la Banca de Credit pentru Investiții, cu ultimul domiciliu în București Str.Maria Rosetti No.57 Raionul 1 Mai, căsătorită cu BRUMARU ZAMFIR, de 34 ani, ziarist, fără copii, Activitatea politică până în 1947; P.C-R.din 1946, După 23 August 1944 am participat la toate alegerile ca alegătoare. Am fost în străinătate în Ungaria în 1934 în vizită la surorile tatălui meu.

Intrebare ;

Cunoști o persoană cu numele de MENDEL EUGEN?

Răspuns;

Da cunosc o persoană cu numele de MENDEL EUGEN.

Intrebare ;

Când și în ce împrejurări ai cunoscut Dta pe numitul MENDEL EUGEN ?

Răspuns;

Eu îl cunosc pe numitul MENDEL EUGEN din Mai 1950 când am fost angajată la Banca de Credit pentru Investiții ca funcționară la Divizia Specială.

Intrebare ;

Ce funcții îndeplinea MENDEL EUGEN la Banca de Credit pentru Investiții?

././.

Răspuns;

MENDEL EUGEN în Banca de Credit pentru Investiții, îndeplinea funcția de director al sectorului finanțării investițiilor.

Intrebare ;

Ce servicii conducea MENDEL EUGEN la Banca de Credit pentru Investiții în calitatea pe care a avut-o de director adjunct la B.C.I.?

Răspuns;

MENDEL EUGEN la Banca de Credit pentru Investiții în calitate de director al sectorului finanțării investițiilor conducea următoarele servicii; 1. Serviciul finanțării industriei, 2. Serviciul finanțării construcțiilor și transportului, 3. Serviciul finanțării agriculturii, siveiculturii, 4. serviciul finanțării organizațiilor Cooperatiste)Credite și Amortismente) 5. Serviciul finanțării instituțiilor de Stat și Sfaturile Populare, 6. Serviciul finanțării înființat de WEISS IOAN care se numea Divizia organizării și normare.

Intrebare ;

Care era rolul serviciilor conduse de MENDEL EUGEN?

Răspuns;

Rolul serviciilor conduse de MENDEL EUGEN în calitate de director al Sectorului finanțării investițiilor din Banca de Credit pentru Investiții era; - Primirea- verificarea și difuzarea planurilor de investiții în țară. Primirea- verificarea prin (serviciul controlului tehnic) difuzarea proiectelor și devizelor în legătură cu lucrările de investiții și rezolvarea problemelor ivite în legătură cu finanțarea investițiilor

Intrebare ;

De unde cunoști aceste lucruri?

Răspuns;

Aceste lucruri le cunoșteam prin faptul că eu lucram la serviciul finanțării instituțiilor de Stat și Sfaturile Populare, care era conduse de fostul director MENDEL EUGEN, care conducea și celelalte servicii din cadrul sectorului finanțării investițiilor, totodată rolul pe care îl avea serviciile arătate mai sus erau și sarcinile ce-i reveneau lui MENDEL EUGEN care conducea Sectorul finanțării.

Intrebare ;

Atunci cunoști și felul cum MENDEL EUGEN și-a dus la îndeplinire sarcinile ce-i reveneau în calitatea pe care

o avea de director al sectorului finanțări investițiilor din Banca de Credit pentru Investiții?

Răspuns;

MENDEL EUGEN în calitate de director al Băncii de Credit pentru Investiții al sectorului finanțări investițiilor nu și-a dus munca așa cum trebuia deoarece s'au comis o serie întreagă de deficiențe care au dăunat economiei naționale.

Intrebare ;

In calitatea pe care a avut-o el de director al sectorului finanțări investițiilor din Banca de Credit pentru Investiții a respectat Hotărârile elaborate de guvern în problema investițiilor ?

Răspuns;

In calitatea pe care a avut-o MENDEL EUGEN de director al sectorului finanțări investițiilor din Banca de Credit pentru Investiții nu a respectat spiritul hotărârilor elaborate de guvern în problema investițiilor.

Intrebare ;

Arată în mod concret în ce probleme nu a respectat spiritul hotărârilor elaborate de guvern?

Răspuns;

MENDEL EUGEN, în calitatea pe care a avut-o de director al sectorului finanțări investițiilor nu a respectat spiritul hotărârilor elaborate de guvern în problema " Deschideri finanțărilor, în sensul că a frânat executarea investițiilor, întârziind deschiderea finanțărilor, întrucât a centralizat la București controlul proiectelor și devizelor prin (Divizia Controlului ceeace a produs o aglomerare a acestor devize și proiecte.

Intrebare ;

Cum s'a resfânt asupra Economiei Naționale nerespectarea de către MENDEL EUGEN a spiritului hotărârilor elaborate de guvern?

Răspuns;

Prin faptul că MENDEL EUGEN nu a respectat spiritul hotărârilor elaborate de guvern în sensul că a întârziat deschiderea finanțărilor a adus la faptul că economia națională a fost păgubită prin nerealizarea la timp a planului.

Intrebare ;

In ce alte sectoare conduse de MENDEL EUGEN a fost păgubită economia națională?

Răspuns;

Nu cunosc în ce alte sectoare conduse de MENDEL EUGEN a fost păgubită economia națională însă ar putea preciza numiții; NEUMAN care a condus divizia credite amortismente, DINESCU care este directorul sucursalei București al Băncii de Credit pentru Investiții.

Întrebare ;

Ce alte lucruri mai cunoști despre MENDEL EUGEN?

Răspuns;

În afară de cele ce am arătat până acum despre MENDEL EUGEN, mai am de arătat faptul că dădea circulări sucursalelor confuze care făcea ca sucursalele să nu știe cum să lucreze, îngreunând munca sucursalelor.

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și m'am convins căci corespunde întru totul cu cele declarate verbal de mine îl susțin și îl semnez.

Anchetator
LT.DE SECURITATE

ss.BRUMARU CIARA

Vizitiu Vasile

3 ex. / E.M.
7

52

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

12 Noembrie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 9 și 00 minute. Interogatoriul s'a terminat la ora 14 și 30 minute.

Eu, A. de securitate Vizitiu Vasile
am interogat în calitate de Anchetator

1. Numele BRUMARU (pe arestatul, reținutului, martorul) 2. Pronumele CLARA

3. Anul, luna și ziua nașterii 1920 Martie 13 4. Locul nașterii
În Timișoara

5. Cetățenia Română 6. Naționalitatea Evreu

7. Apartenența politică P.C.R. - P.M.R. din ce an 1946

8. Studii 4 cls. școala primară din 1927-1931 în Timișoara 4 cls. liceu Teoretic în Tim. 1931-1935.
(când, unde și ce școală a absolvit)

9. Profesia funcționar 10. Ultimul loc de muncă și
funcția șef de divizie la Banca de credit pentru investiții.

11. Ultimul domiciliu în București strada Maria Rosetti Nr. 57 Rai. i Mai.

12. Situația familială căsătorit cu BRUMARU ZAMFIR de 34 ani
fiarist, fără copii.
(soția, copii, numele lor, vârsta lor, domiciliu și ocupația)

13. Origina socială Nimic. (averea părinților până la 23 August

1944 și în prezent)

14. Activitatea politică până în 1947 P.C.R. din 1946. (în ce partide politice a fost.

Participare în alegeri)

După 23 August 1944 am participat la toate alegerile ca
alegător.

Semnătura,
Brumaru Clara

15. Decorații, distincții și premii guvernamentale Nu
(înainte și după 23 August 1944)

16. În ce armată a făcut serviciu, grad, funcție -

17. Dacă a fost prizonier
(unde și când)

18. Dacă a fost în străinătate, unde, când și în legătură cu ce. În Ungaria
în 1934 în vizită la surorile tatălui meu.

19. Dacă a participat în bande, în organizații contra-revoluționare Nu

20. Dacă a fost judecat, când, din ce cauze, de cine și la ce pedepse a fost condamnat Nu

Întrebare: Cunoști o persoană cu numele de MENDEL EUGEN?

Răspuns: Da, cunosc o persoană cu numele de MENDEL EUGEN.

Întrebare: Când și în ce împrejurări ai cunoscut dumneta pe numitul MENDEL EUGEN?

Răspuns: Eu îl cunosc pe numitul MENDEL EUGEN, din Mai 1950 când am fost angajată la Banca de credit pentru investiții ca funcționară la divizia Specială.

Întrebare: Ce funcție îndeplinea MENDEL EUGEN la Banca de credit pentru investiții?

Răspuns: MENDEL EUGEN, în Banca de credit pentru investiții, îndeplinea funcția de director al sectorului financiar investițiilor.

Semnătura
Bruno Lame

Urmare: Intrebare: Ce servicii conducea MENDEL EUGEN la Banca de credit pentru investitii in calitate de director adjunct la B.C.Y.?

53

Raspuns: MENDEL EUGEN la Banca de credit pentru investitii in calitate de director al sectorului finantari investitiilor conducea urmatoarele servicii: 1. serviciul finantari industriei; 2. serviciul finantari constructiilor si transporturilor; 3. serviciul finantari Agriculturii, Silviculturii; 4. serviciul finantari organizatiilor cooperatiste (credite si Amortismente); 5. serviciul finantari institutiilor de stat si staturile populare; 6. serviciul finantari infiintat de WEISS IOAN care se numea Divizia organizarii si Normare.

Intrebare: Care era rolul serviciilor conduse de MENDEL EUGEN?

Raspuns: Rolul serviciilor conduse de MENDEL EUGEN in calitate de director al sectorului finantarii investitiilor din Banca de credit pentru investitii era: - Primirea - verificarea si difuzarea planurilor de investitii in tara. Primirea - verificarea prin (serviciul controlului tehnic) difuzarea proiectelor si devizelor in legatura cu lucrarile de investitii si Rezolvarea problemelor ivite in legatura cu finantarea investitiilor.

Intrebare: De unde cunosti aceste lucruri?

Raspuns: Aceste lucruri le cunosteam prin faptul ca eu lucram la serviciul finantari institutiilor de stat si staturile populare, care era condus de fostul director MENDEL EUGEN, care conducea si cele toate servicii din cadrul sectorului finantarii investitiilor. totodata rolul pe care il avea serviciile arataste mai sus erau si sarcinile ei revexeau lui MENDEL EUGEN care conducea sectorul finantari

Semnatura,
Brumaru Ilie

Urmare: Intrebare: Atunci cuant si felul cum MENDEL EUGEN si-a dus la indeplinire sarcinile ce-i reveneau in calitate pe care o avea de director al sectorului finantari investitiilor din Banca de Credit pentru investiti?

Raspuns: MENDEL EUGEN, in calitate de director al Bancii de credit pentru investiti al sectorului finantari investitiilor nu si-a dus munca ero cum trebuia deoarece sau comis o serie intreaga de deficiente care au daunat Economiei Nationale.

Intrebare: In calitate pe care o avuta el de director al sectorului finantari investitiilor din Banca de credit pentru investiti a respectat Hotaririle elaborate de guvern in problema investitiilor?

Raspuns: In calitate pe care o avuta MENDEL EUGEN de director al sectorului finantari investitiilor din Banca de credit pentru investiti nu a respectat spiritul Hotaririlor elaborate de guvern in problema investitiilor.

Intrebare: Arata in mod concret in ce probleme nu a respectat spiritul Hotaririlor elaborate de guvern?

Raspuns: MENDEL EUGEN, in calitate pe care o avuta de director al sectorului finantari investitiilor nu a respectat spiritul Hotaririlor elaborate de guvern in problema „deschideri finantariilor, in sensul ca a framat executarea investitiilor, intarziind deschiderea finantariilor, intrucat a centralizat la Bucuresti controlul proiectelor si devizelor prin Divizia Controlului
Bunamam Clasa

Observatie: Fiecare pagina a procesului-verbal se iscălește de către arestat sau martor, iar ultima pagina și de către anchetator.

54

Urmare: ceea ce a produs o aglomerație a acestor decese și proiecte.

Intrebare: Cum sa refrant asupra Economiei Nationale nerepectarea de către MENDEL EUGEN a Spiritului Hotăririlor elaborate de guvern?

Răspuns: Prin faptul că MENDEL EUGEN nu a respectat spiritul Hotăririlor elaborate de guvern în sensul că a întârziat deschiderea finanțării a da la faptul că Economia Natională a fost păgubită prin nerealizarea la timp a planului.

Intrebare: In ce alte sectoare conduse de MENDEL EUGEN, a fost păgubită Economia Natională?

Răspuns: Nu cunosc în ce alte sectoare conduse de MENDEL EUGEN a fost păgubită Economia Natională însă ar putea preciza numiti: NEUMAN care a condus divizia credite Amortimente; DINESCU care este directorul sucursalei Bucuresti al Bancii de Credit pentru investiti.

Intrebare: ee alte lucruri mai cunosti despre MENDEL EUGEN?

Răspuns: In afară de cele ce am arătat până acum despre MENDEL EUGEN, mai am de arătat faptul că dădea circulați sucursalelor confuze care făcea ca sucursalele să nu știe cum să lucreze, îngreunând munca sucursalelor. După ce am citit prezentul proces-verbal de interogatoru eu cunosc și mi-am convins căci corespunde intrutotul eu cele declarate verbal de mine pe outin și pe surse.

Auctoritate
Li. de recunosc
V. V. V.
vizitii varile

Semnătura

B. Neuman

55

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

11 Noembrie 1953

Orașul București.

Interogatoriul a început la ora 9. Interogatoriul s'a terminat la ora 18,15.

Eu, Lt.de Securitate VIZITIU VASILE, am interogat în calitate de anchetator pe martorul CIORANU LUCIAN, născut în anul 1899 Februarie 28, în com.Rășinari, Raionul Sibiu, Regiunea Stalin, cetățean român, de naționalitate română, studii 4 cl.primare din 1906-1910 în Rășinari Sibiu, 4 cl. liceu teoretic din 1910-1914 în Brașov, 3 cl.scoala superioară Comerț în Brașov din 1914-1916.Profesia ;funcționar în București la Banca de Credit pentru investiții ca referent tehnic, cu ultimul domiciliu în București Str.Gral.Lupu No.2 Raionul N. Bălcescu, căsătorit cu MARIA născută SAMSON de 57 ani,este casnică, fără copii, orig.socială; tata preot, mama casnică, în prezent tata decedat, iar mama trăește și este pensionară. Decorații am primit " Bărbăție și Credință" în 1919. Stagiul militar satisfăcut în armata română-1920-1921 cu gradul de Slt.în rezervă. Nu a fost prizonier. In străinătate a fost în Rusia în1917 la GHERSON, nu m'am ocupat cu nimic, aici am fost evacuat . In Cehoslovacia în 1933 pentru tratament fiind suferind de ficat. Nu a participat în organizații contra-revoluționare. Nu a fost judecat.

Intrebare ;

Cunoști o persoană cu numele de MENDEL EUGEN?

Răspuns;

Da, cunosc o persoană cu numele de MENDEL EUGEN.

Intrebare ;

Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut ?

Răspuns;

Cunosc pe numitul MENDEL EUGEN fost director la Banca de Credit pentru investiții, din Septembrie 1949 când am fost angajat la această Bancă.

MENDEL EUGEN a stat la Banca de Credit pentru investiții până în anul 1952 când a încetat activitatea lui în Bancă.

Intrebare ;

Când și la intervenția cui a fost numit director la Banca de Credit pentru investiții?

Răspuns;

Eu când am fost angajat la Banca de Credit pentru investiții Septembrie 1949 l-am găsit deja pe numitul MENDEL EUGEN director al sectorului de Finanțe, așa că nu știu când și la intervenția cui a fost numit director la Banca de Credit pentru investiții.

Intrebare ;

Ce funcție îndeplinea MENDEL EUGEN la Banca de Credit pentru Investiții?

Răspuns;

MENDEL EUGEN în Banca de Credit pentru investiții a îndeplinit funcția de director al sectorului de finanțe de când am fost eu angajat Septembrie 1949 până în anul 1952 când activitatea lui a încetat în Banca de Credit pentru investiții.

Intrebare ;

Ce servicii conducea MENDEL EUGEN la Banca de Credit pentru Investiții în calitate de director al sectorului de finanțare ?

Răspuns;

Numitul MENDEL EUGEN în calitate de director la Banca de Credit pentru Investiții conducea următoarele servicii; 1. Serv.Finanțării Industriei, 2. Serviciul Finanțării Agriculturii, Siviculturi și colectărilor ; 3.Serv.Construcțiilor și Transporturilor, 4. Serv.Finanțări Instituțiilor de Stat, 5.Serv.Credite și Amortismente 6.Serv.Organizării.

Intrebare ;

Care era rolul serviciilor conduse de MENDEL EUGEN?

Răspuns;

Rolul serviciilor conduse de MENDEL EUGEN era; primirea, verificarea și difuzarea planurilor de investiții în țară. Primirea, verificarea prin (divizia Controlului tehnic) și difuzarea proiectelor și devizelor în legătură cu lucrările de investiții și rezolvarea a o serie de probleme ce se iveau în legătură cu finanțarea investițiilor. Să urmărească executarea planului. Menționez un lucru și anume că aceste erau și

sarcinile ce-i reveneau numitului MENDEL EUGEN, care era director al Finanțării Investițiilor din Banca de Credit pentru investiții.

Intrebare ;

De unde cunoști aceste lucruri?

Răspuns;

Eu cunoșteam aceste lucruri tocmai prin faptul că eram inspector general al Băncii de Credit pentru Investiții apoi din faptul că MENDEL EUGEN era director al Sectorului finanțării investițiilor și sarcinile ce-i reveneau de Credit pentru investiții. Apoi în ultima parte cunoșteam tocmai din munca pe care o presta MENDEL EUGEN.

Intrebare ;

Atunci cunoști și felul cum MENDEL EUGEN și-a dus la îndeplinire sarcinile ce-i reveneau în calitatea pe care a avut-o de director al sectorului finanțării investițiilor?

Răspuns;

MENDEL EUGEN în calitatea sa de director al sectorului finanțării investițiilor la Banca de Credit pentru investiții nu și-a dus sarcinile ce-i reveneau la îndeplinire, sarcini care le-am arătat mai sus, datorită faptului că prin felul cum a muncit ca director a lovit în economia națională, dar o parte din aceste sarcini le-a dus la îndeplinire.

Intrebare ;

În calitatea pe care a avut-o de director a respectat Hotărârile elaborate de guvern în problema investițiilor ?

Răspuns;

MENDEL EUGEN în calitatea pe care a avut-o de director al Sectorului finanțării investițiilor în Banca de Credit pentru investiții nu a respectat Hotărârile elaborate de guvern, în problema investițiilor așa după cum știu eu.

Intrebare ;

Arată concret în ce probleme nu a respectat Hotărârile elaborate de guvern?

Răspuns;

Numitul MENDEL EUGEN, care era director al sectorului finanțării investițiilor din Banca de Credit pentru investiții nu a respectat Hotărârile elaborate de guvern în următoarele probleme de care el răspundea direct.: 1. Problema deschiderii finanțărilor, frânând executarea investițiilor, întârziind

deschiderea finanțării, 2. Problema acordării avansului și creditelor pe termen scurt. A întârziat acordarea avansului de 15% prevăzute de Hotărârea Consiliului de Miniștri No. 1113 din 1949 în ceea ce privește acordarea de credite pe termen scurt întreprinderilor de construcții deasemeni a acordat cu foarte mare întârziere, în acest fel s'a dus la neaprovizionarea întreprinderilor cu materiale necesare, iar unele întreprinderi de construcții sau aprovizionat cu materiale dar aceste materiale nu le-au plătit acele întreprinderi, lucru ce a dus la blocarea conturilor.

Intrebare ;

Cum s'a resfrânt asupra economiei naționale nerespectarea de către MENDEL EUGEN a Hotărârilor elaborate de guvern?

Răspuns;

Nerespectarea de către MENDEL EUGEN a Hotărârilor elaborate de guvern s'a resfrânt asupra economiei naționale în felul următor; 1. In ceea ce privește întârzierea de către MENDEL EUGEN a deschiderii finanțării, MENDEL EUGEN a frânat executarea investițiilor, întârziind deschiderea finanțării prin faptul că a centralizat controlul proiectelor și devizelor la București prin Serviciul Controlului Tehnic. Acest procedeu a făcut o enormă aglomerare a acestor devize și proiecte. MENDEL EUGEN trebuia să dea dispoziții ca acest control să se facă chiar de la început de către Sucursale. MENDEL EUGEN trimitea proiectele Serviciului Controlului Tehnic care respingea multe din aceste proiecte și devize pentru unele lipsuri mici de redactare, lipsuri ce se puteau remedia dacă el MENDEL EUGEN lua legătura cu Ministerul respectiv. MENDEL EUGEN trimetea înapoi aceste proiecte și devize prin poștă lucru ce dura foarte mult, lucru ce făcea să se întârzie mult timp rezolvarea lor în afară de faptul că aceste proiecte și devize erau ținute de serviciul controlului tehnic timp de aproape 15 zile. Aceste fapte a dus ca economia națională să fie lovită și mai vreau să arăt că MENDEL EUGEN nu lua nici măsuri în calitate pe care o avea el de director al sectorului finanțării investițiilor din Banca de Credit pentru investiții, mai mult decât stăta interpreta și aplica legile în mod rigid-mecanic. 2. In ceea ce privește faptul că MENDEL EUGEN a întârziat acordarea avansului și creditelor pe termen scurt lucru care a dus la blocarea conturilor atât la întreprinderile cupărătoare cât și la întreprinderile furnizoare de

materiale de construcții, economia națională în acest sens a fost lovită.

Intrebare ;

Ce urmări a avut neaplicarea Hotărârilor elaborate de guvern în problema investițiilor ?

Răspuns;

Ca o urmare a neaplicării Hotărârilor elaborate de guvern în problema investițiilor nu s'a realizat la timp planul de producție prevăzut pentru lucrarea care trebuia să se execute la timp. Iar urmare cea mai gravă este faptul că economia națională a fost păgubită (sabotată).

Intrebare ;

În ce alte sectoare conduse de MENDEL EUGEN, a fost sabotată economia națională și cum?

Răspuns;

Nu cunosc în alte sectoare conduse de MENDEL EUGEN ca economia națională să fi fost sabotată, ar putea preciza serviciul finanțării Industriei, BACALU care a fost șeful serviciului finanțării construcțiilor și transporturilor, Ing. STEFAN STEFANIU, fost șef al serviciului finanțării agriculturii, sivilturii și colectărilor, BRUMARU CLARA, care a fost șefă a serviciului finanțării instituțiilor de Stat, NEUMAN care a fost șeful serviciului credite și amortismente, BALACIANU VICTOR care a fost referent tehnic.

Intrebare ;

Ce alte lucruri mai cunoști despre numitul MENDEL EUGEN ?

Răspuns;

Vreau să precizez numai un singur lucru că pe lângă MENDEL EUGEN care se face vinovat de cele de mai sus, se mai face vinovat și numitul WEISS IOAN. Alte lucruri nu mai cunosc despre MENDEL EUGEN.

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și m'am convins dacă corespunde cu adevărul și cu cele declarate verbal de mine îl susțin și semnez întru totul.

Anchetator
LT.DE SECURITATE

ss. CIORAN LUCIAN

Vizitiu Vasile

3 ex./E.M.

60

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

11 Noembrie 1953 Orașul București

Interogatoriul a început la ora 9 și 00 minute. Interogatoriul s'a terminat la ora 18 și 15 minute.

Eu, Locot. de securitate Vizitiu Verșile
am interogât în calitate de Anchetator

(pe arestatul, reținutul, martorul)

1. Numele CIORANU 2. Pronumele LUCIAN

3. Anul, luna și ziua nașterii 1899, Februarie 28 4. Locul nașterii
In comuna RĂȘINARI, Raionul SIBIU, Regiunea STALIN.

5. Cetățenia Română 6. Naționalitatea Română

7. Apartenența politică - din ce an -

8. Studii 4 cls. primare din 1906 - 1910 în Rășinari Sibiu, 4 cls. liceu Teoretic din 1910 - 1914
în Brașov. 3 cls. șc. superioară (când, unde și ce școală a absolvit) comert în Brașov din 1914 - 1916.

9. Profesia funcționar 10. Ultimul loc de muncă și
funcția București la Banca de credit pentru investiții ca referent tehnic.

11. Ultimul domiciliu București strada General Lupu nr. 2 Rai, n. Boteascul.

12. Situația familială căsătorit cu Maria născută SAMSON de 57 ani
este casnică, fără copii.
(soția, copii, numele lor, vârsta
lor, domiciliu și ocupația)

13. Origina socială Tata preot, mama casnică, în prezent tata
decedat, iar mama trăiește și este pensionară
(averea părinților până la 23 August
1944 și în prezent)

14. Activitatea politică până în 1947 Nu.
(în ce partide politice a fost.

Participare în alegeri)

Am participat la toate alegerile după 23 August 1944, ca
alegător.

Semnătura,

15. Decorații, distincții și premii guvernamentale *Am primit... Barbatix și Creditor*
(înainte și după 23 August 1944)

în 1919.

16. În ce armată a făcut serviciu, grad, funcție *În armata Română 1920-1921.*
cu gradul de sublocotenent în rezervă.

17. Dacă a fost prizonier *NU.*
(unde și când)

18. Dacă a fost în străinătate, unde, când și în legătură cu ce *În Rusia în 1917*
la CHERSON, nu m'am ocupat cu nimic, aici am fost evacuat.
În Cehoslovacia în 1933 pentru tratament fiind suferind de ficat.

19. Dacă a participat în bande, în organizații contra-revoluționare *NU.*

20. Dacă a fost judecat, când, din ce cauze, de cine și la ce pedepse a fost
condamnat *NU.*

Întrebare: *Cunosti o persoană cu numele de MENDEL EUGEN?*

Răspuns: *Da, cunosc o persoană cu numele de MENDEL EUGEN.*

Întrebare: *Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut?*

Răspuns: *Cunosc pe numitul MENDEL EUGEN fost director la Banca
de credit pentru investiții, din Septembrie 1949 când am fost
angajat la această Bancă. MENDEL EUGEN a stat la
Banca de credit pentru investiții până în anul 1952
când a încetat activitatea lui în Bancă.*

Întrebare: *Când și la intervenția cui a fost numit director
la Banca de credit pentru investiții?*

Răspuns: *Eu când am fost angajat la Banca de credit
pentru investiții Septembrie 1949 l-am găsit deja pe numitul
MENDEL EUGEN director al sectorului de finanțare.*

Semnătura,

Vicary

Urmare: asa ca nu stiu cand si la interventia cui a fost numit director la Banca de credit pentru investiti.

Intrebare: Ce functie indeplinea MENDEL EUGEN la Banca de credit pentru investiti?

Raspuns: MENDEL EUGEN, in Banca de credit pentru investiti a indeplinit functia de director al sectorului de finantare de cand am fost eu angajat Septembrie 1949 pana in anul 1952, cand activitatea lui a incetat in Banca de credit pentru investiti.

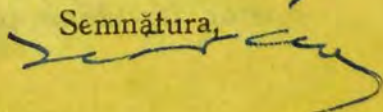
Intrebare: Ce servicii conducea MENDEL EUGEN la Banca de credit pentru investiti in calitate de director al sectorului de finantare?

Raspuns: Numitul MENDEL EUGEN in calitate de director la Banca de credit pentru investiti conducea urmatoarele servicii: 1. Serviciul finantării Industriei; 2. Serviciul finantării Agriculturii, Silviculturii și colectărilor; 3. Serviciul Construcțiilor și transporturilor; 4. Serviciul finantării Institutelor de Stat; 5. Serviciul Credite și Amortismente 6. Serviciul Organizări.

Intrebare: Care era rolul serviciilor conduse de MENDEL EUGEN?

Raspuns: Rolul serviciilor conduse de MENDEL EUGEN era: - Primirea - verificarea și difuzarea planurilor de investiti în țară. - Primirea - verificarea prin (divizia Controlului tehnic) și difuzarea proiectelor și devizelor în legătura cu lucrările de investiti; - și rezolvarea a o serie de probleme ce se iveau în legătura cu finantarea investitiilor. Și să urmărească executarea planului. Mentionez un lucru și anume că aceste erau și sarcinile ce-i revineau numelui MENDEL EUGEN care era director al finantării investitiilor din Banca de credit pentru investiti.

Semnătura,

Urmare: Intrebare: De unde cunoști aceste lucruri?

Răspuns: Eu cunoșteam aceste lucruri tocmai prin faptul că eram inspector general al Băncii de Credit pentru investiții, apoi din faptul că MENDEL EUGEN era director al sectorului finanțării investițiilor și sarcinile ce-i reveneau lui prevăzute în regulamentul de organizare al Băncii de Credit pentru investiții. Apoi în ultima parte cunoșteam tocmai din munca pe care o presta MENDEL EUGEN.

Intrebare: Atunci cunoști și felul cum MENDEL EUGEN și-a dus la îndeplinire sarcinile ce-i reveneau în calitate pe care o avuta de director al sectorului finanțării investițiilor?

Răspuns: MENDEL EUGEN, în calitate sa de director al sectorului finanțării investițiilor la Banca de credit pentru investiții nu și-a dus sarcinile ce-i reveneau la îndeplinire, sarcini care le-am arătat mai sus, datorită faptului că prin felul cum a muncit ca director a lovit în Economia Națională, dar o parte din aceste sarcini le-a dus la îndeplinire.

Intrebare: În calitate pe care o avuta de director a respectat Hotărârile elaborate de guvern în problema investițiilor?

Răspuns: MENDEL EUGEN, în calitate pe care o avuta de director al sectorului finanțării investițiilor, în Banca de credit pentru investiții nu a respectat Hotărârile elaborate de guvern în problema investițiilor așa după cum știu eu.

Intrebare: Arată concret în ce probleme nu a respectat Hotărârile elaborate de guvern?

Răspuns: Numitul MENDEL EUGEN, care era director

Observație: Fiecare pagină a procesului-verbal se iscălește de către arestat sau martor, iar ultima pagină și de către anchetator.

Urmare: al sectorului financiar investitilor din Banca de credit pentru investiti nu a respectat Hotaririle elaborate de guvern in urmatoarele probleme de care el raspundea direct: 1. Problema deschideri finantărilor, frânând executarea investitiilor, întârziind deschiderea finantărilor. 2. Problema acordării avansului și creditelor pe termen scurt. A întârziat acordarea avansului de 15% prevăzute de Hotărîrea Consiliului de Miniștri nr 1113 din 1949, în ceea ce privește acordarea de credite pe termen scurt întreprinderilor de construcții deoarece a acordat cu foarte mare întârziere, în acest fel sa dus la neaprovizionarea întreprinderilor cu materiale necesare, iar unele întreprinderi de construcții sau aprovisionat cu materiale dar aceste materiale nu le-au plătit acele întreprinderi, lucru ce a dus la blocarea conturilor.

Întrebare: Cum sa resfrânt asupra Economiei Nationale nerespectarea de către Mendel Eugen a Hotărîrilor elaborate de guvern?

Răspuns: Nerespectarea de către MENDEL EUGEN a Hotărîrilor elaborate de guvern sa resfrânt asupra Economiei Nationale în felul următor:
 1. În ceea ce privește întârzierea de către MENDEL EUGEN a deschideri finantării, MENDEL EUGEN a frânat executarea investitiilor, întârziind deschiderea finantărilor prin faptul că a controlat controlul proiectelor în devizelor la București prin (Serviciul) Controlului tehnic. Acest procedeu a făcut o enormă aglomerare a acestor devize și proiecte. MENDEL EUGEN trebuia să dea dispoziții

Semnătura.

Mircea

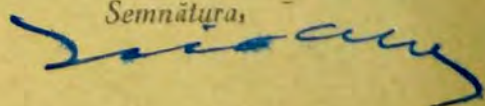
6.

Urmare: ca acest control să se facă chiar de la început de către succursale. MENDEL EUGEN trimitea proiectele serviciului controlului tehnic care respingea multe din aceste proiecte și devize pentru unele lipsuri mici de redactare, lipsuri ce se puteau remedia dacă el Mendel Eugen lua legătura cu ministrul respectiv. MENDEL EUGEN trimitea înapoi aceste proiecte și devize prin poștă lucru ce dura foarte mult, lucru ce făcea să se întârzie mult timp rezolvarea lor în afară de faptul că aceste proiecte și devize erau ținute de serviciul controlului tehnic timp de aproape 15 zile. Aceste fapte au dus ca Economia Națională să fie lovită, și mai vreau să arăt că MENDEL EUGEN nu lua nici măsuri în calitate pe care o avea el de director al sectorului finanțării investițiilor din Banca de credit pentru investiții, mai mult decât atât interpreta și aplica legile în mod rigid-mecanic. 2. În ceea ce privește faptul că MENDEL EUGEN a întârziat acordarea avansului și creditelor pe termen scurt lucru care a dus la blocarea conturilor atât la întreprinderile cumpărătoare cât și la întreprinderile furnizoare de materiale de construcții, Economia Națională în acest sens a fost lovită.

Întrebare: Ce urmări a avut neaplicarea Hotărârilor elaborate de guvern în problema investițiilor?

Răspuns: Ca o urmare a neaplicării Hotărârilor elaborate de guvern în problema investițiilor nu s-a realizat la timp planul de producție

Semnătura,

Urmare: prevăzut pentru lucrarea care trebuia să se execute la timp. Dar urmarea cea mai gravă este faptul că economia Națională a fost păgubită (sabotată).

Intrebare: In ce alte sectoare conduse de MENDEL EUGEN, a fost sabotată Economia Națională și cum?

Răspuns: Nu cunosc în alte sectoare conduse de MENDEL EUGEN ca Economia Națională să fi fost sabotată, ar putea preciza numiți: MACRUCA NICOLAE care a fost șeful serviciului financiar al Industriei; BACALU care a fost șeful serviciului financiar al construcțiilor și transporturilor; Inginer ȘTEFAN ȘTEFĂNIU fost șef al serviciului financiar al Agriculturii, Silviculturii și Colecțiilor; BRUMARU CLARA, care a fost șefa a serviciului financiar al institutiilor de Stat; NEUMAN care a fost șeful serviciului Credite și Amortismente; BALĂCIANU VICTOR, care a fost referent tehnic.

Intrebare: Ce alte lucruri mai cunosti despre numitul MENDEL EUGEN?

Răspuns: Vreau să precizez numai un singur lucru că pe lângă MENDEL EUGEN care se face vinovat de cele de mai sus, se mai face vinovat și numitul WEISS IOAN. Alte lucruri nu mai cunosc despre MENDEL EUGEN.

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu eu vănt cu cuvânt și mam convins că corespunde eu adevărul și eu cele declarate verbal de mine îl sustin intru totul și îl semnez.

Anchetator
Lt. de securitate.
V. I. I. I.
V. I. I. I.

Semnătura
V. I. I. I.

Proces-Verbal de interogator

1

64

(Martor) DINESCU NICOLAE, născut la ie martie 1914
în București, fiul lui Nicolae și Elisabeta, de profesie funcționar,
(Date de stare civilă / ultimul domiciliu)
director la sucursala Băncii de Investiții București, cu domiciliu
în București Str. General Radovici Nr 10.

19 octombrie 1954

Localitatea București.

Interogatoriul a început la ora 7 și - min.

" s'a terminat la ora 14 și 30 min.

Intrebare: Când și în ce împrejurări l-ați cunoscut
pe MENDEL EUGEN ?

Răspuns: Pe MENDEL EUGEN îl cunosc din
anul 1948, când a venit ca director adjunct la
Banca „Creditul industrial” (S.N.C.I.), eu aici
în Banca „Creditul industrial” eram șeful serviciului
„Secretariatul contenciosului”. La 1 septembrie 1948
a apărut decretul 225 prin care a luat
ființă Banca de credit pentru investiții prin
transformarea fostului Credit Industrial (naționalizat)
În Banca de credit pentru investiții MENDEL
EUGEN, de la înființarea ei și până în Mai 1952
a îndeplinit funcția de director adjunct.

Intrebare: care a fost activitatea dăună de
MENDEL EUGEN în Banca de Credit pentru
investiții în calitate de director
adjunct ?

Răspuns: MENDEL EUGEN, în calitate de director
adjunct

Semnătura,

Sei

2

Urmare: la Banca de credit pentru investiti a
dus o activitate de frinare a realizării finanțării
investițiilor, din cauză că la deschiderea
finanțării a cerut întreprinderilor finanțate să depună
dubla documentație provocând greutăți întreprinderilor
și întârziind formalitățile de finanțare, din această
cauză nu se putea respecta termenul legal
de 3 zile pentru deschiderea finanțării prevăzut
de H.C.M. 1113/949. MENDEL EUGEN a aplicat în
mod durmănos unele articole (dispozițiuni) din
H.C.M. 1113/949 prin a căror aplicare rigidă
a ajuns la frinarea investițiilor astfel:

Din cauza documentației omispușite cerute pentru
deschiderea finanțării și în special dubla documentație
cerută de MENDEL EUGEN, se produceau greutăți
întreprinderilor care nu puteau întocmi și depune
la Banca de credit pentru investiti (Centrală)
actele necesare. Chiar în cazul când unele
documente ajungeau la Centrala B.C.I., întreprinderile
întârziiau cu depunerea actelor la unitatea
finanțatoare din cauza dublei documentații
cerute ca de exemplu: - Documentația de
lei 838.000 pentru lucrări de montare și
instalare la întreprinderea „Electro-aparatură”,
cu fost trimisă de Centrala Bansei cu
adresa 343.762 din 28 aprilie 1957, iar
întreprinderea a depus actele și a cerut
deschiderea finanțării la 2 iunie 1957
cu cererea N° 355.771 deci cu o întârziere
de 35 zile. Prin dispozițiunile date de Mendel
Eugen prin circulații creia greutăți în sistemul de

Semnătura,

Sin

Urmare: Finantare pentru că erau în contradicție cu dispozițiile legale și continueau dese reverenții, ca de exemplu circulara № 34/38/34 din 2 Martie 1951 privind finanțarea investițiilor începute în anul 1950, prevede că turările de investiții ce se execută pe baza de proiecte și de vize prevăzute în planul 1950 și neterminate până la 31 Decembrie 1950 se vor fiucuta în continuare până la valoarea devizelor legal întocmite și aprobate indiferent dacă lucrarea este și-a nu prevăzută în planul pe 1951, indiferent de stadiul în care se află lucrările, iar plafonul de fiucutat nu este limitat de plafonul planului 1950. Această circulară constituie o revenire la dispozițiile cuprinse în circulara anterioară 15/15/14 din 29 ianuarie 1951 semnată de Octav Livezeanu care prevedea că finanțarea în continuare a lucrărilor neterminate în 1950 se face în limita devizului aprobat și în limita pozitiei din planul 1950 care nu poate fi depășită. Prin circulara 34/38/34 din 2 Martie 1951 se întrajează indisciplina de plan și finanțarea deoarece a permis ca în perioada scursă până la introducerea lucrărilor neterminate în planul pe anul 1951 să poată fi depășite limitele planului aprobat pe anul 1950. Ulterior prin circulara № 43/48/44 din 19 Martie 1951 se revine asupra dispozițiilor cuprinse în circulara din 2 Martie 1951 în sensul că lucrările neterminate până la 31 Decembrie 1950

4

Urmare: si necu prinse in planul pe 1951 se pot continua
pînă la limita de vizibilitate aprobat fără a se
depași valoarea din planul 1950. Aceste dove
revelări și contradicții de dispozițiuni cuprinse în
circulări au produs greutate și confuzii întreprinderilor
finanțate în privința felului cum trebuie să procedeze
pentru finanțarea lucrărilor în continuare.
Din aceste dispozițiuni date de Mendel Eugène
rezultă clar cum el a pus o frînă în
realizarea lucrărilor de investiții. Un alt
mijloc prin care Mendel Eugène a încercat
indisciplinarea financiară la constituit dispozițiunea
dată de el prin circulara nr 9/9/8 din
16 ianuarie 1951 care permite întreprinderilor
să depună la B.C.Y. memorii neconfirmate
de organul tutelor prin care întreprinderile
justifică pe proprie răspundere executarea
de lucrări de investiții în 1950 fără
respectarea dispozițiilor legale.

În privința creditelor pe termen scurt acordate
constructorilor s-a dat de către Mendel Eugène
o politică financiară care nu au ajutat
întreprinderile deoarece plafonete de credite
sau trimis cu întârziere și sistemul de acordare
prezenta numeroase defecțiuni de ex: Plafonete
de credite pentru trim. I - 1952 le-a difuzat
la bucuria B.C.I. București în Martie 1952
(cazul întreprinderii „Electro-montaj”). Creditul
ce au fost acordate nu au fost întrebuintate
pentru aprovizionarea cu materiale și în marea
lor majoritate au servit pentru lichidarea

Observație: Fiecare pagină a procesului-verbal se iscălește de către învinuit sau martor iar
ultima pagină și de către anchetator.

Urmare: creditelor restante. de ex: Creditul acordat intreprinderii 19 instalatii a servit numai pentru lichidarea creditului anterior provenit din aplicarea H.C.M. 254 S. Ca exemplu de plan de credit transmis cu intradere citez cazul intreprinderii „Electro-montaj” pr. care planul de credit de lei 28.998.930 a fost transmis de Centrala la cursala Bucuresti la 3 Martie 1952, pentru a fi pus la dispozitie pe trim. I. 1952.

Meudel Luigen a pus conditii grele de indeplinit intreprinderilor, cerindu-le sa depuna o situatie a garantilor care sa nu contina date contabile mai vechi de 10 zile, prin circulara 156/iti din 21 iunie 1951. Aceasta conditie era greu de indeplinit deoarece intreprinderile aveau un numar mare de cartiere raspandite in toata tara si centralizarea tuturor datelor necesita un timp cu mult mai mare, de aceea putine intreprinderi puteau obtine credite.

Intreprinderile de constructii au avut aproape tot timpul conturile blocate de cereri de plata restante astfel ca la 31 decembrie 1951 situatia era cam in felul urmatoar: Intreprinderea Energo-Constructia-Bucuresti, avea contul blocat de un numar de 595 cereri de plata restante in valoare totala de lei 118.116.870 lei.

Intreprinderea Electro-montaj avea contul blocat de un numar de 353 cereri de plata restante in valoare de 286.315.095 lei.

- Casa Scintei (sectia de constructii) avea contul blocat de 118. cereri de plata restante in valoare de

Urmare: 51.998.679 lei. - Intreprinderea I.C.S.I.M. avea costul blocat de un număr de 147 cereri de plată restante în valoare de 47.801.782 lei. Creditele ce au fost acordate nu au ajutat la usurarea situației financiare a întreprinderilor de execuție ei nefiind acordate la timp și în condiții accesibile întreprinderilor nu au putut să le ajute la deblocarea costurilor beneficiind de aceste credite un număr foarte redus de întreprinderi.

Membru Birou a depus prin circulara N° 175/197/74 din 4 iulie 1971 ca servise pentru investiții sub 5.000.000 lei pe care spatele Populare le depun direct la unitatea financiară după verificare și deducere financiară, trebuiesc trimise din nou la Centrală pentru verificare

ster
de mine

Această măsură este greoaie și are justificare operativă îngrădind marea unităților financiare. Toate aceste arătate pînă de mine dovadă în mod concret atitudinea dăruitoasă a lui Mendel Birou care a dus o politică de frulare a investițiilor.

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvînt ce cuvînt și am constatat că cele scrise corespund întru totul celor declarate verbal de mine

ilustri și îl semnez: *[Signature]*
 Declinator: *[Signature]*
 Li. Uliușin

Observație: Fiecare pagină a procesului-verbal se iscălește de către învinuit sau martor iar ultima pagină și de către anchetator.

b
✓
62

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Martorul FARCAS ARNOLD, născut la 4 Februarie 1902 în com. Gioagiu, Raionul Odorhei, fiul lui HERMAN și HERMINA, de profesie funcționar la proaliment - Sighișoara, cu domiciliul în Sighișoara Str. Vlad Tepeș Nr. 11.-

25 Martie 1953, Sighișoara

Interogatoriul a început la ora 19,

" s'a terminat la 21,45.

Intrebare:

Ai cunoscut o persoană cu numele MENDEL EUGEN?

Răspuns:

Da am cunoscut o persoană cu numele MENDEL EUGEN, era de profesie avocat și în prezent locuiește la București, a fost director la Banca de investiții din anul 1948.-

Intrebare:

Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut pe MENDEL EUGEN?

Răspuns:

L-am cunoscut de prin anul 1930 și mai bine din anul 1941 când MENDEL EUGEN a fost președinte al comunității evreiești și după aceea președinte al oficiului Centralei Evreilor din fostul jud. Târnava Mare, eu în acel timp fiind simplu membru al comunității evreilor.-

Intrebare:

Ce activitate a desfășurat MENDEL EUGEN în calitate de președinte al comunității evreiești din Sighișoara?

Răspuns:

A plasat evreii aduși din județ la familiile evreiești din oraș, a creiat un fond dela evreii mai situați pentru ajutoarea celor săraci, a numit o comisie care se ocupa cu fixarea și distribuirea ajutoarelor din câte 3 membrii, însă erau schimbați și se numea alții care erau disponibili.- A condus munca comunității și toate lucrările obștești în așa fel ca să nu sufere evreii.- Alte amănunte nu cunosc din activitatea lui.-

ss/Farkas Arnold.-

././.

Intrebare:

In ce împrejurări a ajuns el președintele comunității evrești?

Răspuns:

După cum îmi amintesc a fost ales ca președinte de către comunitate și mai târziu la înființarea Oficiului Centralei Evreilor a fost numit de sus de către conducerea Centralei Comunității din (România) București, ca președinte al Oficiului Centralei Evreilor pe fostul județ Târnava Mare.-

Intrebare:

Când a luat ființă oficiul Centralei Evreilor din fostul județ Târnava Mare?

Răspuns:

Oficiul Centralei Evreilor din fostul județ Târnava Mare a luat ființă prin anul 1942 sau la sfârșitul anului 1941, nu îmi amintesc precis.-

Intrebare:

Ce persoane au condus acest Oficiu?

Răspuns:

Președintele Oficiului a fost MENDEL EUGEN, secretarul oficiului a fost BLAU HENRICH avocat, care era salariat și GROSAN ALEXANDRU, care era membru în comitet și când avea probleme mai importante aceștia 3 se întruneau și decideau ce au de făcut.- Alte persoane în comitetul de conducere nu erau.-

Intrebare:

Care era farul superior al acestui Oficiu, farul dela care primea toate dispozițiile?

Răspuns:

Farul superior care le dădea dispoziții era Centrale Evreilor din România care își avea sediul în București.-

Intrebare:

Când a fost înființată Centrala Evreilor și de către cine?

Răspuns:

Nu știu precis când a fost înființată, după cum îmi amintesc pe la sfârșitul anului 1941 sau începutul anului 1942, de către guvernul antonescian a fost înființată.-

Intrebare:

Cu ce scop a fost înființată?

ss/Farkas, Arnold.-

69

Răspuns:

Centrala Evreilor a fost înființată cu scopul ca măsurile guvernului împotriva populației evrești să fie executate de acest organ.- Nu aş putea să precizez acest lucru, aceasta este numai părerea mea; eu nu am avut calitatea să cunosc acest lucru și nici să mă conving de aceasta.-

Intrebare:

Deci Oficiile centralei Evreilor aveau acelaș scop criminal ca și ea, nu-i așa?

Răspuns:

Nu aş putea preciza acest lucru întrucât nu cunosc.-

Intrebare:

Arată d-ta în ce a constatat activitatea lui MENDEL EUGEN în calitate de președinte al Oficiului CEntralei evreilor din fostul județ Țârnava Mare?

Răspuns:

După cum știu eu el a condus întreaga activitate a oficiului, și a intervenit la autorități a aplana măsurile ce trebuiau să fie luate contra evreilor, reușind să nu fie trimiși evrei în Transnistria din județ și nici în alte detașamente de muncă exterioare în afara județului.- A scutit pe evrei de munca obligatorie și i-a introdus în serviciu în fabricile din oraș.-

Intrebare:

Arată și activitatea celorlalți conducători ai oficiului?

Răspuns:

BLAN HEINRICH a lucrat mai mult muncă de birou, iar GROSMAN ALEXANDRU se ocupa mai mult cu intervenții pe la autoritățile militare pentru scutire dela detașamentele de lucru și primea dispozițiile ce veneau dela autoritățile militare în legătură cu evreii.-

Intrebare:

În ce relații se afla MENDEL EUGEN și ceilalți conducători ai oficiului cu autoritățile locale din Sighișoara?

Răspuns:

MENDEL EUGEN era în relații bune cu prefectul fostului județ Țârnava Mare și cu poliția și după împrejurări se ducea cu diferite cereri de rezolvat.- BLAN nu prea se ducea pela autorități, iar GROSMAN ALEXANDRU se ocupa cu autoritățile militare.- Alte amănunte nu cunosc ce relații existau între aceștia și autorități.- ss/Farkas Arnold.-

Intrebare:

Ce organizații sioniste au existat în fostul județ Târnava Mare?

Răspuns:

Intre anii 1940-1944 nu a existat organizații sioniste.- După războiu prin anul 1945-1946 a existat organizația "Ichud", care era condusă de GOLSTAIN CATALINA că a plecat în Palestina prin anul 1950.- Nu cunosc câți membrii avea și nici cine făceau parte din această organizația și după un scurt timp s-a întrerupt activitatea dela sine.-

Intrebare:

In ce organizație sionistă activa MENDEL EUGEN?

Răspuns:

Nu am nici o cunoștință că el ar fi activat în vre'o organizație sionistă.-

Intrebare:

De unde cunoști toate ce ai arătat în cuprinsul acestui proces verbal de interogatoriu?

Răspuns:

Toate cele ce am arătat le cunosc fiind și eu membru al comunității și am condus la comunitate și secția financiară în timpul și după războiu.-

După ce am cetit prezentul proces verbal de interogatoriu și am constatat că în adevăr conține cele declarate de mine, susțin și semnez.-

ss/Farkas Arnold.-

Lt. Maj. de Securitate

Cernat Alexandru.-

Proces-Verbal de interogator

Arestat Martor. Farcas Arnold, născut la 4. Februarie 1902,
în com. Sioagiu, rai. odorhei, fiul lui Herman și Hermina, de
profesiune funcționar la pradaliment Sighisoara, cu domiciliu
în Sighisoara Str. Vlad Tepes Nr. 11.
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

25 Martie

1953

Orașul Sighisoara

Interogatoriul a început la ora 19 și 50 min.

„ s'a terminat la „ 21 și 45 „

Intrebare: Ai cunoscut o persoană cu numele Mendel
Eugen?

Răspuns: Da am cunoscut, o persoană cu
numele Mendel Eugen, era de profesie avocat și
în prezent, locuiește în București, a fost director la
Banca de investiții din anul 1948.

Intrebare Când și în ce împrejurări l-ai
cunoscut pe Mendel Eugen?

Răspuns. L-am cunoscut de prin anul
1930 și mai bine din anul 1941 când Mendel
Eugen a fost președinte al comunității evreiești,
și după aceea președinte al Fedet oficiului
Centralei evreilor din faștul Fedet Târnova Mare,
eu în acel timp fiind simplu membru al comunității
evreilor.

Intrebare Ce activitate a desfășurat Mendel
Eugen în calitate de președinte al comunității evreiești
din Sighisoara?

Semnătura,

Farcas Arnold

Urmare: Intrebare Răspuns: A. plasat errei adusi din
Judet, la familiile erresti din oras, a creiat
un fond de la errei noi situati pentru ajutoarea
celor saraci, a numit o comisie care se ocupa
cu fixarea si distribuirea ajutoarelor din cati
3 membri, insa erau scriebati si se numea alti
care erau disponibili. A caudus nume comunitati
si toate lucrurile obtesti in asa fel ca sa nu suferi
errei. Alte amonunte nu cunosc din activitatea lui

Intrebare In ce inprurari a ajuns el presedinte
le comunitati erresti?

Răspuns: După cum im-i amintesc a fost el
ca presedinte de catre comunitate si mai tarziu la
infintarea oficiului Centralei errilor a fost
numit de sus de catre conducerea Centralei
Comunitati din Bucuresti, ca presedinte al
oficiului Centralei errilor pe timpul Judet Tarnava
Mare.

Intrebare: Când a luat fiinta oficiul Centralei
errilor din timpul Judet Tarnava Mare?

Răspuns: Oficiul Centralei errilor din timpul
Judet Tarnava Mare a luat fiinta prin anul 1942
sau la sfarsitul anului 1941, nu im-i amintesc
precis.

Intrebare: Ce persoane au caudus acest
oficiu?

Răspuns: Presedintele oficiului a fost
Mendel Berger, Secretarul oficiului a fost Blau
Heinrich avocat, care era salarizat, si Brosman
Alexandru care era membru in comitet si cand
avea probleme noi importante scutia 3. se

Semnatura,

Janus

Urmare: într-unu si decideau ce au de făcut. Alți persoane în comitetul de conducere nu erau.

72

Intrebare. Care era farul superior al acestei ofiine, farul dela care primea toate dispozitiile?

Răspuns: Forul superior care le dădea dispozitiți era Centrala erreilor din România care își avea sediul în București.

Intrebare. Când a fost înființată Centrala erreilor și de către cine?

Răspuns. Nu știu precis când a fost înființată după cum îmi amintesc pe la sfârșitul anului 1941 sau începutul anului 1942, de către guvernul Antonescian a fost înființată.

Intrebare: Cu ce scop a fost înființată?

Răspuns. Centrala erreilor a fost înființată cu scopul ca măsurile guvernului împotriva populației errești să fie executate de acest organ. Nu as putea să precizez acest lucru, aceasta este numai părerea mea; eu nu am avut cel puțin să cunosc acest lucru și nici să mă ocup de aceasta.

Intrebare Deci oficiile centrale erreilor aveau orela scop criminal ca și ea, nu-i așa?

Răspuns. Nu as putea preciza acest lucru intimat. nu cunosc.

Intrebare. Arată o-tă în ce a cauzat activitatea lui Mendel Eupen în calitate de președinte al ofiului central erreilor din fașul Județ Târnova Mare?

Răspuns. După cum știu eu el a condus întreaga activitate a ofiului, și a intervenit la

Semnătura,

J. J. J. J. J.

Urmare: Ca autoritati si oplanu masurile ce trebuiau sa fie luate contra evreilor, reusind sa nu fie trimisi evrei in transmisiile din Judet. si nici in alte detasamente de munca exterioare in afara Judetului. A scutit pe evrei de munca obligatorie si ia introdus in serviciu in fabricile din oras.

Intrebare Astoi si activitatea celoralti conducatori ai oficiului.

Raspuns. Blau Heinrich a lucrat mai mult munca de birou, iar Brasman Alexandru se ocupa mai mult cu interventii pe la autoritatile militare pentru scutirea de la detasamentele de lucru si primirea dispozitiile ce veneau de la autoritatile militare in legatura cu evreii.

Intrebare In ce relatii se afla Meudel Zupcu si ceilalti conducatori ai oficiului cu autoritatile locale din Siphisoara?

Raspuns. Meudel Zupcu era in relatii bune cu prefectul fostului Judet Tarnava Mare si cu politia, si dupa imprejurari se ducea cu diferite cereri de referat. Blau nu prea se ducea pe la autoritati, iar Brasman Alexandru se ocupa cu autoritatile militare. Alte amănunte nu cunosc ce relatii existau intre acestia si autoritati.

Intrebare Ce organizatii sioniste au existat in fostul Judet. Tarnava Mare?

Raspuns. Intre anii 1940-1944 nu a existat organizatii sioniste. După război prin anul 1945-1946 a existat organizatia "Ichud", care

Semnatura,

faruasaanild

Urmare: era condus de Selstain Catalina ce a
plecat in pelestina prin anul 1950. Nu cuase 73
cati membri avea si nici cine facea parte din
acestei organizatie si dupa un scurt timp, si
intreaga activitatea de sine.

Intrebare. In ce organizatie sionista activa
Mendel Zupcu?

Raspuns. Nu am nici ocunostiuta ca el
ar fi activ in una din organizatiile sioniste.

Intrebare De unde cuaste toate ce ai
aratat in cu prinsul acestei proces verbal de interog
atoriu?

Raspuns. Toate cele ce am aratat
le cuase fiind si eu membru al comunitatii
si am condus la comunitate si sectia financiara
in timpul si dupa rasboi.

Dupa ce am citit prezentul proces
verbal de interogatoriu si am constatat ca in
afara de cautarea cele declarate de mine
sustin si semnez.

ef. decretator
Stamaj de Securitate
Cornel Alexandru

Opus

Decretat
Jacobus amald

Semnatura,

PROCES-VERBAL DE INTEROGATOR

18 Mai 1953.

Orașul Lighisara

Interogatoriul a început la ora 20 și 1 minute. Interogatoriul s'a terminat la ora 23 și 30 minute.

Eu, H. Rorau Basile
am interogăat în calitate de anchetator

- (pe arestatul, reținutul, martorul)
1. Numele Farkas
 2. Prenumele Arnold
 3. Anul, luna și ziua nașterii 1903 - Februarie 1.
 4. Locul nașterii Com. Jeoașiu Raion Odorhei Reg. Putnașului Maghiară.
 5. Cetățenia română
 6. Naționalitatea euren
 7. Apartenența politică P. M. R. din ce an 1945
 8. Studii Bacalaureat teoretic la un cu Acad. Com. Viena. 1923.
(când, unde și ce școală a absolvit)
 9. Profesia contabil
 10. Ultimul loc de muncă și funcția Graduliment "Lighisara - Sec. de Sect. Muncii și Salarii."
 11. Ultimul domiciliu Lighisara Str. Vlad Teșes II
 12. Situația familială Căsătorit cu Irina Ghidali de 43 ani
(soția, copii, numele lor, vârsta lor, domiciliu și ocupația)
casnică, domiciliată în Lighisara Str. Vlad Teșes II.
Copiii nu are.

13. Origina socială mici-burgheză (părinții mici comercianți)
1944 și în prezent) făvorea părinților până la 25 August

14. Activitatea politică până în 1947 P. S. D. din 1946.
Am participat în alegeri cu P. S. D. (în ce partidă politică a fost.
Participare în alegeri)

15. Decorații, distincții și premii guvernamentale nu am primit
(înainte și după 23 August 1944)

16. În ce armată a făcut serviciu, grad, funcție Armata română Reg.
19 Infanterie Ar. Balta, eliberat cu gradul de caporal
T.R. - militar, -

17. Dacă a fost prizonier nu am fost.
(unde și când)

18. Dacă a fost în străinătate, unde, când și în legătură cu ce În 1932-1933
la Sibiu la studii, nu am stud. Comerciale.

19. Dacă a participat în bande, în organizații contra-revoluționare nu am
participat.

20. Dacă a fost judecat, când, din ce cauze, de cine și la ce pedepse a fost
condamnat nu am fost judecat sau
condamnat.

Intrebare: De când locuiești d-ta în Liphisoara?

Răspuns: Locuiesc în Liphisoara de la data
de 25 Iunie 1941. - fiind evacuat de la domiciliul meu din Com. Gărnățari la domiciliul Liphisoara din motive rasiale.

Intrebare: Pe Mendel Eugen l-ai cunoscut?

Răspuns: Da, l-am cunoscut în 1930.

Intrebare: Cine este?

Răspuns: Mendel Eugen este un fost avocat în Liphisoara, în prezent se află la București unde deține un post important la 'Banca de Credit pentru Investitii'.

Semnătura,
Jan Kavanoud

Urmare: Intrebare: Când, a plecat el din Lighisara?

Răspuns: El a plecat din Lighisara la București în 1948. - 15

Intrebare: Ce situație materială a detinut Mendel Lupen în Lighisara?

Răspuns: A posedat după câte știu 2 case de locuit și o parte între-o a treia cămă unde a locuit împreună cu mama și sora lui.

Am auzit că a avut și mașină proprie. Altă avere nu știu să mai fi avut.

Intrebare: Ce cunosti în legătură cu activitatea lui de avocat?

Răspuns: Știu că era un avocat renumit cu o clientelă mare, biroul lui avocatal fiind printre primele în Lighisara. Avea multe procese cu caracter comercial în care reprezenta firmele mai mari săsești. Știu că ducea o viață foarte îmbelșugată care explica câștigurile ce le realizașă ca avocat.

Intrebare: Ce cunosti în legătură cu activitatea lui sianistă?

Răspuns: Personal nu cunosc și nici nu am aflat dela nimeni ca să fi dus activitate sianistă. - Pentru perioada dinainte de 1941 când eu-l-am cunoscut nu pot face nici-o precizare.

Intrebare: În ce relații era cu apărarea de politică și prefectură în perioada 1940-1944?

Răspuns: Știu că, cu autoritățile de politică și prefectura erau în relații respectivo cu Moldovău, defel politicienii și totuși fost prefect,

Semnătura,

Jan Kasanul

Urmare: a avut relatii bune, intervenind la
accesi-a in calitate de Presedinte al Oficiului
Centralei Evreilor, local, diferite chestiuni pri-
vind problemele populatiei evreesti din fos-
dul Jud. Tarnopol Mare.

Intrebare: Cum s'a achitat de sarcina, ca Presedinte
al Oficiului Centrali-Evreilor din Sighetara?

Raspuns: Declar ca Mendel Eisen, s'a achitat
de sarcinile lui ca Presedinte al Oficiului, in
bune conditii pentru ca nici un evreu din
Judet, nu a fost transportat in Transnistria
si nici inafara judetului la munca obligatorie.

'Ea stimat de populatia evreiasca.'

Intrebare: Ce roluri in legatura cu acti-
vitatea lui politica?

Raspuns: Activitatea lui politica din
prezent nu a cunoscut. Dupa 13 August 1944.
S'a inscris in P.S.D. devenind la unificarea
membru P.M.R. am avut ca a fost exclus.

Intrebare: Ce prieteni buni de-ai lui cunosti?

Raspuns: Cunosce pe urmatorii: Blau Heinrich,
Hulka Sigel, Grossman Alexandru, Botto Julia,
Maurer Ion si Baciu Alexandru.

Intrebare: Ce alceva mai cunosti in legatura cu el?

Raspuns: Stiu ca ce-a de a doua lui fatie Estera
Feiner, este mult mai saraca decat el si ca prima, a
fost ramana si a divortat de ea.

Acorda si de interogatori, dupa ce l-am citit su-
vint cu cuvint si am constatat ca corectul in cele decla-
rate de mine il servesc, vesit de mine.

MARTOR:

Vankasamold

Anchorator:

H. de Sec. Eisen

Observatie: Fiecare pagina a procesului-verbal se iscălește de către arestat sau
martor, iar ultima pagina și de către anchetator.

m
76

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Martor FARCAȘ MOISE, născut la 30 Iunie 1912 în comuna Avrămești, raionul Odorhei, fiul lui HERMAN și HERMINA de profesie fotograf, cu ultimul domiciliu în Sighișoara Str- 23 August 11.-

25 Martie 1953 Sighișoara.-

Interogatoriul a început la ora 17.

" s'a terminat la " 19.

Intrebare:

Ai cunoscut o persoană cu numele MENDEL EUGEN ?

Răspuns:

Da, am cunoscut o persoană cu numele de MENDEL EUGEN, a fost avocat și în prezent are domiciliu la București.-

Intrebare:

Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut pe MENDEL EUGEN ?

Răspuns:

L-am cunoscut în primăvara anului 1941 când eu am venit în orașul Sighișoara și am mers la el acasă pentru a interveni pentru mine să rămân aici în oraș și să nu fiu dus în lagăr la Medisa. Mai târziu tot în anul 1941 a devenit președintele comunității evreiești din Sighișoara.-

Intrebare:

Ce activitate a desfășurat MENDEL EUGEN în calitate de președinte al comunității evreiești din Sighișoara ?

Răspuns:

A aranjat, cu autoritățile locale să nu fie duși evreii din lagărul din județul Târnava Mare în altă parte. A organizat împreună cu autoritățile ca evreii din lagărul din fostul județ Târnava Mare să fie mai bine alimentată. Altă activitate a acestui nu cunosc .-

Intrebare:

În ce împrejurări a ajuns el președintele comunității evreiești ?

././.

ss. Farcaș Moise,

77

Răspuns:

După cum îmi aduc aminte a fost numit de sus de conducerea centralei și a venit la MENDEL EUGEN și BOAICHI ZIGISMUND dela Mediaș care la rugat să ia conducerea oficiului Centralei Evreilor de pe fostul județ Târnava Mare.-

Intrebare:

Când a luat ființă oficiul Centralei Evreilor din fostul județ Târnava Mare ?

Răspuns:

A luat ființă în anul 1941 vara sau toamna. Nu îmi amintesc precis .-

Intrebare:

Ce persoane a condus acest oficiu ?

Răspuns:

Președinte al oficiului a fost MENDEL EUGEN, apoi GROS-MAN ALEXANDRU care se ocupa cu cercul de recrutare, BLAN HAINNCH care era secretarul oficiului. Alte persoane din conducere nu cunosc.-

Intrebare:

Care era forul superior al acestui oficiu, for dela care primea toate dispozițiile ?

Răspuns:

Forul superior al acestui oficiu era Centrala Evreilor din România care se afla la București.-

Intrebare:

Când a fost înființată Centrala Evreilor și de către cine ?

Răspuns:

După cum îmi amintesc a fost înființată în 1941 de către guvernul Antonescian.-

Intrebare:

Cu ce scop a fost înființată ?

Răspuns:

Nu cunosc cu ce scop a fost înființată că la înființare nu s'a luat contact cu Populația evreiască.-

Intrebare:

Oficiile Centralei Evreilor avea acelaș scop ca și centrala evreilor ?

Răspuns:

După cum cred nu avea acelaș scop ca și Centrala. Nu.

///.

ss.Farcaș Moise,

cunosc nici un fel de amănunte în acest fel.-

Intrebare:

Arată d-ta în ce-a constată activitatea lui MENDEL EUGEN în calitate de președinte al oficiului Centralei Evreilor din fostul județ Târnava Mare ?

Răspuns:

În calitate de președinte el a dat dispozițiuni în comunitate ce trebuie făcut, a intervenit la autoritățile locale să nu ducă pe evreii din fostul județ Târnava Mare la detașamente de muncă exterioare în afara județului. A plasat pe evreii în întreprinderi, a dat ajutor evreilor bătrâni și săraci și a căutat să îmbunătățească viața evreilor din lagăre.-

Intrebare:

Arată și activitatea celorlalți conducători ai oficiului ?

Răspuns:

BLAN HEIURICH lucra la birou, iar GROSMAN ALEXANDRU se ocupa cu detașamentele de muncă, având legături cu cercul de recrutare. Altă activitate a acestor nu cunosc.-

Intrebare:

În ce relații se afla MENDEL EUGEN și ceilalți conducători ai oficiului cu autoritățile locale din Sighișoara ?

Răspuns:

Nu cunosc ce relații era între MENDEL EUGEN și ceilalți conducători ai oficiului, cu autoritățile locale.-

Intrebare:

Ce organizații sioniste au existat în fostul județ Târnava Mare ?

Răspuns:

Nu am cunoștință că au existat organizații sioniste în fostul județ Târnava Mare.-

Intrebare:

În ce organizație sionistă activă MENDEL EUGEN

Răspuns:

Nu cunosc și nici nu am cunoștință de existența vreunei organizații sioniste în acest județ.-

Intrebare:

De unde cunoști d-ta cele ce ai declarat în cuprinsul acestui proces verbal ?

Răspuns:

Toate cele declarate le cunosc deoarece am fost și eu la munca obligatorie și am fost tot timpul la raza

79

fostului județ Târnava Mare.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu, cuvân cu cuvânt și am constatat că în adevăr conține cele decltate de mine susținși semnez.-

LT.MAJ. DE SECURITATE,

Cernat Alex.

ss. Farcaș Moise,

Proces-Verbal de interogator

70

Arestat Martor. Farcas Moise născut la 30 Iunie 1912, în com. Avromesti raiaș. Olorhei, fiul lui Heru au și Hermina, de profesie fotograf, cu ultimul domiciliu în Siphisoara Str. 23, August Nr. 11
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

25 Martie 1953 -

Orașul Siphisoara

Interogatoriul a început la ora 17 - și - min.

„ s'a terminat la „ 19 și 00 - „

Intrebare: Ai cunoscut o persoană cu numele Mendel Zupcu

Răspuns: Da am cunoscut o persoană cu numele de Mendel Zupcu, a fost evocat și în prezent are domiciliu la București.

Intrebare: Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut pe Mendel Zupcu?

Răspuns: L-am cunoscut în primăvara anului 1941 când eu am venit în orașul Siphisoara și am mers la el ocazi pentru o intervenție pentru mine să rămân aici în oraș și să nu fiu dus în lagăr la Medias. - Mai târziu tot în anul 1941 a devenit președintele comunității evrești din Siphisoara.

Intrebare: Ce activitate a desfășurat Mendel Zupcu în calitate de președinte al Comunității evrești din Siphisoara?

Răspuns: A aranjat cu autoritățile locale să nu fie duși evreii din lagărul din Jidetu Mare în altă parte. A organizat împreună cu autoritățile

Semnătura,

Farcas Moise

Urmare: Coi ercii din lagărele din fostul Județ Târnova Mare să fie mai bine eliberați. Altă activitate și ocestoria nu cumase.

Intrebare In ce împrejurări și asupra el prezidiutele Comunității evreesti?

Răspuns: După cum imi aduc aminte și fast numit de sus de conducerea centrala și a venit la Mendel Zugau și soacchi Sigismund dela Medias care l-a rugat să ia conducerea oficiului Centrali Evreilor pepe fastul Județ. Târnova Mare.

Intrebare Când și lușt fiintă oficiul Centrali Evreilor din fastul Județ Târnova Mare

Răspuns: A lușt fiintă în anul 1941 vara sau toamna, Nu imi amintesc precis

Intrebare. Ce persoane și condus acest oficiu?

Răspuns: Prezidiute el oficiului și fast Mendel Zugau, apoi Grosman Alexandru care se ocupa cu Cercul de recrutare, Blau Hainrich care era secretarul oficiului. Alte persoane din conducere nu cumase.

Intrebare: Care era farul superior el acestu oficiu, far dela care primea toate dispozitiile?

Răspuns. Forul superior. al acestu oficiu era Centrala Evreilor din România care se afla la Bucuresti.

Intrebare. Când și fast înfiintată Centrala Evreilor și de către cine?

Răspuns: După cum imi amintesc și fast înfiintată în 1941 de către Guvernul Autonescian

Intrebare: Cu ce scop și fast înfiintată?

Răspuns: Nu cumase cu ce scop și fast

Semnătura,

farkeasnois

Urmare: infinitata cã la infinitare nu s'oluet. cautãt
cu Popalstia evreiasã.

Intrebare Oficiile centralei evreilor aveau acelas
scop ca si centrala evreilor?

Rãspuns: Supã cum ceã au aveau acelas scop
ca si Centrala. Nu cunosc. nici un fel de amãunire
in acest fel

Intrebare Aratã d-tã in ce ã constat activitatea
lui Mendel Eupen in calitatea de prezidiu al oficiului
Centrali Evreilor din judet Tãrnava Mare?

Rãspuns: In calitatea de prezidiu el ã deã
dispozitii la comunitate ce trebuie fãcut, ã interve
nit la autoritãtile locale sã nu duca pe evrei din
judet. Tãrnava Mare la detasamente de
numcã exterioare in afãra judetului. A plãset
pe evrei in intreprinderi, ã deã ajutor. evreilor
fãtrãni si sãraci si ocãuntã sã imbunãtãtescã
viata evreilor din lagãr.

Intrebare: Aratã si activitatea celorlalti
conducãtori ai oficiului?

Rãspuns. Blau Heinrich lucreã la birou,
iar Bresman Alexandru se ocupa cu detasamentele
de numcã, avãnd legãturã cu ceroul de recrutare. Alteã
activitate ã acestora nu cunosc.

Intrebare: In ce relatii se afãla Mendel
Eupen si ceilalti conducãtori ai oficiului cu
autoritãtile locale din Sichisoara?

Rãspuns: Nu cunosc ce relatii era intre Mendel
Eupen si ceilalti conducãtori ai oficiului, cu autoritãtile
locale.

Intrebare. Ce organizãti sioniste au existat in

Semnãtura,

Farkas Uor

Urmare: fastul Judet Tarnava Mare.

Răspuns: Nu am cunoscuti că au existat
organizații sioniste în fastul Judet Tarnava Mare

Intrebare. Ince organizatie sionista activa Mendel
Eugen. R

Răspuns. Nu cunosc si nici nu am cunos-
titi de existenta vreunei org. sioniste in acest Judet.

Intrebare: De unde cunosti d-ta cele ce ai
de declarat. în cuprinsul acestui proces verbal?

Răspuns. Toate cele declarate le cunosc
deoarece au fost si eu la nunta obligatorie si
am fost. tot timpul în rada fastului Judet
Tarnava Mare.

Dupa ce am citit prezentul proces verbal
de interogatoriu, curant. cu curant si am constatat
ca în adevar continut cele declarate de mine
sunt si senine.

of. auditator
Serv. de Securitate.
Cernat Alexandru

Cernat

Acreditat.

Parkas Mois

PROCES-VERBAL DE INTEROGATOR

18 Mai 1953. Orașul Liphisoara

Interogatoriul a început la ora 9 și 1 minute. Interogatoriul s'a terminat la ora 14 și 1 minute.

Eu, H. Avram Sasile
am interogăat în calitate de anchetator

1. Numele Farcas (pe arestatul, reținutului, martorul) 2. Prenumele Moise

3. Anul, luna și ziua nașterii 1918 - Iunie 30. 4. Locul nașterii

Cam. Gașcuș laismul Odarkei Rep. Autonomă Maphisoi.

5. Cetățenia română 6. Naționalitatea coreu.

7. Apartenența politică P. M. R. din ce an 1947.

8. Studii patru clase liceu - Cristur = 1936.
(când, unde și ce școală a absolvit)

9. Profesia foto-prof 10. Ultimul loc de muncă și
funcția "atelier propriu"

11. Ultimul domiciliu Liphisoara Str. 19 Aug. Nr. 11.

12. Situația familială căsătorit, fără copii.
(soția, copii, numele lor, vârsta

lor, domiciliu și ocupația)

13. Origina socială mic burgheză, tărâșii comercianți
ambii decedați, tata 1933, mama 1936.
(averea părinților până la 23 August 1944 și în prezent)

14. Activitatea politică până în 1947 P. S. D. din Octombrie 1944.
Avers în alegeri cu P. S. D. ul. (în ce partide politice a fost.
Participare în alegeri)

Semnătura,

Farcas Moise

15. Decorații, distincții și premii guvernamentale nu am primit
(înainte și după 23 August 1944)

16. În ce armată a făcut serviciu, grad, funcție Armata română Reg.
Învățător, călăreț Dumbrăveni, eliberat cu gradul de soldat.

17. Dacă a fost prizonier nu am fost prizonier.
(unde și când)

18. Dacă a fost în străinătate, unde, când și în legătură cu ce nu am fost
în străinătate.

19. Dacă a participat în bande, în organizații contra-revoluționare nu am
participat.

20. Dacă a fost judecat, când, din ce cauze, de cine și la ce pedepse a fost
condamnat nu am fost, nici judecat și nici
condamnat.

Intrebare: Cum știți o persoană cu numele de
Mendel Eugen?

Răspuns: Da, o cunosc.

Intrebare: Cine este, când și în ce împre-
jurări l-ați cunoscut pe Mendel Eugen?

Răspuns: Mendel Eugen este un fost avocat
în Sibișoara care din anul 1948 - se află
la București. Am auzit că deținea o
funcție importantă la Banca de Credit
pentru Investiții. Pe Mendel Eugen îl cu-
noșc din anul 1941 - când eu am venit și
m'am instalat cu domiciliul în Sibișoara.
Înaintea de 1941 - am locuit în Com. Învățător.

Semnătura,

Farkas Holz

II

B

Urmare: Mendel Eugen la venirea mea în Lighis-
saara era Președintele Comunității Evreiești din
acest oraș și eu fiind evreu l-am cunoscut
în această situație.

Întrebare: Suclela îți pune în vedere ca
să răspunzi absolut sincer, la toate în-
trebările ce ți le va pune?

Răspuns: Declar că voi răspunde absolut
sincer la toate întrebările ce mi se pun.

Întrebare: Ce relații ai avut d-ta cu
Mendel Eugen?

Răspuns: Cu Mendel Eugen, am avut relații
de simple cunoștințe și numai în ce privește
scutirea mea de muncă obligatorie pe care
am obținut-o prin Mendel, care în 1948. deoc-
mită Președintele Oficiului Central Evreilor din
județul Târnava Mare, fiind ce avea sediul în
Lighisaaara. - După 1944 până în 1948. - când el
plecat la București, relațiile dintre mine și el
au rămas aceleși, de simple cunoștințe.

Întrebare: Prată d-ta auctelui, tot ce cunoști
în legătură cu activitatea lui Mendel Eugen
până în 1948. când el a plecat din Lighisaaara?

Răspuns: Din discuțiile ce le-am avut cu o
serie de evrei și albe persoane care veniseră la mine
să se fotografieze, am auzit că Mendel Eugen
a fost un avocat cu renume în Lighisaaara
și că nu a prea avut contact cu cercurile
'evreiești' până în preajma anului 1940. când în-
cepură deja să ia prapostii antisemitismul
și naționalismul fascistilor germani și români
(legionarii). - În aceste împrejurări Mendel Eugen

Semnătura,
Iacobsohn

Urmare: s'a ocupat de populatia coreeasca, care-l
stia un om cu renume si cu vaste relatii
in lumea oficialitatilor din Lighisovara si
astfel au ales Președintele al Comitatului
Eceesti, ca unul care prin relatii ce
le are poate ajuta pentru interesele pa-
pularii coreesti din fostul Jud. Târnova-Mare.

In legatura cu trecutul lui politic, un
curs de inimic, deoarece cu trecutul lui ca
avocat. Relatii despre el in legatura cu aceste
probleme pot da Blau Heinrich care este avocat
si a lucrat cu Mendel impotriva avocaturii, domi-
ciliat in Lighisovara Str. Marie Kundi N° 64. In prezent
este mutat in serviciul in Arasul Statii si Sr.
Barna Dichter, domiciliat in Lighisovara si este
Președintele la Colegiul Avocatilor.

In calitate de Președintele al Oficiului Central
Coreilor din Lighisovara, Mendel Eugen in perioa-
da 1918-1919. a scutit populatia coreeasca
de munca obligatorie, in schimb unii au ca-
zut de scutite pentru care ficcare even
platea o anumita taxa de bani care
ii era impusa de conducerea Oficiului.

Stiu ca in aceasta perioada Mendel Eugen,
avea legaturi si colabora in ce priveste
sarcinile lui ca Președintele al Oficiului Central
Coreilor din Lighisovara cu Moldovan seful
politiei de palatini si cu Petru Tarian, fost
Prefect al Jud. Târnova Mare. Deputat felului
cum el a condus Oficiul, nici un coreean nu
a fost dus la munca obligatorie inafara de
sapa judetului in aceasta perioada.

Semnatura,

Larke Novoy

84
Urmare: După 1944. Știu că s-a înscris în P. S. D. ajungând
Președintele acestui partid la Lighisovara. La
unificarea a devenit membru P. M. R. activându-
ca P. M. R. ist până când a plecat din Lighi-
soara (1948) la București, de la care nu am
mai avut contact cu el.

Întrebare: Ce cunoști în legătură cu activi-
tatea lui în mișcarea sionistă?

Răspuns: Cu personal nu știu și nici nu am
auzit de la nimeni, ca Mendel Eugen să
fi activat în mișcarea sionistă în peri-
oada 1941 - 1948. Cât eu l-am cunoscut.

Este posibil ca el să fi fost sionist
mai înainte de 1941. Însă eu nu cunosc acest
lucru.

Întrebare: Ce persoane cunoști cu care Mendel
Eugen, era în relații de prietenie?

Răspuns: Știu că era în bune relații de
prietenie cu Blau Heinrich, Kauer Jan (fost
ministru) și Antan Katz care este plecat în
Israel.

Întrebare: Ce altceva mai cunoști în legă-
tură cu Mendel Eugen?

Răspuns: Altceva deosebit, nu mai cu-
nose.

Acest S. D. de interogatoriu, după ce
l-am citit cuvănt cu cuvănt și am con-
statat că, corespunde întregul cu cele
declarat de mine, sustin și jurez pe viață
și nesilit de nimeni.

București.
H. Gloran

Martor:
Farkas Hoizy

Semnătura,

Bz 85

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul GROSAN ANDREI, născut la 15 Iunie 1909 în comuna Eliseni raionul Sighișoara, fiul lui AVRAM și MARIA, de profesie funcționar, în prezent cu serviciul la O.C.L., cu domiciliul în Sighișoara Str. Armatei Roșii Nr. 5.-

25 Martie 1953 Sighișoara.-

Interogatoriul a început la ora 11.50

" s'a terminat la " 14.02

Intrebare:

Ai cunoscut o persoană cu numele MENDEL EUGEN ?

Răspuns:

Da, am cunoscut, este originar din Sighișoara și este de profesie avocat, este plecat din orașul Sighișoara de circa 4 ani, și după cum am auzit a lucrat la Banca de Investiții din București.-

Intrebare:

Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut pe MENDEL EUGEN

Răspuns:

Il cunosc de mic copil, de prin anul 1919-1920, în timp ce el era student și locuia la o distanță de circa 500 metri depărte de unde locuiam eu cu părinții mei, însă nu aveam relații de prietenie cu el, întrucât eu eram mai mic de vârstă ca MENDEL EUGEN. Mai bine l-am cunoscut din 1938 după ce eu m'am înapoiat la Sighișoara dela Satu-Mare și mai de aproape în 1941 când a fost numit președintele comunității evrești din Sighișoara.-

Intrebare:

Ce activitatea a desfășurat MENDEL EUGEN în calitate de președinte al comunității evrești din Sighișoara ?

Răspuns:

Am salvat evreii de a fi trimiși în alte lagăre din Județ afară. Cei care au fost în lagăre de muncă la Sighișoara și Mediaș le-a ușurat viața prin intervențiile lui de a fi bine

././.

ss. Grosan Andrei,

alimentați și tratați. A scutit evreii de munca obligatorie și ia plasat în muncă la diferite fabrici și întreprinderi. A scutit evrei de a purta la brațul stâng o banderolă din pânză galbenă care era cu semn distinct dintre evrei și restul populației. Evreii care au fost aduși din mediul rural au fost imediat cantonați. A organizat ajutorarea evreilor săraci s'a format echipe de parfitare care mergeau acasă la evreii săraci pentru deparazitare. Altă activitate desfășurat de acesta nu cunosc .-

Intrebare:

In ce împrejurări a ajuns la președintele comunității evrești din Sighișoara ?

Răspuns:

A fost numit de sus de către Centrala Evreilor din România. Nu cunosc amănunte în legătură cu numirea lui ca președinte.-

Intrebare:

Când a luat ființă oficial Centrălei Evreilor din fostul Județ Târnava Mare ?

Răspuns:

Prin anul 1941 când a luat ființă Centrala Evreilor din România. a luat ființă și oficiile centralei evreilor și în acest timp a luat ființă și în fostul județ Târnava Mare.-

Intrebare:

Ce persoane au condus acest oficiu ?

Răspuns:

Președinte era, MENDEL EUGEN, care mai avea un colectiv format din următorii ; Avocatul BLAN HENRICH care avea legături direct cu organele polițesti pentru ameliorarea situației evreilor. GROSAN ALEXANDRU care se ocupa cu scăparea evreilor din lagăre, prin legăturile ce le avea cu comisia de medici ce făcea contravizite celor din lagăr. În prezent este directorul Comerțului Local din București. Dr.SURANY IOSIF se ocupă cu dentistica în cadrul acestui oficiu și reprezenta și evreii din Mediaș. Alte persoane cu rol de conducere nu erau.-

Intrebare:

Care era forul superior al acestui oficiu, forul declara primea dispoziții ?

Răspuns:

Forul superior al acestui oficiu era Centrala Evreilor din România care se afla în București, for care dădea toate dispozițiile.-

././.

ss. Grosan Andrei,

Intrebare:

Când a fost înființată Centrala Evreilor și de către cine ?

Răspuns:

Centrala Evreilor din România a fost înființată prin anul 1941 de către Guvernul de dictatură fascistă al lui ANTONESCU, Nu cunosc amănunte în legătură cu înființarea centralei evreilor.-

Intrebare:

Cu ce scop a fost înființată ?

Răspuns:

Nu cunosc scopul pentru care a fost înființată Centrala Evreilor.-

Intrebare:

Oficiile Centralei Evreilor aveau același scop ca și Centrala Evreilor ?

Răspuns:

Da, aveau același scop, însă eu nu cunosc care erau aceste scopuri.-

Intrebare:

Arată d-ta în ce a constat activitatea lui MENDEL EUGEN în calitate de președinte al oficiului Centralei Evreilor din fostul județ Târnava Mare ?

Răspuns:

Activitatea lui MENDEL EUGEN în cadrul acestui oficiu a fost xceace am arătat pe prima pagină, a prezentului proces verbal și în afară de cele arătate nu cunosc altceva.-

Intrebare:

Arată și activitatea celorlalți conducători ai oficiului ?

Răspuns:

În afară de cele arătate mai sus în prezentul proces verbal nu cunosc altă activitate.-

Intrebare:

În ce relații se afla MENDEL EUGEN și ceilalți conducători ai oficiului, cu autoritățile locale din Sighișoara ?

Răspuns:

Atât MENDEL EUGEN cât și ceilalți conducători ai oficiului erau în relații bune cu POLITIA, siguranța primăria

///.

ss. Grosman Andrei,

și prefecturi, pe care dăduse diferite șperțuri așa cum spunea ei.-

Intrebare:

Ce organizații sioniste au existat în fostul județ Târnava Mare ?

Răspuns:

Nu cunosc ce organizații sioniste au existat și nici nu știu dacă a existat vre-o organizație sionistă în fostul județ Târnava Mare.-

Intrebare:

De unde cunoști toate cele ce ai arătat în procesul verbal de interogatoriu ?

Răspuns:

Cunosc acele ce am arătat din cele trăite și văzute de mine în acel timp.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că în adevăr conține cele declarate de mine, susțiu și semnez.-

LT. MAJ. DE SECURITATE,

ss. Grosman Andrei,

Cernat Alex.-

Proces-Verbal de interogator

89

Arestat Grosman Andrei născut la 15 Iunie 1909, în com. Eliseni
raion. Siphisoara, fiul lui Avram și Maria, de profesie funcționar,
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
în prezent cu domiciliul la O.C.L. Siphisoara, cu dau. în Siphisoara. Anota-
Rași Nr. 5.

25 Martie 1953

Orașul Siphisoara

Interogatoriul a început la ora 11 - și 50 min.
„ s'a terminat la „ 14 - și 02 „

Intrebare: Ai cunoscut o persoană cu numele Mendel Eugen.

Răspuns: Da am cunoscut, este originar din
Siphisoara și este de profesie avocat, este plecat din
orașul Siphisoara de circa 4. ani și după cum am
auzit a lucrat la Banca de investiții din București.

Intrebare: Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut
pe Mendel Eugen.?

Răspuns: Il cunosc de mic copil, de prin
anul 1919-1920, în timp ce el era student și locuia
la o distanță de circa 500 metri departe de unde locuiau
eu cu părinții mei, însă am avut relații de prietenie
cu el, întrucât eu eram mai mic de vârstă ca Mendel
Eugen. Mai bine l-am cunoscut din 1938 după ce
eu m'am înapoiat la Siphisoara de la Lutu Mare
și m-am de aproape în 1941 când a fost numit președintele
Comunității evreiești din Siphisoara.

Intrebare: Ce activitate a desfășurat Mendel
Eugen în calitate de președinte al Comunității evreiești

Semnătura

Urmare: dlu Siphisoara?

Răspuns: - A salvat evreii de a fi trimiși în alte lagăre din Județ. afară. Cei care au fost în lagăre de muncă la Siphisoara și Medias le-a ușurat viața prin intervențiile lui de a fi bine alimentați și tratați. A scutit evreii de muncă obligatorie și i-a plasat în muncă la diferite fabrici și întreprinderi. A scutit evreii de a purta la Bratul stămp o banderolă din pânză galbenă care era un semn de distincție dintre evreii și restul populației.

Evreii care au fost aduși din mediul rural au fost imediat cautați. A organizat ajutorarea evreilor săraci și a format echipe de parafitare care mergea acasă la evreii săraci pentru deparafitare.

Alte activități desfășurate de acesta nu cunosc.

Întrebare: În ce împrejurări a ajuns el prezidiu Comunității evreiești din Siphisoara?

Răspuns: A fost numit de sus de către Centrala Evreilor din România. Nu cunosc amănunțit în legătură cu numirea lui ca prezidiu.

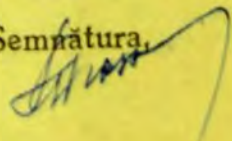
Întrebare: Când a luat ființă oficiul Centralii Evreilor din fostul Județ Târnava Mare?

Răspuns: Prin anul 1941 când a luat ființă Centrala evreilor din România, a luat ființă și oficiile centrale evreilor și în acest timp a luat ființă și în fostul Județ. Târnava Mare.

Întrebare: Ce persoane au condus acest oficiu?

Răspuns: Prezidiu era Meudel Eugen, care moș' avea un colectiv farmaceut. din următorii: Avocatul Blau Henrich care avea legături direct cu organele politice pentru ameliorarea situației evreilor.

Semnătura

Urmare: Grosman Alexandru care se ocupa cu scaparea
evreilor din lagare, prin legaturile ce le avea cu
Comisia de medici ce facea controvizite celor din
lagare. In prezent este directorul Camerului Local din
Bucuresti. Dr. Livony Iosif se ocupa cu dentistica
in cadrul acestui oficiu si reprezenta si evreii din
Medias. Alte persoane cu rol de conducere nu erau.

Intrebare: Care era farul superior al acestui oficiu,
farul de loc care privea dispozitiile?

Raspuns: Fondul superior al acestui oficiu era
Centrala evreilor din Romania care se afla in Bucuresti,
far care dadea toate dispozitiile.

Intrebare: Cand a fost infiintata Centrala
Evreilor si de catre cine?

Raspuns: Centrala evreilor din Romania a
fost infiintata prin anul 1941 de catre Guvernul
de dictatura fascistă al lui Antonescu. Nu cuase
anumite in legatura cu infiintarea centralei
evreilor.

Intrebare: Cu ce scop a fost infiintata?

Raspuns: Nu cuase scopul pentru care
a fost infiintata Centrala evreilor.

Intrebare: Oficiile centralei evreilor aveau
de la scop ca si Centrala Evreilor?

Raspuns: Da aveau de la scop, insa nu
cuase care erau aceste scopuri.

Intrebare Arata d-ta in ce a cauzat activitatea
lui Mendel Eupen in calitate de presedinte al
oficiului Centrala Evreilor din Pestul Judet Tarnova
Mare?

Raspuns: Activitatea lui Mendel Eupen in

Semnatura

Urmare: Cadrul acestui oficiu a fost, ceea ce am arătat pe prima pagină a prezentului proces verbal și în afară de cele arătate nu cunosc altceva.

Intrebare: Arată și activitatea celorlți conducători ai oficiului?

Răspuns: În afară de cele arătate mai sus în prezentul proces verbal nu cunosc altă activitate.

Intrebare: În ce relații se afla Mendel Zupcu și ceilalți conducători ai oficiului, cu autoritățile locale din Sighisoara?

Răspuns: Atât Mendel Zupcu cât și ceilalți conducători ai oficiului erau în relații bune cu Politia Siguranta, primăria și prefectura pe care dăduse diferite sperturi așa cum spuneam eu.

Intrebare: Ce organizații sioniste au existat în fostul Judet. Târnava Mare?

Răspuns: Nu cunosc ce organizații sioniste au existat și nici am știu dacă a existat vre-o organizație sionistă în fostul Judet. Târnava Mare.

Intrebare: De unde amăști toate cele ce ai arătat în procesul verbal de interogatoriu?

Răspuns: Cunoscoacele ce am arătat din cele trăite și vădute de mine în acel timp.

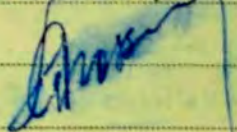
De poci am citit prezentul proces verbal de interogatoriu, curant. ce curant și au constatat că în adevăr continui cele declarate de mine, sustin și semnez.

of. Acuzator.

St. moș de la curintă
Cernat Alexandru

Cernat

Acuzat

Semnătura,

PROCES-VERBAL DE INTEROGATOR

24 Februarie

1953

Orașul

București

Interogatoriul a început la ora 17 și 30 minute. Interogatoriul s'a terminat la ora 21 și 30 minute.

Eu,

lt. Priscaru Stefan

am interogat în calitate de

inchițător.

1. Numele Grossman (pe arestatul, reținutul, martorul) 2. Prenumele Alexandru
3. Anul, luna și ziua nașterii 1913 Aprilie 2 4. Locul nașterii Comuna Fânători Raionul Sighisoara Reg. Orasul Stalin.
5. Cetățenia Română 6. Nationalitatea Română
7. Apartenența politică membru P.M.R. din ce an 1944
8. Studii Comertul superior absolvit în anul 1933-1934 în Timisoara
(când, unde și ce școală a absolvit)
9. Profesia Functionar 10. Ultimul loc de muncă și funcția Director comercial al Direcției Comerciale București
11. Ultimul domiciliu București Bd Republicii nr 51
12. Situația familială nesătorit.

(soția, copii, numele lor, vârsta)

lor, domiciliu și ocupația)

13. Origina socială mic burghez ^{părinții au avut} una casa 1/2 locuit la Turda
35-40 jugăre bătăre, un depozit 1/2 cârpe și țes rechi în Sighisoara
(aveea părinților până la 23 August 1944 și în prezent)
14. Activitatea politică până în 1947 membru P.M.R. din anul 1944.
Au a luat parte la alegeri.
(în ce partide politice a fost)
Participare în alegeri)

Semnătura,

15. Decorații, distincții și premii guvernamentale

În a primit.
(înainte și după 23 August 1944)

16. În ce armată a făcut serviciu, grad, funcție

*Regimentul 2 Aerobant
Râmnicul Vâlcea cu gradul $\frac{1}{2}$ soldat.*

17. Dacă a fost prizonier

În a fost.

(unde și când)

18. Dacă a fost în străinătate, unde, când și în legătură cu ce

În a fost

19. Dacă a participat în bande, în organizații contra-revoluționare

În a participat.

20. Dacă a fost judecat, când, din ce cauze, de cine și la ce pedepse a fost condamnat

În a fost judecat și nici condamnat.

Intrebare :

Orătați în unde vă aflați în perioada 1942-1944 și cu ce vă ocupați.

Răspuns: Mă aflam în Ighisoara și eram funcționar la depozitul de zărente și fier vechi care era proprietatea tatălui meu. Tot în această perioadă mai îndeplineam și funcția de consilier al oficiului central al evreilor din fostul județ Târnava Mare și deci făceam parte din conducerea acestui oficiu.

Intrebare Cine mai făcea parte din conducerea oficiului central al evreilor din fostul județ Târnava Mare?

Răspuns: Din conducerea oficiului central al evreilor din fostul județ Târnava Mare mai făceau parte următoarele persoane: Mendel Rougel în funcția

Semnătura,

6

Urmare: $\frac{1}{2}$ președinte al acestui oficiu, Heinrich Blau
în funcția de secretar.

Întrebare: De când îl cunoști și pe Mendel
Eugen? 92

Răspuns: Pe Mendel Eugen îl cunosc din
anul 1928 ca cetățean al orașului Ighisoara însă
personal îl cunosc din perioada 1936-1937.

Întrebare: De funcții a deținut Mendel
Eugen până în anul 1942?

Răspuns: Știu că Mendel Eugen până
în anul 1942 a deținut funcția de avocat.

În afară de această funcție în perioada 1937
- 1942 a exercitat funcția de președinte al comu-
nității evreilor din Ighisoara.

Întrebare: De activitate a desfășurat Mendel
Eugen în calitate de președinte al comunității
evreilor din Ighisoara?

Răspuns: În această calitate a avut
o atitudine corectă față de evrei și a desfășu-
rat o activitate în favoarea evreilor din Ighisoara.

Întrebare: De relații ai avut și cu
Mendel Eugen atât înainte de anul 1942 cât
și după această dată?

Răspuns: În ceea ce privește relațiile mele
cu Mendel Eugen pot arăta că până în anul
1941 nu am avut decât relații de simple cu-
noștință fiind avocatul tatălui meu. Aceasta
datorită faptului că Mendel Eugen făcea parte
din burghezia evreiască și eu mă făceam parte
din societatea lui. De asemenea pot arăta că
ne cunoșteam ca un om mândru. Din anul

Semnatura

Urmare:

1942 deci de când am făcut parte din conducerea oficiului centrali evreilor din fostul județ Târnava Mare, el fiind președintele acestei ofiții, l-am ~~scut~~ cunoscut mai îndeaproape fără însă a avea relații prietenești.

Întrebare: În ce au constatat legăturile pe care le-ai avut cu Mendel Eugen după anul 1942?

Răspuns: În perioada 1942-1944 legăturile mele cu Mendel Eugen au constatat numai în faptul că făceau amândoi parte din conducerea oficiului centrali evreilor din fostul județ Târnava Mare și deci rezolvau sarcinile care îmi reveneau în rezolvarea scutirii evreilor de muncă obligatorie, fapt pentru care hotărâsem împreună. După 1944 legăturile dintre noi au devenit mai strânsă fiind unul din acia pe care l-am căutat să-l conving să se alăture mișcării munitorești.

Am fost invitat la masă la el de câteva ori cu ocazia diferitelor sărbători, însă numai împreună cu alți activiști de partid. Aceste relații s-au întrerupt în anul 1950 ~~cau~~ din cauza unor neînțelegeri familiare.

Întrebare: Ce fel de organ a fost centrala evreilor și cine a fost înființată?

Răspuns: Centrala evreilor a fost înființată de regimul antonescian și era un organ fascist.

Întrebare: Ce scop urmărea centrala evreilor și deci și ofițiile centrali evreilor?

Răspuns: Centrala evreilor și deci și ofițiile centrali aveau ca scop exterminarea populației evreiești sărace.

Semnătura

Urmare: Intrebare: Ce sarcini avea oficiul centralei
evreilor din fostul judet Tarnava Mare?

Raspuns: Eu nu cunosc sarcinile oficiului
centralei evreilor din fostul judet Tarnava Mare, acest lucru il stia presedintele oficiului
respectiv Mendel Eugen si secretarul oficiului
Heinrich Blau care raspundeau si de inde-
plinirea acestor sarcini. Eu aveam numai
sarcina pe care am aratat-o mai sus.

Intrebare: Odata cu activitatea a desfă-
surat Mendel Eugen ca presedinte al oficiului
centralei evreilor din fostul judet Tarnava
Mare?

Raspuns In aceasta perioada (1942-1944)
Mendel Eugen a dus o activitate de protectie
a populatiei evreesti din fostul judet Tarnava
Mare prin faptul ca evreii din acest judet
nu au fost dusi la munca obligatorie inafara
judetului si a facut o societate de ajutorare pentru
evreii saraci.

Intrebare: Cu ce alte organe de stat
din acea perioada a colaborat Mendel Eugen?

Raspuns: Stiu ca a luat legatura cu
prefectul judetului Antohi si cu Moldovan seful
politiei ori de câte ori a fost necesar a se
interveni pentru populatia evreiasca.

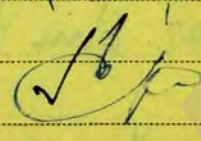
Intrebare: Odata ita ce alte cunostinte
mai ai in legatura cu trecutul lui Mendel Eugen

Raspuns: Stiu ca in Sighisoara a
avut 3 camere de case si ca a fost presedintele
echipei de fotbal "Unirea" din Sighisoara

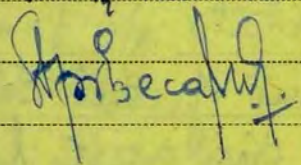
Semnatura,

161 = Urmare: aceasta sam in anul 1932. Inelara in
cele aratate nu mai curse nimic despo
Mendel Eugen. Tin insa sa mai arat ca Mendel
Eugen a fost in scris in organizatia sionista
din Sibiu si a scris in curse numele
acestei organizatii si aici activitatea pe
care a desfasurat-o ca sionist.

Jupa ce am citit prezentul proces
verbal de interogatoriu cuprind cu cuvint
si am constatat ca este intocmai cu cele
deklarate de mine sustin si semnez, propriu
rezultat de nimeni.

 Mattor

Spt. de securitate

Semnatura,

Mu 94

D E C L A R A T I E
=====

Subsemnatul dr. GINGOLD NANDOR, născut la 30 Noembrie 1905 în comuna Lunca de Jos jud. Ciuc, de profesiune medic, judecat și condamnat de Tribunalul Poporului, cu ultimul domiciliu în București str. Dr. Lister nr. 5, declar următoarele:

Referitor la numirea conducătorilor oficiilor județene ale Centralei Evreilor și în special a lui MENDEL EUGEN:

În posturile de conducere ale oficiilor județene ale Centralei, au fost numiți în general, foștii conducători sau membri ai conducerii comunităților, depe vremea d-rului FILDERMAN. Numai în rare cazuri, numirea s'a făcut în persoana unui om din afara rândurilor foștilor conducători de comunități de atunci, alegeam personalități marcante, foști funcționari publici, magistrați, etc. care aveau prestigiul necesar în fața populației evrești și în acelaș timp aveau și legături și trecere la autoritățile publice locale.-

În toate aceste numiri, fie că era vorba de persoane din fosta conducere fildermanistă, fie de oameni noi, am ținut seama de recomandările foștilor colaboratori ai d-rului FILDERMAN, cari aveau legături cu personalitățile evrești din diferite județe, pe care eu nu-i cunoșteam.-

În ceea ce privește Ardealul și Banatul, am numit în postul de președinte al oficiului Timișoara și în acelaș timp ca un fel de șef al întregii provincii, pe d-rul LIGETE SAMUEL, recomandat în unanimitate de foștii colaboratori ai d-rului FILDERMAN ca un om demn de toată încrederea și un adevărat reprezentant al intereselor evrești din aceste provincii. Într'adevăr, m'am convins că pe lângă colaborarea directă cu mine, pe lângă colaborarea cu d-rul FILDERMAN, pe care toți foștii săi colaboratori o menținuseră și în timpul Centralei cu știrea mea, dr. LIGETE și colaboratorii săi din Banat cari și ei erau încadrați în Centrală aveau legături directe cu autoritățile locale și centrale, putând obține diferite avantaje și ușurări pentru evrei, în special prin PICKI VASILIU care era foarte legat de organizațiile evrești din Banat, fiind cointeresat în diferite mari întreprinderi evrești, ai căror conducători erau în acelaș timp și conducătorii sus menționați ai obștei evrești, respectivi ai oficiilor Centralei.-

In ceea ce-l privește pe MENDEL EUGEN, președinte al oficiului județean Târnava Mare, l-am cunoscut cu ocazia prezentații tuturor șefilor de oficii județene la Centrală. In afară de aceste prezențe oficiale, n'am avut contact cu dânsul așa încât nu-mi mai amintesc despre el, cum a fost numit la conducerea oficiului, dacă înainte a fost la conducerea comunității sau nu și nici de cine mi-a fost recomandat. In orice caz, este sigur că numirea sa s'a făcut tot la recomandarea uneia din persoanele cari cunoșteau pe toți foștii conducători ai obștei evreești din Ardeal și Banat și nu este exclus ca chiar d-rul LIGETE sau cineva din apropierea sa să fi făcut această recomandare.- Nu-mi reamintesc, în mod special, activitatea lui MENDEL EUGEN; de altfel reprezenta un județ cu puțini evrei, așa încât și din acest punct de vedere prezenta e mai mică importanță.-

Aceasta îmi este declarația pe care o susțin și semnez, nesilit de nimeni.-

ss. Gingold Nandor

București, 4 Februarie 1953.-

1 Februarie 1953

Jata in jata noastra
SPT. Hribecan

Declarație

96

Subsemnatul Dr. Pingold Nandor, născut la 30 decembrie 1905, în comuna Lunca de Jos, județul Ciuc, de profesie medic, judecat și condamnat de Tribunalul Poporului, ultimul domiciliu în București, Str. P. Ponișter, nr. 5, declar următoarele:

Referitor la numirea conducătorilor
oficilor județene ale Centralei Evreilor și, în
special a lui Mendel Eugen.

În posturile de conducere ale Oficilor Județene ale Centralei, au fost numiți, în general, foștii conducători sau membri ai conducerii comunităților, de pe vremea Pruber Fildermann. Numai în rare cazuri, numirea s'a făcut în persoana unui om din țara rădăcinilor foștilor conducători de comunitate și atunci, aveau personalități marcante, foști funcționari publici, magistrați etc., cari aveau prestigiul necesar în fața populației evreiești și, în același timp aveau și legături și trăsere la autoritățile publice locale.

În toate aceste numiri, și că era vorba de persoane din țara noastră și că erau oameni noi, am ținut seama de recomandările foștilor colaboratori ai Pruber Fildermann, cari aveau legături

subscris

cu personalitățile covești din diferite județe,
pe cari eu nu-i cunoșteam. - 97

În ceea ce privește Ardealul și Banatul,
am năvălit în postul de președinte al
oficiului Timișoara, și în același timp
ca un fel de șef al întregii provincii
pe șeful Liget Samuel, recomandat
în unanimitate de frații colaboratori ai
șefului Filkmanu ca un om demn de
toată încrederea și un adevărat reprezen-
tant al intereselor covești din aceste
provincii. - Întâi adevărul nu am crezut,
că, pe lângă colaborarea directă cu
mine, pe lângă colaborarea cu șeful Filk-
manu, pe care toți frații săi colaboratori
o menționaseră și în timpul Centralei -
cu știrea mea - șeful Liget și colaboratorii
săi din Banat - cari și ei erau încauți
în Centrală - aveau legături directe cu
autoritățile locale și centrale, putându-și
obține diferite avantaje și uzuranți pentru
Evei, în special prin Pidey Vasiliu care
era foarte legat de organizațiile covești
din Banat, fiind considerat în diferite
mări întreprinderi covești, și cărori con-
ducători erau, în același timp și conducători
și menționați ai obștei covești, respectiv
ai oficiilor Centralei. -

În ceea ce privește pe Mendel Eupen
președinte al oficiului județean Târnava
Mare, l'am cunoscut cu ocazia prezen-
țării tutarilor sefului de oficiu județean
la Sibiu.

98

Centrală. În afară de aceste prezente
oficiale, n'am avut contact cu domnul
asa încât nu-mi mai amintesc despre
el, cum a fost numit la conducerea
oficiului, dacă viața a fost la
conducerea comunității sau nu și
nici de cine mi-a fost recomandat.
În orice caz, este sigur că numirea
sa s'a făcut tot la recomandarea
mea între persoanele care cunoșteam
pe toți foștii conducători și obține corect
din Ardeal și Banat și nu este exclus
ca dintr-un d-nu Ligels sau cineva din
apropiere să s'a făcut această
recomandare. Nu-mi reamintesc, în
mod special, activitatea lui Meentel
Eugen; de altfel reprezintă un județ
cu puținii Elveși, așa încât și din
acest punct de vedere, prezintă o
mai mică importanță.

Aceasta însă este declarația pe care
o susțin și semnuez, nesilit de nimeni.

București, 4 Febr. 1953

Meentel E.

ja 99

D E C L A R A T I E
=====

Subsemnatul dr. GINGOLD NANDOR, născut la 30.XI. 1905, în comuna Lunca de Jos jud. Ciuc, de profesie medic, judecat și condamnat de Tribunalul Poporului, ultimul domiciliu în București str. Dr. Lister nr. 5, declar următoarele:

Nu știu precis dacă MENDEL EUGEN, fost președinte al oficiului Târnava Mare al Centralei Evreilor, a avut legături cu sioniștii, știu însă, că majoritatea evreilor din Ardeal - fie că domiciliau acolo, fie că se aflau în București, unde au venit în număr mare după unire - aveau o simpatie deosebită pentru Partidul Național Evreesc, prezidat de d-rul TEODOR FISCHER, care se bucura de un prestigiu deosebit în rândurile evreilor ardeleni. Dealtfel, știu că majoritatea evreilor ardeleni contribuiau la toate acțiunile sioniste, indiferent dacă erau încadrați sau nu în diferitele organizațiuni cu caracter sionist.-

Este posibil ca și MENDEL EUGEN să fi avut legături cu aceste organizațiuni, dar nu pot preciza nimic în această privință.-

În legătură cu împrumutul reîntregirii și colecta de efecte din 1941, conducerea de atunci a obștei evrești în frunte cu d-rul FILDERMAN și toți președinții de comunități - dintre care făcea parte și MENDEL EUGEN - a organizat această operațiune impusă de Guvern și a făcut o propagandă intensă - în grai - prin predici la temple - chiar dr. SAFRAN, șeful rabin ținuse predici de propagandă și prin scris, pentru ca populația evreiască să îndeplinească cu conștiinciozitate aceste obligațiuni, de cari nu erau scutiți decât cei în absolută imposibilitate de a contribui, în nici un caz însă conducătorii comunităților, cari dimpotrivă, trebuiau să constituie un exemplu pentru ceilalți, la înființarea Centralei aceste operațiuni erau aproape terminate, rolul Centralei fiind mult mai redus în această acțiune, decât acela pe care l-a avut conducerea lui FILDERMAN.- Propaganda scrisă era susținută de presa evreiască de atunci și de diverse afișe și manifeste răspândite în rândul populației de către conducătorii comunităților.-

100

În ceea ce privește președinții de oficii județene, ei erau salarizați din fondurile locale, controlate tot de Centrală - și în afară de aceasta aveau indemnizații de deplasare pentru interesele oficiului, când veneau la București sau călătoreau în raza oficiului. Afară de aceasta, toți obțineau cărnete de scutire de muncă obligatorie, plătind taxe mult mai reduse, decât posibilitățile lor reale de plată, cari constituiau criteriul principal de fixarea taxelor de către LECCA.-

Aceasta îmi este declarația pe care o dau, susțin și semnez, nesilit de nimeni.-

ss. Gingold Nandor

5 Februarie 1953.-

Jată în fața mea
St. Hriscașu

Declarație

101

Subsemnatul, Sr. Ginzolul Nandor, născut la 30-XI-1905, în comuna Luca de Jos, județul Ciuc, de profesie medic, judecat și condamnat de Tribunalul Poporului, ultimul domiciliu în București, Str. Sr. Lichi N. 5, declar următoarele:

Nu știu precis, dacă Mendel Eupen, fost președinte al oficiului Târnuava Mare al Centralei Evreilor, a avut legături cu Sionista, știu însă, că majoritatea Evreilor din Ardeal - pe care domiciliu au acolo și pe care se aflau în București, unde au venit în număr mare după unire - aveau o simpatie deosebită pentru Partidul Național Evreesc, prezdat de Jul Koda Fischer, care se bucura de un prestigiu deosebit în rândurile Evreilor ardeleni. De altfel, știu că majoritatea Evreilor ardeleni contribuiau la toate acțiunile sioniste, indiferent dacă erau încadrati sau nu în diferite organizații cu caracter sionist.

Este posibil ca și Mendel Eupen să fie avut legături cu aceste organizații, dar nu pot preciza nimic în această privință.

Jurăm

în legătură cu organizarea reuniunii
și colecta de efecte solui 1941, conducerea
de atunci și obținuți ercești - în frunte
cu Dn. Feldmann și toți președinții de
comunități - dintre care făcea parte și
Mendel Eugen - a organizat această
operațiune impusă de Juveni și a făcut
o propagandă intensă, în grai - prin predici
la temple - chiar Dn. Sapiro, șeful Rabini
ținuse predici de propagandă - și prin scris,
pentru ca populația evrească să îndeplinească
cu promptitudine aceste obligațiuni, de
care nu erau scutiți decât cei în absoluta
imposibilitate de a contribui, în nici un
caz însă conducătorii comunităților, care,
dimpotrivă, trebuiau să constituie un
exemplu pentru ceilalți. La nivelul
Centralei aceste operațiuni erau aproape
terminante, rolul Centralei fiind mult mai
redus în această acțiune, decât acela pe
care l'a avut conducerea lui Feldmann. -
Propaganda scrisă era susținută de presa
evrească de atunci și de diverse afișe
și manifeste răspândite în rândul populației
de către conducătorii comunităților. -

În ceea ce privește pe președinții de Oficii
judetene, și erau salvificați din fondurile
locale ale, controlate tot de Centrală -
și în afară de aceasta aveau îndemințări
de deplasare pentru interesele Oficiului, când
veneau la București sau călătoreau în
campa Oficiului. Afară de aceasta, toți

Belmont

obțineau carnet de rentire de muncă
obligatorie, plătiind taxe mult mai ridicate,
decât posibilitățile lor reale de plăți, care
constituiau criteriul principal de fixarea
taxelor de către Lecca. —

102

Aceasta însă este declarație, pe care o dau,
gustării și seninez, rezultat de nimicuri. —

București, 5 Febr. 1953

St. Iulian

M. B. Thour

103

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

..ii Septembrie 1953

Oraşul Bucureşti

Interogatoriul a început la ora ... şi minute. Interogatoriul s'a terminat la ora ... şi minute.

Eu, Slt. de securitate Bistrăni am interogat în calitate de anchetator pe martorul MACIUCA NICU, născut în anul 1900 Noembrie 1 în comuna Băleni Raionul Galaţi Regiunea Galaţi de cetăţenie română, naţionalitate română, sindicalist din anul 1945, studii, Academia Comercială absolvit în 1925 la Academia Comercială din Bucureşti, de profesie Expert Contabil, cu ultimul loc de muncă şi funcţia la Intreprinderea de Stat pentru gospodăria apei în agricultură, în funcţie de şef al serviciului contabilităţii, cu ultimul domiciliu în Bucureşti Str. Stirbei Vodă Nr. 20 situaţia familială, căsătorit cu ELBONORA IONESCU de 41 ani, domiciliază la aceeaşi adresă, n'am copii, origina socială mic-burgheză, tatăl MANEA a fost învăţător, a avut ca avere o casă cu 2 camere şi 8 copii, activitate politică până în 1947 n'am dus activitate politică, a votat în 1921-22 plediscit şi în 1946, nu am fost decorat, am urmat şcoala militară de geniu din Bucureşti 1927-1928 absolvind-o cu gradul de Slt. de rezervă, nu am fost prizonier, nu am fost în străinătate, nu am participat şi nici un fel de baide contra-revoluţionare, nu am fost judecat şi nici condamnat.-

Intrebare:

Cu ce v'aţi ocupat după terminarea Academiei Comerciale ?

Răspuns:

Am intrat în anul 1925- 15 Septembrie la Scoala Naţională de Credit Industriale, ca funcţionar la scont. Am funcţionat în această societate ocupând următoarele funcţii.- Intre 1925-27 funcţionar la scont 1927-1928 am făcut armata, 1928-1936 am fost
..//.

funcționar ca contabilitate. În 1936 am trecut ca referent la serviciul Bunuri unde am funcționat până în 1938 când am fost numit șef al serviciului Bunuri. În această calitate am funcționat numai câteva luni, fiind numit de Societate Custode la minele Sorecani-Cluj. În 1940 m'am reîntors în București ocupând postul de inspector economic al aceleiaș societăți.

În 1941 am fost însărcinat ca inspector în special pentru Bucovina. În 1942 am fost delegat din partea societății Naționale de Credite Industriale, majoritare a capitalului Băncii de Nord din Cernăuți, ca membru în Consiliul de Administrație al acestei Băncii pentru ai supraveghea operațiile întrucât administrarea creditelor ce se acordau în Bucovina se făcea prin această Bancă.

Tot în 1942 am mai fost însărcinat în mod special cu supravegherea îndeaproape și zilnic chiar, a cheltuielilor ce se făceau de fabricile Industria Zahărului, din Creditul Acordat și Societatea Creditelor Industriale de circa 400.000.000. Pentru a putea exercita acest control am fost numit membru al comitetului de Direcție al fabricilor. După 1944 am continuat să fiu inspector în centrală. În Iunie 1944 am fost numit custode al întreprinderilor Cloșan din Turnul Severin, până în toamna aceluiaș an când am revenit în Centrală. În Toamna anului 1944, am fost avansat ca subdirector referent până în 1948 când am fost preluat de Banca de Credite pentru Investiții ca șef de serviciu, cu acelaș salariu la "Administrația Creditului". În 1950 am fost numit șef de Divizie tot cu acelaș salariu, la dovizia finanțării agriculturii având ca director al finanțării pe directorul MENDEL EUGEN. În Martie 1951 am fost trecut la divizia industriei tot în calitate de șef de divizie având ca șef pe MENDEL EUGEN. În acest post am stat până în 10 Iulie 1952 când am fost restructurat, în Septembrie 1953 am fost angajat ca contabil la administrația Colectivelor Hidraulice din București.

Intrebare:

Care a fost șefii și colegii d-tale cât timp d-ta ai funcționat ca șef de divizie în B.C.I. ?

Răspuns:

Tot în timpul cât am fost șef de divizie și șef de serviciu am avut ca șef pe MENDEL EUGEN. Acesta a intrat în Bancă în 1947, fiind numit de către consiliul de administrație al Societății Naționale de credite Industriale ca director. La numirea ca director i s'a repartizat spre conducere serviciile Contenciosului, a plasamentului, și serviciul acordării Creditelor.

././.

În Septembrie 1948 prin transformarea Băncii în B.C.I. el a devenit director având în subordine administrarea (finanțarea) creditelor, ca colegi am avut pe următorii șefi de divizie, Inginer BACALU, șef al diviziei construcții, inginer STEFANIU ȘTEFAN șef al Diviziei Agriculturii, BRUMARU CLARA șefă al Diviziei finanțarea întreprinderilor de stat, NEUMAN șef al diviziei amortizmente, cu toți ocupându-se cu finanțarea investițiilor având ca șef direct pe MENDEL EUGEN.-

Intrebare:

Ce sarcini îi revenea lui MENDEL EUGEN în calitate de director al finanțării investițiilor ?

Răspuns:

Sarcinile care-i reveneau era;

-primirea-verificarea și difuzarea planurilor de investiții în țară.-primirea-verificarea (prin Divizia tehnică) și difuzarea proiectelor și devizelor în legătură cu lucrările de investiții.- rezolvarea problemelor curente ce se iveau în legătură cu finanțarea investițiilor.-

Intrebare:

Cum s'a achitat MENDEL EUGEN de aceste sarcini?

Răspuns:

Prin felul cum a muncit ca director al B.C.I.-ului MENDEL EUGEN a sabotat deschiderea finanțărilor prin care a lovit în acest fel Economia Națională.-Astfel; Interpreta și aplica legile și dispozițiunile în mod rigid, mecanic, datorită cărui fapt ek frâna executarea investițiilor, întârziind deschiderea finanțărilor, mai ales după apariția decretului 59/1951 când întreprinderile beneficiare de investiții nefiind încă familiarizate cu dispozițiile acestui decret. nu respecta întocmai noile dispoziții regizate prin decret. Ca de exemplu; nu sa deschis circa 1 lună- 1 lună jumătate finanțarea pozițiilor de investiții în continuare din anul precedent pentru motivul că C.S.P.ul nu prevăzuse în plan numărul și data Hotărârii Consiliului de Miniștri pentru aprobarea acestor poziții conform prevederilor decretului 59 care în acest caz se aplica rigid, deși lucrarea era începută în anul precedent sub alte dispozițiuni legale în legătură cu finanțarea investițiilor, care nu prevedeau aprobarea prin H.C.M., fiind sub limită de 500.000.000.-

In acest cazuri nu se putea indica numărul și data H.C.M prin faptul că acest H.C.M. nu există. In aceste cazuri MENDEL EUGEN dădea dispoziții sucursalelor pentru a nu deschide finanțarea

necesitându-se pentru rezolvarea lucrării, discuții lungi și inutile cu C.S.P.-ul și cu Ministerele respective.-

Alt exemplul al aplicării rigide a dispozițiilor legale a fost următorul. În 1951 Ministerul de Finanțe a dat o dispoziție că în materie de instalații de uzinate, plasa să nu se facă pe subansamble ci numai după recepția acestor instalații terminate în totalul lor.- Au existat cazuri de construcții de cazane de aburi în care întreprinderea furnizoare nu și-a putut primi valoarea lucrărilor efectuate pentru că B.C.I.-ul refuza să le acorde această valoare pe motivul că cazanele deși gata le mai lipsea câteva aparate de precizie care erau comandate în străinătate.-

Din această cauză întreprinderea furnizoare își avea blocate fonduri în aceste lucrări, ceea ce ducea la blocarea contului de decontare. Astfel B.C.I.-ul a cauzat multe deficiențe în angrenajul economic al statului.-

După apariția decretului 59/1951 deși întreprinderile așa cum am arătat mai sus, nu erau familiarizate cu dispozițiile acestui decret. MENDEL EUGEN nu a inițiat de urgență un instructaj pentru responsabili de investiții pentru întreprinderile din localitățile mai importante, și nu a luat măsuri ca să se obțină de la Ministerul Finanțelor o perioadă de tranziție în care timp finanțările să se poată deschide tuteș, deși condițiile prevăzute în Decret nu erau îndeplinite în total. Din aceste cauze întreprinderile continuau să trimită devize imperfecte din punct de vedere legal ceea ce făcea ca finanțarea să nu se poată deschide această în primul caz iar în al doilea caz perioada de timp pentru a se lua cunoștință și a se încadra în decretul 79 era necesar tot mai pentru a nu se întârzia aceste deschideri de finanțări și deci realizarea investițiilor.-

MENDEL EUGEN se mai face deasemenea vinovat de faptul că a centralizat controlul proiectelor și devizelor, la București prin Divizia Controlului ceea ce a produs o aglomerare a acestor devize și proiecte, care a făcut să se întârzie deschiderea finanțărilor. El trebuia să dea dispoziții ca acest control să se facă chiar de la început, de către sucursale, sau chiar deloc, întrucât devizele sau proiectele veneau deja controlate de la Ministerie iar decretul 59 nu prevedea că B.C.I.-ul să facă acest control.-

Deasemeni MENDEL EUGEN a întârziat deschiderea finanțărilor și prin următorul fapt. Cu toate că așa cum am arătat mai sus nu trebuia făcut controlul devizelor. MENDEL trimetea aceste proiecte Diviziei Controlului Tehnic care respingea multe din aceste proiecte și devize pentru lipsuri mici de redactare, lipsuri ce

nu atacau de loc fondul. In aceste cazuri Directia finantării respectiv MENDEL EUGEN printr'o serie de forme birocratice- după ce stătuseră devizele la serviciul tehnic circa 10-12 zile în loc ca acest serviciu să facă singură modificările necesare. Directia finantării le trimetea înapoi prin poștă în loc să i-a legătura cu Ministerul respectiv pentru remedierea lipsurilor sau să cheme pe inginerul ce le-a redattat pentru a îndepărta pe loc micile lipsuri constatate, ceeace făcea să mai tergeverseze încă o lună de zile rezolvarea lor.-

MENDEL EUGEN se mai face vinovat pentru faptul că se dădeau sucursalelor circulări și dispozițiuni confuze și contradictorii ceeace făcea ca sucursalele să nu știe cum se lucrează creindu-se pentru unele lămuriri lungi șiruri de corespondențe.-

MENDEL EUGEN nu ținea o colaborare strânsă cu Directia Finantării Economiei Naționale din Ministerul de Finanțe și Comisia de Stat a Planificării, ceeace făcea să se întârzie rezolvarea lucrărilor ce se iveau.-

O altă deficiență a fost aceea că pe Directia Generală în timp de circa un an și jumătate nu a avut loc decât circa 2-3 ședințe de colectiv și acestea foarte scurte. În care directorul general WAISZ se mulțumea să dea numai dispoziții lucrurile ce a făcut să nu se poată îndrepta deficiențele existente.-

Deasemeni consider că deficietă faptul că fostul Director MENDEL EUGEN ca unul care ocupa un post de răspundere nu a sesizat forurile superioare, despre aceste stări de lucruri ceace a făcut să fie posibilă repetarea lor.-

O altă deficiență a fostului Director MENDEL EUGEN este faptul, nu lua contactul cu terenul din care cauză nu rezolva problemele pe loc operative și prin aceasta se întârzia rezolvarea lor.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și constatând că cele scrise corespund întocmai cu cele declarate de mine susțin și semnez propriu și nesilit de nimeni.-

M. de sanctul
Portu

ss. Măciucă Nicu,

10 file sau
meninuta
11.09.1953

108

REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ
MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
DIRECȚIUNEA GENERALĂ A SECURITĂȚII STATULUI

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

ii Septembrie 1953 Orașul București

Interogatoriul a început la ora _____ și _____ minute. Interogatoriul s'a terminat la ora _____ și _____ minute.

Eu, Șt de securitate Bistran Ion
am interogă în calitate de anchetator

1. Numele Măciucă (pe arestatul, reținutul, martorul) 2. Pronumele Licu

3. Anul, luna și ziua nașterii 1900, 15 noiembrie 4. Locul nașterii
Comuna Băleni, Raionul Golobi, Reginea Golobi

5. Cetățenia Română 6. Naționalitatea Română

7. Apartenența politică Sindicalist din ce an 1945

8. Studii Academia Comercială absolvită în 1925 la Academia Comercială din București
(când, unde și ce școală a absolvit)

9. Profesia Expert contabil 10. Ultimul loc de muncă și
funcția Întreprinderea de stat entru gospodăria apelor în agricultură - funcția de șef al biroului contabilitate

11. Ultimul domiciliu București, Str. Știrbei Vodă nr 20

12. Situația familială căsătorit cu Eleonora Tomescu de 41 ani - domiciliu
la adresă adresă. Două copii
(soția, copiii, numele lor, vârsta)
lor, domiciliu și ocupația)

13. Originea socială mie-burgheză - Tatăl Manea a fost înatător - a avut
o avere o casă cu 2 camere și 8 copii
(averea părinților până la 23 August 1944 și în prezent)

14. Activitatea politică până în 1947 Pa dus activitate politică
(în ce partide politice a fost)

Participare în alegeri) Ausutat în 1921-22 - la președintele - și în 1946

Semnătura,
Măciucă

15. Decorații, distincții și premii guvernamentale

nu a primit nici una
(Înainte și după 23 August 1944)

16. În ce armată a făcut serviciu, grad, funcție *cuarmat școala militară*
de geniu din București 1927-1928 obținându-se cu gradul de șt. de rezervă

17. Dacă a fost prizonier *nu a fost*
(unde și când)

18. Dacă a fost în străinătate, unde, când și în legătură cu ce *nu a fost*

19. Dacă a participat în bande, în organizații contra-revoluționare *nu a participat*

20. Dacă a fost judecat, când, din ce cauze, de cine și la ce pedepse a fost condamnat *nu a fost judecat sau condamnat*

Intrebare: Cu ce vială ocupați după terminarea Academiei Tehnice?
Răspuns: Am intrat în anul 1925 - 15 septembrie la Soc. Națională de Credite Industriale - ca funcționar la Sec. Am funcționat în această societate ocupând funcția ^{unui agent} de la Sec. Într-o perioadă de timp 1925-27 funcționar la Sec. 27-28 am fost în armată. 1928 - 1936 am fost funcționar la Sec. de Credite Industriale. În 1936 am trecut ca referent la serviciul Bănuși unde am funcționat până în 1938 când am fost numit șef al serviciului Bănuși. În această calitate am funcționat numai câteva luni - fiind numit de societate Custode la minele Lorecani - Cluj. În 1940 mi-am reîntors în București ocupând postul de inspector economic al acestor societăți.
În 1941 - am fost înmărcinat ca inspector în rezervă pentru Bucovina.
În 1942 am fost ales din partea Societății Naționale de Credite Industriale - majoritară - capitalului Bănuși de Nord

Semnătura,

Mănuș

109

Urmare: din Cernăuți - ca membru în Comitetul de administrație al acestei Bănci pentru a-i supraveghea operațiile întreprinse de administrația creditelor care acordau în Bucovina și țara prin această Bancă. Tot în 1942 am mai fost însărcinat în mod special cu supravegherea îndesprea în zilnică chiar a detașamentelor și a păcurii de fabricile. Industria Loharului: din creditul acordat de Societatea Creditelor Industriale de care ~~.....~~ Pentru a putea exercita acest control am fost numit membru al Comitetului de Direcție al fabricii. În 1944 am continuat să fiu inspectat în centrală. În Iunie 1944 am fost numit coordonator al întreprinderii Clorură din Turnul Severin - fiind în toamnă achiziționată și anexată în Centrală. În Toamnă anul 1944 am fost numit coordonator al Diviziei referent până în 1948 când am fost primit de Banca de Credite pentru Lucrări ca șef de serviciu. În același timp la Administrația Creditului. În 1950 am fost numit șef de Divizie Tot în același timp la Divizia financiară agricolă având ca Director al financiar pe Directorul Mendel Eugen. În Martie 1951 am fost trecut la Divizia Loharului tot în calitate de șef de Divizie având ca șef pe Mendel Eugen. În acest post am stat până în 10 Iulie 1952 când am fost restructurat. În Septembrie 1952 am fost înțeles ca coordonator la administrația Colectivelor Hidraulice din București.

Intrebare: Care au fost activitățile în care ați lucrat în perioada în care ați funcționat ca șef de Divizie în B.C.T.

Răspuns: Tot timpul cât am fost șef de Divizie și șef de serviciu am avut ca șef pe Mendel Eugen. Acesta a intrat în Banca în 1947 - fiind numit de către Comitetul de administrație al Societății Naționale de Credite Industriale ca Director la mine ca Director și a raportizat ope conducere minime Contabilității - a posesamentului și serviciul acordării creditelor. În Septembrie 1948 prin transformarea Băncii în B.C.T. el a devenit Director având în subordine administrația (finanțarea) creditelor, ca, deși am avut pe mine ca șef de Divizie

Semnătura,

Măntău

Urmare: - Inginer Bacalbă șef al Diviziei Construcții - inginer
Stefan S^{tefan} șef al Diviziei Agriculturii - Brumaru Clara șef al
Diviziei Finantarea întreprinderilor de stat - Neuman șef al Diviziei
amortizante - cu toți ocupându-se cu finanțarea investițiilor
având ca șef direct pe Mendel Eugen.

Întrebare: Ce sarcini îi reveneau lui Mendel Eugen în calitate
de șef de Divizia al finanțării investițiilor?

Răspuns: Sarcinile erau: reveneau erau:

- primirea, verificarea și difuzarea formelor de investiții în
țară.
- primirea, verificarea (prin Divizia Tehnică) și difuzarea
proiectelor și deizelor în legătură cu licențele de investiții
- rezolvarea problemelor curente ce se înscuiau în legătură cu
finanțarea investițiilor - c

Întrebare: Cum s-a achitat Mendel Eugen de aceste sarcini?

Răspuns: Prin faptul că a numit ca director al B.P. ¹⁹⁴¹
Mendel Eugen a reluat deshiderea finanțării și prin care
a lucrat în acest pl. Mecanica Națională.

Act/pl. Interpret. și aplica legile și dispozițiile în mod
rigid - mecanic - datorită căruia fapt al până executarea
investițiilor întârziind deshiderea finanțării - mai ales
după apariția Decretului 59/1951 când întreprinderile beneficiare
de investiții nefiind încă familii organizate cu dispozițiile acestui
Decret - nu respectau întocmai noile dispoziții legi, fapt prin care.

Ca de exemplu; nu s-a deschis circa 1 luna - luna jumătate
finanțarea pozțiilor de investiții în continuare din anul precedent
entru indivizii în C.S.P. nu penăzuse în afară numărul și data
Hotărârii Consiliului de Miniștri pentru aprobarea acestor pozții
conform prevederilor decretului 59 - care în acest caz se aplica
rigid - deși lucrarea era începută în anul precedent mult
alte dispoziții legale în legătură cu finanțarea investițiilor
care nu prevedeau aprobarea prin H.C.M. fiind sub limită de 500.000.000

Observație: Fiecare pagină a procesului-verbal se iscălește de către arestat sau
martor, iar ultima pagină și de către anchetator.

Mănuș

Urmare: In aceste cazuri nu se putea indica numărul în data
H.C.M. prin faptul că această H.C.M. nu exista. In aceste cazuri
Mendel Eugen dădea dispoziții necorespunzătoare pentru a nu deschide
finanțarea - necesităndu-se pentru rezolvarea lucrării - dispoziții
lungi și inutile cu C.S.P.^{U.P.} în Ministerale respective. 110

Alt exemplu al aplicării rigide a dispozițiilor legilor a fost
unul din 1951 Ministerul de finanțe a dat dispoziție ca în materie
de instalații uzinate - plata să nu se facă pe rambursabile însumai
după recepția acestor instalații terminate în totalul lor.

Au existat cazuri de construcții de cazane de aburi în care
întreprinderea furnizoare nu și-a putut primi valoarea lucrărilor
efectuate pentru că B.C.T.^{U.P.} refuza să le dea această valoare
pe motivul că cazanele deși gata le mai lipseau câteva aparate
de prize care erau comandate în străinătate.

Am aceste cauze: întreprinderea furnizoare în care lucrări
în aceste lucrări - care duc la blocarea contului de decontare.

Astfel B.C.T.^{U.P.} a cauzat multe deficiențe în angrenajul economic
al Statului.

- După apariția Decretului 59/1951 - deși întreprinderile erau
cum am arătat mai sus - nu erau familiarizate cu dispozițiile
acestui decret - Mendel Eugen nu a inițiat de urgență un instrumnt
pentru responsabilii de investiții pentru întreprinderile din localități
mai importante - și nu a luat măsuri ca să se obțină de la
Ministerul Finanelor o perioadă de tranziție în care timp finanțările
să se poată deschide totuși, deși condițiile prevăzute în decret nu
erau îndeplinite întotdeauna. Am aceste cauze întreprinderile continuau
să trimite dispoziții imperfecte din punct de vedere legal ceea ce făcea
ca finanțarea să nu se poată deschide decât în primul caz iar
în al doilea caz - perioada de timp pentru a se lua cunoștință și a
se încadra în Decretul 59 era necesară tocmai pentru a nu se
întârzie aceste deschideri de finanțări și deși realizarea investițiilor

Semnătura,

M. Mendel

Urmare: - Mendel Eugen a mai face deosebită înnoștat de fapt
că a centralizat controlul poștelor și deșezelor, la București în
Centrul prin Direcția Controlului - care a produs o aglomerație a
acestor deșeze și poște - care au făcut să se întârzie deschiderea
finanțării. El trebuia să dea dispoziții ca acest control să
se facă chiar dela început - de către neurale - sau direct dela
întocmirea deșezelor sau poștelor vineau deza controlate dela Minister
ia Finanțelor și nu punea ca B.E.P. să facă acest control.

- Deosebită Mendel a întârziat deschiderea finanțării și
rămânândul fapt. Cu toate că ară cum arătat mai sus
nu trebuia făcut controlul deșezelor - Mendel trimțea aceste poște
Direcției Controlului Tehnic care respingea multe din aceste poște
și deșeze, entru lipsuri mici de redactare - lipsuri ce nu atalau de
loc fondul. În aceste cazuri Direcția financiară respectiv Mendel Eugen
punea o serie de forme birocratice - după statură deșeze la
serviciul tehnic circa 10-12 zile - în loc ca acest lucru să facă singure
modificările necesare - Direcția financiară trimțea înapoi prin poșta
în loc să ia legătura cu Ministerul respectiv pentru remedierea lipșurilor
sau să chere pe inginerul ce le-a redactat pentru a fi depuște și
loc micile lipșuri constatate - ceea făcea să mai tergiverseze
înca 1 lună de zile rezolvarea lor.

- Mendel Eugen a mai face înnoștat pentru faptul că se
dădeau neuralele circulare și dispoziții conuze și contradictorii
care făcea ca neuralele să nu deie lumii să lucreze înnoștat
pentru unele lucruri lungi și mici de corespondențe.

Mendel Eugen nu avea o colaborare strânsă cu
Direcția Financiară Economică Națională din Ministerul de Finanțe
și Camera de Stată Planificării - ceea făcea să se întârzie rezolvarea
lucrurilor ce se înnoștă.

- O altă deficiență a fost aceea că pe Direcția Generală
în timp de circa un an și jumătate nu a avut loc deșeză

Semnătura,

M. Mendel

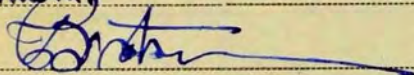
Urmare: Ciro 2-3 redințe de colecție și aceste foarte scurte
în care Directorul General Măgureș și mulțimea să dea numai
dispoziții bune și să facă să nu se potă în dreptul deficiențele
existente

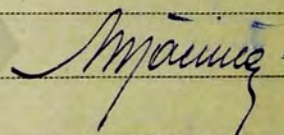
- Deosebit consider ca deficiență faptul că faptul Director
Mendel Eugen ca unul care ocupă un post de răspundere
nu a rezolvat problemele superioare - despre aceste stări de lucruri este
a făcut să se poată rezolvarea lor.

- Alta deficiență a faptului Director Mendel Eugen este faptul
nu are contactul cu terenul din care cauza nu rezolvă problemele
pe loc efectiv - și prin aceasta se întârzie rezolvarea lor.

După ce am citit prezentul proces verbal de Interogatoriu
am vădit că am vădit și contactând că ele cerințe corespund întotdeauna
cu cele declarate de mine în scris și amez papir și veritabil de

rimeni.

Semnătura,

✓
112

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

13 Noembrie 1953 București.

Interogatoriul a început la 9.00

" s'a terminat la 17.30

Eu, Lt. de Securitate VIZITIU VASILE, am interogat în calitate de anchetator, pe martorul NEGOESCU MIHAIL, născut în anul 1911 Ianuarie 19, locul nașterii în comuna Stefan cel Mare, Regiunea Pitești, (fost jud. Vlașca) de cetățenie română, naționalitate română, apartenență politică P.S.D.-P.M.R. exclus în 1950, din anul 1946, studii. 4 cl. primare București din 1918-1922, 4 cl. liceu teoretic din 1923-1927 București, 4 cl. sc. comerț, Academia Comercială București 1929-1933, de profesie funcționar, ultimul loc de muncă și funcția la Banca de Credit pentru investiții ca șef de serviciu, ultimul domiciliu în București Str. Filaret Nr. 31 Raionul Nicolae Bălcescu, situația familială căsătorit cu MARIANA SIMIONESCU de 34 ani, este casnică cu doi copii, RADU 7 ani, CRISTINA 6 ani, origină, socială nimic, activitate politică până în 1947. P.S.D. din 1946, am participat la toate alegerile ca alegător după 23 August 1944, nu am fost decorat, satisfăcut serviciul militar, Armata Română, Regimentul 21 Infanterie București și Regimentul 3 Artilerie Anteriană București cu gradul de plutonier T.R. administrație--nu am fost în străinătate, nu a participat la nici-o bandă contra-revoluționară, nu am fost judecat s'au condamnat.-

Intrebare:

Cunoști o persoană cu numele de MENDEL EUGEN

Răspuns:

Da, cunosc o persoană cu numele de MENDEL

EUGEN.-

././.

Intrebare:

Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut ?

Răspuns:

Eu l-am cunoscut pe numitul MENDEL EUGEN în primăvara anului 1948, când numitul a fost angajat la Societatea națională de credit industrial, iar eu eram referent la această societate, apoi a lucrat la B.C.I.-

Intrebare:

Cum a ajuns numitul MENDEL EUGEN la Banca de Credit pentru investiții ?

Răspuns:

După naționalizarea întreprinderilor bancare, la 1 Septembrie 1948, înființându-se Banca de Credit pentru investiții, numitul MENDEL EUGEN a rămas mai departe în cadrul Băncii de Credit pentru investiții.-

Intrebare:

Ce funcții îndeplinea MENDEL EUGEN la Banca de Credit pentru investiții ?

Răspuns:

Numitul MENDEL EUGEN la Banca de Credit pentru investiții îndeplinea funcția de director din 1948 și 1949 al Serviciului de Control, iar de la începutul anului 1950 era director al Direcției finanțării investițiilor funcție ce a deținut-o până în 1952 când activitatea lui la Banca de Credit pentru investiții a încetat.-

Intrebare:

Ce servicii conducea MENDEL EUGEN la Banca de Credit pentru investiții în calitate de director al controlului, apoi la direcției finanțării investițiilor ?

Răspuns:

Numitul MENDEL EUGEN în calitate pe care a avut-o în 1948 și în cursul anului 1949 a condus serviciul controlului iar din 1950-1951 și ceva din 1952 conducea următoarele servicii : 1.- Serviciul finanțării Industriei. 2 serviciul finanțării agriculturii-siviculturii. 3. serviciul finanțării construcțiilor și transporturilor, 4, serviciul finanțării organizațiilor cooperatiste, 5, serviciul finanțării instituțiilor de stat. 6. serviciul organizării și normare.-

Intrebare:

Care era rolul serviciilor conduse de MENDEL EUGEN ?

Răspuns:

Rolul serviciilor pe care le-a condus MENDEL EUGEN a fost "Serviciul de Control avea ca rol să verifice utilizarea fondurilor de investiții puse la dispoziția întreprinderilor beneficiare de dotații și activitatea întreprinderilor de construcții. Iar celelalte servicii- (Serviciul de finanțare) aveau rolul să urmărească modul cum se desfășoară finanțarea în fiecare ramură de activitate.-

Să primească-verifice și să difuzeze planurile de investiții în țară. Să primească făcând verificarea prin Serviciul tehnic a proiectelor și devizelor, apoi difuzarea acestor proiecte și devize în legătură cu lucrările de investiții. Să primească dările de seamă, statisticile privitoare la mersul lucrărilor finanțării și să țină contactul cu organele tutelare ale întreprinderilor finanțate.-

Intrebare:

De unde cunoști aceste lucruri ?

Răspuns:

Cunosc lucrurile arătate de mine mai sus, datorită faptului că am fost un timp șeful serviciului de control apoi al serviciului planificării și iar din nou al controlului aceasta pe de o parte, pe de altă parte tocmai legătura pe care o aveam eu cu celelalte servicii fiindcă șef. În afară de acest roluri pe care le aveau serviciile mai sus arătate de mine în parte erau prevăzute de hotărârile elaborate de consiliul de Miniștri, iar în parte erau prevăzute în regulamentul de organizare a băncii de credit pentru investiții.-

Intrebare:

Atunci cunoști și felul cum MENDEL EUGEN și-a dus la îndeplinire sarcinile ce i reveneau în calitate pe care a avut-o ?

Răspuns:

În calitate pe care a avut-o MENDEL EUGEN la Banca de Credit pentru investiții nu și-a dus munca în bune condițiuni pentru faptul că a călcat dispozițiunile legale aceasta pe de o parte, iar pe de altă parte pentru faptul că în multe cazuri a aplicat legile în mod rigid și mecanic lucru ce a dus la păgubirea Economiei naționale.-

Intrebare:

În calitate pe care a avut-o MENDEL EUGEN a respectat hotărârile elaborate de guvern în problema investițiilor ?

././.

Răspuns:

În calitatea pe care a avut-o MENDEL EUGEN în Banca de Credit pentru investiții nu a respectat hotărârile elaborate de guvern în problema investițiilor.-

Întrebare:

Arată în mod concret în ce probleme nu a respectat MENDEL EUGEN hotărârile elaborate de guvern ?

Răspuns:

Numitul MENDEL EUGEN în calitatea pe care a avut-o de director în cadrul Băncii de credit pentru investiții nu a respectat hotărârile elaborate de guvern în următoarele probleme.1.-În problema controlului.MENDEL EUGEN nu a asigurat un control dela început în ceea ce privește utilizarea fondurilor de investiții din această cauză s'au produs la întreprinderile beneficiare de dotații abaterii dela disciplina financiară și de plan.Astfel sau semnalat lucrări fără finanțarea deschisă deturnării de fonduri dela investiții la producție și invers,lucrări neprevăzute în plan,controlul insuficient a prilejuit nerespectări de devize abateri dela tarifele legale în ce privește plata de transporturi și monopera,nu s'au îndrumat în mod suficient întreprinderile pentru a bună gospodărie,toate acestea au înfulețat la majorarea prețului de cost.Prin deturnările de fonduri întreprinderile au utilizat fie fonduri destinate investițiilor pentru producție,astfel au stânjenit realizarea investițiilor,fie fonduri dela producție pentru investiții,stânjenindu-se producția.Din lipsă de control o serie de întreprinderi au început lucrări fără finanțare deschisă adică fără prezintarea la bancă a documentației pentru deschiderea finanțării,documentație care garantează îndeplinirea condițiilor de ordin tehnic și financiar pentru organizarea în bune condițiuni a investițiilor.2.Problema finanțărilor " MENDEL EUGEN a frânat executarea investițiilor,întârziind deschiderea finanțărilor MENDEL EUGEN a călcat hotărârile elaborate de guvern în sensu că "Hotărârea Consiliului de Miniștri Nr.1113 din 1949" prevedea ca deschiderea finanțărilor să se pună de îndemâna beneficiilor de dotație fondurile prevăzute în plan,în timp de 3 zile dela primirea documentației necesare.In felul cum MENDEL EUGEN a dat dispoziții a centralizat la București controlul proiectelor și devizelor prin serviciul controlului tehnic,lucru ce a produs o aglomerare a acestor devize și proiecte,ceeace a făcut să se întârzie deschiderea finanțărilor .MENDEL EU

MENDEL EUGEN trimetea aceste proiecte și devize serviciului controlului tehnic, acest serviciu respingea o parte din aceste proiecte și devize pentru anumite lipsuri. Prin acest sistem după ce proiectele și devizele stăteau la serviciul controlului tehnic timp de 15 zile Direcția Finanțării conduce de MENDEL EUGEN trimetea aceste proiecte și devize înapoi prin poștă, lucru ce făcea ca să tărăgăneze și să se întârzie și mai mult, datorită acestui fapt se tărăgăna un timp de aproape 45 zile poate și mai mult rezolvarea acestora. Toate aceste au dus la faptul că nu erau puse la dispoziția întreprinderilor beneficiare de dotații și a constructorilor avansurile legate necesar pregătirii șantiierelor și achiziționării materialelor de construcții contribuind în acest sens la întârzierea începerii lucrărilor de construcții și la nerealizarea planului; MENDEL EUGEN se mai face vinovat și de faptul că a acordat cu mare întârziere credite pe termen scurt întreprinderilor de construcții lucru ce a dus la stânjenirea activității întreprinderilor de construcții care nu au avut la dispoziție fondurile necesare activității lucru ce a dus mai departe la nerealizarea planului la timp. Deasemeni MENDEL EUGEN se mai face vinovat și de faptul că dădea sucursalelor circulări și dispozițiuni confuze și contradictorii ceea ce făcea ca sucursalele să nu știe cum să lucreze, îngreunând munca acestora lucru ce a dus la stânjenirea activității producând în același timp erori în finanțare.-

Intrebare:

In ce alte probleme nu a respectat MENDEL EUGEN hotărârile elaborate de guvern ?

Răspuns:

In afară de cele ce am arătat mai sus vreau să mai arăt următoarele că MENDEL EUGEN, aplica în mod rigid și mecanic unele dispoziții ale hotărârii consiliului de Miniștri care îngreuna finanțarea și anume pretindea o dublă documentație pentru deschiderea finanțării și anume: Un rând de documentație care era înaintată de organele tutelare ale întreprinderilor și al doilea rând ce se cerea beneficiarelor de dotații, -Această documentație dublă nu era nevoie de ea. Deasemeni MENDEL EUGEN nu ținea contact și colaborarea cu organele tutelare ale întreprinderilor, în vederea găsirii mijloacelor cele mai potrivite pentru realizarea planului și înlăturarea deficiențelor ce persistau.-

Intrebare:

Ce urmări a avut neaplicarea hotărârilor elaborate de guvern asupra economiei Naționale ?

Răspuns:

Nerespectarea dispozițiilor legale a avut grave urmări în Economia Națională.-Astfel necontrolarea la timp și în acest mod amănunțit a utilizării dotațiilor ca și lipsa de control a constructorilor au dus la deficiențe multiple în sectorul investițiilor. Beneficiarii de dotații au făcut deturnări frecvente de fonduri dela investiții la producție și invers. Au efectuat lucrări neprevăzute în plan sau fără finanțare deschisă.-Nu sa respectat deci disciplina financiară și deplan. Datorită lipsei de control constructori nu au fost îndrumați și la nevoie constrânși pentru gospodărirea șantierilor pentru respectarea disciplinei de devize, pentru respectarea tarifelor legale în plata manoperei și transporturilor. Acestea au contribuit la urcarea prețului de cost al construcțiilor și la realizarea de investiții slabe calitativ.-

Intârzierea în deschiderea finanțărilor a dus la întârzierea realizării investițiilor și de aici la întârzierea punerii în funcțiune a mijloacelor de bază, prevăzute în plan lovind în acest sens în Economia Națională. Neacordarea creditelor pe termen scurt necesare întreprinderilor de construcții acordându-se cu întârziere le-a stânjenit în activitate, contribuind la întârzierea și chiar la nerealizarea planului de investiții. Tot ceace am arptat în ceace privește respectarea de către MENDEL EUGEN a hotărârilor elaborate de guvern a dus sa lovirea economiei Naționale în mod grav.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și m'am convins că el corespunde în totul cu cele declarate de mine susțin și semnez nesilit de nimeni.-

ANCHETATOR

LT DE SECURITATE.

ss. Negoescu Mihail

VIZITIU VASILE

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

13 Noiembrie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 9 și 00 minute. Interogatoriul s'a terminat la ora 17 și 30 minute.

Eu, locot. de securitate Vizitiu Vasile
am interogât în calitate de anchetator

(pe arestatul, reținutul, martorul)

1. Numele NEGODESCU 2. Pronumele MIHAIL

3. Anul, luna și ziua nașterii în 1911 ianuarie 19 4. Locul nașterii
în comuna Ștefan cel Mare Regiunea Pitești (fost jud. Vlașca).

5. Cetățenia Română 6. Naționalitatea Română

7. Apartenența politică P.S.D. - P.M.R. - exelus în 1950 din ce an 1946

8. Studii 4 cl. primare București din 1918-1922. 4 cl. liceu teoretic din 1923-1927 Buc. 4 cl. sc. comerț.
Academia comercială București 1929-1933. (când, unde și ce școală a absolvit)

9. Profesia funcționar 10. Ultimul loc de muncă și
funcția la Banca de Credit pentru investiții ca șef de serviciu

11. Ultimul domiciliu București strada Filaret Nr 31, Rai N. Bălcescu.

12. Situația familială căsătorit cu Mariana Simionescu de 34 ani, este
casnică, cu 2 copii Rodu 7 ani, Cristina 6 ani. (soția, copii, numele lor, vârsta lor, domiciliu și ocupația)

13. Origina socială lămică (averea părinților până la 23 August

1944 și în prezent)
14. Activitatea politică până în 1947 P.S.D. din 1946. (în ce partide politice a fost.

Participare în alegeri)
Am participat la toate alegerile ca alegător din 23 August 1944.

Semnătura,

M. Negrescu

15. Decorații, distincții și premii guvernamentale Nu
(Înainte și după 23 August 1944)

16. În ce armată a făcut serviciu, grad, funcție Armata Română Regimentul 21 Infanterie București și Regimentul 3 Artilerie Anterionă București cu gradul de plutonier T.R. administrativ.

17. Dacă a fost prizonier Nu
(unde și când)

18. Dacă a fost în străinătate, unde, când și în legătură cu ce Nu.

19. Dacă a participat în bande, în organizații contra-revoluționare Nu

20. Dacă a fost judecat, când, din ce cauze, de cine și la ce pedepse a fost condamnat Nu.

Întrebare: Cunoști o persoană cu numele de MENDEL EUGEN?

Răspuns: Da, cunosc o persoană cu numele de MENDEL EUGEN.

Întrebare: Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut?

Răspuns: Eu l-am cunoscut pe numitul MENDEL EUGEN în primăvara anului 1948, când numitul a fost angajat la Societatea Națională de Credit Industrial, iar eu eram referent la această societate, apoi a lucrat la B.C.I.

Întrebare: Cum a ajuns numitul MENDEL EUGEN la Banca de Credit pentru investiții?

Răspuns: După naționalizarea întreprinderilor bancare, la 1 septembrie 1948, înființându-se Banca de Credit pentru investiții, numitul MENDEL EUGEN, a rămas mai departe în cadrul Băncii de Credit pentru investiții.

Semnătura,

119

Urmare: Intrebare: Ce functii indeplinea MENDEL EUGEN la Banca de credit pentru investitii?

Raspuns: Numitul MENDEL EUGEN, la Banca de credit pentru investitii indeplinea functia de director din 1948 si 1949 al serviciului de control, iar dela inceputul anului 1950 era director al Directiei finantari investitiilor functie ce a detinute pana in 1952 cand activitatea lui la Banca de credit pentru investitii a incetat.

Intrebare: Ce servicii conducea MENDEL EUGEN la Banca de credit pentru investitii in calitate de director al controlului, apoi al Directiei finantari investitiilor?

Raspuns: Numitul MENDEL EUGEN, in calitate de director al controlului, a condus serviciul controlului, iar din 1950, 1951 si ceva din 1952, conducea urmatoarele servicii: 1. Serviciul finantari Industriei; 2. Serviciul finantari Agriculturi - Silviculturi; 3. Serviciul finantari Constructiilor si transporturilor; 4. Serviciul finantari organizatiilor Cooperatiste; 5. Serviciul finantari institutiilor de Stat; 6. Serviciul Organizari si normare.

Intrebare: Care era rolul serviciilor conduse de MENDEL EUGEN?

Raspuns: Rolul serviciilor pe care le-a condus MENDEL EUGEN a fost: Serviciul de control avea ca rol sa verifice utilizarea fondurilor de investitii puse la dispozitia intreprinderilor beneficiare de dotati, si activitatea intreprinderilor de constructii. Iar celelalte servicii - (serviciile de finantare) aveau rolul sa urmareasca modul cum se desfășoara finantarea in fiecare ramura de activitate. - la primeasca - verifice si sa difuzeze planurile de

Semnatura,

M. Eugen

Urmare: investiti in tara. - Sa primeasca, facand verificarea prin serviciul tehnic a proiectelor si devizelor, apoi dispozitia acestor proiecte si devize in legatura cu lucrarile de investiti. - Sa primeasca datele de seama, statistiile privitoare la mersul lucrarilor finantarii si sa tina contactul cu organele tutelare ale intreprinderilor finantate.

Intrebare: De unde eunati aceste luxuri?

Raspuns: Cunosc luxurile aratate de mine mai sus, datorita faptului ca am fost un timp, seful serviciului de control, apoi al serviciului planificari si iar din nou al controlului aceasta pe de o parte, pe de alta parte tocmai legatura pe care o aveam eu cu cele toate servicii fiind ea ref. In afara de aceasta aceste roluri pe care le aveau serviciile mai sus aratate de mine in parte erau prevazute de Hotaririle elaborate de Consiliul de Ministri, iar in parte erau prevazute in Regulamentul de organizare a bancii de credit pentru investiti.

Intrebare: Atunci eunati si felul cum MENDEL EUGEN si-a dus la indeplinire sarcinile ce-i reveneau in calitatea pe care a avuta?

Raspuns: In calitatea pe care a avuta MENDEL EUGEN la Banca de credit pentru investiti nu si-a dus munca in bune conditii pentru faptul ca a calcat dispozitiunile legale aceasta pe de o parte, iar pe de alta parte pentru faptul ca in multe cazuri a aplicat legile in mod rigid si mecanic lucru ce a dus la pagubirea economiei Nationale.

Observatie: Fiecare pagina a procesului-verbal se iscăleşte de către arestat sau martor, iar ultima pagina si de către anchetator.

Urmare: Intrebare: In calitatea pe care a avuta MENDEL EUGEN, a respectat Hotaririle elaborate de guvern in problema investitiilor?

Raspuns: In calitatea pe care a avuta MENDEL EUGEN la Banca de credit pentru investiti, nu a respectat Hotaririle elaborate de guvern in problema investitiilor.

Intrebare: Arata in mod concret in ce probleme nu a respectat MENDEL EUGEN, Hotaririle elaborate de guvern?

Raspuns: Numitul MENDEL EUGEN, in calitatea pe care a avuta de director in cadrul Bancii de credit pentru investiti nu a respectat Hotaririle elaborate de guvern in urmatoarele probleme: 1. In Problema Controlului: MENDEL EUGEN, nu a asigurat un control dela inceput in ceea ce priveste utilizarea fondurilor de investiti, din aceasta cauza s'au produs la intreprinderile beneficiare de dotati abateri dela disciplina financiara si de plan. Astfel sau semnalat lucrari fara finantarea deschisa, deturnari de fonduri dela investiti la productie si invers, lucrari neprevazute in plan, controlul insuficient a prilejuit nerespectari de deviz abateri dela tarifele legale in ce priveste plata de transporturi si manopera, nu sau indrumat in mod suficient intreprinderile pentru o buna gospodarire, toate aceste au influentat la majorarea pretului de cost. Prin deturnarile de fonduri intreprinderile au utilizat fie fonduri destinate investitiilor pentru productie - astfel au stanjenit realizarea investitiilor, - fie fonduri dela productie

Semnatura.
Murphy

Urmare: pentru investiti stoujeindu-se productie.
Din lipsa de control o serie de intreprinderi
au inceput lucrari fara finantare deschisa
adica fara prezentarea la banca a
documentatiei pentru deschiderea finantari,
documentatie care garanteaza indeplinirea
conditiunilor de ordin tehnic si financiar
pentru organizarea in bune conditii a
investitiilor. 2. Problema finantarii. MENDEL
EUGEN, a franat executarea investitiilor,
intarziind deschiderea finantarii. MENDEL
EUGEN a esteat Hotaririle elaborate de
guvern in sensul ei, Hotarirea Consiliului
de Ministri nr 1113 din 1949" prevedea ca
deschiderea finantarii sa se puna la indemana
beneficiarilor de dotati: fondurile prevazute
in plan, in timp de 3 zile dela primirea
documentatiei necesare. In felul cum
MENDEL EUGEN a dat dispozitie, a centralizat
la Bucuresti controlul proiectelor si devizelor
prin serviciul controlului tehnic, lucru
ce a produs o aglomerare a acestor
devize si proiecte, ceea ce a facut sa se
intarzie deschiderea finantarii. MENDEL
EUGEN, trimitea aceste proiecte si devize serviciului
controlului tehnic, acest serviciu respingea o parte
din aceste proiecte si devize pentru anumite lipsuri.
Prin acest sistem dupa ce proiectele si devizele stoteau
la serviciul controlului tehnic timp de 15 zile. Directia
finantarii condusa de MENDEL EUGEN trimitea aceste
proiecte si devize inapoi prin posta lucru ce facea
ca sa intarzie si sa se intarzie si mai mult,

Semnatura,

Muraru

121
+
datorită
cauza: acestui fapt se întârziează un timp de aproape
45 zile poate și mai mult rezoluarea acestora.
Toate aceste au dus la faptul că nu s-au pus
la dispoziție întreprinderilor beneficiare de
dotări și a constructorilor avansurile legate
necesare pregătirii șantierelor și achiziționării
materialelor de construcții contribuind în acest
sens la întârzierea începerii lucrărilor de
construcții și la nerealizarea planului.

MENDEL EUGEN, se mai face vinovat și de
faptul că a acordat cu mare întârziere
credite pe termen scurt întreprinderilor de
construcții, lucru ce a dus la stăruirea
activității întreprinderilor de construcții, care
nu au avut la dispoziție fondurile necesare
activității lucru ce a dus mai departe la
nerealizarea planului la timp. De asemenea
MENDEL EUGEN se mai face vinovat și de
faptul că dădea recursurilor circulări și
dispozițiuni confuze și contradictorii, ceea ce făcea
ca recursurile să nu fie cum să lucreze, îngreună-
nd munca acestora lucru ce a dus la stăruini-
rea activității producând în același timp proxi-
m în finanțare.

Întrebare: În ce alte probleme nu respectat
MENDEL EUGEN Hotărârile elaborate de guvern?

Răspuns: În afară de cele ce am arătat mai
tut vreau să mai arăt următoarele că
MENDEL EUGEN, aplica în mod rigid și mecanic
unile dispozițiuni ale Hotărârii Consiliului de
ministri care îngreuiase finanțarea și anume
pretindea o dublă documentație pentru

Semnătura.

Meguer

Urmare: deschiderea finanțării și anume: Un rînd de documentație care arăta înaintată de organele tutelare ale întreprinderilor și al doilea rînd ee se cerea beneficiarilor de dotări, Această documentație dublă nu era nevoie de ea. Deosebit MENEZ EUGEN nu ținea contact și colaborare cu organele tutelare ale întreprinderilor, în vederea găsirii mijloacelor cele mai potrivite pentru realizarea planului și înfăptuirea deficiențelor ce persistau.

Întrebare: Ce urmări a avut neaplicarea Hotărîrilor elaborate de guvern asupra Economiei Naționale?

Răspuns: Nerespectarea dispozițiilor legale a avut grave urmări în Economia Națională. Astfel, necontrolarea la timp și în acest mod amănunțit a utilizării dotărilor și lipsa de control a constructorilor au dus la deficiente multiple în sectorul investițiilor. Beneficiarii de dotări au făcut deturări frecvente de fonduri de la investiții la producție și invers. Au efectuat lucrări neprevăzute în plan sau fără finanțare deschisă - Nu s-a respectat deci disciplina financiară și de plan. Datorită lipsei de control constructorii nu au fost îndrumați și la nevoie constrânsi pentru gospodărirea șantiierilor, pentru respectarea disciplinei de deșeu, pentru respectarea tarifelor legale în plata manoperei și transporturilor - Acestea au contribuit la urcarea pretului de cost al construcțiilor și la realizarea de investiții slab calitative.

Semnătura,

Mugureș

9.

122

Urmare: Intarzierea in deschiderea finantelor
a dus la intarzierea realizarii investitiilor
si de aici la intarzierea punerii in functiune
a mijloacelor de baza, prevadute in plan
lovind in acest sens (lovind) in economia
Nationala. Neacordarea creditelor pe termen
scurt necesare intreprinderilor de constructii
acordandu-se cu intarziere - le-a stanjenit
in activitate, contribuind la intarzierea
si chiar la nerealizarea planului de
investitii. Tot ceea ce am aratat in
ceea ce priveste nerepectarea de catre
MENDEL EUGEN a hotaririlor elaborate
de guvern a dus la lovirea Economiei
Nationale in mod grav.

Dupa ce am citit prezentul proces-verbal
de interogatoriu cuvant cu cuvant si m'am
convins ca-i corespunde intocmai cu cele
declarate verbal de mine pe contin

si pe semnez: Martor: *Mungiu*

Auditator
Li. de securitate:
Mungiu
Vizita Vorile

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

25 Noembrie 1953 Bucuresti.-

Interogatoriul a inceput la 9.00

" s'a terminat la 16.30

Eu, Lt. de Securitate, VIZITIU VASILE, am interogat în calitate de anchetator pe martorul NEUMAN SOLOMON născut în anul 1902 Mai 13 în Strojenet URSS, de cetățenie și naționalitate evreu, apartenență politică fost P.M.R. exclus 1952, din anul 1932, studii, 4 cls. primare Strojenet, din 1908-1912 8 cl. liceu teoretic, din 1912-1921 Cernăuți 1 an Academia Comercială Viena 1921-1922.-de profesie funcționar, ultimul loc de muncă în București Banca de Credi pentru Investiții Șef Devize, ultimul domiciliu în București Str. Lt. Col. Papazopol Nr. 12 Raionul T.V., situația familială căsătorit, cu SUSEL are 50 ani este casnică, cu un copil PAUL de 22 ani, de profesie Radio-tehnician, plecat în Israel din 1947.-origina socială comercianți, manufactură în Strojenet ca funcționari, activitate politică până 1947 P.C.R., am participat la toate alegerile ca alegător după 23 August 1944, nu a fost decorat, satisfăcut serviciul militar în armata Română Regimentul 4 Vânători, cu gradul de Slt. de rezervă administrație.-nu a fost prizoner, fost în Viena în 1921-1922. în legătură cu studiile, nu a făcut parte din nici-o bandă contra-revoluționară. nu a fost condamnat sau judecat.-

Intrebare:

Cunoști o persoană cu numele de MENDEL EUGEN

Răspuns:

Da, cunosc o persoană cu numele de MENDEL EUGEN, de statură mijlocie, chel, purta ochelari.-

././.

Intrebare:

Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut ?

Răspuns:

L-am cunoscut pe MENDEL EUGEN în anul 1950 când am fost angajat la Banca de Credit pentru Investiții, găsin-du-l pe el la Bancă.-

Intrebare:

Ce funcții îndeplinea MENDEL EUGEN la Banca de Credit pentru Investiții ?

Răspuns:

Când a fost angajat la Banca de Credit pentru Investiții, MENDEL EUGEN a fost directorul sectorului de Finanțare a Investițiilor.-

Intrebare:

Ce servicii conducea MENDEL EUGEN la Banca de Credit pentru Investiții, în calitate pe care o avea de director al sectorului de Finanțare ?

Răspuns:

În calitate pe care o avea MENDEL EUGEN de director al sectorului de Finanțare din cadrul Băncii de Credit pentru Investiții conducea următoarele servicii.1.- Serviciul de finanțare a Industriei,2.- Serviciul de Finanțare a Agriculturii și Siviculturii.3 Serviciul Credite și Amortismente.4. Serviciul Sfaturile Populare.5 Serviciul Instituțiile de Stat. 6. Organizarea și Norme.-

Intrebare:

Care era rolul serviciilor conduse de MENDEL EUGEN

Răspuns:

Serviciile era conduse de MENDEL EUGEN în Banca de Credit pentru Investiții aveau un rol de bază, întrucât aceste servicii au cuprins întreaga activitate economică a țării în materia investițiilor, creditelor pentru construcții legate de investiții și acumularea surselor, beneficii și amortismente, destinate finanțării investițiilor.-

Intrebare:

Arată cum și-a dus la îndeplinire sarcinile MENDEL EUGEN ?

Răspuns:

MENDEL EUGEN în calitate pe care o avea de director al Sectorului finanțării din cadrul Băncii de Credit pentru Investiții nu și-a dus sarcinile la îndeplinire și atitu-

ține a lui caracterinzându-se printr'un familiarism și biocratism exagerat.-

Intrebare:

In calitatea pe care a avut-o MENDEL EUGEN de director al sectorului finanțării investițiilor din cadrul Băncii de Credit pentru Investiții a respectat hotărârile elaborate de guvern în problema investițiilor ?

Răspuns:

In calitatea pe care a avut-o MENDEL EUGEN de director al sectorului finanțării din cadrul Băncii de Credit pentru Investiții ,nu a respectat hotărârile elaborate de guvern în problema investițiilor.-

Intrebare:

Arată în mod concret în ce probleme nu a respectat hotărârile elaborate de guvern ?

Răspuns:

In calitatea pe care a avut-o MENDEL EUGEN în cadrul Băncii de Credit pentru Investiții nu a respectat hotărârile elaborate de guvern în ceea ce privește deschiderea finanțării, MENDEL EUGEN a frânat executarea investițiilor. Întârziind deschiderea finanțărilor a impus beneficiarilor de investiții o serie de formalități în vederea deschiderii finanțării, cum a fost cazul cu depunerea documentației aprobate de Ministerele tutelare, în baza cărora se putea deschide finanțarea. Această documentație se întocmea în mai multe exemplare, din care se depuneau la Centrala Băncii de Credit pentru Investiții în vederea verificării iar în alt exemplar se înainta de Ministerul tutelor beneficiarului de investiții. S'au aglomerat documentațiile depuse la Centrală și nelundu-se măsuri ca serviciul tehnic să fie mai operativ și să verifice în timp util devizele prezentate ca să la transmită la timp aceste devize la unitățile Băncii de Credit pentru Investiții, pentru deschiderea finanțării și executarea investițiilor, verificarea și transmiterea devizelor respective a necesitat un timp foarte îndelungat, provocând în multe cazuri întârzieri foarte mari, care au dus la frânarea executării investițiilor, În acest fel pe de o parte MENDEL EUGEN a aplicat unile dispozițiuni legale în mod rigid și mecanic, iar pe de altă parte a călcat hotărârile elaborate de guvern care prevăd că deschiderea finanțării să se facă în termen de 48 ore dela depunerea documentației.-

In materie de Credite destinate întreprinderilor de Construcții în vederea aprovizionării cu materiale, MENDEL EUGEN a întârziat acordarea creditelor pe termen scurt. In urma dispozițiilor date de MENDEL EUGEN documentațiile depuse de întreprinderile de construcții trebuia să fie verificate și reverificate de diferite organe. MENDEL EUGEN nu prezenta conducerii Băncii documentațiile respective spre aprobarea. Înainte de a fi strâns mai multe semnături prin care se certifica necesitatea creditului. In ceea ce privește acumularea beneficiilor și cotelor de amortizare destinate finanțării investițiilor, MENDEL EUGEN nu sa preocupat de organizarea serviciului, în așa fel că să se asigure o perfectă urmărire și încasare la timp a sumelor datorate.-

Intrebare:

Cum sa resfrânt asupra economiei naționale nerespectarea de către MENDEL EUGEN a hotărârilor elaborate de guvern ?

Răspuns:

Nerespectarea de către MENDEL EUGEN a hotărârilor elaborate de guvern a dus la : Intârzierea îndeplinirii planului prin întârzierea în deschiderea finanțărilor frnând executarea planului de investiții.-

Intârzierea în punerea la dispoziție a creditelor solicitate de întreprinderile de construcții a dus la blocarea conturilor de decontare ale întreprinderilor de construcții și blocarea în lanț ale întreprinderilor furnizoare de materiale care în baza comenzilor lansate au livrat materialele necesare executării investițiilor. neputându-se însă în casă în termen valoarea materialelor livrate.-

In general toate aceste az lovit în Economia Națională a țării.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și mam convins că corespunde întocmai cu cele declarate verbal de mine îl susțin și semnez.-

ANCHETATOR?
IAT DE SECURITATE
Vizitiu Vasile,

Martor.
ss. Neuman Solomon

127

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

25 Noembrie 1953 Orașul București

Interogatoriul a început la ora 9 și 00 minute. Interogatoriul s'a terminat la ora 16 și 30 minute.

Eu, Locot. de Securitate Vizitiu Vasile
am interogât în calitate de Anchetator

- (pe arestatul reținutului, martorul)
1. Numele NEUMAN
 2. Prenumele SOLOMON
 3. Anul, luna și ziua nașterii în 1902 Mai 13.
 4. Locul nașterii Strojenet (U.R.S.S.)
 5. Cetățenia Română
 6. Naționalitatea Evreu.
 7. Apartenența politică fost P.M.R. exclus 1952. din ce an 1932.
 8. Studii 4 cl. primare Strojenet din 1908-1912; 8 cl. liceu Teoretic din 1912-1921 Comănești
în Academia Comerțului (când, unde și ce școală a absolvit) 1921-1922.
 9. Profesia funcționar.
 10. Ultimul loc de muncă și funcția în București Banca de Credit pentru Tineret și Divizie.
 11. Ultimul domiciliu în București Strada D. col. Papa Zăopol Noie Rai. T. V.
 12. Situația familială căsătorit cu JUSEL are 50 ani, are
(soția, copii, numele lor, vârsta)
căsătorit cu un copil PAUL de 22 ani; de profesie
Radio Tehnician, plecat în Israel din 1947
Radio Tehnician, plecat în Israel din 1947

13. Originea socială Comerciant, manufactură în Strojenet.
(averea părinților până la 23 August 1944 și în prezent) ca funcționari -

14. Activitatea politică până în 1947 P.C.R. -
(în ce partide politice a fost.

Participare în alegeri)
Am participat la toate alegerile ca alegător
după 23 August 1944.

Semnătura

15. Decorații, distincții și premii guvernamentale Nu
(Înainte și după 23 August 1944)

16. În ce armată a făcut serviciu, grad, funcție În armata Roumână
Regimentul 4 Vânători, cu gradul de sublocotenent
de rezervă administrativ.

17. Dacă a fost prizonier Nu
(unde și când)

18. Dacă a fost în străinătate, unde, când și în legătură cu ce În Viena,
în 1921-1922, în legătură cu studiile.

19. Dacă a participat în bande, în organizații contra-revoluționare

20. Dacă a fost judecat, când, din ce cauze, de cine și la ce pedepse a fost
condamnat Nu

Întrebare: Cunoașteți o persoană cu numele de MENDEL EUGEN?

Răspuns: Da, cunosc o persoană cu numele de MENDEL
EUGEN, de statură mijlocie, căl, purta ochelari.

Întrebare: Când și în ce împrejurări l-ați cunoscut?

Răspuns: L-am cunoscut pe MENDEL EUGEN în
anul 1950, când am fost angajat la Banca de
Credit pentru Investiții, găvindu-l pe el la Bancă.

Întrebare: Ce funcții îndeplinea MENDEL EUGEN
la Banca de Credit pentru investiții?

Răspuns: când am fost angajat la Banca de
Credit pentru investiții, MENDEL EUGEN, a fost
directorul sectorului de Finantare a investițiilor.

Întrebare: Ce servicii conducea MENDEL EUGEN

Semnătura

[Semnătură]

118

Urmare: In Banca de credit pentru investiti, in calitate pe care o avea de director al sectorului de finantare?

Raspuns: In calitate pe care o avea MENDEL EUGEN, de director al sectorului de finantare din cadrul Bancii de credit pentru investiti conducea urmatoarele servicii: 1. Serviciul de finantare a Industriei; 2. Serviciul de finantare a Agriculturii si Silviculturii; 3. Serviciul Credite si Amortamente; 4. Serviciul Hotarile Populare; 5. Serviciul Institutile de stat; 6. Organizare si Normare.

Intrebare: Care era rolul serviciilor conduse de MENDEL EUGEN?

Raspuns: Serviciile conduse de MENDEL EUGEN in Banca de credit pentru investiti aveau un rol de baza, intrucat aceste servicii au cuprins intreaga activitate economica a tarii in materia investitiilor, creditelor pentru constructii legate de investiti si acumularea survelor, beneficii si amortamente, destinate finantarii investitiilor.

Intrebare: Arata cum si-a dus la indeplinire sarcinile MENDEL EUGEN?

Raspuns: MENDEL EUGEN, in calitate ce o avea de director al sectorului finantari din cadrul Bancii de credit pentru investiti nu si-a dus sarcinile la indeplinire, si atitudinea lui caracterizandu-se printr-un formalism si birocratism exagerat.

Intrebare: In calitate pe care o avute MENDEL EUGEN, de director al sectorului finantari investitiilor din cadrul Bancii de

Semnatura,
[Signature]

Urmare: Credit pentru investiții, a respectat hotărârile elaborate de guvern în problema investițiilor.

Răspuns: În calitatea pe care a avut-o MENDEL EUGEN de director al sectorului financiar din cadrul Băncii de Credit pentru Investiții, nu a respectat hotărârile elaborate de guvern în problema investițiilor.

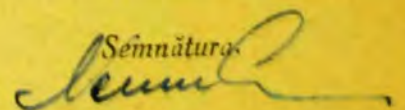
Întrebare: Arestat în mod concret în ce problemă nu a respectat hotărârile elaborate de guvern?

Răspuns: În calitatea pe care a avut-o MENDEL EUGEN în cadrul Băncii de Credit pentru Investiții nu a respectat hotărârile elaborate de guvern în ceea ce privește deschiderea financiară; MENDEL EUGEN, a frânat executarea investițiilor, întârziind deschiderea financiară, a impus beneficiarilor de investiții o serie de formalități în vederea deschiderii financiare, cum a fost cazul cu depunerea documentației aprobate de Ministerul Tutelare, în baza cărora se putea deschide finanțarea. Această documentație se întocmea în mai multe exemplare, din care se depuneau la Centrul Băncii de Credit pentru Investiții în vederea verificării; iar un alt exemplar se înainta de Ministerul Tutelare beneficiarului de investiții. Sau aglomerat documentațiile depuse la Centrală și nelecându-se măsurile, ca serviciul tehnic să fie mai operativ și să verifice în timp util devizele prezentate ca să le transmită la timp acestor devize la unitățile Băncii de Credit pentru Investiții, pentru deschiderea

Observație: Fiecare pagină a procesului-verbal se iscălește de către arestat sau martor, iar ultima pagină și de către anchetator.

129

Urmare: finanțării și executarea investițiilor,
verificarea și transmiterea devizelor respective
a necesitat un timp foarte îndelungat,
provocând în multe cazuri întârzieri
foarte mari, care au dus la frânarea
execuțării investițiilor în acest fel pe de
o parte MENDEL EUGEN a aplicat unele
dispozițiuni legale în mod rigid și mecanic,
iar pe de altă parte a călcat hotărârile
elaborate de guvern care prevedea
deschiderea finanțării să se facă în
termen de 48 ore' dela depunerea
documentației. În materie de credite
destinate întreprinderilor de construcții
în vederea aprovizionării cu materiale,
MENDEL EUGEN, a întârziat acordarea
creditelor pe termen scurt. În urma
dispozițiunilor date de MENDEL EUGEN
documentațiile depuse de întreprinderile
de construcții trebuiau să fie verificate
și reverificate de diferite organe.
MENDEL EUGEN nu prezenta conducerii
Șancii documentațiile respective spre
aprobare, înainte de a fi strâns mai
multe semnături, prin care se certifica
necesitatea creditului. În ceea ce
priveste acumularea beneficiilor și cotelor
de amortizare destinate finanțării investițiilor
MENDEL EUGEN, nu se preocupă de organizarea
serviciului în așa fel ca să se asigure
o perfectă urmărire și încetare la timp
a sumelor datorate.

Semnătura

Urmare: Intrebare: Cum se reflectă asupra Economiei
Nationale nerepectarea de către MENDEL EUGEN
a Botărilorilor elaborate de guvern?

Răspuns: Nerespectarea de către MENDEL
EUGEN a Botărilorilor elaborate de guvern
a dus la: întârzierea îndeplinirii planului
prin întârzierea în deschiderea finanțelor
frământând executarea planului de investiții.
Întârzierea în punerea la dispoziție a creditelor
solicitate de întreprinderile de construcții
a dus la blocarea conturilor de decontare
ale întreprinderilor de construcții și blocarea
în lant ale întreprinderilor furnizoare de
materiale care în baza comenzilor lansate
au livrat materialele necesare executării
investițiilor, neputându-se însă încasa în
termen valoarea materialelor livrate.
În general toate aceste au lovit în
Economia Națională a țării.

După ce am citit președintele proces
verbal de interogatoriu eu vânt ce vânt
fi mam convins că: corespunde întocmai
cu cele declarate verbal de mine și
rustiu și îl revinez: Martor.

Auditor
Și de securitate:
Ulcicizibil
iuritia vorii

Martor
Nenu

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Martorul POMARIUS ALFRED, născut la 26 August 1895, în oraşul Stalin, fiul lui ALFRED și MATILDA, de profesie contabil, cu serviciul la Restaurantul C.F.R., cu domiciliul în Sighişoara Str. Ilarie Kendi No.33.

25 Martie 1953- Sighişoara
Interogatoriul a început la ora 19,10
" s'a terminat la ora 19,45.

Intrebare ;

Ai cunoscut o persoană cu numele MENDEL EUGEN?

Răspuns;

Am cunoscut, era de profesie avocat, iar în prezent locuieşte la Bucureşti.

Intrebare ;

Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut pe MENDEL EUGEN?

Răspuns;

L-am cunoscut prin anul 1905 când am intrat în liceul Luteran din Sighişoara unde a urmat și el 8 clase. Din anul 1925 până în anul 1930 am avut legături de serviciu cu el, întrucât el în acest timp era avocatul firmei " Leonard" unde eu am fost coproprietar. După această dată nu am mai avut legături, dacă ne întâlneam numai ne salutăm și mai mult nimic.

Intrebare ;

Ce știi despre activitatea lui MENDEL EUGEN, desfășurată în calitate de președinte al Comunității Evrești din Sighişoara?

Răspuns;

Nu recunosc ce activitate a desfășurat și nici nu știu dacă el a fost președinte al Comunității Evrești din Sighişoara. Nu am cunoștință ca evreii ar fi avut vre-o organizație politică între anii 1940-1944. Imi amintesc că în perioada anilor 1941-1944 l-am întâlnit de vre-o două ori la prefectură, el aștepta la ușa unde era prefectul Județului, însă nu am discutat nimic cu el.

Intrebare ;

Ce știi despre oficiul Centralei Evreilor din fostul Jud.Târnavă Mare?

Răspuns;

Nu știu dacă a existat sau nu un astfel de oficiu.

Intrebare ;

In ce relații se afla MENDEL EUGEN cu autoritățile locale

Răspuns;

Nu cunosc ce relații exista între acesta și autorități.

Intrebare ;

Ce organizații sioniste au existat în fostul Județ

Târnava Mare ?

Răspuns;

Nu am cunoștință despre astfel de organizații și nu cunosc pe nimeni care ar fi activat în vre-o organizație sionistă.

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că în adevăr conține numai cele declarate de mine susțin și semnez.

LT.MAJ.DE SECURITATE

ss.POMARIUS ALFRED

Cernat Alexandru,

Proces-Verbal de interogator

Arestat Martonul Pomarius Alfred născut. 26 August. 1895
 în orașul Staliu, fiul lui Alfred și Matilda, de profesie cautoabil
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
 cu serviciul la restaurantul C.F.R. cu domiciliu în Sighisoara Ilarie
 Kendi Nr. 33.

25 Martie 1953.

Orașul Sighisoara

Interogatoriul a început la ora 19 și 10 min.
 „ s'a terminat la „ 19 și 45 „

Intrebare: Ai cunoscut o persoana cu numele Mendel Eugen

Răspuns. Am cunoscut, era de profesie avocat, iar în prezent locuiește la București.

Intrebare. Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut pe Mendel Eugen?

Răspuns. L-au cunoscut prin anul 1905 când au intrat în liceul luteran din Sighisoara unde a urmat și el 8. clase. Din anul 1925 până în anul 1930 au avut legături de serviciu cu el, întrucat el în acest timp era avocatul Firmei „Leonard”, unde eu am fost coproprietar. După această dată nu am mai avut legături, dacă ne întâlneau numai ne salutau și nu foarte mult nimic.

Intrebare. Ce ști despre activitatea lui Mendel Eugen, desfășurată în calitate de președinte al Comunității evreiești din Sighisoara?

Răspuns. Nu cunosc ce activitate a desfășurat și nici nu știu dacă el a fost președinte al comunității.

Semnătura,
 Pomarius Alfred

Urmare: ti eonesti din Siphisoara. Nu au cunostiuta
ca cinei ar fi orut vr'o organizatie politico
intre anii 1940-1944. Imi amintesc ca in
perioada anilor 1941-1944 l-au intalnit
de vr'o data ori la prefectura, el astepta la
ușa unde era prefectul. Județului, cuso nu
am discutet nimic cu el.

Intrebare. Ce sti despre oficiul Central
Evnilor din fostul judet Tarnovo Mare?

Raspuns. Nu stiu daca o existet sau
nu un ofel de oficiu.

Intrebare. In ce relatie se afla Mendel
Zupcu cu autoritatile locale?

Raspuns. Nu cunosc ce relatie existo
intre acesta si autoritati.

Intrebare. Ce organizatii sioniste au
existat in fostul judet Tarnovo Mare?

Raspuns. Nu au cunostiuta despre
afel de organizati. si nu cunosc pe nimeni
care ar fi activat in vr'o organizatie sionista.

Dupa ce am citit prezentul proces verbal
de interogatoriu, curant cu curant, si am caustatet
co in adevar cautiue memo: cele declarate
de mine sustiu si semnez

of. acuzator.

Acuzatet

Brnoy de Securitate.

Prucanin Alfer

Cernot Alexandru.

Quo

Semnatura,

Ja

138

D E C L A R A T I E
=====

Subsemnatul RADU LECCA, fost comisar general al guvernului pe lângă Centrala Evreilor, născut la Bacău în 1890, fiul lui Dimtrie și Alice, cu ultimul domiciliu în comuna Otopeni km. 17, declar următoarele:

În anii 1942-1944, evreul EUGEN MENDEL a fost președintele județean a Centralei Evreilor în Târnava Mare. Eu nu cunosc personal pe MENDEL, iar numirea sa în acest post s'a făcut de către mine, datorită recomandării făcută de d-rul GINGOLD secretar general al Centralei Evreilor din București. D-rul GINGOLD, la rândul lui a recrutat pe mai mulți președinți județeni din Ardeal, cu ajutorul d-rului LIGETHY din Timișoara. LIGETHY era unul din șefii mișcării sioniste din Ardeal, iar toți oamenii recomandați de el aparțineau partidului sionist. MENDEL a acceptat postul de președinte județean imediat la înființarea Centralei Evreilor în 1942. În acel timp "Centrala" era condusă de toți evreii ca un instrument german de distrugere al evreimei din țară. MENDEL accepta deci în 1942, colaborarea cu consilierul german RICHTER pe lângă guvernul român, din sfatul căruia a luat ființă Centrala Evreilor.-

Aceasta îmi este declarația, care o susțin și subscriu propriu.-

ss. Radu Lecca

5. II. 1953.-

Declaratie.
Judei in fata mea
1911 SP. ST. Micaela

Subsemnatul Radu Beer, fost comisar general
al guvernului pe langa Centrul Evreilor, noi-
cut la Berlin in 1890, fust cu o omisiune
deci, ca ultimul domiciliu in com. Orhei, Rom.

19, declaram umbrante:

In anii 1942-44, evreii Eugen Mendel
si fost medicinista judecean gata sa con-
tactul Evreilor in Tarnopol. Mare. In un
cunosc personal pe Mendel, iar numirea
sa in acest post de catre mine, si de apoi-

te recomandarea facuta de dr. Gimpel
de catre generalul de Centru Evreilor din
Bucuresti. Dna Gimpel, la randul ei
a recomandat ^{pe} toti medicinistii judeceni
din Orhei, cu ajutorul dr. Gimpel

si un
din Tarnopol. Gimpel, ca un
din Gimpel, si a scris din Orhei,
sa toti dameni recomandati de el

M. D. Teer

apartenența partidului Zionist. Mendel
a acceptat postul de președinte județean
imediat la înființarea Centralei Evreilor¹³⁵
în 1942. În acele timpuri „Centralele” erau con-
siderate de toți evreii ca un instrument
german de distrugere al evreimii din
țară. Mendel accepta deci în 1942 cola-
borarea cu consilierul german Richter pe
lângă guvernul român, din ocazia căreia
a luat ființă Centrala Evreilor.

Această este declarația, care o susțin
și subsemn papir.

|| D. Tices

Amplasat 5. II. 53.

PROCES-VERBAL DE INTEROGATOR

19 Mai 1953.

Orașul *Frg. Mures*

Interogatoriul a început la ora *11* și *—* minute. Interogatoriul s'a terminat la ora *10* și *30* minute.

Eu, *Lt. Avram Vasile. —*
am interogat in calitate de *anchetator. —*

1. Numele *Rezy* (pe arestatul, reținutul, martorul) 2. Pronumele *Etelca și Etel*
3. Anul, luna și ziua nașterii *1908 Iulie 20* 4. Locul nașterii
Lighisovara, Reg. Stalin
5. Cetățenia *română* 6. Naționalitatea *maghiară. —*
7. Apartenența politică *P.M.R.* din ce an *1944. —*
8. Studii *4 clase liceu la Lighisovara în 1932. —*
(când, unde și ce școală a absolvit)
9. Profesia *contabilă* 10. Ultimul loc de muncă și
funcția *Secursala P.C.D. Frg. Mures — contabilă. —*
11. Ultimul domiciliu *Frg. Mures, Str. Vido Repad N° 1. —*
12. Situația familială *neînsotită*
(soția, copii, numele lor, vârsta lor, domiciliu și ocupația)

13. Origina socială *muncitorească, Tala muncitor C.F.R*
pensionar. Pozează ca avere una casă de locuit Lighisovara
(averea părinților până la 23 August 1944 și în prezent)

14. Activitatea politică până în 1947 *P.S.D. din 1944. —*
(în ce partide politice a fost)

Participare în alegeri)

Semnătura,
Rezy Etelca

15. Decorații, distincții și premii guvernamentale nu am primit.
(înainte și după 23 August 1944)

16. În ce armată a făcut serviciu, grad, funcție nu am făcut armată.

17. Dacă a fost prizonier nu am fost.
(unde și când)

18. Dacă a fost în străinătate, unde, când și în legătură cu ce Viena, Velden,
și Budapesta (de soare) însoțită fiind de soțul meu
Dr. Mendel Eugen. - În anul 1936.

19. Dacă a participat în bande, în organizații contra-revoluționare nu am
participat.

20. Dacă a fost judecat, când, din ce cauze, de cine și la ce pedepse a fost
condamnat nu am fost niciodată judecată
și nici condamnată.

Intrebare: Cunoașteți o persoană cu numele de
Mendel Eugen?

Răspuns: Da, îl cunosc pe Mendel Eugen.

Intrebare: Cine este, când și în ce împre-
jurări l-ați cunoscut?

Răspuns: Mendel Eugen, este un avocat din Li-
ghizăra la care eu am lucrat ca secretară și
dactilografă din anul 1938 până în 1948 luna
Aprilie când el a fost numit dir. adjunct
la Banca de Credit pentru Investiții din Bucu-
rești, și a plecat acolo. Menționez că în
perioada 1941-1944 el a fost exclus din
Borou, pentru motive rasiale, însă și în

Semnătura,
M. Z. Otter

Urmasre: acest timp eu am avut legatură cu el și cu familia lui.

Din vedere că am renunțat înainte de 1938 pe atunci el lucra în presa cu Sr. Ioanovici de care apoi s-a despărțit (1938) înființându-și un birou avocațial propriu, dată la care eu am intrat ca secretară la el.

Întrebare: Ce relații ai avut d-lă cu el?

Răspuns: Eu am avut cu el relații dela șef la subalternă, accesata în primii anide activității mele ca secretară a lui. Ulterior relațiile dintre mine și el s-au transformat în relații de prietenie care m-au determinat apoi, să conștient a avea și relații intime cu el, relații care au durat până la plecarea lui în București în 1948.

Întrebare: Sutebta îți pune în vedere ca să declari în mod absolut sincer tot ce cunoști în legătură cu întrebările ce ți le va pune!

Răspuns: Săi declara absolut sinceră, tot ce cunoșc în legătură cu întrebările ce mi se vor pune.

Întrebare: Spata tot ce cunoști în legătură cu situația materială și cu activitatea avocațială a lui Mendel Enger în Sibiu.

Răspuns: Mendel Enger, avea o situație materială foarte bună, posedea trei case de locuit din care una cea părintească la care avea numai 1/3 parte restul fiind a mamei lui și a surorii sale.

A avut și o mașină (autoturism) proprie de prin 1938 până în 1941 - când i-a luat-o legionarii.

După 1942 - când a reperimit-o, a vândut-o.

Semnătura
Nezzytelka

Urmasare: Alta avere nu stiu sa fi posedat. In se
primeste activitatea lui ca avocat, deoar ca
a avut un birou avocatial, foarte cantat,
cu multa clientela, printre primele birouri
avocatale din Lighisovara. Era avocat jurist consult
al mai multor fabrici rasesti din Lighisovara
ca: Low, Motzoc, Eigmann si Letz, ale caror in-
terese le apara in justitie in procesele co-
merciale ce le aveau. Era cunoscut ca un
avocat bun si acest lucru se explica prin
acea ca desi era singurul avocat coreu
din Lighisovara, era totusi angajat la sta-
rea firmei germane (rasesti). Abia castiguri
foarte bune si ducea o viata imbelugata.
Intrebare: Care erau prietenii lui mai
buni?

Raspuns: A fost prieten bun cu unii: Hulea Sigil, in prezent director la S.C. Sibiu,
Maurer Ion (Jean) fost ministru, Winter George, se afla in Lighisovara si Blau Heinrich, avocat in
care a lucrat un timp impreuna, in prezent
este avocat jurist consult la Spitalul Popular al
orasului Sibiu.

Alti prieteni buni nu stiu sa mai fi avut.

Intrebare: Arata tot ce cunosti in lega-
tura cu activitatea politica, a lui Mendel
Eugen?

Raspuns: In perioada 1938-1940. nu am cu-
nostinta sa fi activat politic, stiu ca
avea mult de lucru si se ocupa intens de
meserie. Din 1940. a devenit Presedinte al Comu-
nitatii Evreesti din Lighisovara care s'a mutat

Semnatura,
Levy Stella

138

Urmare: format în 1942. - în Oficiul Centralei Euseilor
din Jud. Târnava Mare, el rămânând și pe mai
departe Președinte. În această perioadă, știu
că la el acasă veneau mulți evrei însă nu știu
sentințe. A colaborat în conducerea Oficiului
cu Av. Heinrich Blau, Veisz Josif (decedat) și Hirschrau.
Știu că scriba carnetele de sculare de muncă
obligatorie pentru evrei, și să accepția plă-
teau în schimb, diverse sume de bani.
Mai știu că primea corespondență de la
Centrăla Euseilor și că a fost și el de câteva
ori la București. Această funcție a deținut-o
până la 23 August 1944.

Interbare: Ce legătură a avut Mendel Eugen
în perioada 1941-1944. cu autoritățile din Sighișoara?

Răspuns: Știu că avea relații cu Moldovan
șeful poliției și cu Putohi, Prefectul județului,
însă în mod camuflat nu știu natura rela-
țiilor dintre ei. Cu Putohi, îmi amintesc că
a discutat odată ca evrei să nu poarte stele
galbene pe mână și nu au putut.

Alteceva în mod camuflat, nu știu.

Interbare: Despre activitatea lui sionistă
dece nu vorbești?

Răspuns: Declar absolut sincer, că nu
am cunoștință ca el să fi fost sio-
nist, cu mine nu a discutat nicio-
dată despre așa ceva.

După 1944. - s-a înscris în P.S.D. de unde la
unificare, a devenit membru P.M.R.

La Sighișoara a fost Președinte al P.S.D.

Alta activitate politică a lui nu o cunosc.

Semnătura,
Heiz Josif

Urmare: Intrebare: După ce a plecat la București,
de câte ori l-ai mai întâlnit și ce ai discutat?

Răspuns: După plecarea lui la București,
l-am mai văzut de două ori. În Noi 1957 - când
eu am fost la Centrala B.C.D. în interes de ser-
viciu și când mi-a întrebat ce mai face și mi-a
 spus că a fost exclus din P.M.R. regretând
că nu mai este membru de partid. Altcând
nu am mai discutat. A doua oară l-am
întâlnit în Iomorie 1958 - când a venit în
inspecție la B.C.D. Sng. Mureș, când am discu-
tat eu el doar la plecare în mod fugitiv.
Mă întrebat ce mai face și cum mi-a simț.
Altcând nu am mai discutat.

Intrebare: Poți să-mi mai amintesci, în
legătură cu Mendel Eugen?

Răspuns: În afară de ce am relatat, nu mai
amore nimic în legătură cu el.

Pece P. G. de interogatoriu, după
ce l-am citit cu voce în voce și am
constatat că, corespunde întregul totul cu
cele ce am declarat, îl susțin și sume
proprie, și necesită de nimic.

Anchetator:

MARTORĂ.

H. Ghera

REZOLUTIE

Observație: Fiecare pagină a procesului-verbal se iscălește de către arestat sau
martor, iar ultima pagină și de către anchetator.

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Martora SZANTO STEFANIA, născută la 11 Decembrie 1921, în Sighișoara, din părinții Sigismund și Ida, de profesie casnică, cu ultimul domiciliu în București str. Brezoianu nr. 51.-

13 Septembrie 1952, București.
Interogatoriul a început la ora 11,30
" s'a terminat " 14,45.

Intrebare:

Arată ce rude ai plecate în străinătate?

Răspuns:

BARUCH IACOB (frate) fost angajat la o firmă de esențe din Cluj, plecat în Izrael în Decembrie 1947, actualmente muncitor la o fabrică de aluminiu din Izrael. BARUCH SIGISMUND și IDA (părinți) fost voiajor, plecați în Izrael în August 1950. BARUCH MIRJAM (soră) măritată NAGYFALUDI plecată în August 1950 în Izrael, a fost funcționară.-Din Izrael a plecat în 1951 în Venezuela unde s'a căsătorit. BARUCH FRANCISC (frate) plecat în Decembrie 1950 în Izrael, fost funcționar, actualmente muncitor la o fabrică de aluminiu din Izrael. GROSSMAN CHARLOTA (mătușă) plecată în Izrael în anul 1950. BARUCH HERMAN cu soția (unchi) plecați în Izrael în anul 1951. BARUCH MOISE și BARUCH EUGEN (veri) actualmente în Izrael, în 1949 erau în Germania la München, iar în 1950 în Elveția la Zurich. MOSCOVICI MAX (văr) plecat în Izrael în anul 1936. MOSCOVICI WILHELM, cu soția și trei copii, plecați în Izrael în anul 1950. LEOB ESPERA (mătușă) plecată în Izrael în anul 1951. LEOB MARGARETA și LEOB ILEANA (verișoare) plecate în Izrael. KAIM ADOLF cu soția (verișoară) și doi copii.-

Intrebare:

Arată dacă în afară de rudele arătate mai sus mai ai și alți cunoscuți plecați în străinătate?

Răspuns:

În afară de rude mai am cunoscuți în străinătate și anume: familia KOHN NICOLAE plecați în Izrael în anul 1950 și ss. Szanto Stefania

140
familia NAGY FRANCISC plecată în anul 1950.-

Intrebare:

Prin ce mijloc au plecat în străinătate, rudele și cunoștințele arătate mai sus?

Răspuns:

Atât rudele cât și cunoștințele arătate de mine, au plecat în străinătate pe bază de pașaport.-

Intrebare:

Arată dacă ai purtat corespondență cu străinătatea și cu cine anume?

Răspuns:

Am purtat corespondență cu tatăl meu BARUCH SIGISMUND, cu fratele meu BARUCH IACOB, cu sora mea NAGYFALUDI MIRJAN plecată în Venezuela, BARUCH MOISE (văr) și cu familia KOHN și NAGY, toți plecați în Izrael.-

Intrebare:

Ce pachete ați primit dela aceștia și ce pachete le-ați trimis?

Răspuns:

Am primit pachete dela BARUCH MOISE în perioada în care se afla în Elveția și dela sora mea BARUCH MIRJAN căsătorită NAGYFALUDI atât cât a fost în Izrael cât și după ce a plecat în Venezuela.-

Intrebare:

Ce conțineau aceste pachete?

Răspuns:

Dela BARUCH MOISE am primit diferite medicamente pentru familia MENDEL și pentru mine. Dela sora mea am primit diferite obiecte de Nylon, medicamente și diferite lucruri de îmbrăcăminte. Tin să arăt că nu am trimis nici un pachet la rudele mele sau cunoștințele din străinătate.-

Intrebare:

Prin ce mijloc ați primit aceste pachete sau corespondența și prin ce mijloc ați trimis corespondența?

ss, Szanto Stefania

././.

141

Răspuns:

Atât pachetele pe care le-am primit cât și corespondența primită și trimeasă de mine au fost expediate prin poștă.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu și am constatat că corespunde cu cele declarate de mine, susțin și semnez propriu.-

ss. Szanto Stefania

SIT. DE SECURITATE

Prisecaru Ion

CM/3 ex.

142

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat Martora Szanto Stefania născută la 11 Decembrie 1921 în Sighisoara din părinți Sigismund și Ida, de profesie casnică, cu ultimul domiciliu în București ^(Date de stare civilă, ultimul domiciliu) Str. Borezianu Nr. 51

13 Septembrie 1952

Orașul București

Interogatorul a început la ora 11 și 30 minute

" s'a terminat la " 14 și 45 "

Intrebare: Ortați ce rude ai plecate în străinătate.

Răspuns: Baruch Jacob (frate) fost angajat la o firmă de esențe din Cluj, plecat în Israel în Decembrie 1947, actualmente muncitor la o fabrică de aluminiu din Israel. - Baruch Sigismund și Ida (părinți) - fost vizajor, plecati în Israel în August 1950. - Baruch Mirjam (sora) măritată Nagyfaludi plecată în August 1950 în Israel, fost funcționară. Din Israel a plecat în 1951 în Venezuela unde sa căsătorit. - Baruch Francisc (frate) plecat în Decembrie 1950 în Israel fost funcționar, actualmente muncitor la o fabrică de aluminiu din Israel. - Crossman Charlota (matură) plecată în Israel în anul 1950. - Baruch Herman cu soția (michi) plecati în Israel în anul 1951. Baruch Moise și Baruch Eugen (veri), actualmente în Israel, în 1949 erau în Germania la München iar în 1950 în Italia la Zürich. - Moscovici Max (văr) plecat în Israel în anul 1936. - Moscovici

Urmare: Wilhelm cu soția și trei copii, plecați în Israel în anul 1950. - Leob Estera (mătușă) plecată în Israel în anul 1951. - Leob Margareta și Leob Helena (verisoare) plecate în Israel. - Kaim Adolf cu soția (verisoară) și doi copii.

Întrebare: Arată dacă în afară de rudele arătate mai sus mai ai și alți cunoscuți plecați în străinătate?

Răspuns: În afară de rude mai am cunoscuți în străinătate și anume: familia Kohn Niculae plecați în Israel în anul 1950 și familia Nagy Francisc plecată în anul 1950.

Întrebare: Prin ce mijloc au plecat în străinătate rudele și cunoscuții arătate mai sus?

Răspuns: Atât rudele cât și cunoscuții arătate de mine au plecat în străinătate pe bază de pasaport.

Întrebare: Arată dacă ai purtat corespondență cu străinătatea și cu cine anume?

Răspuns: Am purtat corespondență cu: tatăl meu Baruch Sigismund, cu fratele meu Baruch Jacob, cu sora mea Nagyfaludi Mirjam plecată în Venezuela, Baruch Moise (var) și cu familia Kohn și Nagy - toți plecați în Israel.

Întrebare: Ce pachete ati primit și de la ce persoane și ce pachete le-ati trimis?

Răspuns: Am primit pachete de la Baruch Moise în perioada în care se afla în Suedia și de la sora mea Baruch Mirjam căsătorită Nagyfaludi atât cât a fost în Israel cât și după ce a plecat în Venezuela.

Întrebare: Ce conțineau aceste pachete?

Răspuns: De la Baruch Moise am primit

Semnătura,

Szanto Stefanis

- 2 -

143

Urmare: diferite medicamente pentru familia Mendel și pentru mine. De la sora mea am primit diferite obiecte de naylon, medicamente și diferite lucruri de îmbrăcăminte. Tu să arăți că nu am trimis nici un pachet la rudele mele sau cunoștințele din străinătate.

Întrebare: Prin ce mijloc ați primit aceste pachete sau corespondența și prin ce mijloc ați trimis corespondența?

Răspuns: Atât pachetele pe care le-am primit cât și corespondența primită și trimisă de mine au fost expediate prin poștă.

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine susțin și semnez propriu liberă și nesilită de nimeni.

Martor

Archetator

Santo Ștefania

Ștefsecaru

Șt. de securitate

Prisecaru Ștefan.

114

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

18 Noembrie 1953 București.-

Interogatoriul a început la 11.05

" s'a terminat la 18.00

Eu, Lt. de Securitate VIZITIU VASILE, am interogat în calitate de anchetator pe martorul STEFANIU STEFAN, născut în anul 1907 Decembrie 2 în București, de cetățenie română, naționalitate română, neîncadrat politicește, studii, Școala Politehnică București 1928-1932, Academia Comercială București 1934-1937, de profesie inginer silvic și contabil, ultimul loc de muncă și funcția, Întreprinderea de Construcții și Montaje de hârtie, inginer, cu ultimul domiciliu în București Str. Av. M. Andreescu Nr 118 Raionul Stalin, căsătorit cu CHIRITA STEFANIU de 45 ani, este casnică cu un copil de 14 ani, cu numele de STEFAN elev.-origină socială, funcționari, am participat la toate alegerile ca alegător, nu a fost decorat, a satisfăcut serviciul militar în Armata Română soldat la Institutul Geografic al Armatei, nu a fost prizonier, nu a participat la nici-o bandă contra-revoluționară, nu a fost judecat sau condamnat.-

Intrebare:

Cunoști o persoană cu numele de MENDEL EUGEN

Răspuns:

Da, cunosc o persoană cu numele de MENDEL EUGEN, era un om în vârstă, cu chelie, corpulent, purta ochelari

Intrebare:

Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut ?

Răspuns:

Eu l-am cunoscut pe numitul MENDEL EUGEN din luna Septembrie 1949, când am intrat în cadrul Băncii de Crediți pentru Investiții ca inspector, l-am găsit pe numitul MENDEL

EUGEN în cadrul Băncii de Credit pentru Investiții ca director adjunct, având sub conducere divizia de control.-

Intrebare:

Ce funcții a îndeplinit MENDEL EUGEN în cadrul Băncii de Credit pentru Investiții, în timpul cât ai lucrat dta în această Bancă ?

Răspuns:

Numitul MENDEL EUGEN a îndeplinit în cadrul Băncii de Credit pentru Investiții funcția de director adjunct în timpul cât am lucrat eu la Banca de Credit pentru Investiții, adică din luna Septembrie 1949 și până în anul 1952 când activitatea lui a încetat în cadrul Băncii de Credit pentru Investiții.-

Intrebare:

Ce servicii conducea numitul MENDEL EUGEN în cadrul Băncii de Credit pentru Investiții, în calitatea de director adjunct ?

Răspuns:

Numitul MENDEL EUGEN în calitatea de director adjunct, în cadrul Băncii de Credit pentru Investiții, conducea următoarele servicii după cum urmează : 1.- La început a condus divizia Controlului rezolvând și unele probleme de finanțare, aceasta până în Iunie 1950. 2. Iar din 1950 Iunie a condus direcția finanțării investițiilor care avea mai multe devize. Devizia finanțării Industriei, Devizia Construcției Canal Divizia finanțării Sfaturilor Populare și instituțiilor de Stat. Divizia Agro-Silvică. Divizia Credite și Amortismente. și Divizia Organizării și Normare.-

Intrebare:

Care era rolul serviciilor conduse de MENDEL EUGEN ?

Răspuns:

În timpul cât numitul MENDEL EUGEN conducea divizia Controlului adică din 1948 până în Iunie 1950 acest serviciu sau (divize) avea rolul de a efectua controlul Investițiilor în cele trei faze prevăzute în Hotărârea Consiliului de Miniștri 1113 din 1949, adică un control preventiv (al documentației și al planului de investiții. Controlul concomitent cu executarea lucrărilor. (La plată la ghișeu prin confruntarea situațiilor de lucrări cu documentația precum și sub aspectul 265 din 1949 care reglementa plățile și controlul lor ca formă). Controlul posterior (care consta în verificarea lucrărilor de Investiții executate pe teren) din rapoartele

de control făcute se atrăgea deficiențele constatate și se comunicau forurilor tutelare (Ministerelor) pentru a lua măsuri de remediere. Deasemenea se comunica și sucursalelor pentru a urmări cum sau remediat aceste deficiențe serviciilor de finanțare aveau rolul de a face finanțarea investițiilor conform dispozițiilor hotărârii Consiliului de Miniștri Nr. 1113 din 1949, precum și a decretului Nr. 59 din 1951, conform regulamentului de funcționare al Băncii. - Aceste servicii devizii) aveau rolul de a primi planul dela C.S.P. (Comitetul de Stat al Planificării) de a confrunța planul dela Ministerere cu planul C.S.P., de a verifica defalcarea făcută de Ministerere pentru pozițiile sub limită, de a verifica din punct de vedere al competenței de aprobare documentațiilor (devizele de a confrunța anexele 1 și 2 prevăzute de H.C.M. Nr. 1113 din 1949 cu planul de a urmări să se respecte limitele prevăzute de articolul 11 din decretul 59 din 1951, astfel ca Ministererele să nu defalce lucrări peste limită din poziții sub limita, de urmări justa utilizare a rezervei de 3 % din cadrul articolului 18 din decretul Nr. 59, adică să se acorde numai la întreprinderii economice și de a urmări mersul lucrărilor de investiții după ce planurile au fost transmise la sucursalele în termen dela 24 până la 48 ore dela primirea precum și dela defalcarea lor. -

Intrebare:

De unde cunoști aceste lucruri ?

Răspuns:

Eu cunosc aceste lucruri din regulamentul de funcționare al Băncii de Credit pentru Investiții, -

Intrebare:

Atunci cunoști și felul cum MENDEL EUGEN și-a dus la îndeplinire sarcinile ce-i reveneau în calitatea pe care a avut-o ?

Răspuns:

Numitul MENDEL EUGEN în calitatea de director adjunct în cadrul Băncii de Credit pentru Investiții nu și-a dus sarcinile ce-i reveneau la îndeplinire, sarcini care erau prevăzute în legea de organizare al Băncii de Credit pentru Investiții și în Regulamentul de funcționare al Băncii, deoarece ce nu a asigurat nici controlul și nici finanțarea investițiilor. -

Intrebare:

În calitatea pe care a avut-o de director

adjunct în cadrul Băncii de Credit pentru Investiții a respectat Hotărârile elaborate de guvern în problema investițiilor ?

Răspuns:

În calitatea pe care a avut-o numitul MENDEL EUGEN de director adjunct în cadrul Băncii de Credit pentru Investiții, nu a respectat Hotărârile elaborate de guvern în problema investițiilor.-

Intrebare:

Arată în mod concret în ce problemă nu a respectat Hotărârile elaborate de Guvern ?

Răspuns:

Numitul MENDEL EUGEN în calitatea ce o avea ca director adjunct în cadrul Băncii de Credit pentru Investiții nu a respectat Hotărârile elaborate de guvern, în următoarele probleme ?;

1.- PROBLEMA CONTROLULUI

Nu a asigurat efectuarea controlului preventiv deoarece nu a angajat personal necesar, cel asistent nefiind suficient, și nu lua nici o măsură în această privință, cu toate că constata din rapoartele primite că nu este suficient controlul posterior și că trebuia completat cu controlul preventiv și afară de aceasta constata o serie de deficiențe. Nu a asigurat efectuarea în bune condițiuni a controlului concomitent (laghișeu) deoarece sucursalele Băncii de Credit pentru Investiții, erau slab încadrate cu personal din punct de vedere numeric și calitativ.-

Aceasta a condus la verificări rapide și superficiale producându-se totodată întârzieri mari la decontare cu consecințe atât la plata lucrărilor executate (muncitori și materialele fiind achitate cu întârziere) precum și blocarea conturilor de producție ale constructorilor și ale beneficiarilor de dotații atunci când aceștia făuseră plăți pentru investiții din contul de producție, căbând astfel disciplina financiară.-

Nu a asigurat efectuarea în bune condițiuni a controlului posterior, deoarece nu a angajat personalul necesar și nu a păstrat legături de colaborare cu Ministerele pentru a urmări felul cum sau luat măsuri de către forurile tutelare pentru eliminarea deficiențelor. Nu a urmărit ce măsuri sau luat, în mod susținut pentru a vedea dacă s'au îndreptat greșelele și deficiențele constatate

în rapoartele de control posterior. Deasemeni nu a asigurat un control al întreprinderilor de construcții, deoarece nu a angajat personalul necesar și nici nu a făcut propuneri în acest sens de organizarea a serviciului de control. Nu a asigurat controlul materialelor rămase în stoc la finele anului și nu a luat măsuri suficiente pentru utilizarea materialelor rămase în stoc pentru alte lucrări de investiții, precum și pentru evitarea creeri acestor stocuri. Dacă susnumitul MENDEL EUGEN ar fi organizat un control preventiv, un control concomitent cu personal suficient și competent, precum și un control posterior, cât mai apropiat de data când lucrarea a fost executată nu s'ar fi ajuns la aceste deficiențe, urmări a neexecutării controlului preventiv și concomitent cu executarea lucrărilor să călcat disciplina financiară și de plan de către beneficiarii de dotații care nu erau controlați la timp, sau blocat conturile de producție ale întreprinderilor de construcții care au fost nevoite să-și consume din fondul de rulment pentru plata lucrărilor efectuate, sau blocate conturile de producție ale beneficiarilor de dotații atunci când aceștia călcând disciplina de plan și financiară au executat lucrări de investiții din fondul de producție. Nu s'au executat lucrări în condițiuni bune, căci un control concomitent pe teren în timpul execuției ar fi evitat efectuarea unor lucrări de proastă calitate. Toate aceste deficiențe au lovit în Economia Națională, producând greutăți în mersul lucrărilor de investiții.-

2.-PROBLEMA FINANȚĂRII

Ca director adjunct numitul MENDEL EUGEN al sectorului de finanțare a frânat executarea investițiilor, întârziind deschiderea finanțărilor, prin sistemul dublei documentații, prin verificarea cu foarte mare întârziere a devizelor și proiectelor la Centrala Băncii de Credit pentru Investiții, și deci transmiterea cu întârziere a acestor devize și proiecte la sucursalele în vederea deschiderii finanțării, prin neîncadrarea cu personal suficient și competent ca serviciilor dela sucursale, prin aplicarea mecanică a dispozițiilor decretului 59/1951 în ceea ce privește înscrierea pozițiilor defalcate sub limită și în ceea ce privește aplicarea articolului 12 din decretul 59/1951 pentru aprobarea devizelor.-

Din cauza deschiderii cu întârziere a finanțărilor nu s'au putut pune la dispoziție beneficiarilor fonduri la timp, ceea ce a condus fie la executarea lucrărilor în

149

condițiuni slabe, fie la nerealizarea unor lucrări în întregime din acelea prevăzute în planul de investiții. Din aceasta a avut de suferit și planul de punere în funcțiune al lucrărilor de investiții, ceea ce a condus la gâtuiți în producție, lovind în consecință în Economia Națională. Nu a organizat o urmărire sistematică a lucrărilor de finanțare și de mersul investițiilor neîncadrând serviciile respective din centrală și sucursale cu personalul necesar, Interpretarea mecanică a decretului 59/1951 în ceea ce privește înscrierea în plan a unor poziții globale peste limită, a condus la întârzierea deschiderii finanțării deoarece totdeauna se intervenea la C.S.P. (Comitetul de Stat al Planificării) în loc să se aprecieze de către Directorul adjunct (MENDEL EUGEN) urgența lucrării în cauză. Interpretarea mecanică a decretului 59/1951 în ceea ce privește aprobarea devizului numai de către Ministrul respectiv, a condus de asemenea la frânarea investițiilor producându-se întârzieri în deschiderea finanțării. Interpretarea mecanică a decretului 59/1951 în ceea ce privește formalitățile de îndeplinit cu ocazia restructurării planurilor (Când beneficiarii erau obligați ca pentru o lucrare restructurată să copieze întreg planul unității respective, beneficiară de dotație, a condus de asemenea la greutate și deci întârzieri la deschiderea finanțării. Darea dispozițiilor scrise și telefonice de a nu^{sa} deschide finanțarea atunci când deja exista un rând de documentație la sucursală a îngreunat deschiderea finanțării și deci executarea lucrării. Materialele rămase în stoc la sfârșitul anului a constituit o greutate pentru întreprinderile beneficiare de dotații și fiindu-le să-și prevadă în planul de investiții pe anul următor din nou fondurile necesare pentru acoperirea contra-valori acestor materiale. Prin măsurile luate și dispozițiile date numitului MENDEL EUGEN a produs întârzieri și greutate în mersul finanțării lucrărilor de investiții, a întârziat executarea lor, a întârziat aplicarea planului de punere în funcțiune cu consecințe care au lovit în Economia Națională. MENDEL EUGEN a frânat acordarea de credite întreprinderilor de construcții prin măsurile pe care le-a luat producând greutate la acordarea creditelor.-

Intreprinderile de construcții aveau conturile deblocate erau nevoite să solicite credite, însă formalitățile cerute erau atât de grele încât acordarea acestor credite se făcea cu întârziere sau deloc. Având conturile deblocate.-

150

întreprinderilor de construcții nu mai putea executa lucrări decât cu întârziere ceea ce a avut consecințe asupra executării planului lovind în Economia Națională. In afară de aceste lucruri MENDEL EUGEN, a dat dispozițiuni confuze prin circulările Băncii de Credit pentru Investiții, care fiind și numeroase au constituit o piedică în executarea lucrărilor de investiții de oarece aplicarea acestor circulări, se făceau greu, iar uneori din cauză numărului mare al lor nici nu puteau fi aplicate de sucursalele care se încurcau în acest număr mare de circulării. Consecința a fost întârzierea executării lucrărilor de investiții. - Numitul MENDEL EUGEN nu ținea o legătură strânsă cu Ministerele tutelare prin ședințe de colaborare mulțumindu-se să aplice mecanic legile și dispozițiunile, în loc să dea îndrumări pentru executarea în condițiuni cât mai bune a planului de investiții. MENDEL EUGEN era rupt de salariații Băncii de Credit pentru Investiții, deoarece nu venea niciodată prin servicii și nici nu asculta doleanțele funcționarilor, motivând că este vorba de a conducere unică și deci numai directorul general poate lua măsuri. -

Intrebare:

Cum s'au resfrânt asupra Economiei Naționale nerespectarea de către MENDEL EUGEN a hotărârilor elaborate de guvern ?

Răspuns:

Nerespectarea de către MENDEL EUGEN a hotărârilor elaborate de guvern și aplicarea în parte a hotărârilor elaborate de guvern în mod rigid și mecanic, sa resfrânt asupra Economiei Naționale, deoarece a întârziat deschiderea finanțării rilor ceea ce a produs întârzieri în executarea lucrărilor de investiții. Nu a efectuat control la timp a lucrărilor de investiții ceea ce a permis călcarea disciplinei financiare și de plan și executarea unor lucrări întârziate și necorespunzătoare, neacordarea creditelor și interpretarea mecanică a legilor. Prin aceasta nu sa putut executa la timp lucrările, investițiile n'au fost date în producție și deci producția a suferit și prin ea Economia Națională. -

Intrebare:

In ce alte sectoare conduse de MENDEL EUGEN a fost sabotată Economia Națională ? și cum ?

Răspuns:

In afară de sectoarele arătate de mine mai sus, nu mai știu în ce alte sectoare a sabotat MENDEL EUGEN, Econo-

mia Națională.-

Intrebare:

Ce alte lucrări mai cunoști despre numitul
MENDEL EUGEN ?

Răspuns:

In afară de lucrările pe care le-am arătat mai
sus.nu mai am nimic de arătat despre MENDEL EUGEN .-

După ce am citit prezentul proces verbal de
interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat căci corespunde
întocmai cu cele declarate verbal de mine îl susțin și semnez
că așa este și îl semnez.-

ANCHETATOR
IT DE SECURITATE

Martor.
ss. Stefanu Stefan

Vizitiu Vasile,

NC.3.ex.

152

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

18 Noembrie

1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 11 și 05 minute. Interogatoriul s'a terminat la ora 18 și 00 minute.

Eu, Loc. de Securitate Vizitiu Verișe,
am interogât în calitate de Anchorator

(pe arestatul, reținutul, martorul)

1. Numele ȘTEFANIU 2. Prenumele ȘTEFAN

3. Anul, luna și ziua nașterii la 1907, Decembrie 8. 4. Locul nașterii

la București

5. Cetățenia Română 6. Naționalitatea Română

7. Apartenența politică - din ce an -

8. Studii Școala Politehnică București 1928-1933, Academia Comercială București 1934-1937.
(când, unde și ce școală a absolvit)

9. Profesia Inginer silvic și contabil. 10. Ultimul loc de muncă și
funcția Întreprinderea de construcții și Montaje de Război Inginer.

11. Ultimul domiciliu la București Strada Lt. Av. M. Andreescu nr. 18, Rai Stalin.

12. Situația familială căsătorit cu ȘIRIȚA ȘTEFANIA de 45 ani, vite concubine
cu 1 copil de 14 ani, cu numele de Ștefan elev.
(soția, copii, numele lor, vârsta lor, domiciliu și ocupația)

13. Origina socială funcționari. (averea părinților până la 23 August 1944 și în prezent)

14. Activitatea politică până în 1947 - (în ce partide politice a fost.)

Participare în alegeri)
Am participat la toate alegerile ca alegător

Semnătura,

Ștefan

15. Decorații, distincții și premii guvernamentale Nu.

(înainte și după 23 August 1944)

16. În ce armată a făcut serviciu, grad, funcție în armata română soldat la Institutul geografic al armatei.

17. Dacă a fost prizonier — (unde și când)

18. Dacă a fost în străinătate, unde, când și în legătură cu ce Nu.

19. Dacă a participat în bande, în organizații contra-revoluționare Nu.

20. Dacă a fost judecat, când, din ce cauze, de cine și la ce pedepse a fost condamnat Nu.

Întrebare: Cunoști o persoană cu numele de MENDEL EUGEN?

Răspuns: Da, cunosc o persoană cu numele de MENDEL EUGEN, era un om în vârstă, cu chele, corpulent, purta ochelari.

Întrebare: Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut?

Răspuns: Eu l-am cunoscut pe numitul MENDEL EUGEN, din luna Septembrie 1949, când am intrat în cadrul Băncii de Credit pentru investiții ca inspector, l-am găsit pe numitul MENDEL EUGEN, în cadrul Băncii de Credit pentru investiții ca director adjunct, având sub conducere divizia de Control.

Întrebare: Ce funcții a îndeplinit MENDEL EUGEN, în cadrul Băncii de Credit pentru investiții, în timpul cât ai lucrat dumneaei la această Bancă?

Semnătura,

Stefan

Urmare: Răspuns: Numitul MENDEL EUGEN, a îndeplinit în cadrul Băncii de Credit pentru investiții funcția de director adjunct, în timpul cât am lucrat eu la Banca de Credit pentru investiții, adică din luna Septembrie 1949 și până în anul 1952 când activitatea lui a încetat în cadrul Băncii de credit pentru investiții.

Întrebare: Ce servicii conducea numitul MENDEL EUGEN în cadrul Băncii de Credit pentru investiții, în calitate de director adjunct?

Răspuns: Numitul MENDEL EUGEN, în calitate de director adjunct, în cadrul Băncii de credit pentru investiții conducea următoarele servicii după cum urmează: La început a condus divizia controlului, rezolvând și unele probleme de finanțare această până în Junie 1950. Dar din 1950 Junie a condus Direcția finanțări investițiilor, care avea mai multe divizii și: Divizia finanțări Industriei; Divizia Construcții Canal; Divizia finanțări Statului Populare și instituțiilor de Stat; Divizia Agro-Silvică; Divizia Credite și Amortimente; și Divizia Organizări și normare.

Întrebare: Care era rolul serviciilor conduse de MENDEL EUGEN?

Răspuns: În timpul cât numitul MENDEL EUGEN, conducea divizia controlului adică din 1949 până în Junie 1950 acest serviciu sau (divizie) avea rolul de a efectua controlul investițiilor în cele trei faze prevăzute în Hotărârea Consiliului de Miniștri nr 113 din 1949, adică un control preventiv - (al documentației și al planului de investiții); - Controlul concomitent cu executarea lucrărilor - (La plată la ghișeu prin confruntarea situațiilor de lucru cu documentația precum și sub aspectul 265 din 1949 care reglementa plățile

Semnătura,

Stefan

Urmare: și controlul lor ca formă); Controlul posterior, (care consta în verificarea lucrărilor de investiții executate pe teren), - din rapoartele de control făcute se extragea deficiențele constatate și se comunicau forurilor tutelare (Ministerilor) pentru a lua măsuri de remediere. De asemenea se comunica și succursalelor pentru a urmări cum sau remediat aceste deficiențe. Serviciile de finanțare aveau rolul de a face finanțarea investițiilor conform dispozițiilor Hotărârii Consiliului de Miniștri № 1113 din 1949, precum și a decretului № 59 din 1951, conform regulamentului de funcționare al Băncii. Aceste servicii (divizii) aveau rolul de a primi planul dela C.S.P. (Comitetul de Stat al Planificării); de a confrunta planul dela Ministerie cu planul C.S.P.; de a verifica defalcarea făcută de ministere pentru pozițiile sub limită; de a verifica din punct de vedere al competenței de aprobare documentatiele (devizele); de a confrunta anexele în 2 prevăzute de H.C.M. № 1113 din 1949, cu planul; de a urmări să se respecte limitele prevăzute de articolul 11 din decretul 59 din 1951 astfel ca Ministeriile să nu defaleze lucrări peste limită din poziții sub limită; de a urmări justa utilizare a rezervei de 3% din cadrul articolului 18 din decretul 59, adică să se acorde numai la întreprinderi economice și de a urmări mersul lucrărilor de investiții după ce planurile au fost transmise

Observație: Fiecare pagină a procesului-verbal se iscălește de către arestat sau martor, iar ultima pagină și de către anchetator.

Stefan

5 154
Urmare: la succursale in termen de la 24 pana la 48 ore de la primirea precum si de la defalcarea lor.

Intrebare: De unde cunosti aceste lucruri?

Raspuns: Eu cunosc aceste lucruri din regulamentul de functionare al Bancii de Credit pentru investitii.

Intrebare: Atunci cunosti si felul cum MENDEL EUGEN si-a dus la indeplinire sarcinile ce-i revine in calitate pe care a avuta?

Raspuns: Numitul MENDEL EUGEN, in calitate de director adjunct in cadrul Bancii de Credit pentru investitii - nu si-a dus sarcinile ce-i revine la indeplinire, sarcini care erau prevazute in legea de organizare al Bancii de Credit pentru investitii si in Regulamentul de functionare al Bancii, deoarece nu a asigurat nici controlul si nici finantarea investitiilor.

Intrebare: In calitate pe care a avuta de director adjunct in cadrul Bancii de Credit pentru investitii a respectat Hotaririle elaborate de guvern in problema investitiilor?

Raspuns: In calitate pe care a avuta numitul MENDEL EUGEN, de director adjunct in cadrul Bancii de Credit pentru investitii, nu a respectat Hotaririle elaborate de guvern in problema investitiilor.

Intrebare: Aratai in mod concret in ce probleme nu a respectat Hotaririle elaborate de guvern?

Raspuns: Numitul MENDEL EUGEN, in calitate ce a avea de director adjunct, in cadrul Bancii de Credit pentru investitii nu a respectat Hotaririle elaborate de guvern in urmatoarele probleme:

Semnatura.

Stefan

Urmare: 1. Problema Controlului - Nu a asigurat efectuarea controlului preventiv, deoarece nu a angajat personal necesar, cel existent nefiind suficient și nu a luat nici o măsură în această privință, cu toate că constata din rapoartele primite că nu este suficient controlul posterior și că trebuia completat cu controlul preventiv, și afară de aceasta constata o serie de deficiențe. Nu a asigurat efectuarea în bune condițiuni a controlului concomitent (la ghișeu), deoarece succursala Băni de credit pentru investiții erau slab încadrate cu personal din punct de vedere numeric și calitativ. Aceasta a condus la verificări rapide și superficiale producându-se tot odată întârzieri mari la decontare, cu consecințe atât la plata lucrărilor executate (muncitori și materialele fiind achitate cu întârziere) precum și blocarea conturilor de producție ale constructorilor și ale beneficiarilor de dotări atunci când aceștia făcuseră plăți pentru investiții din contul de producție, călcând astfel disciplina financiară. Nu a asigurat efectuarea în bune condițiuni a controlului posterior, deoarece nu a angajat personalul necesar și nu a păstrat legături de colaborare cu ministerele pentru a urmări felul cum sau luat măsuri de către forurile tutelare pentru eliminarea deficiențelor. Nu a urmărit ce măsuri sau luat, în mod sistematic pentru a vedea dacă sau îndreptat greșelile și deficiențele

Semnătura,

Stefan

155

Urmare: constatate în rapoartele de control
posterior. Deasemenea nu a organizat un control
al întreprinderilor de construcții, deoarece nu a
angajat personalul necesar și nici nu a făcut
propuneri în acest sens, de organizare a
serviciului de control. Nu a organizat controlul
materialelor rămase în stoc la finele anului
și nu a luat măsuri suficiente pentru utilizarea
materialelor rămase în stoc pentru alte
lucrări de investiții, precum și pentru evitarea
creerii acestor stocuri. Dacă subnumitul MENDEL
EUGEN, ar fi organizat un control preventiv,
un control concomitent cu personal suficient
și competent, precum și un control posterior
cât mai apropiat de data când lucrarea
a fost executată nu s-ar fi ajuns la aceste
deficiențe, urmări a neexecuțării controlului
preventiv și concomitent cu executarea
lucrărilor, să căleat disciplina financiară
și de plan de către beneficiarii de dotări
care nu erau controlați la timp; să a blocat
conturile de producție ale întreprinderilor
de construcții care au fost nevoite să-și
consume din fondul de rulment pentru
plata lucrărilor efectuate; să a blocat
conturile de producție ale beneficiarilor
de dotări atunci când aceștia căleând
disciplina de plan și financiară au executat
lucrări de investiții din fondul de producție;
Nu s'au executat lucrări în condițiuni
bune, căci un control concomitent pe teren
în timpul execuției ar fi evitat efectuarea

Semnătura.

Stefan

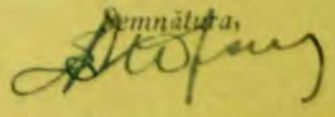
Urmare: unor lucrări de proastă calitate. Toate aceste deficiente au lovit în Economia Națională, producând greutăți în mersul lucrărilor de investiții. 2. Problema finanțării: Ca director adjunct numitul MENDEL EUGEN, al sectorului de finanțare a frânat executarea investițiilor, întârziind deschiderea finanțărilor, prin sistemul dublei documentații, prin verificarea cu foarte mare întârziere a devizelor și proiectelor la Centrala Bancii de Credit pentru investiții și deci transmiterea cu întârziere a acestor devize și proiecte la sucursale în vederea deschiderii finanțării, prin neîncadrarea cu personal suficient și competent a serviciilor de la Centrală și sucursale, prin aplicarea mecanică a dispozițiilor decretului 59/1951 în ceea ce privește înscrierea pozitiilor defalcate sub limită și în ceea ce privește aplicarea articolului 12 din decretul 59/1951 pentru aprobarea devizelor. Din cauza deschiderii cu întârziere a finanțărilor nu s-au putut pune la dispoziția beneficiarilor fonduri la timp, ceea ce a condus fie la executarea lucrărilor în condițiuni slabe, fie la nerealizarea unor lucrări în întregime, din acelea prevăzute în planul de investiții. Din aceasta a avut de suferit și planul de punere în funcțiune al lucrărilor de investiții, ceea ce a condus la gâturi în producție, lovind în consecință în Economia Națională. Nu a organizat o urmărire sistematică a lucrărilor de finanțare și de mersul

Semnătura,
Stoian

Urmare: investitorilor, neîncoadrând serviciile
respective din contracte și succursale cu
personalul necesar. Interpretarea mecanică a
decretului 59/1951, în ceea ce privește înscrierea în
plan a unor poziții globale parte limită, a condus
la întârzierea deschiderii financiare deoarece
totdeauna se intervenea la C.S.P. (Comitetul de
Stat al planificării) în loc să se aprecieze de
către directorul adjunct (MENEZ EUGEN) urgența
lucrării în cauză. Interpretarea mecanică a decretului
59/1951, în ceea ce privește aprobarea de viză
numai de către ministrul respectiv, a condus
de asemenea la frânarea investitorilor producându-
se întârzieri în deschiderea financiară. Interpretarea
mecanică a decretului 59/1951 în ceea ce privește
formalitățile de îndeplinit cu ocazia restructurării
planurilor (când beneficiarii erau obligați să
pentru o lucrare restructurată să copieze
întreg planul unității respective, beneficiarii
de dotatie), a condus de asemenea la
greutăți și deci întârzieri la deschiderea
finanțierilor. Darea dispozițiilor scrise și
telefonice de a nu se deschide finanțarea
atunci când deja există un rând de
documentație la succursală a îngreunat
deschiderea financiară și deci executarea
lucrării. Materialele rămase în stoc la
sfârșitul anului au constituit o greutate
pentru întreprinderile beneficiare de
dotatie înclinându-le să nu prevadă în planul
de investiții pe anul următor din nou
fondurile necesare pentru acoperirea contra

Semnătura.
Stefan

Urmare: valori acestor materiale. Prin măsurile luate în dispozițiile date numitul MENDEL EUGEN, a produs întârzieri și greutate în merul finanțării lucrărilor de investiții, a întârziat executarea lor, a întârziat aplicarea planului de punere în funcțiune cu consecințe care au lovit în Economia Națională. MENDEL EUGEN, a frânat acordarea de credite întreprinderilor de construcții prin măsurile pe care le-a luat producând greutate la acordarea creditelor. Intreprinderile de construcții aveau conturile blocate erau nevoite să solicite credite, însă formabilitățile cerute erau atât de grele încât acordarea acestor credite se făcea cu întârziere sau deloc. Având conturile blocate întreprinderile de construcții nu mai puteau executa lucrări decât cu întârziere ceea ce a avut consecințe asupra executării planului lovind în Economia Națională. În afara de aceste lucruri MENDEL EUGEN, a dat dispozițiuni contuze prin circulațiile băncii de credit pentru investiții, care fiind în numeroase au constituit o piedică în executarea lucrărilor de investiții de aceea aplicarea acestor circulații se făcea greu, iar uneori din cauza numărului mare al lor nici nu puteau fi aplicate de sucursalele care se încurcau în acest număr mare de circulații. Consecința a fost întârzierea executării lucrărilor de investiții. Numitul MENDEL EUGEN, nu făcea o legătură strânsă cu Ministerele

semnătura

117

Urmare: tutelare prin sedinte de elaborare multumindu-se să aplice mecanic legile și dispozițiunile, în loc să dea îndrumări pentru executarea în condițiuni cât mai bune a planului de investiții. MENDEL EUGEN era rupt de salariati bănci de credit pentru investiții deoarece nu venea nici odată prin servicii și nici nu asculta doleanțele funcționarilor, motivând că este vorba de o conducere unică și deci numai directorul general poate lua măsuri.

Intrebare: Cum se resprânt asupra Economiei Naționale nerepectarea de către MENDEL EUGEN, a hotărîrilor elaborate de guvern?

Răspuns: Nerepectarea de către MENDEL EUGEN a hotărîrilor elaborate de guvern, și aplicarea în parte a hotărîrilor elaborate de guvern în mod rigid și mecanic, se resprânt asupra Economiei Naționale, deoarece a întârziat deschiderea finanțanțelor ceea ce a produs întârzieri în executarea lucrărilor de investiții. Nu a efectuat control la timp a lucrărilor de investiții ceea ce a permis călcarea disciplinei financiare și de plan și executarea unor lucrări întârziate și necorespunzătoare, neacordarea creditelor și interpretarea mecanică a legilor. Prin aceasta nu s-au putut executa la timp lucrările, investițiile n-au fost date în producție și deci producția a suferit și prin ea Economia Națională.

Intrebare: Au ce alte sectoare conduse de MENDEL EUGEN, a fost sabotate?

Semnătura.
Stefan

Urmare: Economia Natională și Cum?

Răspuns: În afară de sectoarele arătate de mine
mai sus, nu mai știu în ce alte sectoare a robotat
MENDEL EUGEN, Economia Natională.

Întrebare: Ce alte lucruri mai cunoaște despre
numitul MENDEL EUGEN?

Răspuns: În afară de lucrurile pe care le-am
arătat mai sus, nu mai am nimic de arătat
despre MENDEL EUGEN.

După ce am citit prezentul proces-verbal
de interogatoriu eu văd cu căușă și
măm conștient căci corespunde întocmai
cu cele declarate verbal de mine și
sunt întru totul corecte și se asemănă.

Anchetator

Martor:

Li. de securitate.

Ulcovici

Vizitua Vovci

Stefan

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul WEISZ IOAN, de profesiune funcționar, născut în orașul Satu Mare la 10 Noemvrie 1910, fiul lui CAROL și ELISABETA, cu ultimul domiciliu în București Str. Tomas Masarik No.1.

Luni 11 Ianuarie 1954-București
Interogatoriul a început la ora 11,30
" s'a terminat la ora 12,30.

Intrebare ;

Cunoști o persoană cu numele de MENDEL EUGEN?

Răspuns;

Da cunosc persoana cu numele de mai sus, este în vârstă de circa 50 ani, statură mijlocie, părul cărunt și are chelie parțială, se poartă destul de îngrijit. Este o fire orgolioasă, foarte sensibil în sensul că greu primea observațiunile ce i se făcea indiferent dacă erau sau nu juste, toate problemele le rezolva în spirit avocățesc.

Intrebare ;

Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut Dta. pe MENDEL EUGEN?

Răspuns;

Pe MENDEL EUGEN l-am cunoscut în anul 1949, când am venit la Banca de Credit pentru Investiții unde deținea funcția de Dir.Adjunct, în calitatea mea de contabil șef al Canalului Dunăre Marea Neagră, pentru a rezolva unele lucrări financiare ale acestuia.

Intrebare ;

De când lucrează MENDEL EUGEN la Banca de Credit pentru Investiții și ce funcții a deținut?

Răspuns;

După câte cunosc eu MENDEL EUGEN lucrează la Banca de Credit pentru Investiții încă dela înființarea acesteia (1948) și a deținut funcția de Director Adjunct.

Intrebare ;

Cum a ajuns MENDEL EUGEN la B.C.I. și de cine a fost numit în funcția de Dir.Adjunct?

././.

Răspuns;

Din cele ce mi-a spus MENDEL EUGEN a rezultat că a fost recomandat și susținut de un prieten al său YLAN MAURER. În funcția pe care a deținut-o a fost numit de VASILE LUCA fost ministrul Finanțelor.

Intrebare ;

Cu ce probleme s'a ocupa MENDEL EUGEN în cadrul Băncii de Credit pentru Investiții?

Răspuns;

Până în anul 1951 luna Martie 1951 MENDEL EUGEN s'a ocupat de conducerea Sectorului Finanțării Investițiilor din cadrul B.C.I.-ului. Iar din Martie 1951 când eu am preluat conducerea acestei Băncii, i-am lăsat aceeaș sarcină adică să se ocupe cu conducerea sectorului Finanțarea Investițiilor.

Intrebare ;

Care erau atribuțiunile lui MENDEL EUGEN în calitate pe care o avea de a conduce sectorul Finanțarea Investițiilor?

Răspuns;

Când eu am preluat conducerea Băncii de Credit pentru Investiții, sarcinile prevăzute prin legile în vigoare, care reveneau Băncii n'au fost repartizate pe funcțiuni. Totuși așa zisul comitet al Băncii (compus din ~~Director~~ LIVEZEANU Dir. și din Dir.adjuncți MENDEL EUGEN, TOPCIU ARTUR și HORVATH TIBERIU precum și din 2-3 consilieri) a repartizat serviciile de Finanțare în vederea coordonării și conducerii Dir.Adjunct MENDEL EUGEN. Din legile în vigoare (ca Decretul 225, H.C.M. 1113 din 1949 și altele) revenea sectorului de finanțare și deci implicit lui MENDEL EUGEN următoarele sarcini;

- Să organizeze serviciile de Finanțare în așa fel încât să fie asigurată deservirea integrală a planului de Stat pentru investiții.

- Să asigure o justă verificare a prețurilor de construcții .

- Să se îngrijească de alimentarea cu fondurile necesare a întreprinderilor de construcții ale Statului în special în perioadele de vârf. (primăvara și vara).

- Să studieze și să propună Ministerului de Finanțe, adaptarea unui sistem de finanțare corespunzătoare, necesităților reale ale economiei naționale și să aplice acea tehnică a finanțare care rezulta din practica sovietică și a experienței acumulate din țară.

.//.

- Să se ocupe de educarea cadrelor care deserveau serviciile de finanțare atât pe cele din centrală, cât și pe cele din sedii. 160

Intrebare ;

Dat fiind faptul că Dta ai condus Banca de Credit pentru Investiții din luna Martie 1951 și până în luna Mai 1952, cunoști felul cum MENDEL EUGEN a rezolvat problemele de mai sus, atât în perioada cât ai condus B.C.I. -ul cât și înainte de aceasta ?

Răspuns;

Da, eu cunosc felul cum MENDEL EUGEN și-a dus la îndeplinire atribuțiunile ce-i reveneau în calitatea sa de Director Adjunct și în acest sens declar următoarele;

Tehnica de lucru (finanțare) a Băncii de Credit pentru Investiții a fost tehnica bancară capitalistă.

Banca de Credit pentru Investiții a fost organizată pe baza unui sistem centralist, atât serviciile interioare cât și sediile, erau numai simpli executanți fără să aibă dispoziții generale de lucru și atribuțiuni pe funcții. Astfel finanțările investițiilor, toate erau deschise numai de către centrală, modificarea cerută de constructorii, oricât de simplă ar fi fost, trebuia să aibă aprobare scrisă dată de către Centrală, cu toate că aceste modificări care erau comune multor finanțări, putea fi rezolvate pe baza unor dispoziții generale și nu dela caz la caz așa cum s'a practicat. Intenția ca un mănunchi de persoane din conducerea băncii din București să cunoască fiecare operațiune în parte și să dispună de toate fondurile a fost adusă la realitate.

Acest sistem de lucru nu are nimic comun cu experiența sovietică ci din contră vine în contradicție și cu cea practică în anul 1940.

- Din cauza celor expuse mai sus, verificarea devizelor a fost întârziată cu luni de zile, în special în perioadele de avârf ale construcțiilor, iar cei care au condus B.C.I. nu se pot prevala de faptul că ministerele și instituțiile centrale, au înlocuit proiectele și deci au depus devizele în mod cu totul neplanificat, deoarece această situație le era cunoscută și ea putea fi ușor remediată prin acordarea de atribuțiuni pentru verificarea devizelor sediilor B.C.I. așa cum se procedează în U.R.S.S. și cum s'a introdus și la noi începând din luna Noembrie 1951.

Acest procedeu practicat în special de MENDEL EUGEN a dus la înfrânarea construcțiilor capitale și deci a industrializării economiei naționale • Banca de Credit pentru Investiții până în toamna anului 1951, nu a avut un catalog al prețurilor de construcții și deci fiecare verificator, calcula și aprecia prețurile la construcții câteodată în mod arbitrar (pr mai mare ormic) lucru ce ducea la mărirea prețului de construcții, iar în multe cazuri se târăgăneau verificarea devizelor, deoarece între verificator și constructor existau discuții contradictorii la fixarea prețurilor până se ajungea la o înțelegere.

Acest procedeu a adus pagube mari economiei naționale , deoarece până în toamna anului 1951, constructorii particulari reprezentau un sector important ce genera abuzuri, lucru dovedit de cazurile de fraude ce au fost descoperite în vara anului 1951, comise în anii 1949 și 1950.

Cea mai importantă sarcină ce-i revenea B.C.I.-ului și anume să urmărească reducerea prețului de cost ale construcțiilor, a fost lăsată la o parte, atât de fosta conducere a Ministerului de Finanțe, cât și de cea a Băncii de Credit pentru Investiții. Dat fiind faptul că nu a existat un catalog al prețurilor de construcții, că nu a existat o înfânare a speculei practicate de către constructorii particulari și parțial celor din Cooperativele de Construcții, nă nu s'a urmărit reducerea prețului de cost al investițiilor acestea au contribuit la subminarea monedei statului .

Aceste sarcini îi reveneau exclusiv fostului Dir. Adjunct MENDEL EUGEN care nu le-a dat nici-o importanță.

În ceea ce privește alimentarea cu fonduri a întreprinderilor de construcții aceasta s'a făcut în mod defectuos, datorită următoarelor fapte;

1. Termenele de acceptare a situațiilor de lucrări (construcții terminate sau parțial executate) nu erau respectate și nu s'au luat nici-un fel de măsuri pentru respectarea disciplinei financiare de Banca de Credit pentru Investiții. Aceasta nu a făcut nici propuneri concrete Băncii de Stat pentru modificarea termenului de trei zile cât era fixat.

Banca de Credit pentru Investiții trebuia să urmărească felul cum sunt întrebuințate fondurile de rulment ale întreprinderilor de construcții, în cadrul verificărilor obișnuite anuale. B.C.I. n'a semnalat lipsa fondurilor de rulment în perioadele de vârf de construcții normale, sau

accidentale provenite din cauza proastei planificării a proectării sau a altor motive.

Proasta planificare a fondurilor întreprinderilor de construcții, putea fi remediată prin introducerea sistemului de acordare a creditelor pe termen scurt în construcții. Acest lucru nu s'a făcut decât abia în toamna anului 1951, MENDEL EUGEN a făcut o propunere pentru introducerea sistemului de acordare a creditelor pe termen scurt, însă această propunere nu corespundea sistemului socialist, fapt pentru care propunerea sa a fost respinsă pe motive ^{biroc} întemeiate.

În legătură cu avansurile de 15% ce se acordau beneficiarilor de datații, care executau lucrările de investiții în regie proprie, MENDEL EUGEN n'a dat dispoziții cu caracter general în vederea majorării acestui avans de 15%. În unele cazuri s'au majorat avansurile, însă cu mare întârziere și după ce beneficiari au fost supuși unor formalități birocratice. MENDEL EUGEN nu s'a îngrijit ca lucrările neterminate la sfârșitul anului de plan să fie continuate la începutul anului că urma fără nici-o întrerupere și nici nu s'a îngrijit să nu existe lucrări neterminate din cauza anulării creditelor de investiții expirate la sfârșit de an. Toate aceste lipsuri grave au dus la pagube mari, care pe deoparte au contribuit la întârzierea industrializării țării, iar pe de altă parte a dus la subminarea monedei statului. Deși în cursul anului 1951 sau luat măsuri prin H.C.M. 272/1951 de a obliga beneficiari de datație la recepții parțiale și definitive, fără întârziere sub sancțiuni penale, MENDEL EUGEN nu s'a preocupat până la această dată și chiar după această de disciplina financiară, mulțumindu-se a semna la fostei conducere a Băncii de Stat compusă din elemente dușmănoase, deficiențele și numărul mare a situațiilor de plată, neachitate la termenul fixat, cu toate că știa că fosta conducere a Băncii de Stat nu a luat și nu ia nici-o măsură. Prin aceasta MENDEL EUGEN a contribuit la subminarea disciplinei financiare.

Până în vara anului 1951, MENDEL EUGEN nu a făcut propuneri Ministerului de Finanțe în vederea modificării absolut necesare decretului de organizare al B.C.I. 225/ și a H.C.M. 1113/1949.

Până în primăvara anului 1951 în Banca de Credit pentru Investiții nu a existat o schemă de organizare unitară și până în toamna anului 1951, nu a existat un regulament de finanțare, atribuțiuni de serviciu pe funcțiuni în

serviciile de finanțare și nu s'au stabilit o legătură între serviciile de finanțare și control. MENDEL EUGEN nu s-a îngrijit ca urmărirea executării planului de investiții prin serviciile de evidență operative ale Băncii să fie justă și să furnizeze cifre exacte și la timp Comitetului de Stat al Planificării și Ministerului de Finanțe. Prin aceasta MENDEL EUGEN a contribuit la mușamalizarea deficiențelor organizatorice ale sistemului financiar privitor la politica de investiții a fostei conduceri a Ministerului de Finanțe față de conducerea Partidului și a Guvernului. MENDEL EUGEN știa că cifrele ce se comunică sunt cifre ~~re~~onate neconforme cu realitatea. (Este vorba de felul cum se îndeplinea planului de Stat pentru Investiții).

MENDEL EUGEN s'a înconjurat în cadrul serviciilor de finanțare cu o serie de elemente de foști exploatare și nu a ridicat cadre tinere .

Dintre colaboratorii cei mai apropiați a lui MENDEL EUGEN de foști exploatare cu care s'a înconjurat citez pe următorii; Consilierul SERBAN fost moșier, consilier BITTER fost exclus din Partid, element exploatare, STOICA, fost funcționar superior la una din Băncile ce a existat în țară VASILOIU, legionar și fost comisar regal și fostul Dir.de Contabilitate al cărui nume nu-l mai amintesc- al Ministerului Informațiilor sub regimul antonescian.

MENDEL EUGEN în calitatea pe care a avut-o nu a întreprins nici-un fel de acțiune pentru ca atât personalul B.C.I. cât și constructorii să cunoască tehnica sovietică de finanțarea investițiilor și pentru ca acest sistem să fie popularizat.

- După ce eu am preluat conducerea Băncii de Credit pentru Investiții (Martie 1951), MENDEL EUGEN a condus tot serviciile de finanțare până la arestarea mea (Mai 1952).

In această perioadă preocuparea principală a lui MENDEL EUGEN a fost de a-și acoperi încontinuu activitatea sa de sabotaj pe care a dus-o până când au fost luate măsurile din Iulie sau Noembrie 1951 precum și Februarie 1952, când s'a modificat întregul sistem de organizare și de finanțare al Băncii de Credit pentru Investiții.

- Cu ocazia întocmirii regulamentului de rectificarea decretului 59, și a schimbării totale a decretului 225 precum și a H.C.M.1113/1949 și cu ocazia redactării proiectului de

164
hotărâre No.272 prin care se propunea măsuri pentru îmbunătățirea tehnice de finanțare, MENDEL EUGEN a încercat să introducă texte redactate în scopul de a-și camufla activitatea sa de sabotaj ce a dus-o în cadrul B.C.I. (Menționez că MENDEL EUGEN a fost acela căruia colectivele de redactare îi supunea în primul rând textele de care vorbesc mai sus).

Astfel, MENDEL EUGEN a încercat să modifice articolul 6 și să *abroge* articolul 7 din H.C.M.1113 care prevedea obligațiunea B.C.I. de a deschide finanțările în termen de trei zile de la depunerea de către beneficiari a documentației de finanțare. La refuzul meu MENDEL EUGEN ~~nu~~-a declarat că dacă nu sunt de acord cu punctul său de vedere își va da demisia.

MENDEL EUGEN, cunoștia că întregul sistem financiar este greșit organizat, deoarece mi-a spus de mai multe ori că ar fi cazul să căutăm să ne acoperim la maximum cu texte și articole de legi, pentruca atunci când nu se va mai putea continua cu acest sistem " când Partidul va căuta pe vinovați" să nu fie tras el sau altul la răspundere, de persoane care nu cunosc evoluția acestui sistem. De aici rezultă în mod clar că MENDEL EUGEN în loc să fi organizat sectorul de Investiții al sistemului financiar, într'un mod corespunzător, sau dacă ar fi avut o atitudine loială față de regim n'ar fi organizat Banca de Investiții în așa fel încât să fie sabotat economia națională, inducând în eroare conducerea Partidului și Guvernului. Astfel MENDEL EUGEN a propus împreună cu restul elementelor din conducerea B.C.I. și a Ministerului de Finanțe H.C.M. 1113 și o serie de alte dispoziții grefate pe această hotărâre elaborate de el și aprobate de Ministerul de Finanțe.

MENDEL EUGEN a încercat în anul 1951, să arunce vina proastei organizări a B.C.I. , deficiențelor determinate de H.C.M.1113 și anume textelor sugerate în special de consilierul sovietic ce era pe atunci la Ministerul de Finanțe, când în realitate aceste texte nu indică decât principii bune, socialiste, care constituia un cadrul al sistemului organizatoric de adoptat la realitate și pe care MENDEL EUGEN era chemat să-l indice dat fiind faptul că cunoștea stadiul de dezvoltare în cadrul sectorului de investiții.

Este semnificativă această atitudine a lui MENDEL EUGEN care apare concomitent cu atitudinea similară a lui

CRAIU IOAN, VIJOLI AUREL și alții din conducerea Ministerului de Finanțe față de deficiențele ce au existat în sistemul financiar.

MENDEL EUGEN în repetate rânduri și-a manifestat dorința de a fi trecut într'un post fără răspundere, la care eu i-am răspuns să-și dea demisia, lucru pe care MENDEL EUGEN nu l-a făcut.

Mai arăt că, MENDEL EUGEN nu rezolva nici-o lucrare care nu avea la bază cel puțin 3 propuneri ale subalternilor săi. Toate lucrările, indiferent dacă intrau sau nu în competența sa mi le prezenta zilnic sub pretextul că vrea să mă informeze despre activitatea sa când în realitate fugea de răspundere. Pentru această atitudine, în cursul anului 1951 a fost luată poziție față de această atitudine a lui MENDEL EUGEN, față de care el a rămas indiferent.

Din primăvara anului 1951 lui MENDEL EUGEN i-au fost fixate atribuțiuni precise izvorâte din regulament. Cu toate acestea el nu a rezolvat decât lucrările curente, fără să se ocupe cu organizarea sectorului finanțării pe care îl conducea. Astfel în cadrul atribuțiunilor fixate îi revenea ca sarcini.

- Să-și încadreze serviciile ce le conducea cu elemente tinere corespunzătoare, atât politic cât și profesional.

El putea face acest lucru deoarece lucrează în cadrul B.C.I. încă de la înființare și deci cunoștea cel mai bine oamenii, deoarece nu existau nici dosare din care cauză lui i s'a lăsat deplină libertate pentru complectarea schemei. Cu toate acestea și deși i s'a atras atenția de organizația de Partid asupra unor persoane pe care să nu le includă, el din contră a inclus în schemă multe elemente **exploatare** în scopul de ași crea popularitate devenind salvatorul acestora crezând că-și va întări poziția în Bancă.

Deși MENDEL EUGEN a recunoscut că se face vinovat pentru felul cum a fost organizată B.C.I. și în special pentru faptul că nu a existat un regulament scris, după ce au fost luate măsuri pentru remedierea acestor ^{stadii} el a rămas indiferent neluând nici-un fel de inițiativă. În primăvara anului 1951 atunci când s'a făcut o anchetă în vederea stabilirii motivelor care au dus la întârzierea deschiderii finanțărilor, MENDEL EUGEN a rămas indiferent, față de măsurile luate și a căror executare trebuia urmărită de el. După ce a fost reorganizat sectorul său de muncă, nu s'a

deplasat în birouri pentru controlarea felului cum sunt aplicate noile principii de organizare. In ceace privește deplasările în provincie acest lucru nu l-a făcut decât o singură dată pe bază de ordin scris.

Cu ocazia reducerii schemei de personal, MENDEL EUGEN în loc de a scoate elemente necorespunzătoare, el din contră a propus pentru concediere o serie de U.T.M.-iști ce au fost aduși în mod special dela sediile canalului. Iar la sfârșitul anului 1951, a declarat în scris că-și declină răspunderea sectorului său de muncă, dacă o serie de elemente foști exploatatori vor fi concediați (MACIUCA, ANGHELESCU TICU și alții). Toate acestea denotă poziția sa dușmănoasă față de regim și Partid pe care a avut-o, stiind că este menținut din cadrul B.C.I. din dispoziția lui VASILE LUCA.

Deci MENDEL EUGEN se face vișovat de sabotarea economiei naționale în problema investițiilor, activitate ce a dus-o printr'o organizare dușmănoasă a B.C.I. și printr'o poziție indiferență ce a avut-o față de măsurile ce s'au luat în cursul anului 1951 în vederea îmbunătățirii sistemului de finanțare. Aceste acțiuni întreprinse de MENDEL EUGEN a produs haos în cadrul sectorului de investiții, nu a fost respectat prețul de cost al construcțiilor care dealtfel nu a fost stabilit în mod just și real. Acțiunile duse de MENDEL EUGEN și pe care eu le-am menționat în prezentul proces verbal a dus la înfrânarea realizării planului de investiții al Statului.

MENDEL EUGEN niciodată nu poate să-și motiveze și să ascundă acțiunile sale, printr'o lipsă de experiență sau a necunoașterii situației economice din perioada anilor 1948-1951, deoarece el are multă experiență în domeniul financiar-bancar dat fiind faptul că a fost unul dintre cei mai pregătiți juriști consultați din Sighișoara, fapt pentru care a deținut funcția de jurist consult a celei mai mari societăți forestiere cu capital străin "Lomăș" din țară.

In legătură cu trecutul lui MENDEL EUGEN cunosc următoarele; Dela secretarul Comitetului Raional P.M.R. T. Vladimirescu că a fost exclus din Partid pentru faptul că a fost exploatator și președintele comunității evrești din Sighișoara, iar dela COVACI PIUS am aflat că MENDEL EUGEN a fost avocatul celor mai mari exploatatori sași din Sighișoara în timpul regimului antonescian.

Acest proces verbal de interogatoriu după ce l-am citit cuvânt cu cuvânt și el corespunde cu cele declarate de mine îl susțin și semnez propriu nesilit de nimerni.

LT.MAJ.DE SECURITATE

ss.WEISZ I

Anchel Marin

3 ex./E.M.

Proces-Verbal de interogator

Arestat al Wenz Ioan de profesie funcționar, născut
 în orașul Satu Mare la 10 Decembrie 1910 fiul lui Carol
 și Elisabeta cu ultimul domiciliu în suc Ali Tamaș ^(Date de stare civilă, ultimul domiciliu) Horești nr. 1

Luni 11 Ianuarie 1954

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 11 și 30 min.
 „ s'a terminat la ora 12 și 30 min.

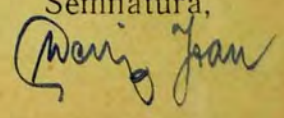
Intrebare: Cumști o persoană cu numele de heudel
Eugen?

Răspuns: Da cum o persoană cu numele de mai
sus este în vârstă de circa 50 ani, statură mijlocie
părul cărunt în ore dezbite parțială, se poartă elotul de
îngrizit. Este o fire eratică, foarte scurbit. În sensul
că greu primea observațiile ce se făceau indiferent dacă
erau sau nu juste; poate prezenta la rezolvă în spirit
arocatic, etc.

Intrebare: Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut și
pe heudel Eugen?

Răspuns: Pe heudel Eugen l-am cunoscut în anul
1949, când am venit la Banca de Credit pentru Investiții
unde detinea funcția de șef Adjunct, în calitate mea de
Contabil șef al Consiliului județean - horești, pentru
a rezolvă unele lucrări financiare ale acestuia.

Intrebare: De când lucrați heudel Eugen la
Banca de Credit pentru Investiții și ce funcție ai

Semnătura,

Urmare:

detinut?

Raspuns: După ce a emis eu mandatul lui Euzen Lucrescu la Banca de Credit pentru Investitii încă de la infiintarea acesteia (1948) nu detinut functia de director adjunct.

Intrebare: Cum a ocupat mandatul lui Euzen la B.C.I. și de cine a fost numit în functia de șef adjunct.

Raspuns: Din cele ce mi s-a spus mandatul lui Euzen, a rezultat că a fost recomandat și sustinut de un prieten al său, plan hauer. În funcția pe care a detinut-o a fost numit de către Liceu fost ministrul Finantelor.

Intrebare: Cu ce probleme s-a ocupat mandatul lui Euzen la Banca de Credit pentru Investitii?

Raspuns: Până în anul 1951 luna martie 1951 mandatul lui Euzen s-a ocupat de conducerea Sectorului Finantarii Investitilor din cadrul B.C.I. lui. După din luna martie 1951 când eu am preluat conducerea acestei Banca, i-am lasat acelor sarcini edice să se ocupe cu conducerea Sectorului Finantarea Investitilor.

Intrebare: Care erau atribuțiile lui mandatul lui Euzen în calitate pe care o avea de la conducerea Sectorului Finantarea Investitilor?

Raspuns: Când eu am preluat conducerea Banicii de Credit pentru Investitii, sarcinile prevazute prin lege în vigoare, care reveneau Banicii nu au fost repartizate pe funcționarii. Totuși am zisul comitet al Banicii (compus din actor Liviu Ciampă și din șef adjunct mandatul lui Euzen, Tăpau Artur și Horvath și birou prezidențial 2-3. laudier) a repartizat sarcinile de Finantare în vederea coordonării și conducerea șef adjunct mandatul lui Euzen. Din lege în vigoare (ca. pentru 225 H.C. 1113 din 1949 și altele) revin

Semnătura,

Manoian

Urmare: ~~serviciile~~ de Finantare n' oseri in plicul lui Mendel
Eugen urmatoarele sarcini:

168

a) Sa organizeze serviciile de Finantare cu care sa fie asigurata deservirea integrala a planului de Stat pentru investitii

b) Sa asigure o buna verificare a preturilor de constructii
c) Sa se impregiasca de alimentarea cu fondurile necesare a intreprinderilor de constructii de Statului in special in perioadele de vraf (primavara n' vara)

d) Sa studieze n' sa propuna Ministerului de Finante, adaptarea unui sistem de finantare corect, necesitatilor reale ale economiei nationale n' sa aplice acea tehnica de finantare care rezulta din practica sovietica n' a experientei acumulate din tara

e) Sa se ocupe de educarea cadrelor care deservesc serviciile de finantare atat pe cele din exterior, cat n' pe cele din tara.

- Intrebare: Dat fiind faptul ca Statul ai cauzat banca de Credite pentru Investitii din luna martie 1951 n' pana in luna mai 1952, cum ar fi felul cum Mendel Eugen a rezolvat problemele de mai sus, atat in perioada cat si candas B.C. Tul cat n' maine de acesta?

Raspuns: Sa. Cu cunosc felul cum Mendel Eugen n' a dus la indeplinire obiectivele ce-i erau in calitate sa de director adpus n' in acest sens decolor urmatoarele:

Tehnica de lucru (finantare) o banca de Credite pentru Investitii sa fost. Tehnica bancara capitalista, ~~si~~

banca de Credite pentru Investitii a fost ~~in~~ organizata ~~in~~ pe baza unui sistem centralizat, atat serviciile interioare cat n' sediile, erau numai simpli executanti fara sa aiba dispozitii generale de lucru n' atributii sau pe functii. Atfel finantarile investitiilor, toate erau deschise

Semnatura,

Dimitrie Ivan

Urmare: numai de către Cehoslovă, care modificarea ~~amplasamentului~~ de
construcției, creșterea de înălțimi și fast; trebuie să se oprească
serios de către Cehoslovă, cu toate că aceste modificări
care erau comune multor finanțatori, putea fi rezolvate
pe baza unor dispoziții generale și nu dela caz la
caz sau cum sa practicat. Intenția era cu încredințarea
de persoane din conducerea ~~și~~ Banca din București să
cunoască fiecare operațiune în parte și să dispună de toate
fondurile și fast aduse la valoare.

Pe lângă munca de lucru ~~în~~ ^{cu} ~~ca~~ ^{ca} comună cu experții
sovietici și din centrul vine în cauză și în cu acea
gratificație ~~care există până~~ ^{to} în anul 1940.

- Sau cauza celor expuse mai sus, verificarea denivelor
a fost întârziată cu luni de zile, în special în privința
de nivel de construcțiilor, iar cu cauza cauzată de C.C.P.
nu se pot pune la față faptul că ministerele și institutele
Centrale, au înlocuit proiectele și deciziile după denivelor
în mod cu totul neplanificat, deoarece această situație
le era cunoscută și că putea fi un remediu prin
reordinea de distribuție pentru verificarea denivelor
sedurilor C.C.P. sau cum se procedea în URSS și
cum sa întredus și la noi începând din luna
noiembrie 1957

ceastă procedură practicată în special de bugetul țării
și dus la înfrângerea construcțiilor capitale și
deciziile de industrializării economice și științifice

Banca de Credit pentru Investiții, până în toamna
anului 1951, nu a avut un catalog al puterilor
de construcție și deci fiecare verificator, calcula
și specia puterile la construcție însă odată în mod
arbitrar (or mai mare și mic) lucru se ducea

Semnătura,

Dezideriu

Urmare: la marea putului de constructii, iar ~~un~~ in
multe cazuri se feryam ripescu deizelor, deaceia
iutu ripescor n constructer existatu alinulu centro ditoru
la fixera putuiler pãua se ajungo lo o sãtelegere.

169
Fuec procedu a adus pozube mari economice
Natiunale, deaceia pãuo in toaruna anulu 1951, constructu
sterii puticuleu rprezentau un sector important
ce genera chisuri, lucru dovedit de cazunle ale
frunde ce au fost descoperite in vara anulu
1951, camise in anii 1949 si 1950

U mai importanto serino ce reuneo GC P
n anume in ~~anume~~ reducera putului de cost
al constructiilor, a fost neglijato larato lo o parte, alit
de fosta conducere a ministrului de Finante, cat
de el a cr ~~de~~ de eudet pentru Finantã. Ist
fiind faptul cã nu existet un catalog al putuiler
de constructii, cã nu a existet a ~~de~~ prãuse o speculei
practicato de cãtu constructiã perfectã in parte al
celor din cooperatãre de constructii, cã nu sã unuind
reducera putului de cost al investitiilor ceerte
au contribuit lo subminera marelui statului

Fuote sereni i ~~re~~reanu, excludit fortilu si Poljunt
hendel Euzen sãre nu lo o del nã o sãpãtecelã

• In case pãroth climatice eu fãuduri a intupã-
nderiler de constructii aceasta se fãcut in mod
defectes, datorita unãtoarelor fãpti:

1) Termenele de acceptare a nãtãnãuitor de lucrãri
(constructii terminate sau partial executate) nu erau
respectate nã nu sãu luat niciun fel de mãsuri pentru
respectãrea disciplinei financiare de Banca de
Credãt pentru Finantã. Aceasta nu a fãcut nici

Semnãtura,
Ducinu Jan

Urmare: propunerii cauzate banii de stat pentru
modificarea termenului de trei zile cât era
fizat.

Banca de Credit pentru Forestierii trebuie să revină -
rească felul cum sunt încheiate fondurile
de rulment de către pînă de cauză, în
scadul reciproca obținute anual, B.C.T. și să revină
lat lipsa fondurilor de rulment și peisolele de
verf. de cauză normale, sau accidentele
provenite din cauza proastă planificării a
proiectării sau a altor motive -

Proasta planificare a fondurilor întreprin-
derilor de cauză, putea fi remediată
prin introducerea sistemului de acordare a
creditelor pe termen scurt în construcții.

Este lucru nu să facă decât din în toamna
anului 1957, henedel ingenu a făcut o propunere
pentru introducerea sistemului de acordare
a creditelor pe termen scurt, însă această
propunere nu corespunde sistemului socialist
fapt pentru care propunerea nu a fost
respinsă pe motive bine întemeiate.

În legătură cu avansurile de 15% ce se acordau
beneficiarilor de stat, care executau lucrările de
investiții în scopul popic, henedel ingenu nu a
dat dispoziții în caracter general în vederea
majorării acestui avans de 15%. În unele cazuri s-au
majorat avansurile, însă cu mare întârziere și după ce
beneficiarii au fost supuși unor penalități birocratice.

henedel ingenu nu să impună ca lucrările să
minate la spiritul anului de plan să fie conti-

Semnătura

Quirina Jovan

Urmare: nuata la inceputul anului ce urma peo nicio
interrupere si nici nu sa impizit ro nu existe lucruri nete-
minati din cauza anularii creditelor de investitie 170
expirate la sfersit de au toate aceste lepani grose au
dus la paguti mari, ceu pe deaparte au contribuit
la intarziere industrializari terii, iar pe deallu parte
a dus la subminarea monedei statului. Sen in
curtul anului 1957 sau luet mării puu H.C.G.
272/1957 de a elija beneficiari de datele la receptii
partiale si definitive, fero intarziere sus sanctiuni penale,
hondel rugen nu se preocupat până la ceasta dato
si chiar dupo ceeste de disciplina financiară, multu-
mindu-se a semnal fostei conduceri a bancii de
stat campuri din elemente duomanoase, defice-
ritele si muncaul mare a situatiilor de plato,
neachutate la fermeul fixat, cu toate ca stia
co fasto conducere a bancii de stat nu o' luet
si nu ia nicio masura. Prin ceasta hondel rugen
a contribuit la subminarea disciplinei financiare
Tano in vara anului 1957, hondel rugen
nu a prezent propuneri ministrului de Finante
in vederea modificării deolut necesare in vederea
modificării deolutului de organizare al B.C.G.
225 si a H.C.G. 1113/1949.

Tano in primăvara anului 1957 B.C.G. Banca
de Credit pentru Investitie nu o existat
o selunio de organizare unitară si până
in toamna anului 1957, nu o existat un
regulament de finantare, distributiei de
servicii pe functiuni si serviciile de
finantare si nu sau stabilit delegaturo

Semnatura

Quirino Jann

Urmare: inter sarcinile de finantare si control
bucurii Regelii nu sa incalzita ca urmasura executiei
planului de investitii prin sarcinile de executie
operative ale bancii sa fie quote si sa furnizeze
cifre exacte si la timp Comitetului de Stat
al Planificarii si Ministerului de Finante
Prin aceasta bucurii Regelii a contribuit la
reusita organizarii deficientelor organizatorice
de sistemul financiar pentru la politica
de investitii, ~~facti~~ si a fosti conducerea
a Ministerului de Finante facti de conducerea
Partidului si a Guvernului. bucurii Regelii
stia ca cifrele ce se comunica sunt cifre
crancene necorespunzatoare cu realitatea. (Esti vorba
de felul cum se indeplinea planul de stat
pe urma investitiilor.)

bucurii Regelii sa incalzita in cadrul
sarcinilor de finantare cu o serie de elemente
defectuale exploatarea si nu a ridicat esecul timpului

Dintre colaboratorii ei mai apropiati e lui bucurii
Regelii de fosti exploatarea cu care sa incalzita
catal pe urmasura. Comitetul de Stat sa incalzita
Comitetul de Stat facti facti facti facti
exploatarea, facti facti facti facti facti
la una din sarcinile ce exista in textul
legii facti facti facti facti facti facti
de facti facti facti facti facti facti facti
si Ministerului de Informatii facti facti facti facti
Cicu

bucurii Regelii in esecul pe care o omul
nu a incalzita niciun fel de esecul pentru

Semnatura,

George Gheorghiu

Semnatūra
Gheorghe Ionescu

La cota paravanului B.C.T. nr. 1 din 1952
 pe baza documentelor de finantare si a rapoartelor
 prezentate in acest scop de catre reprezentantii
 ai grupului de lucru pentru evaluarea activitatii
 si a rezultatelor activitatii in perioada 1951-1952
 este finantata suma de 100.000 lei (100 milioane
 lei) pentru a fi utilizata in scopul de a realiza
 activitatea de cercetare stiintifica si tehnica
 in domeniul fizicii atomice si nuclearii.
 Aceasta suma este repartizata astfel:
 - 50.000 lei pentru activitatea de cercetare
 stiintifica si tehnica in domeniul fizicii
 atomice si nuclearii.
 - 50.000 lei pentru activitatea de cercetare
 stiintifica si tehnica in domeniul fizicii
 atomice si nuclearii.

PH

Umare: Financier este gment organizat, obiective nura

Atu de ma' mule de ca or hrapit de caritate de ve

beginin la mo ximun ea hrt n' vltima de hrg,

estru sa stune: eouel nu se va marita caritima

cu act nltm n' canel lartul de caite se unort

te mife noi of sau altul la nojura, of pntone

peu nu ouare exaha acrtu pntur. de are vltia

in mod clor ei faretel supu in loc de h' organ-

Est pectoul de imrtia of xrtimul finantier, mlti

moel compurtor, sau elac of h' onuf of clrtudie

larale fote of regim nor h' organizat vntes of

hrti in mntu len se mnt of h' pntate lano-

ousa dclonole, padacand in evor caritativa

lctioelcu n' gntumulu. Hrtel fureel supu a

sema impuneie nrtul etementelor of caritativa

BEJ n' a mntimulu of franta H.C.F. M3 n' o tene of

alt dtpoziti gntu se gntu fctare clortu

of of n' gntu of furtimul of frant.

hureel supu a succed in anu 1951, sa

ouice ma mntu organu n' BEJ - caritativ

~~parale a gntu of dclonole of frant~~

oleferentelor dclonole of H.C.F. M3 n'

ouune fctile acceptate in gntu of caritativ

sonic ee ma e gntu la furtimul of frant

canel in acrtate gntu sepe nu indice ofit pntu

gntu caritativ, care caritativa nu caru of frant

organizatice ofit la mltu n' se car furtu

subu ma clunt of e indice ofit furtu

of caritativ statul of dclonole in caru

relatulu of la pntu

Est imptivitate ofit of la furtu

Est imptivitate ofit of la furtu

Est imptivitate ofit of la furtu

Est imptivitate ofit of la furtu

Est imptivitate ofit of la furtu

Est imptivitate ofit of la furtu

Est imptivitate ofit of la furtu

Est imptivitate ofit of la furtu

Amig Juan

Amig Juan

Est imptivitate ofit of la furtu

Est imptivitate ofit of la furtu

Est imptivitate ofit of la furtu

Est imptivitate ofit of la furtu

Est imptivitate ofit of la furtu

Est imptivitate ofit of la furtu

Est imptivitate ofit of la furtu

Est imptivitate ofit of la furtu

Est imptivitate ofit of la furtu

Est imptivitate ofit of la furtu

Est imptivitate ofit of la furtu

Est imptivitate ofit of la furtu

Est imptivitate ofit of la furtu

Est imptivitate ofit of la furtu

Est imptivitate ofit of la furtu

Urmare: Eugen care opere caucament cu stitucunea
similari celui Craiu Ioan, si surul viali multi din
conducerea hincitului de Finante feto de deficientele
si au existat in no-ennul financer. 172

Heudel Eugen, din respectate randuri sa manifestat
claritate de a fi trecut intru post feto raspunsure,
la care eu iam raspuns. si si oca clunisa, licu
pe care Heudel Eugen nu la faent
haiarat ca, Heudel Eugen nu rezolva nicio.

Lucrere care nu era la baza cel putu a propunerile
subalternilor sai. itate lucrere, cu diferent daria intrau
sau nu in competinta sa mi-te prezenta filuic, sus. prete stul
ca nea sa mo infumese despu elicitata, sa cand n realitate
fugea de raspundere. Pentru aceasta stituciuu, in cursul anului
1971 a fost luato pozitie feto de ovesto stituciuu o lui
Heudel Eugen, feto de care el a ramas indiferent

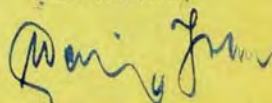
- Din primore anului 1971 lui Heudel Eugen iam
fost fixate stituciuu precise izoritate din regulament.
Cu toate acestea el nu a uzolrat decit lucrere curente,
feto si se ceupe cu organizarea sectorului finantier pe
cei il conducea. Astfel in cadrul stituciuu
fixate si urmele eo sercii

sa si in condute sercii ce la conducea cu elcacele
tinere ca raspundatore, atat politic cat si profesional
el putu face cel lucrere desore lucrere in

cadru B.C.1 inea de lo inficute si oca emortia cel
mai brie esamenei, decore nu exolau nici dorre-
dii care cauto ~~ca~~ lui i se lora oplinu
libertate pentru campletorea o chenci

Cu toate acestea, si din ita olos atentie de organizatio
de lortid asupra unor persoane pe care si nu le include,

Semnatura,

Urmare: el din Cantus a inclus in schema multe
elemente exploatare, in scopul de a se crea
popularitate si venind pe laolalta acestora, si rezand
ca si va intina pozitii in banca

- Din momentul rugii a reamersent ca se face unorat
pentru felul cum a fost organizata B.C.T. si in special
pentru faptul ca nu a existat un regulament
scris, ~~toti~~ dupa ce au fost luate masuri pentru remedie-
rea acestor situatii el a ramas indiferent vedind
vicini fel de incitativ. In primavara anului 1951
atunci cand s-a facut o ancheta in vederea stabilirii
motivelor care au dus la intarzierea deshidurii pincu-
terilor, Hendel rugii a ramas indiferent, fara
sa ia masurile luate in a caror executare trebuia urma-
rita de el. Dupai ca a fost rezandet se temul
sau de munca, nu sa deplasat in Bucuresti pentru
controlele felul cum sunt aplicate principiile
de organizare. In ce ace pivate deplasate nu pot
aest lucru nu la faent deit o singura data pe baza
de ordine scris.

La ocazia redunerii schemei de personal Hendel
rugii in loc de o scata elemente necesare, si
el din Cantus a propus pentru cunoasterea seriei
de ritmuri ce au fost aduse in mod special de la
scara canalului. Tot la sfarsitul anului 1951,
a declarat in scris ca si elului raspundere pentru
sau de munca, daei o serie de elemente fosti explo-
tatori verfi canalizati (hacina Anghelina Tico-
nelli) toti scolar de nota pozitii sa duritate
fata de regim si tortura pe care o ont-o, stind ca
este mentinut dea cadul B.C.T. din dispozitia lui V. Luca-

Semnatura,
[Signature]

Urmare:

memor ruga se face vinovat de sosocirea...
Natiunile in probleme in restituti, activitati ce a desopinito
organizare economice a B.C.T. in puncto pozitii modificate
ce a onul o feli de masuri ce sau luat in cursul anului
1971 in vederea in bunotatiu ^{in temeiul de frantura} ~~cauza~~ ^{realizari}. Acesti activitati
intreprinse de heudel Eugen a produs haos in cadrul
sectoarelor de investiti, nu o fost ^{respectat} ~~realizat~~ pretul de cost
al constructiilor care deollfel nu o fost stabilit
in mod just n' real. In a face de cece. Celimile
duse de heudel Eugen n' pe care sa li-au menționat
ei prezentul proces verbal a dus la ^{realizari} injinere clamului
de Investiti al Statului.

heudel Eugen nicioda nu poate sa n' mai revine n' o
secondo activitate solă, puncto lipsa de experienta sa
in cunoasterii situatii economice din perioada anilor
1948-1950, pierderea el are de multa experienta in dome-
niul financiar-bancar dat fiind faptul ce o fost mult
dintru cei mai draguti juristi cauzati din tigi' soce
fapt pe care a delirunt juristi de jurist cauzat
a celui mai mari societați Forestiere cu capital statiu
Romana din Tigo, iar ~~dar~~

In legatur' cu faptul lui heudel Eugen euse uena
laeute. Oble furtaul Comitetului Regional P.R. T. sta-
diminuescu ce la fost exclus din partid pentru faptul
ce a fost exploatare n' premediebla Comunitati
eoresli din tigi'soocis, iar obla Cornei sius au
oflet ce heudel Eugen o fost orocatul ulei mai
mari exploatare din Jan' din tigi'sooco in timpul
regimului auto mareau.

Acest proces verbal de interogatoriu stupa ce lam cetit
curant in curant ~~siul~~ ~~cauzat~~ ~~cauzat~~
dar cu esuelimentul usor

sterson auel
mentul me
Min. Jan

si cu aue
entul meu
Min. Jan

173

Semnatura,

Min. Jan

Urmare: si el raspunde cu el denotati de
vini El justia si sunt proprii unitati de
vimeni - M
Et hy. de secunde
Cuzul homu.

Don. Jan

Semnatura,

- 174

DOCUMENTE

C.N.S.A.S.

175

NOTA EXPLICATIVA

Documentele dela pag. 176 la pag. 204, reprezintă adresele făcute de Ministerul Industrii Metalurgice și Industrii Chimice și de Ministerul Energiei Electrice și Industrii Electro-Tehnice, către Banca de Credit pentru Investiții, prin care solicită ca aceasta să procedeze la deschiderea finanțării, a diverselor lucrări de investiții capitale, precum și adresele Centralei Băncii de Credit pentru Investiții, către unitățile sale exterioare din țară prin care dispune ca acestea să procedeze la finanțarea lucrărilor de investiții indicate de ministerele mai sus menționate.

Aceste documente dovedesc că deschiderea finanțării lucrărilor de investiții a unor importante unități industriale s-a făcut cu mari întârzieri. Prin aceasta a fost încălcată Hotărârea Consiliului de Miniștri 1113 din 1949, care obliga Banca de Credit pentru investiții ca în maximum 3 zile dela primirea documentelor să treacă la deschiderea finanțării.

Vinovat de încălcarea prevederilor H.C.M. 1113 din 1949 și de pagubele provocate prin întârzierea deschiderii finanțării se face MENDEL EUGEN, care în perioada 1949-1952 în calitate de Dir. adjuncat B.C.I. coordona sectorul finanțării Investițiilor.

MENDELE EUGEN în declarația din 14 Noembrie 1953 pag. 101-108 recunoaște că se face vinovat de cele de mai sus, fapt confirmat și de martori.

Acces document
nu s-a prezentat
de achiziție
25/1/54

1415
Verificare

25
Ladoan
7/1
131/2

R. P. R. METALURGIEI ȘI
MINISTERUL INDUSTRIEI CHIMICE
CABINETUL MINISTRULUI

Nr. 851.229/3 Aprilie 1951.-

VERIFICAT
B. C. I.
10 D = 38.778.000
4.5.951

Banca de Credit pentru Investiții
B. C. I.

BANCA DE CREDIT PENTRU INVESTIȚII

Anexat vă trimitem 1 exemplar documentația pentru lucrările "Studii și Proiecte" prevăzute în planul pe 1951 Nr. 1202 Poz. 14/1p al Combinatului Siderurgic Hunedoara în valoare de Lei 38.778.000.-

Documentația a fost verificată de Serviciul Tehnic al Direcției Generale a Investițiilor și găsită conform normelor în vigoare.-

Vă rugăm a deschide finanțare în favoarea Combinatului Siderurgic Hunedoara în limita sumei de Lei 38.778.000 prevăzută în plan.-

MINISTRU ADJUNCT,

LONCEAR CAROL

BANCA DE CREDIT PENTRU INVESTIȚII
CENTRALA
№ 025962 14 APR 1951
REGISTRATURA INTERNĂ

10

Spunem sponsor
10/1/54

Un an
de aprobarea
cell

66786

7 Mai

177
140

xxxxxx CENTRALA
DIVIZIA INDUSTRIE
I/F/ 2682

TOV. DIRECTOR
AL SUC. BANCII DE INVESTITII

DEVA

Secret

Banca de Credit pentru Investitii
Sp. neobligații

În urmărire la adresa Minist. Metal. și Ind. Chimice
Nr. 851229/1951, vă remitem alăturat lo devize în valoare
de :

LEI 38.778.000.-

privind proiectele tehnice ce urmează a fi executate de
IPROMET, în cadrul poziției 14/1 p. " Studii și proiecte "
prevăzută în planul de investiții Nr. 1262/1951 (remis
cu scrisoarea noastră din 5/V/1951) al

'COMBINATULUI SIDERURGIC HUNEDOARA,

Aceste devize vă vor servi la confruntarea cerută de
art. 49 din instrucțiunile pentru aplicarea HCM Nr. 1113/
1949, în vederea deschiderii finanțării.-

TRAIASCA REPUBLICA POPULARA ROMANA
BANCA DE INVESTITII

M. Mănuș

exe : lo devize.

*Acest document mia fost
prezentat de asistenta
azi 25/II/1954*

B. M.

*Acest document nu a fost pregărit de unitate
azi 25/2/1954*

MINISTERUL METALURGIEI SI INDUSTRIEI CHIMICE
REGISTRATIUNEA GENERALA A METALURGIEI NEFEROASE

No. 336.063/Dos. 40 - ol

*Spetoru 178
163*

BANCA DE CREDIT PENTRU INVESTITII
CENTRALA
No 25532 * 13 APR 1951 *
REGISTRATURA INTERNA

către :

BANCA DE CREDIT PENTRU INVESTITII
Loco

Ref.: Depunere documentație pt.
lucrări de investiții la
Combinatul Brad.

*Banca de Credit pentru Investiții
B.C.I.*

*13/11/46
12/4/51
14/4/51
14.4.1951
Ing. Borboc
14.4.1951*

Alăturat vă depunem un număr de 13 dosare, cuprinzând documentația pentru lucrări de investiții ce urmează a se executa în cadrul Combinatului Brad, în anul 1951, conform specificației de mai jos :

I. Plan No. 1209 poz. C.S.P. No. B.100, valoarea dotației 300.000.000

1/ Galerie zidită la oriz. 192 Vest, la expl. Tebea, val. devizului	4.612.000
Lei 4.716.672
2/ Galeria zidită la oriz. 192 Vest, la expl. Tebea, val. devizului	3.685.010
Lei 3.762.450
3/ Rectificarea galeriei " 1 Maiu " la mina Haneș-Almaș, val. devizului	425.000
" 450.000
4/ Rostogol dela oriz. Haneș la oriz. II Est la expl. Haneș-Almaș, val. devizului	944.000
" 960.000
5/ Galeria transversală spre filonul " 9 " oriz. 40, la expl. Haneș-Almaș, val. devizului	216.000
" 221.000
6/ Galeria transversală în regiunea Vâna Mare și Ghergheleu, la expl. Crăciunești, val. devizului	2400.000
" 2.500.000
7/ Galerie direcțională în regiunea Vâna Mare și Ghergheleu, la expl. Crăciunești, val. devizului	2400.000
" 2.500.000
8/ Suitori în regiunea Vâna Mare și Ghergheleu la expl. Crăciunești, val. devizului	850.000
" 900.000
9/ Redeschideri în regiunea Vâna Mare și Ghergheleu, la expl. Crăciunești, val. devizului	450.000
" 500.000
10/ Suitori executate în regiunea filonului Troița, la expl. Crăciunești, val. devizului	850.000
" 900.000
11/ Redeschiderea galeriei Francisc (Gheorghe - Pițighuș) la expl. Crăciunești, val. devizului	1.800.000
" 2.000.000

VERIFICAT
B. C. I.

Tel. 35110 (inter 308)
17/11/51

*u au
c. u*

"BANKA BHOBOBE" B.100

II. Plan No.1209 poz.C.S.P.No.400, val. dotației lei 134.000.000

1/ Terminarea fabricii SO₄H₂ la Uzinele Zlatna, valoarea devizului
Lei 1.401.362

III. Plan No.1209 poz.C.S.P. No. B.900, val. dotației "17.000.000

1/ Confectionarea a 102 colecții de minerale și roci,
val. devizului Lei 998.254

Având în vedere că lucrările a căror documentație o anexăm, au și fost începute de Combinatul ns.din Brad, vă rugăm a lua măsuri ca finanțarea să se deschidă, pentru sumele indicate mai sus, în timpul cel mai scurt posibil, pentru a nu pune Combinatul Brad în situația de a nu putea plăti la timp salariile angajaților din lipsa de numerar.-

" LA LUPTA ACTIVA PENTRU PACE "

DIRECTOR ADJUNCT,

D. Nădăban

ȘEF SERVICIULUI INVESTIȚII,

Ing. E. Nădăș

Handwritten signature in blue ink over the stamp and text.

Z.E./F.V.

Buc. 9.IV.1951.-

Anexa: 13 dosare

ADRESSE POUR LA ROUMANIE
BUCAREST: CALFA VICTORIEI 63-69
Telephone : 3.06.10
ADRESSE POUR LA BULGARIE
SOFIA: GRAF IGNATIEFF 12
Pour télégrammes
BALKANRODOPE-SOFIA
Telephone : 2.32.76

"BALKAN RHODOPE"
SOCIÉTÉ ANONYME BULGARE
POUR ENTREPRISES MINIÈRES ET MÉTALLURGIQUES
REGISTRE DU COMMERCE DE SOFIA No. 181/1938

Bucarest le 194

Th/EL/2930

9

Bucuresti, 19 Mai
Bucur 88
Ivan Jovan

179
1
169

69081

Tov. Director al

BANCII DE CREDIT PENTRU INVESTITII
Sucursala Deva

D E V A

Ca urmare la adresa M.M.I.C. Nr.336.063/951, va
remitem alaturat documentatia (13 devize) in valoare initiala de lei
21.809.738.- redu sa de colectivul nostru tehnic la lei 21.031.616.-
pentru urmatoarele investitii :

I. Pozitia B.100

- Acc. document
Mia fost prezentat
de societate regi
25.II.1954
Ivan*
- Galerie zidita la oriz.192 Vest, la expl. Tebea dela lei 4.716.672 la lei 4.612.000.-
 - Galerie zidita la oriz.192 Vest, la expl. Tebea, dela lei 3.762.450 la lei 3.685.000.-
 - Rectificarea galeriei la Mina Haneş - Almaş, dela lei 459.000 la lei 425.000.-
 - Rostogol dela oriz. Haneş la oriz. II Est la expl. Haneş-Almaş, dela lei 960.000 la " 944.000.-
 - Galerie transversala spre filonul "9" oriz.40, la expl. Haneş-Almaş, dela 221.000 la lei lei 216.000.-
 - Galeria transversala in reg. Vana Mare si Ghergheleu, expl. Crăciuneşti dela 2.500.000 la lei lei 2.400.000.-
 - Galerie direcionala in reg. Vana Mare si Ghergheleu, expl. Crăciuneşti dela 2.500.000 la lei lei 2.400.000.-
 - Suitori in reg. Vana Mare si Ghergheleu expl. Crăciuneşti dela 900.000.- la " 850.000.-
 - Redeschideri in reg. Vana Mare si Ghergheleu expl. Crăciuneşti dela lei 500.000 la lei 450.000.-
 - Suitori in reg. filonului Troiţa, expl. Crăciuneşti dela lei 900.000 la lei 850.000.-
 - Redeschiderea gal. Francisc la expl. Crăciuneşti dela lei 2.000.000.- la "1.800.000.-

II. Pozitia B.400

- Terminarea fabr. 304 H2 la Uz. Zlatna "1.401.362

III. Pozitia B.900

- Confectionarea a 102 colectii de minerale si roci lei 998.254.-
- T o t a l 21.031.616.-

- Lucrările de mai sus sunt prevăzute, in Planul de Investitii Nr.1209/951, ce v'am remis cu scrisoarea din 5-5-951 al: Combinatului Brad.

Această documentație va va servi la confruntarea cerută de art.49 din instructiunile pentru aplicarea H.C.M.1113/1949 in vederea deschiderii finantării.

Totodată, vă atragem atențiunea asupra adnotărilor făcute de colectivul ns. tehnic pe devizele din dosare.

Seful Diviziei,

Seful Grupei,

nexe:
documentație
3 devize)

Th.

DIRECȚIUNEA CADRE ȘI ÎNVĂȚĂMÂNT

Banca de Credit Pentru Investiții
Centrala
Nr. Înreg. 43 934
 Data: 1951 Luna 7 Zile 30

180
 81
 12
 Titlu Nr. 74974/ 27 Iulie 1951
 La Dr. Teohari
 sumă / TMG

BANCA DE INVESTIȚII
 Divizia Finanțării Industrii
 M O C O

Lupe
 1/8

Va facem cunoscut următoarele:

Prin adresa Nr. 72294/951, am cerut deschiderea finanțării pentru suma de:

Lei 1.465.440.- / un milion patru sute șasezeci și cincimi-patrusutepatruzeci /

capitolul "diverse" pentru Școala Medie Tehnică Metalurgică din Barlad, adresa care împreună cu documentația, conform rezoluției Dvs., fiind de efectuat o plată urgentă, a fost depusă de susnumita școală la Sucursala Barlad.

Intrucât prețurile prevazute inițial nu mai corespund cu cele ale Contextilului, Școala se găsește în imposibilitatea procurării cantităților prevazute, fapt care a dus la întocmirea unei noi documentații, pe care anexat v'o trimitem, cu rugămintea de a da dispoziție Sucursalei Dvs. din Barlad să anuleze vechea documentație în valoare de:

Lei 1.465.440.- / un milion patru sute șasezeci și cincimi-patrusutepatruzeci /

să efectueze plata după documentația anexată prezentei, aprobată pentru aceeași valoare, adică:

Lei 1.465.440 / un milion patru sute șasezeci și cincimi-patrusutepatruzeci /

MINISTRU ADJUNCT,
 Popa Gherasim
 Lupa

Acest document nu a fost prezentat de școală
 azi 26/I 1954
 Danu

1220
 18
 Dvs.
 Barlad
 90395/14 VIII 57

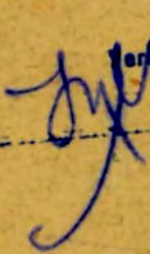
BANCA de CREDIT Dextra INVESTITII
D.v.z'a Control Technic-Centrala

Se poate deschide finanțarea
documentației verificate pentru
suma de lei 1465.440

Vidi observațiile pe fiecare
deviz în parte.

V. zut,

Verificator,

xxxxxxx Centrala
Finanțării Industrii
Grupa Metalurgiei
I/TSt.

București, 14 August 1951

1

2601
Barlad

(M)

80

Secret

90395

BANCA DE CREDIT PENTRU INVESTITII
Sucursala

BARLAD

Banca de Credit pentru Investitii
Bucuresti
B.C.I.
Banca

Ca urmare la adresa M.I.M.I.C. Nr. 7497/1951,
va remitem alaturat documentatia in valoare de :

Lei 1.465.440,7

necesară pentru procurarea de cazarmament, utilaj etc., in
cadrul pozitiei 8/8 "Constructii, utilaje, cazarmament, mobil
lier și veselă" prevăzută în planul de investiții Nr. 1220/
1951, ce v'am remis cu scrisoarea ns. Nr. 81731 din 6 Iulie
a.c. al :

SCOALEI MEDII TEHNICE METALURGICE BARLAD

Prezenta documentatie anulează și înlocuiesc
documentatia de egală valoare, ce vi s'a remis anterior
in cadrul acestei pozitii.-

SEFUL DIVIZIEI,

N. Măciucă

SEFUL GRUPEI,

G. Carlanescu

Anexe: 1 recapitulatie
1 tablou

Intrud la Div CT la 1 Aug 1951
no. 4212 a fost la 4 Aug 1951

Acest document mi-a fost prezentat
de unchetă azi 26/8/1951

8/51

Acest document mica fost prezentat
de aceasta regi 26/2.9.51

MINISTERUL METALURGIEI ȘI INDUSTRIEI CHIMICE

DIRECTIUNEA Generală a Metalurgiei Neferoase

No. 339.276/6.VI.1951

Dos. No.

BANCA DE CREDIT PENTRU INVESTIȚII

Loco

BANCA DE CREDIT PENTRU INVESTIȚII

39270 * - 8 IUN 1951

REGISTRATURA INTERNĂ

Ref : Depunere documentație pt.
lucrări investiții.-

Alăturat vă depunem un număr de 6 dosare cuprinzând documentația pentru lucrări de investiții ce urmează a se executa în cadrul Combinatului B r a d., în cursul anului 1951, conform specificației de mai jos:

I.-Plan No.1209.,Poz.CSP.No.B.100,val.dotatiei lei. . . 300.000.000.-

1/.-Gal.Wilhelm la zi la exploatarea
Ruşchița,val.devizului lei. . . 2.100.000.-

2/.-Gal.de înconjur calcare la exploat.
Baia de Arieș,val.deviz lei. . . 1.500.000.-

3/.-Redeschiderea galeriei de aeraj
la exploat.B-de Arieș val.deviz. lei. . . 889.134.-

4/.-Redeschideri de diverse galerii
la exploat.Baia de Arieș,val.deviz . . . lei. . . 548.925.-

II.-Plan No.1209.Poz.CSP.No.B.200,val.dotatiei lei. . . 120.000.000.-

1/.-Amplif.flot.Ruşchița(deviz ofertă pt.
partea de construcție întocmit de
Sovromconstrucții No.5)val.deviz. . . lei. . . 18.950.000.-

III.-Plan No.1209.,Poz.CSP.,B.600,val.dotatiei lei. . . 133.000.000.-

1/.-Instalația electrică de forță
la uzinele Zlatna,val.deviz. lei. . . 4.020.000.-

Menționăm că documentația de lei 18.950.000.-(II.1/-) este un deviz ofertă întocmit de Sovromconstrucții No.5 care execută partea de construcție dela lucrarea " Instalația de flotatie dela exploatarea Ruşchița. - Acest deviz ofertă înlocuiește devizul de lei 18.500.000.-

din documentația de lei 47.812.000.- depusă la Dvs.,cu adresa noastră No.14.821.- din 2.V.1951,(verificată de tov.Ing.Bogzeanu).- Intrucât acest deviz nu depășește valoarea primului deviz plus 5 %,se încadrează în dispozițiunile legale și vă rugăm a da dispozițiuni sucursalei Dvs.; din DEVA ca finanțarea să se facă conform acestui deviz.-Conform înțelegerii telefonice cu tov.Ing.Bogzeanu vă rugăm a ne informa telefonic ziua când urmează să se facă verificarea devizului ofertă pentru a vă prezenta și devizul inițial de care aveți nevoie la verificare.-

Având în vedere că lucrările a căror documentație o anexăm urmează să fie începute de Combinatul B r a d, în timpul cel mai scurt posibil,vă rugăm a lua măsuri ca finanțarea să se deschidă,pentru sumele indicate de noi mai sus,cât mai urgent.-

D I R E C T O R

SEFUL SERV. INVESTIȚII

Ing.Nadaș E. Malley

Președinte Comitetului de Stat

43

București, 3 Iulie

183
307

1

xxxx Centrala
FINANT. INDUSTRIEI

80586

Grupa Met. și Ind. Chimice
Z/LF

SECRET

TOV. DIRECTOR

AL SUCURSALEI BANCII DE INVESTITII

D E V A

Pozit 88

13

Ca urmare la adresa Min. Ind. Met. și Ind. Chimice Nr. 539276/951, vă reținem alăturat documentația în valoare de lei 26.908.059, redusă de către Divizia noastră de Control Tehnic la:

Lei 25.698.059.ă

privind următoarele lucrări de investiții:

Pozitia B. 100 "Lucrări miniere"

- Galeria Wilhelm la zi la exploatarea Rușchița în valoare delei ✓ 2.100.000
- Galeria de înconjur calcare la exploat. BĂIA DE ARIES, în valoare de " ✓ 1.500.000
- Redeschiderea galeriei de aeraj 1a exploat. BĂIA DE ARIES în val. de " ✓ 889.134
- Redeschiderea de diverse galerii la exploat. BĂIA DE ARIES în val. de " ✓ 548.925

Pozitia B. 200 "Stații de preparare minereurilor"

- Amplificarea flotației Rușchița în val. de " ✓ 16.950.000

Pozitia B. 600 "Construcții sociale"

- Instalația electrică de forță la Uzinele ZLATA în val. de " ✓ 3.710.000

25.698.059

Lucrările sunt prevăzute în planul de investiții Nr. 1209/951, ce v'am remis cu scris. Nr 71931 din 30.V.951 al:

COMBINATULUI METALURGIC - BRAD.

Menționăm că documentația de lei 18.950.000 (redușă la lei 16.950.000) înlocuște devizul de lei 18.500.000, cuprins în documentația de lei 47.422.000, remisă cu scris. ns/ Nr. 71038 din 25.V.951.

Restul documentațiilor vă va servi la confruntarea cerută de art. 49 din instrucțiunile pentru aplicarea HCM 1113/1949, în vederea deschiderii finanțării.

Totodată, vă atragem atenția asupra adnotărilor făcute de către Divizia noastră de Control Tehnic pe devizele anexate.-

SEFUL DIVIZIEI,

Măciucă

N. Măciucă

SEFUL GRUPEI,

Ch. Cărlănescu

Ch. Cărlănescu

Acest document nu a fost prezentat
de credit azi 26/7/1954

Anexa 6 devize
Cărlănescu

1073
din Măciucă 1957
din Măciucă 1957

*Acest document nu a fost prezentat de
accesarea R. P. R. 27/12 954*

MINISTERUL INDUSTRIEI METALURGICE ȘI INDUSTRIEI CHIMICE

DIRECȚIUNEA CABINETUL MINISTRULUI

București 6 Decembrie 1951

Nr. 852394 / 3040, 3099, 3100

Către

BANCA DE CREDIT PENTRU INVESTIȚII

L O C O

În planul de investiții 1202/1951, al Direcțiunii Generale Siderurgice, la poz. 9/1 j., s'a prevăzut o dotație de Lei 211.000.000.- pentru mărirea capacității și sistematizarea rețelei de transport, de la Combinatul Siderurgic "GHEORGHE GHEORGHIU DEJ", Hunedoara.

În cadrul acestei poziții vă înaintăm alăturat în dublu exemplar documentațiile pentru următoarele lucrări:

Certificat.

*2 birou
5 denzi
1 denzi*

- 1. C.F. acces la depozitele generale... Lei 168.100.000.-
- 2. Terminarea garaj C.S.H..... " 20.300.000.-
- 3. Terminarea triaj C.S.H..... " 122.831.000.-
- 4. C.F. acces la depozit carburanți.... " 3.500.000.-

Lei 214.731.000.-

=====

Lucrările fac parte din poziții peste limită.

Parte din documentații înlocuiesc documentațiile depuse anterior, fără ca prin această înlocuire să se schimbe soluția tehnico - economică a lucrărilor.

Vă rugăm a dispune deschiderea finanțării în limita sumei disponibile din plan, precum și de a anula finanțările deschise în baza documentațiilor ce se înlocuiesc.:

- 1. C.F. acces la depozit.gen..... Lei 170.000.000.-
înaintat Dvs. cu nr.851556/27.VI.1951.
- 2. Terminarea triajului C.S.H..... " 123.700.000.-
înaintat Dvs. cu nr.851705/30.VII.1951
- 3. C.F. acces la depozit carburanți..... " 3.500.000.-
înaintată Dvs. cu nr.851733/7.VIII.1951

privind Combinatul Siderurgic "GHEORGHE GHEORGHIU DEJ", Hunedoara, plan 1202/1951 poz. 9/1 j.

M I N I S T E R U L

Banca de Credit pentru Investiții
Siala
Nr. înreg. 423470
Data: 1951 / Luna / Zia

11952

ESTABLISHED 1911
 Lyda Control Techno-...
 Coate deschi...
 fatici...
 No. 1 146.631.000
 observat... pe...
 in parte
 meq. Lambert
 meq. ...

9/8

214.731.000
 146.631.000

Se restituie din put de

68.100.000 -

Acest document nu a fost prezentat de
anulata azi 22/11/95
București, 29 Decembrie 1

Ministerul Central
FINANȚ. INDUSTRIEI

GRUPA METALURGIEI

SECRET

131871

53

15

185
345

Bnd. 88

Hunedoara
Banca de Credit pentru Investiții

TOV. DIRECTOR

SUC. BANCII DE INVESTIȚII

HUNEDOARA

=====

Ca urmare la adresa M.I.M.I.C. Nr. 852394/951, vă
remitem alăturat documentația în valoare inițială de
lei 214.731.000, redusă de Divizia ns/ Control Tehnic la suma de:

Lei 146.631.000.-.

privind următoarele lucrări:

1/ Terminarea garaj C.S.H.	Lei	20.300.000
2/ Terminarea triaj C.S.H.	"	122.831.000
3/ C.F. acces la depozit carburanți	"	3.500.000
	Lei	<u>146.631.000</u>
		=====

Lucrările se execută în cadrul poziției 9/1j "Mărirea capacității și sistematizarea rețelei de transport" prevăzută în planul Nr. 1202/951 ce v'am remis cu scris. ns/ Nr.106479 din 23 Oct. a.e. pentru:

COMBINATUL SIDERURGIC "GH. GHEORGHIU-DEJ"

Această documentație vă va servi la confruntarea cerută de art. 49 din instrucțiunile pentru aplicarea H.C.M. 1113/949 în vederea deschiderii finanțării.

Menționăm că documentația dela punctul 2 anulează și înlocuiește în parte documentația privind " Terminarea triajului C.S.H." în valoare de lei 118.170.000 remisă cu scris. noastră Nr. 90237 din 14.VIII.a.e.

Idem documentația dela punctul 3 anulează și înlocuiește documentația de lei 3.500.000 remisă cu scrisoarea ns/ Nr. 91703 din 21.VIII.a.e., fără ca prin aceste înlocuiri să se schimbe soluția tehnico-economică a lucrărilor.-

SEFUL DIVIZIEI,

Măciucă

N. Măciucă

SEFUL GRUPEI,

Dorac

ANEXE: 1 documentatie.

Amintit sub no. 11952 de S.C.T la 14.XII.1957 a'a restituit
si a fost revolut la 22.XI.58

Acest document mi-a fost prezentat de ...
azi 27/7-1957

MINISTERUL ENERGIEI ELECTRICE ȘI INDUSTRIEI ELECTROTECHNICE

Direcțiunea Generală a Electrificării

JR/EM

Serv. I. Planif. și Coordonare

Proiect
Banca de Credit pentru Investiții
B.C.I.

*IV iovii
La Dir. Tehnică
și arhitectură*

229

BANCA DE CREDIT PENTRU INVESTITII

Loco

*Impr. în rep.
26/10-1957
S. Labaș*

18

Privește: Poz. 3/3 Plan 1002/1951 Uz. H.V.I. Lenin-Bicaz
Remitere deviz aprobat.

2906

Vă remitem anexat copiile certificate a devizului de execuție aprobat de Tov. Ministru Adjunct D. Simulescu, prin rezoluția pusă pe referatul No. 9840/1951 pentru:

- Partea electrică / detaliu de execuție / a Uzinei proviz. Diesel-Bicaz și anume:	
- Echipare celule și panouri, - generatori, montaj panouri, celule	Lei 2.319.000.-
- Transformatori, paratoneri	" 15.370.000.-
- Instalații și iluminat interior.	" 548.000.-
- Instalații de iluminat exterior.	" 761.000.-
- Instalații de iluminat de siguranță.	" 2.790.000.-
- Instalații de forță	" 2.834.000.-
Total	Lei 24.622.000.-

în cadrul poziției:

No. 3/3 - Uzina Hidroelectrică "V.I. Lenin" - Bicaz, prevăzută în planul 1002/1951 cu o dotație de Lei 530.000.000.-

Vă rugăm a continua finanțarea prin sucursala Dvs. din Piatra Neamț conform devizului anexat aprobat.

SEFUL SERVICIULUI,
Ing. C. Iorgulescu

25 VIII 1957

SEFUL SECȚIEI,

Peteralle

Anexe:

D.C.T. 2665

10.7.1957

Secretariat

*Impr. în rep.
16.7.57*

Desarul are 396 file

*Instalatare
11/7*

*supra necorespondența
ntre proiectele semnate
deși și analizele de proiectare
sunt în se cere explicite:
a întocmit devizul și documentația*

5 — 6/6

34819708 / Idem

BANCA de CREDIT MUNCII ROMANIE
Divizia Control Tehnic - centrala

Se poate deschide finanțarea
documentației verificate pentru
suma de lei 34819708

Văzi observațiile pe fiecare
deviz în parte.

Văzut,

Verificator,

Ing. V. BOGDĂNU

20/7 752

București, 25 Iulie 1

xxxx Centrala
Finanțării Industrii

86005

Grupa Energie Electrică
GP/TSt.

Banca de Credit pentru Investiții

BANCA DE CREDIT PENTRU INVESTITII
Sucursala

PLATRA NEAMT

Privește: Poz.3/3 Plan 1002/951

Ca urmare la adresa M.E.E. Dir. Gen a Electrificării Nr.36636/9.VII.a.c. vă remitem alăturat copile certificate a devizelor de execuție, aprobate de Tov. Ministru Adj. D. Simulescu, prin rezoluția pusă pe referatul Nr.9840/951, pentru :

- Partea electrică /detaliu de execuție/
 - a Uzinei provizorii Diesel - Biczaz și anume :
 - Echipare celule și panouri-generatori, montaj panouri, celule.....Lei 2.319.000.-
 - Transformatori, paratoveri..... " 15.370.000.-
 - Instalații și iluminat interior.. " 548.000.-
 - Instalații și iluminat exterior.. " 761.000.-
 - Instalații de iluminat de siguranță 2.790.000.-
 - Instalații de forță 2.834.000.-
- Lei 24.622.000.-

în cadrul poz.3/3 plan 1002/951, ca o dotație de Lei 530.000.000.-

Valorile devizelor de mai sus sunt în valoarea de Lei 34.819.708, însă Dvs. le veți finanța numai în limita sumei de Lei 24.622.000, conform adresei M.E.E. de mai sus.-

Finanțarea acetei poziții o veți face conform tabelului anexat la scris.ns. Nr.83891 din 16.VII.1951.-

La finanțare veți ține seamă de observațiunile făcute de Divizia Control Tehnic B.C.I. pe devize.-

Finanțarea o veți face conform normelor în vigoare.-

SEFUL DIVIZIEI,

N. Măciucă

SEFUL GRUPEI,

G. Praisler

Anexe: 1 dosar
296 file

*Incep. la D.C. Tehn. sub Nr. 2906 la 11.VII -
si edit la 21.VII.51*

*Accest document nu a fost prezentat
de aceasta asi 27/5 954 Sme*

Lipta complet

18

doar

Banca de Credit pentru Investitii

27864

14/1951 in 11/2
incheierea din
fost un corespund
cu cele din aval
A. S. Cherna
N. B. E.

187 lrs

MINISTERUL METALURGIEI

ȘI INDUSTRIEI CHIMICE

R. P. R.

*fiert documentul
pot pezele at
amcheta caz: 27/5914*

DIRECȚIUNEA Generală a Metalurg. Neferoase-Serv. Investiții

BANCA DE CREDIT
INVESTIȚII

Nr. 338.497/18.V.1951

Dos.Nr.40-01/1951

Ref: Depunere document.aprobată
pentru lucr.întreținut Comb.Brad

Alăturat vă depunem un număr de 6 dosare cuprinzând documen-
tația lucrărilor de investiții ce urmează a se executa în cadrul Com-
binatului Brad, în cursul anului 1951, conform specificației de mai
jos:

I.- Plan Nr.1209, Poz.C.S.P.Nr.B 100, val.dotatiei Lei 300.000.000

- 1. Adâncirea puțului de extracție Sela oriz.30 m.
la 60 m. la mina Valea Morii, val.devizului " ✓ 2.523.390 ✓
- 2. Zidirea galeriei transversale Muncelul și be-
tonarea canalului la mina Bradisor, val.deviz. " ✓ 1.438.350 ✓
- 3. Zidirea galeriei Paltin-Orindea la mina
Valea Morii, valoarea devizului " ✓ 2.665.815 ✓
- 4. Sala compresorului Hărtăgani la mina Valea
Morii, valoarea devizului " ✓ 1.212.248 ✓

II. Plan Nr.1209, Poz.C.S.P.Nr.B 600, val.dotatiei Lei 133.000.000

- 1. Terminarea canalului de aducțiunea la pâraul
Calului la expl.Băița-Bihor, val.devizului " ✓ 1.261.000 ✓
- 2. Proiectul pentru drum de acces Deva, val.deviz. " ✓ 10.200.000 ✓

Având în vedere că lucrările, a căror documentație o anexăm,
urmează să fie începute în timpul cel mai scurt posibil, vă rugăm a
lua măsuri ca finanțarea să se deschidă, pentru sumele indicate de noi
mai sus, cu posibilă urgență, pentru a nu pune Combinatul Brad în si-
tuația de a nu putea începe la timp aceste lucrări din lipsa de nume-
rar.

DIRECTOR GENERAL,

ȘEFUL SERV. INVESTIȚII,

G. Vescan

Ing. E. Nadaș

Anexe: 6 dosare

Z.E./C.S.
18.V.1951

BANCA DE CREDIT PENTRU INVESTIȚII
34452
21.MAI.1951
STAMPĂ

*Munte A. Mofican
22.V.1951*

Handwritten notes and stamps at the top left, including a large '46' in a red circle and various signatures.

Handwritten notes on the right side, including 'I 2i P.' and 'La Colectivul tehnic'.

Large handwritten notes and signatures at the bottom left, including 'Anexa' and 'Cu bucurare'.

10/10

5 — 10/10
11 — 19.300.803/19.281.803

20 — 2 VI 987
22 — Lufthansa
23 — Bogen
24 — 31.11.52
25 — Control Tels

[Handwritten signature]

100.000
100.000
100.000

[Handwritten signature]
[Handwritten signature]
10/10

10/10
10/10
10/10

13 June 1951

XXXXXXXXX Centrala
FINANT. INDUSTRIEI

Grupa Met. și Ind. Chimice
P/LF/

SECRET

45

Banca de Credit pentru Investiții
B.C.I.

Gov. Director
al Sucursalei Băncii de Investiții

DEVA

Ca urmare la adresa Min. Ind. Met. și Ind. Chimice
Nr. 338497/951, vă remitem alăturat documentația în valoare ini-
tială de lei 16.827.555, redusă de către Colectivul nostru tehnic
la lei 16.282.692, privind următoarele lucrări de investiții:

Poziția B. 100 "Lucrări miniere"

- Adâncirea puțului de extracție de la oriz. 30 m.
la 60 m. la mina Valea Morii, în valoare de
lei 2.523.390 redus la lei 2.489.952
- Zidirea galeriei transversale MUNCELUL și beto-
narea canalului la Mina BRADISOR, în valoare
de lei 1.438.350, redus la " 1.384.140
- Zidirea galeriei PALTIN - ORMINDEA la Mina
Valea Morii în valoare de lei 2.665.815, re-
dus la " 2.408.600

Poziția B. 600 "Construcții speciale"

- Proiectul pentru drum de acces Deva în valoare
de lei 10.200.000, redus la " 10.000.000

Total Lei 16.272.692.-

Lucrările sunt prevăzute în planul de investiții
Nr. 1209/951, ce v'am remis cu scris. ns/ Nr. 71931 din 30.V.a.c.
al:

COMBINATULUI METALURGIC - BRAD.

Această documentație vă va servi la confruntarea
cerută de art. 49 din instrucțiunile pentru aplicarea HCM 1113/949
în vederea deschiderii finanțării.

Totodată, vă atragem atenția asupra adnotărilor
făcute de către Colectivul nostru tehnic pe dosarele anexate.

DIN CALEA:

SEFUL DIVIZIEI,

SEFUL GRUPEI I,

N. Măcină

Ing. Ghe. Cărlănescu

INVESTIȚII

ANEXE:

4 dosare.

Introd. la D.C.T. Onb Nr. 401 în 29.V.51
cu în 2.VI.1951

Acest document mica fost prezentat
de anexata azi 22/7/51 D. 15

Acest document nu a fost prezentat de societate azi 28/11/90

190
131
Pag.
26/8/50
Paralelul
al nr 70
si nr. 445379/50

*Industria
882*

Banca de Credit pentru Investitii
 Către: *Industria*

NO. 445.379/5 VIII.1950
 Dos. 211 - 02/8. Inv.

BANCA DE CREDIT PENTRU INVESTITII

200

BANCA DE CREDIT PENTRU INVESTITII
 445150 * 18 AUG. 1950
 REGISTRATURA INTERNĂ

*Approbat
al nr 70
si nr. 447464/900*

Ref: Depunere documentații
 pt. lucrări de investiții

Avem onoare a vă depune, lăturat, un număr de
 dosare cuprinzând documentațiile unui număr egal de investiții
 din planul 1950, dela Combinatul nostru din Baia Mare, grupate în
 poziții din plan C.S.P. și specificate mai jos:

Nr. crt.	No. plan	Poz. plan	Denumirea lucrării	Valoarea dotației	devizului	
	1202	23	Lucrări suplimentare la montarea compresoarelor în subterana minei "9 Mai" exploatarea Nistru	8.552.000	3.720.000	1
2.	1202	27	Turnul puțului inclusiv montajul la expl. Baia Sprie.	8.300.000	8.300.000	1
3.	1202	69	Cuptorul de acid clorhidric-sulfat calcinat la Phoenix B. Mare	din economii 2.260.000		1
4.	1202	69	Schiabarea umpluturii turnului Gay Lussac la uz. Phoenix B. Mare	"	" 1.300.000	1
5.	1204	18	Lucrări miniere de cercetare și redeschidere la expl. min. Rodna	5.750.000	1.121.500	1
6.	1202	73	Lucrări suplimentare de investiții miniere și exploarări la Rodna	1.942.000	1.942.000	1
7.	1202	73	Lucrări suplimentare de investiții miniere și exploarări la Ilba și Nistru	8.224.000	8.224.000	1
8.	Anexa:2	15	Complectarea lucrărilor la instalația Dwight Lloyd pt. aglomerarea de concentrate încercate la uz. Baia Mare	2.500.000	10.000	1

*huta la nr 23
sub nr de 20. on op
inst. atlay*

GENERALUL DE SERVICII
LA ARO-ARAD
SI
LA ARO-ROSCAR

- 2 -

Pentru a putea începe lucrările la timp vă rugăm
a da dispozițiuni succurslei B.C.I. din Satu-Mare, în vederea
deschiderii fizicării.

Trăiască Republica Populară Română!

DIRECTOR TEHNIC, P. R. ȘEF SERV. INVESTIȚII
Ing. P. Keminger Ing. D. Dumitriu

Ing. Dumitriu

Buc. 5.VIII.1950.-
Z.E./C.G.

Lume

Anexă: 8 dosare.-

8 ad. B.
M. I. Șev.
1 ad. Șev.

1 ad. Șev.
1 ad. Șev.

1 ad. Șev.
1 ad. Șev.

1 ad. Șev.
1 ad. Șev.

C.N.S.F.

27 Septembrie 1950

2843

132

SECRETARIA CENTRALA
DIVIZIA INDUSTRIE

OV. DIRECTOR
SUC. BANCII DE CREDIT PENTRU INVESTITII

BAILU MARE

Anexat va remitem documentatiile mai jos specificate, priv: COMUNALUL BAILU MARE

lucrari de investitii prevazute in planul 1202 si poz. respective ; probate de Minister si care ne-au fost remise cu adresa Nr.445.379,

Nr. Nr.		Valoarea (in mii lei)	
Ord.	Poz.	Denumirea lucrării	Sub.poz. Deviz.
1	23	Lucr.supl. la instalarea compresoarelor in subterană minei 9 Mai- expl.Nistru intră la subpoz.instal. utilaje procurate in 1949 - 1950	20.000 ✓ 3.720 ✓
2	1 ✓ 27	Turnul putului incl.montajul la expl. Baia Sprie	8.300 ✓ 8.300 ✓
3	1 ✓ 73	Lucrări suplimentare de investitii miniere și explorări la Rodna	10.166 ✓ 1.942 ✓
4	1 ✓ 73	Lucrări supl. de invest.miniere și explorări la Ilba și Nistru.	8.224 ✓
5	1 ✓ 86	Complet. lucrărilor la instalația Divight Lloyd pt. aglomerarea de concentrate zincose la Uz. Firiza	3.500 ✓ 3.410 ✓

21

In consecință veți deschide finanțarea acestei lucrări in limita sumelor prevazute in devize.

Deschiderea finanțării se va face in conformitate cu Instr. p. n. Hot. Cons. de Ministri Nr. 1113/949 cum și cu dispozițiunile in vigoare.

Vă rugăm a lua măsuri pentru securitatea dosarelor ce vă r

VST miten.-

STATUL REPUBLICA POPULARA ROMANA
BANCA DE CREDIT PENTRU
INVESTITII

Nr 25.596

Anexe : 5 dosare.

*Accest document este 20
post prezentat de 83
anexate azi 28/9/50 10.166
3.500
41966.000*

*3720
8300
1942
8224
3410*

*Acest document nu a fost prezentat
de oarecari azi 28/7/1951*

131

24 MI 192

MINISTERUL ENERGIEI ELECTRICE ȘI INDUSTRIEI ELECTROTEHNICE

Direcțiunea Generală a Electrificării

J.R./E.M.

Serv. I. Planif. și Coordonare

BANCA DE CREDIT PENTRU INVESTIȚII
040656 * 14 JUN. 1951
REGISTRATURA INTERNĂ

*IV 14 VI
La Colectivul Tehnic
pe verificare*

Ministerul Energiei Electrice și Industrii Electrotehnice
Direcția Generală a Electrificării
ESIEE Nr. 35651
19.5 (Luna 46... Ziua)

VERIFICAT
B. C. C. C. C.
=====

BANCA DE CREDIT PENTRU INVESTIȚII

Rețusa 46.250.000 lei

Privește: Poz. 3/3 Plan 1002/1951 Uz. V.I. Lenin-Bicaz
Remitere deviz aprobat.

4

Vă remitem anexat copia certificată a devizului aprobat de Tov. Ministru Ing. Gh. Gaston Marin, prin rezoluția pusă pe referatul No. 2407/1951, pentru:

- Partea mecanică a Uzinei Provizorii Diesel-Bicaz, în valoare totală de Lei 52.500.000.-

în cadrul poziției:

No. 3/3 - Uzina Hidroelectrică "V.I. Lenin"-Bicaz, prevăzută în planul 1002/1951, cu o dotație de:

Lei 530.000.000.-

Menționăm că acest deviz cuprinde partea mecanică privind numai două grupuri Diesel, de câte 950 CP. Pentru restul grupurilor ce se vor monta la Uzina provizorie Diesel-Bicaz, se vor prezenta devize suplimentare.

Vă rugăm a continua finanțarea prin sucursala Dvs. din Piatra-Neamț, în limita sumei de Lei 49.800.000.- prevăzută pt. Uz. proviz. Diesel în cadrul dotației pe anul 1951.-

*7 VI. Comandant Majorale la
SERVICIUL TEHNIC, Direcția Generală a Electrificării*

*Imp. în rep.
25-iv-951*

*Imp. în Condiza
14-vi-951 ma 500*

Abanau

Anexe: 1 deviz.

*Imp. în rep.
14-iv-951*

52.500.000
46.250.000
6.250.000

*Imp. în rep.
25-iv-951
Abanau*

18.VI.97.

Refus de la 52.500.000 la 46.250.000

Suprimat sarc. soc asupra cheltuieli cu
monteuri straini

Suprimat CRB asupra chelt. cu monteuri
straini (carora li s-a dat deplasare, etc.)

Aplicat 3% chelt. de manipulare, in loc
de CRB, asupra:

pod rulant,
capac (exceptie: materialul pt montare)

rezervoare (pneuri) pt carii sucursale,

sa verifice pretul de 200 respectiv 220 lei/kg, prin

registru de autocalculatie, fara sa care nu se

aprobe ca pret ferm, pretul din deviz, ci doar ca

deformativ, in vederea descluzerii finantarii
(pt avans) nu s-a putut realiza.

Am s'a aplicat procedura si asupra
importului de 45%.

Imp Leeb

5/i Leeb

$$6 = 13 = 52.500.000 / 46.250.000$$

7.VIII.97

Ref. la ducerea Lenin-Bicaz

pt firma Proportie, pt care s'a optat

autocumt nu deviz in valoare ind-

trala de lei 52.500.000, care a fost

redus de noi la 46.250.000, ~~in urma~~

refa ~~fa~~ la terminarea veti

majori descluzirea finantarii la

Anua initiala de lei 52.500.000, ~~pentru~~

ut inaint ca dupa clarificarea unor

probleme cu Min. En. El., s-a primit

ultimul dispozitiv del. Centrala Konst.

Print ora 13²⁰
dat la scris 7.VIII.97

București, 7 Iulie 1931

Centrала
Finanțării Industriei

81872

Grupa Ener gie Electrică
GP/TSt.

Banca de Credit pentru Investitii
Societate Anonima
Banca de Credit pentru Investitii

BANCA DE CREDIT PENTRU INVESTITII
Sucursala

PIATRA NEAMT

Privește: Poz. 3/3 Plan 1002/951

Ca urmare la scris. ns/ Nr. 78.234/21 Iunie a.c. prin care v'am trimis devizul în valoare de lei 46.250.000.- "Partea mecanică a Uz. Provizorii Diesel-Bicaz" în cadrul poz. 3/3 Plan 1002/951, vă facem cunoscut că, în urma referatului Diviziei Contr Tehnic, veți majora deschiderea finanțării la suma totală de lei 52.500.000.- revenind asupra reducerilor comunicate cu scrisoarea de mai sus.-

SEFUL DIVIZIEI,

SEFUL GRUPEI,

N. Măciuca

G. Prăstier

Introd la D.C. Telina Poz Nr 1311
la 15 Iunie și cont la 19.vi.31

Acest document nu a fost prezentat
de aceasta sesiune 20/1900

Nr. secret 2607

Data 4.7.1957

Divizia Secretariat

București, 27.VI.1957

Nr. 851.556/1 1612

MINISTERUL METALURGIEI
ȘI INDUSTRIEI CHIMICE
CĂBINETUL MINISTRULUI

2607 Part. Lumină
Le Specialale
194
577

Acest document I 4 VII
nu a fost prezent
La Div. Tehnică
pe data 28/5/57

BANCA DE CREDIT PENTRU INVESTIȚII
Banca de Credit pentru Investiții
Sp. Hunedoara

Loco

Alăturat vă trimitem documentația pentru "construirea liniilor ferate de acces la depozitele generale" prevăzută în planul pe 1951 Nr.1202 Poz.9/1 j a Combinatului Siderurgic Hunedoara în valoare de 170.000.000 lei.

Documentația a fost verificată de Direcțiunea Glă a Investițiilor - Serv. Tehnic - și găsită conform normelor în vigoare.

Vă rugăm a deschide finanțarea în favoarea Combinatului Siderurgic Hunedoara, până la concurența sumei de

Lei 156.000.000.-

prevăzută în plan.-

my B. 10/57
-6 JUL 1957

VICE PRESEDINTE AL CONSILIULUI DE MINISTRI
SI MINISTRU AL IND. METALURGICE SI IND. CHIM.

deserul are 9 file

MB - Lucrare de faza de incalzire
in plan nr. 1299/1957

P. Chivu Stoica
13.VII

2560

DINARA C. C. E. B. S. T. I.
Divizia Control Tehnic - Birou 1

Se poate deschide financiar
documenta

suma de lei 169.500.000

Vidi observațiile pe fiecare
deviz în parte.

V. 25,

Verificator,
ING. AL. BOLSACOV

John
Pl. a redus cota de
proiectare cu 25%

5 — $\frac{1}{1}$
6 170000000
169500000
7 1.200000
852466
11 168800000
168647534

2. VII. 1951 *John*

MINISTERUL MĂRȘILOR
ȘI ÎNDRĂȘTĂRII CHIMICE
MINISTERUL METALURGIEI

Bovd 82

București, 11 Iulie

1957

1

xxxxxxx Centrala
FINANT. INDUSTRIEI
Grupa Met. și Ind. Chimice
L/LF
SECRET

An BG Hanelm
Jake Mochinca
Banca de Credit pentru Investiții

(18)

218

82733

TOV. DIRECTOR
AL SUCURSALEI BANCII DE INVESTITII
HUNEDOARA
=====

Ca urmare la adresa Min. Ind. Met. și Ind. Chi-
mice Nr. 851556/951, vă remitem alăturat documentația
în valoare de lei 170.000.000, redusă de către Divizia
ns/ de Control Tehnic la:

Lei 169.500.000.-

privind construirea liniei ferate de acces la depozitele
generale, în cadrul poziției 9/1 y "Mărirea capacității
și sistematizarea rețelei de transport", prevăzută în
planul de investiții Nr. 1202/951, ce v'am remis cu
scris. Nr. 81735 din 6.VII.a.c. la Suc. ns/ Deva, al:

COMBINATULUI SIDERURGIC HUNEDOARA

Această documentație vă va servi la confrun-
tarea cerută de art. 49 din instrucțiunile pentru aplica-
rea HCM 1113/949, în vederea deschiderii finanțării în
limita sumei de lei 156.000.000.-

SEFUL DIVIZIEI,

N. Măciucă
N. Măciucă

SEFUL GRUPEI,

Ing. Gh. Carlanescu
Ing. Gh. Carlanescu

ANEXA: 1 documentație.

*Intim b a CT la 5.VII.1957 sub no. 2560
si este la 9 Iulie 1957*

*Acest document miea fost prezentat de asistenta
azi 28.II.1954*
Dumey

(65)

R. P. R.

MINISTERUL
INDUSTRIEI METALURGICE
ȘI INDUSTRIEI CHIMICE

CABINETUL MINISTRULUI

București, 13 Septembrie 1951

Nr. 1949/851869

Jul 1951
Do. II - Se trimite la CSO 31
196 2711 186
Com. II 17/9

habis
Banca de Credit pentru Investiții
Ediție
Com. Tehnică
pt. revizuire

LEI CREDIT PENTRU INVESTIȚII
L O C O

18 SEPT.

72

7278

Alăturată va fi prezentată în 2 exemplare documentația privind lucrările pentru fundații de mașini la atelierul mecanic dela Combinatul Siderurgic Hunedoara, în valoare de Lei 91.000.-, privind plan nr. 1202/51 poz.6/1 g.

Lucrările fac parte din poziții peste limită.

Vă rugăm a deschide finanțarea în limita sumei de :

Lei 91.000.-

pentru Combinatul Siderurgic Hunedoara.

*Acces document mic
fost prezentat de
cabeleza 10/12/51
Stuy*

Nr. ser. *BCI 3557*
Data *15. 9. 1951*
Divizia *Secretariat*

Stuy
1-4-91

Notes -
4/2a. vol. Umb
5/1/1
6) 91.000 / 91.000
7)-
10) 91.000.
20) 18.9.97
20.9.97
L. Anton

BANCA DE CREDIT
DIVIZIA Control Tehnic-Centrata

Se poate deschide finantarea
documentatiei verificate pentru
suma de lei 91.000.

Vidi observatiile pe fiecare
deviz in parte.

Văzut,
by

20.9.97
Verificator,
L. ANTON

București, 1 Octombrie 1

xxxxxxx Centrala
Finanțării Industrii

Grupa Metalurgiei
LR/Tst.

99926

30

197

*Bond 82
Hunedoara*

*Banka de Credit pentru Investitii
Spre neachizițarea
C.I. Investitii*

BANCA DE CREDIT PENTRU INVESTITII
Sucursala

HUNEDOARA

Se aduce la adresa M.I.M.I.C.Nr.851869/951, vă
remitem alăturat documentația în valoare de :

Lei 91.000.-

privind lucrările pentru fundații de masă la atelierul
mecanic dela Combinatul Siderurgic Hunedoara ce se execu-
tă în cadrul poz.6/1 g "Mașini unelte și cuptoare de
tratament termic în atelierul mecanic de întreținere" prev
prevăzută în planul de investiții Nr.1202/951 ce v'am
remis cu scris.noastră Nr.81735 din 6.VII.a.c. al :

COMBINATUL SIDERURGIC HUNEDOARA

Această documentație vă va servi la confruntarea
cerută de art. 49 din Instrucțiunile pentru aplicarea
H.C.M.Nr.1113/949 în vederea deschiderii finanțării.-

SEFUL DIVIZIEI,

N. Măciucă
N. Măciucă

SEFUL GRUPEI,

H. Gaspard
H. Gaspard.

Anexe: 1 deviz

17.
Dorac
B

*Introd la dir C.T la 18 Sept anul no 7276
A cont la 24 Sept 1954*

*Acest document nu a fost prezentat de nimeni
pe 28/11/1954*

R. P. R.

MINISTERUL
INDUSTRIEI METALURGICE
SI INDUSTRIEI CHIMICE

BINETUL MINISTRULUI

7276

I 70

18 SEPT.

pentru Combinatul Siderurgic Hunedoara.

Nr. secret BCT 3547

Data 15/9.951

Secretariat

MINISTRU,

Acet docu-
ment nu a fost
prezentat de
maschila azi 29/9/51
Dung

Jud
779
- la limita la CIO
Către
La Dir. Tehnic
P. T. C. Hunedoara

198
Bucuresti, 12 Septembrie 1951
3719.e.

Banca de Credit pentru Investitii
Hunedoara

Nr. 851861/1

BANCA DE CREDIT PENTRU INVESTITII

L O C O

Alăturat vă înaintăm în dublu exemplar
documentația privind instalarea cubiloului la tur-
nătoria de fontă la Combinatul Siderurgic Hunedoara,
în valoare de Lei 1.038.000.- plan nr. 1202/51, poz.
6/lg.

Lucrările fac parte din poziții peste limită.
Vă rugăm a deschide finanțarea în limita su-
mei de :

Lei 1.038.000.-

Stel
1-x-951

R. P. R.
 MINISTERUL
 INDUSTRIEI METALURGICE
 SI INDUSTRIEI CHIMICE

12882
 4) 100.000.000
 5) 1/1
 6) 1.038.000/1.038.000
 7) —
 10) 1.038.000
 20) 17.9.97
 20.9.97
 m. s.

Se poate deschide finanțarea
 documentatiei verificate pentru
 suma de lei 1.038.000.

Se prezinta la Serviciul B.C.S.
 Vizi, obiectivale pe fiecare
 anexa de deservitor la baza de date
 deviz in p. 10
 Vazut, 20.9.97

Verificator,

[Signature]

Arh. Ch. ANTON

București, 1 Octombrie 199

XXXXXXXXX Centrala
FINANTA REA INDUSTRIEI

Grupa Ind. Met. și Ind. Chim.

SECRET

99927

L/CP

Bond 82

Hunedoara

BANCA DE CREDIT PENTRU INVESTITII
Sucursala

HUNEDOARA

Ca urmare la adresa M.I.M.I.C. Nr. 851861/951
vă reținem să prezentați documentație în valoare de :

Lei 1.028.000.-

privind, instalarea cubiloului la turnătoria de fontă la Com-
binatul Siderurgic Hunedoara ce se execută în cadrul poziției
6/1 g. "mașini unelte și cuptoare de tratament termic în ate-
lierul mecanic de întreținere" prevăzută în planul de inves-
tiții Nr. 1202/951 ce v'am remis cu scrisoarea ns. Nr. 81735 di
6.VII.a.c. al :

COMBINATULUI SIDERURGIC HUNEDOARA

Această documentație vă va servi la confrun-
tarea cerută de art. 49 din Instrucțiunile pentru aplicarea
H.C.M. Nr. 1113/949 în vederea deschiderii finanțării.

Totodată vă atragem atențiunea asupra adnotă-
rilor făcute de către Divizia noastră de Control Tehnic pe
documentația anexată.-

SEFUL DIVIZIEI

N. Măciucă

SEFUL GRUPEI

G. Praisler

exe : 1 documentație

*Introd. la DICT. la 18 Sept 1977,
Anul no. 7776 si ent. la 27 Sept 1977*

*Acest document nu pot prezenta de acelu
azi 29/10/77*

Ministerul Energiei Electrice și Industrii Electrotehnice
Direcția Generală a Electrificării
ESIRE Nr. 38159
1951. Luna ... Ziua ...

MINISTERUL ENERGIEI ELECTRICE ȘI INDUSTRIEI ELECTROTEHNICE

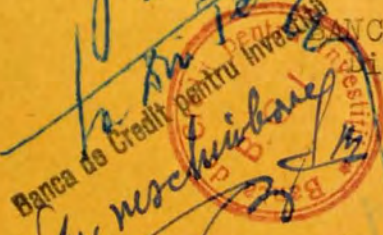
Direcțiunea GENERALA A ELECTRIFICĂRII

V.E./GS

Serv. I Planificare și Coordonare

30

10 VIII 1951
188
35
200
11/8
17 cm

BANCA DE CREDIT PENTRU INVESTIȚII
Divizia Finanțării Industrii
Grupa Energie Electrică

Centrala - Loco

Privește Poz. 3/3 plan 1002/1951
Remitere documentație aprobată
Poz. peste limită HCM.266/951.

Vă remitem anexat copia certificată a documentației aprobate de Tov. Ministru Adjunct D. Simulescu prin referatul Nr. 10.399/1951 pentru :

5024

- Lucrări de topometrie și asistență tehnică pentru linia 35 kV dela Centrala Diesel la Fabrica de Ciment, în valoare de lei 2.684.000.-

în cadrul poziției :

Nr. 3/3 - Uzina Hidroelectrică V.I. Lenin-Bicaz

prevăzută în planul 1002/951, cu o dotăție de lei 530.000.000.-

Vă rugăm a continua finanțarea prin sucursala Dvs. Piatra Neamț, conform devizului anexat, în limita sumei de lei 77.000.000.- prevăzută pentru "Studii și cercetări" în dotația poz. 3/3.

Acest document nu pot prezenta pe poștă decât pe poștă nr. 29/1954

SEFUL SECȚIEI,

P. Peternelli

Gelu

DOSAR
Sef Divizie,

Nr. secret 1305 3057
Data 10.VIII.1951
Divizia Secretariat

1/22.VIII
ds. cu 3 file

Ynezg. Roudie

RESTITUIT

devizul în valoare de lei

pentru: a prezentat document
Lusina, desene referate
Ser. 007 #51 din 20.11.1957,
referitor la aprobarea documentelor
plan deviz, este valabil
numai până 1 August 1957

15.8.57

DR. AL. BOLSACOV
Bolsacov

RESTITUIT

devizul în valoare de lei

pentru: a prezentat devizul

însumat, deoarece referitor
la Dec. C.C. 51 din 20 Martie 1957,

referitor la aprobarea documentelor

acest deviz, este valabil

numai până la 1 August 1957

15.8.57

ING. AL. BOLSACOV

Al. Bolsacov

27
București, 25 August 1
201

39

34

92274

189

Centrăla
Finanțării Industriiei
Grupa Energie Electrică
B/TSt.

2715
10000
Banca de Credit pentru Industrie
Banca de Credit pentru Industrie
Banca de Credit pentru Industrie

MINISTERUL ENERGIEI ELECTRICE
SI INDUSTRIEI ELECTROTEH.
Dir.Gen. a Electrificării

L O C O

Potrivit avizului Diviziei ns.de Control Tehnic,
alăturat, vă restituim documentația trimisă cu adresa Nr.
38159/10.VIII.1951, în valoare de lei 2.684.000, deoarece refe
ratul Diviziei Secretariat B.C.I. Nr.51/2.V.1951 - referitor
la aprobarea deschiderii finanțării pentru documentațiile
fără deviz, la lucrările de studii topometrice - este vala
bil numai până la 1 August 1951.-

4.

SEFUL DIVIZIEI,

SEFUL GRUPEI,

N. Măciucă

G. Carlanescu

Anexe: 1 dosar

Acest document nu a fost prezentat de arhiva
azi 29/8 1951

T A B E L

Cu materialul documentar dela B.C.I. (Banca de Credit pentru Investiții) în care s'a constatat întârzieri la deschiderea finanțării:-

- Pentru Sucursala Băncii de Credit pentru Investiții Satu - Mare.-
1.- Documentația Nr.482943 din 11.4.1950 în valoare de 1.343.858 lei,- a intrat în B.C.I. la data de 13 Aprilie 1950 și a eșit din B.C.I. la 3 mai 1950. Intârziere de 20 de zile
- Pentru Sucursala B.C.I. Hunedoara
2.- Documentația Nr. 852387/3135,36,65,66. di 06 Decembrie 1951, în valoare de 386.220.000 lei. A intrat în B.C.I. la data de 17 Dec. 1951 și ese din B.C.I. la data de 29.12.951 întârziere 12 zile.-
- Pentru Sucursala B.C.I. Satu Mare.
3.- Documentația Nr. 457557 din 27.12.1950, în valoare de 167.630.573 lei, intră în B.C.I. la 30 Dec. 1950 și ese din B.C.I. la data de 15 Ianuarie 1951. Intârziere de 16 zile.-
- Pentru Sucursala B.C.I.- Sibiu.-
4.- Documentația Nr.Plan 1003 din 1951, poz. 33/5Ref. Nr.1179 din 4.4.1951 în valoare de 4.127.000 lei. Intră în B.C.I. la 6.4.1951 și iese din B.C.I. la 25 Aprilie 1951,- întârziere de 19 zile.-
- Pentru Sucursala B.C.I. - Sibiu.-
5.- Documentația Nr.Plan.1003 din 1951, poziț 33/5 Ref. Nr.1177 din 4.4.1951 în valoare de 3.569.000 lei. Intră în B.C.I. la 6 Aprilie 1951,iese din B.C.I. la 25 Aprilie 1951 întârziere 19 zile.-
- Pentru Sucursala B.C.I. - Sibiu.-
6.- Documentația Nr. Plan 1003 din 1951, poziț. 33/5 Ref. Nr. 1178 din 4.4.1951 în valoare de 6.955.000 lei,intră în B.C.I. la 6 Aprilie 1951, iese din B.C.I. la 25 Aprilie 1951, întârziere de 19 zile.-
- Pentru Sucursala B.C.I. - Sibiul.
7.- Documentația Nr. Plan 1003 din 1951, poz. 33/5 Ref. Nr. 1176 din 4.4.1951, în valoare de 4.758.000 lei, intră în B.C.I. la 6 April. 1951, iese din B.C.I. la 25 Aprilie 1951, întârziere 19 zile.-
- Pentru Sucursala B.C.I.Hunedoara.-
8.- Documentația Nr.852232 / 3026 din 27 Nov. 1951 în valoare de 4.100.000 lei, intră în B.C.I. la data de 3.12.1951, iese din B.C.I. la 26.12.1951,-întârziere 23 zile.-
- Pentru Sucursala B.C.I. Satu Mare.
9.- Documentația Nr. 483551 din 26 Aprilie 1950 în valoare de 8.300.000 lei, intră în B.C.I. la 27 Aprilie 1950, iese din B.C.I. la 8 Mai 1950

- Pentru Sucursala B.C.I.-Hunedoara. - Documentația Nr. 790628 din 10.12.1951 în valoare de 469500 lei, intră în B.C.I. la 14.12.1951, iese din B.C.I. la 26.12.1951 întârziere de 12 zile.-
- Pentru Sucursala B.C.I.București. 11.- Documentația Nr.Plan 1003 din 1951 poziț.15/3 Ref.Nr.1186 din 4.4.1951 în valoare de 19.470.000 lei, intră în B.C.I. la 9 Aprilie 1951, iese din B.C.I. la 20 Aprilie 1951,- întârziere 11 zile.-
- Pentru Sucursala B.C.I.București.- 12.Documentația Nr. Plan 1003 din 1951 poziț. 15/3 Ref. 1172 din 4.4.1951 în valoare de 55.800.000 lei, intră în B.C.I. la 9 Aprilie 1951, iese din B.C.I. la 24 Aprilie 1951, întârziere 15 zile.-
- Pentru Sucursala B.C.I.București.- 13.- Documentația Nr. Plan 1003 din 1951 poz. 15/3. Ref. Nr. 1523 din 26.4.1951 în valoare de 15.320.848 lei, intră în B.C.I. la 27 Aprilie 1951, iese din B.C.I. la 8 Mai 1951, întârziere de 11 zile.-
- Pentru Sucursala B B.C.I. Cluj.- 14.- Documentația Nr. Plan 1003 din 1951 poz. 27/4 Ref. Nr. 1490 din 25.4.1951, în valoare de 9.300.000 lei, intră în B.C.I. la 27 Aprilie 1951, iese din B.C.I. la 8 Mai 1951, întârziere 11 zile.-
- Pentru Sucursala B.C.I. Sibiu.- 15.- Documentația Nr. Plan 1003 din 1951 poz. 33/5 Ref. Nr. 1175 din 4.4.1951, ~~intră~~ în valoare de 3.495.000 lei, intră în B.C.I. la 6 Aprilie 1951, iese din B.C.I. la 25 Aprilie 1951, întârziere 19 zile.-
- Pentru Sucursala B.C.I. Sibiu.- 16.- Documentația Nr. Plan 1003 din 1951 poz. 17/3 Ref. Nr. 1181 din 4.4.1951 în valoare de 5.482.000 lei, intră în B.C.I. la 9 Aprilie 1951, iese din B.C.I. la 23 Aprilie 1951, întârziere 14 zile.-
- Pentru Sucursala B.C.I.Sighișoara. 17.- Documentația Nr. 27069 din 7.4.1951 în valoare de 14.140.000 lei, intră în B.C.I. la 9 Aprilie 1951, iese din B.C.I. la 26 Aprilie 1951, întârziere 17 zile.-
- Pentru Sucursala B.C.I. Hunedoara 18.- Documentația Nr.851559/1572 din 27 Iunie 1951 în valoare de 170.636.309 lei intră în B.C.I. la 29.6.1951, iese din B.C.I. la 10.7.1951, întârziere 11 zile.-
- Pentru Sucursala B.C.I.Caransebeș 19.- Documentația Nr.782020 din 25 Iulie 1951 în valoare de 8.050.000 lei, intră în B.C.I. la 31.7.1951, iese din B.C.I. la 13 August 1951, întârziere 13 zile.-
- Pentru Sucursala B.C.I. Deva- 20.- Documentația Nr.775.575 din 14.4.1951, în valoare de 25.000.000 lei, intră în B.C.I. la 20 Aprilie 1951, iese din B.C.I. la 10 Mai 1951, întârziere de 20 zile.-

Pentru Sucursala
B.C.I. Hunedoara.

21.- Documentația Nr. 851687/1713 A, B, C,
D, din 26 Iulie 1951 în valoare de
19.254.000 lei, intră în B.C.I. la 31.7.1951
iese din B.C.I. la 13 August 1951, întâr-
ziere de 13 zile.-

Pentru Sucursala
B.C.I. Deva.-

22.- Documentația Nr. 336806 din 18.4.1951
în valoare de 46.825.120 lei, intră în
B.C.I. la 20 Aprilie 1951, iese din B.C.I.
la 2. Mai 1951, întârziere de 12 zile.-

Pentru Sucursala
B.C.I. Birlad.-

23.- Documentația Nr. 851904/1837 din 20.9.
1951 în valoare de 85.730.000 lei, intră în
B.C.I. la 22.9.1951, iese din B.C.I. 3 Oct.
1951, întârziere de 12 zile.-

*Datele extrase în prezentul tabel
sunt conforme cu cele cuprinse în actele menționate.*

*V. S. / 3
D. S.*

Director
Ștefan J. J. J.
Ștefan J. J. J.

Declarație

Subsemnatul Bălăceanu Victor, născut la 17 August 1910 în orașul Buzău, fiul lui Gorgor și Ana Bălăceanu, de profesie funcționar - șeful Diviziei Muncii Economice la Banca de Investiții, cu ultimul domiciliu în București, Str. Vător 117, Raionul „1 Mai”,

declor că:

1. Prin circulara № 2/2/2 din 6 Ianuarie 1951 semnată de O. Livezeanu se transmite în copie HCM prin care s'au luat măsuri de lichidare a tuturor lucrărilor executate în afara de plan sau fără documentația legată de proiect și deviz.

La art 1 din această Hotărâre se prevede că cererile de plată pentru aceste lucrări vor fi însoțite de memorii confirmate de organele tutelare (Dir. Generale și Minister), prin care să se justifice temeiul executării investițiilor și cine a dispus executarea.

Cu circulara № 9/9/8 din 16 Ianuarie 1951, semnată de E. Mureșel se revine - cu titlul confidențial - la dispoziția de mai sus, în sensul ca să se primească și cererile de plată cu memorii neconfirmate de Direcțiile Generale și de Minister.

Prin circulara № 9/9/8 se calcă dispozițiile art 1 din HCM. arătat mai sus, care să transmise în copie cu circulara 2/2/2. -

Prinându-se cererile de plată cu memorii neconfirmate se încurajează indisciplina, fără ca Ministerul să fie informat și în

206

2

consecință să poată lua măsuri contra
celor vinovați.

Cererile de plată introduse fără mențiuni
confirmate fiind plătite ulterior pe baza
altei hotărâri, s-au acoperit abateri dela
disciplina de plan și dela dispozițiile
HCM. 1113/949, în ceea ce privește făcându-se
pe baza de devize legal aprobate (art. 6
punctul d. din HCM. 1113/949).

2. Prin circulara № 53/60/55 din 30
martie 1951 semnată de J. Weisz pentru
aplicarea HCM. 238/951 se dispune ca
decontarea cererilor de plată restante
să se facă în primul rând din dispo-
nibilitățile conturilor întreprinderilor
de construcție, urmând ca numai
în cazul când acestea sunt insuficiente
să se acorde avansuri dintr-un cont
special ce se deschide în acest scop.
(punctul 4 alineatul 9 par. 3 din circu-
lară).

această dispoziție derogă însă dela HCM.
238/951 care prevedea că Banca de Investitii
este autorizată :

a) să achite toate cererile de plată intro-
duse după data de 1 Januarie 1951 de
furnizori pentru materiale de construcție
livrate până în prezent constructorului,
acceptate de acesta și neachitate din
lipsă de disponibil în cont;

b) să achite cererile de plată introduse
de furnizori pentru materialele de construcție
și instalatii ce se vor livra în vederea
executării lucrărilor date ca sarcini prin
planul de construcție în trimestrele I și
II/951.

Plata acestor materiale aprovizionate - spune Hotărîrea - se va face pînă la un plafon care să nu depășească 60% din valoarea lucrărilor înscrise în planul pe trimestrele I și II 1951.

Din dispoziția dată cu circulara № 53/60/55 întreprinderile de construcții nu au putut beneficia de avansul integral stabilit de HCM. 238/951, deoarece consumându-se fondurile din conturile obisnuite, s'au cheltuit fondurile proprii de rulment destinate altor scopuri (achiziționarea de obiecte de inventar de mică valoare și scută durată, îmbrăcăminte de protecție, etc).

Circulara № 77/85/76 din 23 Aprilie 1951 semnată de E. Mendel face derogare dela circulara № 53/60/55, în sensul că permițe să nu se utilizeze pentru plata cererilor de plată privind materiale, disponibilul din contul de decontare necesar acoperirii drepturilor de personal și a cheltuelilor de deplasare (aliniațul a din circulară).

Din această circulară se menține mai departe posibilitatea de a se consuma fondurile de rulment ale întreprinderilor de construcții și de a se reduce plafonul de avans fixat prin HCM. 238/951.

Întreprinderile de construcții nu și-au putut amenaja și înregistra în bune condițiuni santierul, cu consecințe asupra condițiilor de trai ale muncitorilor și asupra executării la timp a lucrărilor.

208

Conturile întreprinderilor de construcție au continuat să fie blocate.

3. Prin circulara № 101/110/99 din 14 Mai 1951 semnată de E. Mendel se dispune acordarea avansului de 15% calculat la valoarea de plan pe trimestrul II/1951.

Hotărârea Comitetului de Miniștri № 1113/949 prevede în art 17 că, la deschiderea șantierului și acordă întreprinderii de construcție un avans până la 15% din valoarea lucrărilor anului curent. S'a călcat deci dispozițiunea legală, acordându-se constructorilor un avans mult mai mic decât acela de care avea nevoie pentru aprovizionarea cu materiale a șantiereilor, deoarece calculul s'a făcut la valoarea de plan pe un trimestru, în loc să se facă la valoarea pe întregul an a lucrărilor de executat.

Datorită acestui fapt întreprinderile de construcție nu și-au aprovizionat la timp șantierele cu materiale și nu au putut executa la timp lucrările de construcție prevăzute în plan.

De asemenea, conturile întreprinderilor de construcție au fost blocate, ceea ce a dus la blocarea în loc și a contribuitorilor furnizorilor de materiale.

4. Prin circulara № 18/18/17 din 2 Februarie 1951 semnată de E. Mendel se dispune că atunci când proiectarea se execută prin colective particulare se vor aplica dispozițiile HCM. 1089/1950, cerându-se să se predea confirmarea Ministerelor Tutelare, din care să reiasă că proiectul n-a putut fi executat de Institutul de proiectare de Stat.

Cu circulara № 47/53/49 din 23 Martie 1951 semnată tot de E. Mendel se revine la dispoziția de mai sus, cerându-se

Numai o dovadă din partea Institutului de proiectare pendinte de Ministerul Tutelar al ramurii economice din care face parte beneficiarul de dotatie, că nu este în măsură să execute lucrarea de proiectare în termenul prevăzut de plan.

Prin circulara 18/18/17^{si} s'a făcut anuntarea proiectelor cu utilajele sau cu celelalte cumpărături ce se fac din sectorul particular.

Prin circulara 191/133 din 31 octombrie 1950 semnată de A. Topciu care dă instrucțiuni asupra aplicării H.M. 1089/450 se arată că pentru achiziții din sectorul particular se cere ca:

- în adresa unității să se specifiche necesitatea obiectelor pentru executarea planului de investiții;
- dovada că nu se găsesc în sectorul socialist nici în localitatea respectivă și nici în restul țării, care se va elibera de Direcția Generală de aprovizionare și repartizare din Ministerul Tutelar, în scopul de a se informa și la alte ministere.

Prin simpla dovadă a Institutului de proiectare așa cum se arată la punctul 2 din circulara 47/53/49 din 23 martie 1951 nu se mai urmărește scopul arătat mai sus, acela de a cerceta Ministerul dacă un alt institut sau serviciu din cadrul altui minister nu este în măsură să execute la timp proiectul.

Se creează astfel posibilitatea de executare a proiectelor prin colective particulare, pe baza unei vize a Institutului de proiectare a sectorului de ramură. Se majorază plățile în numerar și se încurajează inginerii de a nu se încada în sectorul socialist.

In plus, nu poate exista o răspundere ²¹⁰ insuficientă pentru calitatea proiectelor întocmite de colectivitate particulare.

5. Prin circulara № 317 / 349 din 30 noiembrie 1951 semnată de J. Weisz se prevede că deschiderea fuiantării se va face pe baza „limitei de fuiantare” (fisa de limită), care va fi aprobată de Directorul Sectorului Fuiantării din Centrala B.C.I. (pag 9 aliniatul 7 din circulară).

Prin circulara № 318 / 350 din 30 noiembrie 1951 (pag 21 ultimele două aliniate) semnată tot de J. Weisz se arată că:

- nu se va executa fuiantarea (se vizează plățile) în cazul când cotele legale de amortizare și beneficii nu au fost depuse timp de 10 zile de la înștiințarea bancii, chiar dacă beneficiarul de dotatie mai are disponibilități din alocațiile date de la Bugetul Statului.

Cu circulara № 338 / 375 din 31 Decembrie 1951 semnată de E. Meudel se revine în parte la dispozițiile de mai sus, arătându-se la punctul 3 că „fuiantarea lucrărilor se execută în anul 1952 și se face netinându-se seama de cuantumul sumelor depuse de beneficiar în acest scop, să se sesizeze beneficiarul și apoi să se aplice prevederile de la punctul 39 din circulara 318 / 350 / 951.

La aliniatul 3 de la punctul 3 din circulară se arată că suspendarea se va putea face numai după primirea de la Centrala Bancii a planurilor pentru fonduri.

Cele trei circulare citate conțin dispoziții Contrarii:

- În circulara 317 se arată că nu se deschițe
fuiantarea fără limită de fuiantare (fosa de
limită).

- În circulara 338 se prevede că limitele se
vor trimite ulterior, dar nu se precizează dacă
se anulează dispozițiile din circulara 317,
deci dacă se poate deschițe fuiantarea fără
limită de fuiantare.

- circulara 318/350 prevede sistarea fuiantării
dacă nu se depune cotele de amortizare și bene-
ficii prevăzute în limită, în timp ce circulara
338 arată că suspendarea se va face numai
după primirea planurilor pentru aceste
fonduri.

Prin aceste contradicții s'a creat în cadrul
succursalelor și agențiilor băncii confuzii,
care au putut să ducă la:

- suspendarea fuiantării unor lucrări de
construcție;

- urmărirea depunerii la timp a surselor
de fuiantare (amortismente, beneficii, rime
rezultate din lichidarea mijloacelor de bază)

6 Prin circulara № 120/174/118 din 7 Octombrie
1950 semnată de O. Livezeanu se dispunea
reținerea avansului special acordat la începu-
tul anului întreprinderilor sovromconstrucția.

Cu circulara № 150/208/148 din 15 Decembrie
1950 semnată de E. Meudel se revine la
circulara № 120/174/118, dispunându-se să nu
se mai rețină avansul din situațiile de
plată pentru lucrările executate.

Prin această dispoziție s'a putut face o dublă
fuiantare, acordându-se avans de două ori

la lucrările pentru care s'a depus docu-
mentatia legală și s'a deschis fiantura.

aceasta este declaratia pe care o dau
o sustin întru totul și o semnez proprie
și nesilit de nimeni

D. Batacnu
seful Div. Plan Economic

31213

NOTA EXPLICATIVA
=====

Documentele dela pag. 214 la pag. 286, reprezintă circulațiile emise de Centrala Băncii de Credit pentru Investiții (semnate de fostul director OCTAV LIVEZEANU, fostul director adjunct MENDEL EUGEN și fostul director general WEISZ IOAN), unităților sale exterioare, circulații care conțin directive contra dictorii și confuze, lucru ce a făcut să producă în rândurile funcționarilor din Sucursalele Băncii, confuzii și nelămuriri și în general perturbări în mersul lucrărilor de investiții.

Cele de mai sus sunt recunoscute de arestatul MENDEL EUGEN, în declarațiile sale și confirmate de martorii ce au fost adiați în acest sens.

.....

214

BANCA DE CREDIT PENTRU
INVESTIȚII
Divizia Secretariat

București, Lănașta 1951

Data	Cl.	Su.	BFPR.	Indice	de re-	partitiei
16.I.						
1951	2	2	2	F.I.		

- Privește:
1. Prelungirea termenului pentru decontarea investițiilor pe 1950.
 2. Intocmirea dosarelor cererilor de plată restante.

Vă reamintesc că Ministerul Finanțelor cu adresa No.7 din 3.I.1951 se-a comunicat hotărârea Consiliului de Miniștri privitoare la regularizarea financiară a tuturor lucrărilor de investiții executate până la 31 Decembrie 1950, cu următorul cuprins :

Consiliul de Miniștri, în ședința sa din Văzând referatul Tov. Vice-Președinte al Consiliului de Miniștri și Ministerul al Finanțelor cu No. din Pentru regularizarea financiară a tuturor lucrărilor de investiții executate până la 31 Decembrie 1950, indiferent dacă au fost sau nu sarcinilor prevăzute în plan, dacă s'au întocmit sau nu proiecte și devize pentru ele, ori s'au depășit prevederile din devize, și pentru punerea în circulație a mijloacelor de rulment a întreprinderilor furnizoare, care erau blocate în lucrări de investiții ; În temeiul art.72 din Constituția Republicii Populare Române ;

H.TABAGI

Art.1.- Intreprinderile și organizațiile economice de Stat, precum și instituțiile de Stat sunt obligate să introducă până la 25 Ianuarie 1951, cereri de plată la Banca de Credit pentru Investiții pentru toate investițiile executate până la 31 Decembrie 1950, indiferent dacă au fost sau nu prevăzute în plan, dacă s'au întocmit sau nu proiecte și devize pentru ele, ori s'au depășit prevederile din devize.

Cererile de plată se vor introduce însoțite de actele prevăzute în H.C.M. No.1113/1949, iar cele care nu îndeplinesc condițiile legale însoțite și de un memoriu confirmat de organul emitent (Dir.G-le și Minister), prin care să justificăm temeiul cererii de plată pentru investiții și cine răspunde executarea.

Art.2.- Banca de Credit pentru Investiții va deconta în conformitate cu prevederile Decretului 265/1949 în contul anului 1950, toate cererile de plată introduse până la 25 Ianuarie 1951, privind investițiile executate până la 31 Decembrie 1950 care îndeplinesc condițiunile legale.

Art.3.- Pentru toate celelalte cereri de plată privind investițiile executate până la 31 Decembrie 1950 neprevăzute în plan sau care deși sunt prevăzute în plan nu îndeplinesc condițiunile legale pentru a fi decontate, Banca de Credit pentru Investiții va întocmi dosare separate în care se va arăta suma de plată, justificarea executării acestor investiții, precum și persoanele care au dispus executarea, dosare care se vor depune la Ministerul de Finanțe până la 15 Februarie 1951, în vederea înaintării lor la Consiliul de Miniștri, pentru a hotărî asupra plății acestor investiții.

Art.4.- Bunurile importate destinate investițiilor, indiferent dacă sunt sau nu cuprinse în planul anual, se plătesc de Banca de Credit pentru Investiții în contul Direcțiilor de Aprovizionare și Reparații ale Ministerelor, urmând ca acestea să fie decontate de la contul beneficiarilor de investiții.

Pentru bunurile importate neprevăzute în plan, Ministerele vor cere motivat Băncii de Credit pentru Investiții plata acestor bunuri, având totodată obligațiunea de a solicita la Comisia de Stat a Planificării introducerea lor în plan.

Art.5.- Ministerul Finanțelor și Banca de Credit pentru Investiții se însăreținează cu aducerea la îndeplinire a prezentei Hotărâri".

În vederea executării dispozițiilor din această H.C.M., aducem următoarele precizări în completarea circulara No.260/218/157 din 29 Decembrie 1950.:

1. Prin derogare de la H.C.M. No.1113/1949, termenul până la care se pot introduce la B.C.I. dispoziții sau cereri de plată pentru decontarea investițiilor executate până la 31.XII.1950 a fost prelungit până la data de 25 (douăzeci și cinci) Ianuarie 1951.

2 a. Intreprinderile și organizații economice de Stat precum și Instituțiile de Stat sunt obligate să introducă la sediile Dvs. până la 25 Ianuarie 1951 inclusiv, cereri de plată pentru toate investițiile executate până la 31.XII.1950 și necontate de B.C.I., indiferent dacă au fost sau nu prevăzute în Plan, indiferent dacă pe baza proiectelor și devizelor finanțarea a fost legal deschisă și indiferent dacă lucrările s'au făcut în limita devizelor sau

prevederile acestora au fost depășite (valorile parțial sau articole neaprinse în devin).

b) Intreprinderile sunt obligate a încinta cereri de plată pentru toate lucrările de investiții din categoria de mai sus executate în anii 1948-1949 și 1950.

c) Intreprinderile nu sunt obligate a încinta cereri de plată pentru lucrările de investiții executate din fondul directorului și din cota de amortizamente la dispoziția Ministerului tutelar dacă ele nu solicită a fi achitate din fondul general de investiții.

3. Prin lucrări de investiții, așa cum se arată la punctul 2 se înțeleg toate construcțiile, instalațiile, montajele, utilajele, furniturile de orice fel (inclusiv animale) în sensul definiției din Decretul No.52/1949.

4. În consecință, Sucursalele B.C.I. și Secțiile de Investiții BRPR. vor primi până la 25 Ianuarie 1951 inclusiv, orice cereri de plată ce le-ar fi înaintate spre a fi decontate din fondul de investiții pe anul 1950 fie de beneficiarii de dotație, fie de constructori (în cazul în care lucrarea a fost executată în întrepriză) de furnizori în cazul utilajelor și furniturilor sau de importator în cazul importurilor.

În cazul în care Banca furnizorului este în altă localitate decât Banca clientului, cererile de plată ce parvin Băncii clientului după data de 25.I.1951, vor fi considerate că au fost depuse în termen, dacă cererea este prevăzută cu stampila sau mențiunea Băncii furnizorului din care să reiasă că i-a fost depusă cel mai târziu la 25 Ianuarie 1951.

5. Sucursalele B.C.I. și Secțiile de Investiții BRPR. vor deconta în condițiile HCM.No.1113/949 din fondurile de investiții pe 1950, numai cererile de plată introduse până la 25.I.1951, acceptate expres sau tacit în termen legal, privind investițiile care îndeplinesc următoarele condițiuni :

- a) Lucrările sau utilajele să fie cuprinse în Planul de investiții pe 1950 ;
- b) Deschiderea finanțării să se fi făcut pe bază de documentație legală ;
- c) Să aibe disponibil la conturile respective, de finanțare ;
- d) Investițiile să se înregistreze în planul, pozițiile, devizale sau listele de utilaje respective ;
- e) Să privească numai lucrări de investiții executate până la 31 Decembrie 1950.

6. Nu se vor solicita prefabricatele sau elementele de construcții cuprinse în situații de lucrări dar neînlocuite în lucrare până la 31.XII.1950.

7. Se vor putea plăti numai utilajele livrate turate până la 31.XII.1950.

8. La lucrările în regie sub 10 milioane lei, se vor achita din contul de disponibil (A) și materialele efectiv livrate și facturate până la 31.XII.1950.

La lucrările în regie peste 10 milioane lei, materialele se vor achita numai dacă au fost efectiv livrate și facturate până la 31.XII.1950 și numai în limita disponibilului din contul de desontare al beneficiarului de dotație (contul B).

9. Pentru a se evita achitarea materialelor, utilajelor sau lucrărilor nelivrate sau neexecutate până la 31.XII.1950 veți proceda la verificări pe șantiere ori de câte ori veți crede de cuviință. Eventual-dela caz la caz- se va cere prezentarea documentelor de transport.

La cererile de plată pentru furnituri cu o valoare mai mare de lei 500.000 veți verifica dacă data expedierii acestora, precum și a facturii însoțită în cererea de plată conform art.3 din instrucțiunile Ministerului Finanțelor No.4273/1949 la Decretul No.265/1949, este anterioară zilei de 1 Ianuarie 1951.

Veți verifica să nu se introducă cereri de plată cu facturi fracționate cu scopul de a reduce valoarea fiecărei facturi în parte sub lei 500.000 și astfel să se eludeze disp. legale care prevăd că la livrări peste 500.000 lei prezentarea documentelor de expediție la Banca furnizorului este obligatorie.

În lipsa acestor mențiuni pe cererea de plată se va cere prezentarea doc. de transport de către client.

10. Potrivit H.C.M. toate importurile pentru întreprinderile, organizațiile economice și instituțiile de Stat privind investițiile se achită de B.C.I., indiferent dacă sunt sau nu cuprinse în Planul de investiții.

Achitarea acestor importuri se va face însă pe două căi :

a) Sucursalele B.C.I. sau Secțiile B.R.P.R., prin derogare dela dispozițiunile noastre anterioare, vor achita importurile numai dacă au disponibil creșt la poziția respectivă prin resalidarea legală a finanțării.

b) Cererile de plată pentru importuri care nu îndeplinesc aceste condițiuni, se vor expedia ca cea mai mare urgență sucursalei București, care le va onora în sensul Direcțiilor de Aprovizionare și Distribuție a Ministerelor, pe baza cererilor activate a Ministerelor și a obligațiunii acestora de a solicita la C.S.P. introducerea lor în Plan. În cazurile Ministerelor sau instituțiilor centrale care nu au D.F.A.R.-uri, plata importurilor neprevăzute în plan se va face tot de

Sucursala București în debitul unui cont
ce se va deschide pe seama Serv. (Dir.)
de Planificare a Ministerului sau institu-
ției respective.

11. Sucursalele B.C.I. și Secțiile de Investiții
B.R.P.R. nu vor plăti cererile de plată care nu îndeplinesc
condițiile de la punctele 5, 7 și 8 și nici acelea refuzate
pe temeiuri legale. Aceste cereri de plată vor rămâne în
restanță.

12. Pentru a se putea separa cererile de plată care
se onorează în condițiile de mai sus de acelea care rămân
în restanță, constructorii și beneficiarii de dotație sunt
obligați să întocmească și să înainteze situații de luorări
și cereri de plată separate pentru luorările și cantitățile
care se încadrează în Planuri și devize legal întocmite și
situații de luorări și cereri de plată separate pentru lucră-
rile *re*revăzute în Plan sau care depășesc devizele (va-
loric, cantitativ sau articole noui de deviz).

Cererile de plată existente la Sucursalele B.C.I.
care n-au fost întocmite separat conform celor de mai sus
urmează a fi înlocuite imediat de întreprinderile care le-au
introdus.

13. Pentru cererile de plată rămase în restanță
așa cum se arată la punctele 11 și 12 beneficiarii de dotație
sunt obligați să depună până la 25 Ianuarie 1951 un memoriu,
confirmat de organele lor tutelare (Dir.G-le sau Minister)
prin care se va justifica temeiul executării acestor inves-
tiții și cine a dispus executarea.

Memoriul se va depune la Banca clientului, adică
la Sucursala B.C.I. sau Secția de Investiții B.R.P.R. care
administrează dotația, va fi întocmit în 3 exemplare din ca-
re două se expediază Centralei cu dosarele arătate la punc-
tul 17, iar al treilea exemplar rămâne la Suc. atașat la ce-
rerea de plată și va cuprinde în mod obligatoriu următoarele
date în ordinea enumerată :

a) Ministerul sau Instituția Centrală tutelară
din care face parte unitatea ce a executat investiții ;

b) Denumirea Intreprinderii, Instituției sau Or-
ganizației economice și adresa exactă ;

c) Conducătorii unității :

- director
- șef contabil
- inginer șef
- șeful planificării unității și
- șeful unității responsabil cu investițiile.

- 6 -

În cazul în care titularii actuali nu au fost în timpul în care s'a început executarea lucrării sau s'a dat comanda, se vor arăta în mod separat și acceptia.

d) Denumirea și descrierea pe scurt a lucrării executate sau a utilajelor aprovizionate precum și locul șantierelor.

e) Data la care au început să fie executate aceste lucrări (luna și anul), data terminării lucrărilor sau primirii utilajelor ;

f) Dacă s'a făcut recepția, de cine s'a făcut și data întocmirii procesului-verbal de recepție (se va anexa la memoriu și copii după aceste procese-verbale).

g) Valoarea fiecărei investiții precum și totalul acestora după registre și acte justificative.

h) Ce necesitate economică, administrativă, social-culturală, etc., a justificat executarea investiției.,

i) Cine a dispus executarea acestor investiții (Unitatea ordonatoare și persoanele) și cum s'a dat dispozițiunea (verbal sau în scris).

În cazul în care aprobarea s'a dat în scris se va alătura la memoriu copii după aceste aprobări.

j) Întreprinderile de construcție care au executat lucrările (construcții, montaje și instalații) precum și furnizorii care au livrat utilajele.

k) Din ce fonduri au fost achitate inițial aceste investiții.

l) Dacă există litigii între beneficiar și constructor și în ce constau aceste litigii.

m) La ce dată s'a cerut decontarea și, în cazul în care nu s'a cerut în termen de 10 zile dela terminarea lor, motivele pentru care nu s'a cerut această decontare din fondurile de investiții.

n) Dacă sunt prevăzute în Plan, de ce nu s'a cerut deschiderea finanțării.

Pentru cele neprevăzute în Plan data la care s'a cerut înscrierea lor și motivele pentru care nu s'a produs până în prezent (se va anexa copia corespondenței făcute pentru înscrierea în Plan).

Dacă nu s'a cerut înscrierea în Plan se vor arăta motivele.

Nu se admit memorii cumulative pentru două sau mai multe cereri de plată.

./.

612

14. In cazul lucrărilor de construcții în antrepriză, pe lângă memoriul beneficiarului de dotație se va depune un memoriu și de către constructor care va cuprinde în mod obligatoriu următoarele date, în ordinea enunțată:

- a) Numele și adresa constructorului ;
- b) Ministerul sau Instituția tutelară din care face parte constructorul (Cooperativele sau particularii vor menționa această calitate a lor) ;
- c) Denumirea întreprinderii pentru care s'a executat lucrarea, adresa exactă și Ministerul sau Instituția Centrală tutelară din care face parte clientul ;
- d) Conducătorii unității :
 - director
 - șef contabil
 - inginer șef
 - șeful planificării unității și
 - șeful unității responsabil cu investițiile.

In cazul în care titularii actuali nu au fost în timpul în care s'a început executarea lucrării sau s'a dat comanda, se vor arăta în mod separat și aceștia.

- e) Denumirea pe scurt a lucrării executate precum și locul șantiului.
- f) Data la care au început să fie executate aceste lucrări (luna și anul), data terminării lucrărilor.
- g) Dacă s'a făcut recepția, de cine s'a făcut și data întocmirii acestui proces-verbal (se va anexa la memoria și copii după proces-verbale).
- h) Valoarea lucrării executate și rămasă neplătită.
- i) Cine a dispus executarea acestor investiții (unitatea și persoanele) și cum s'a dat dispozițiunea (verbal sau în scris).

In cazul în care aprobarea s'a dat în scris se va alătura la memoria copii după aceste aprobări.

- j) Dacă există litigii între beneficiar și constructor și în ce constau aceste litigii ;
- k) Cauzele care au determinat pe constructori să execute lucrări neprevăzute în deviu sau să depășească prevederile acestora.

./.

- 8 -

- l) Dacă pentru lucrarea respectivă s'a încheiat contract de întreprindere și la ce dată.
- m) Dacă a existat proiect sau deviz la data începerii lucrării și dacă l-a primit ulterior în ce stadiu se găsea lucrarea la data primirii proiectului și a devizului.
- n) Motivele pentru care nu a cerut plata în termen.

15. Beneficiarii de dotație și constructorii sunt obligați să înainteze memoriile arătate la punctele l3 și l4 odată cu cererile de plată privind investițiile care nu sunt prevăzute în Plan, n'au proiecte și devize legal întocmite și aprobate sau depășesc cantitățile sau valorile prevăzute în devize. De asemenea sunt obligați ca până la 25 Ianuarie 1951 să înainteze memorii ascunzătoare pentru cererile de plată care se găsesc actualmente înregistrate la B.C.I. sau Secțiile B.R.P.R., fără memorii.

16. Sucursalele B.C.I. și Secțiile de Investiții B.R.P.R. vor întocmi și înainta Centralii B.C.I. la 26.I. 1951 situații conform alăturatelor anexe No.2 și 3 din care să reiasă întreprinderile beneficiare de dotație și constructorii care n'au înaintat memorii la cererile de plată rămase în restanță.

Centrala B.C.I. va aviza despre aceasta atât Ministerul Finanțelor cât și Ministerul Tutelar. Veți veni pe cei interesați despre aceasta.

17. a) Sucursalele B.C.I. și Secțiile de Investiții B.R.P.R. sunt obligate ca pentru fiecare cerere de plată rămasă în restanță după expirarea termenului legal de acceptare, să întocmească un dosar care va cuprinde în ordinea enumerată :

- a) Un referat întocmit de Sucursala B.C.I. sau Secția de Investiții B.R.P.R. conform modelului No.1. anexat la prezenta ;
- b) Memoriul beneficiarului de dotație confirmat de organul tutelar ;
- c) Memoriul constructorului ;
- d) Alte acte sau copii anexe la memoriu.

b) ~~Memoriile~~ *Memoriile* fiecărui dosar vor fi capsate sau cusute într'un dosar de carton subțire sau în lipsă de dosare vor fi cusute sau capsate între ele după ce se va aplica în față o filă albă pe care se va menționa :

- a) Sucursala B.C.I. sau Secția B.R.P.R.;
- b) No.dosarului ;

./.

22

- 2 -

- c) Beneficiarul de dotație și Ministerul tutelar;
- d) Valoarea cererii de plată ;
- e) Numărul filelor ce conține.

c) Dosarele vor fi numerotate de fiecare Sucursală B.C.I. sau Secție B.R.P.R. începând cu No.1

d) Dosarele vor fi îmborderate pe tablouri conform alăturatelor anexe No.4 și 5 și vor fi expediate Centralei B.C.I. pentru Divizia Secretariat cu mențiunea "cereri restante", cel mai târziu până la 10 Februarie 1951 prin curier, după instrucțiuni ce se vor transmite din timp.

18. Prezenta circulară anulează toate dispozițiunile noastre anterioare în legătură cu aplicarea H.C.M. No.937/1950. În baza H.C.M. No.937/950 nu se mai pot executa plăți pentru investiții fără finanțarea legal deschisă și fără disponibil în conturile de investiții.

19. Cererile de plată introduse asupra conturilor de decontare ale constructorilor se achită în condițiuni legale, în măsura în care aceștia au disponibil în conturile respective.

20. Prezenta circulară se difuzează și Ministerelor pentru a se lua măsuri în vederea îndeplinirii dispozițiilor H.C.M. privitoare la regularizarea financiară a tuturor lucrărilor de investiții executate până la 31.XII.1950.

DIRECTOR,

O. Livezeanu
 O. Livezeanu

*Prezenta circulară a fost
 emisă de B.C.I. la 6.I.1951
 și numerotată de tr. Directia O.
 Livezeanu*

*Accastă circulară, care conține 7 pagini și trei
 foi anexă mica este prezentată de această arh.
 4/II/1951*

222

MODEL DE REFERAT
=====

SUCURSALA _____

Anexa Nr.1

R E F E R A T
=====

Cererea de plată înregistrată la Nr. _____ 1)
din _____ introdusă de _____
din _____ depusă în ziua de _____ la
Sucursala _____ asupra conturilor de
finanțare _____ a beneficiarului _____
de decontare _____ în valoare
de _____ lei _____ având ca obiect 2)

nu a fost achitată din următoarele motive: (se vor arăta
motivele care pot fi: neprevăderi în Plan, nu s'a deschis
finanțarea legală, s'a depășit devizul, nu au disponibil
în Plan etc.).

SUCURSALA B.C.I.
B.R.P.R. _____

(semnăturile legale)

- 1) Numele antreprenorului, furnizorului sau chiar beneficiarul de dotație când s'a executat lucrarea în regie sau când suma s'a plătit inițial din alte fonduri și se cere reînregistrarea acestora.
- 2) Se va arăta obiectul cererii (utilaje, situații de lucrări, materiale) indicându-se ce fel de utilaje, obiectul construcției sau pentru ce construcție se aprovizionează materialele.

SITUAȚIA

Întreprinderilor care n'au depus memorii la cererile
de plată restante după 25.I.1951.

Nr crt	Denumirea întreprinderii beneficiare de subvenție	Adresa întreprinderii		Cererea de plată restantă		Motivul rămânării în restanță	Numele constructorului când lucrarea e în întreprindere	Observ.
		Localitatea	Strada și No.	Numărul și data depunerii	Valoarea			
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Se întocmește câte un tablou în trei exemplare pentru fiecare Minister.
Cererile aceleiași întreprinderi vor fi grupate una sub alta.

În coloana 7 se va trece : fără plan sau cu Plan fără deviz sau depășirea devizului.

În coloana 9 se va trece: A depus memoriu numai beneficiarul sau numai constructorul sau n'a depus memoriu nici una din părți sau a depus memorial incomplet.

Situațiile pe Ministere se vor centraliza pe un tablou centralizator conform alăturatului Model No.3.

224

Model Nr. 3

SITUATIE CENTRALIZATOARE

a

Intreprinderilor care n'au depus memorii la cererile de plată restante după 25.I.1951

Nr. cererilor (cantitate)	NUMELE MINISTERULUI	VALOAREA	OBSERVATIUNI
1	2	3	4

Se întocmește în trei exemplare:

In col. 1 se va trece numărul (câte anume) cererilor privind Ministerul respectiv;

In col. 3 se va trece totalul coloanei Nr.7 din tabloul Model Nr.2.

BANCA DE CREDIT PENTRU
INVESTITII
Divizia Secretariat

Bucuresti, 16 Ianuarie 1951

Către

Data	C.	Suc.	BRPR	Indice de re- parti- ție
16.I. 1951	9	9	8	F.I.

STRICT SECRET

Privește : Intocmirea dosarelor
cu cererile de plată
restante la 25.I.1951
conform HCM.No.5/951

Ca urmare la circulara No.2/2/2 din 6.I.1951, aducem următoarele precizări cu privire la memoriile ce trebuiesc depuse de beneficiarii de dotație odată cu cererile de plată pentru lucrările de investiții executate fără respectarea prevederilor HCM.No.1113/1949 :

1. Așa cum prevede HCM.No.5/951 cererile de plată arătate mai sus trebuiesc să vă fie depuse cel mai târziu până la 25.I.1951 însoțite de memorii confirmate de organul tutelar al beneficiarului de dotație (Minister sau Direcție Generală).

2. Dvs. trebuie să stăruiti pe lângă beneficiarii de dotație să îndeplinească riguros aceste condițiuni legale, făcându-le cunoscut că în caz contrariu, pe lângă faptul că pierd orice drept la decontare, noi vom aviza Ministerului Finanțelor toate abaterile.

3. În cazul când totuși, unii beneficiari n'ar mai avea timpul necesar pentru trimiterea memoriilor la Minister spre a le fi înapoiate confirmate de organul tutelar în termen, veți admite să vi se depună memorii neconfirmate de organul tutelar, răspunderea pentru neîndeplinirea integrală a obligațiilor legale rămânând asupra beneficiarului de dotație.

4. După 25 Ianuarie 1951 veți trece la întocmirea dosarelor menționând vizibil, pe copertă și în borderou, cazurile în care memoriul nu are confirmarea organului tutelar.

./.

9.1.1951

5. In cazul când până la 5 Februarie 1951 beneficiarul de dotație va va preda un exemplar al memoriului confirmat de organul său tutelar, veți primi aceste memorii și veți completa dosarul respectiv, astfel ca beneficiarul de dotație, să aibe o ultimă posibilitate de a intra în legalitate.

6. Precizăm că această completare a dosarului se va putea face numai la Sucursala care a primit spre decontare cererea de plată respectivă, cunoscând că nu se va admite completarea dosarelor la Centrala B.C.I.

7. Prezentele dispozițiuni sunt strict confidentiale ele netrebuind să constituie pentru beneficiarii de dotație un drept sau o încarajare de a se abate dela prescripțiunile HCM.No.5/1951.

BANCA DE CREDIT PENTRU INVESTITII

*Prezenta circulară a fost
emisă de B.C.I. la 16. Ianuarie
1951 și semnată de Directorul
Mecul și Ciocan L.*

*Accurate circulară a fost prezentată de
asistența nr. 4/11.904 Șu*

Centrala
Divizia Secretariat

Data	B.C.I.		BRPR	Inalice de rep
	C	Suc		
14.V.	101	110	99	F.I.

Către

226

Ref.: Directive de finanțare pe trimestrul II/1951

Ca urmare adresei Nr.421129 din 10 Mai a.c. a Comisiunii de Stat a Planificării, vă comunicăm următoarele:

1." In principiu și ca regulă generală, plafonul pe trimestrul II cuprinde volumul de lucrări restante pe primul trimestru, adică neexecutate până la 31 Martie a.c., conform planului pe trimestrul I/1951.

2. "Numai după aprobarea Planului anual adaptat, se va putea ști care lucrări sunt ananate pe trim.III și IV și care sunt sistate".

Ca urmare celor de mai sus, veți considera drept plafon maxim de plăți, plafonul pe trim.II/1951 transmis de Diviziile din Centrală, asupra cărui veți calcula provizoriu până la comunicarea plafoanelor anuale avansul de 15% da finanțările pe care le veți deschide.

In completarea instrucțiunilor noastre Nr.90/98/88 din 7 Mai 1951, vă invităm a vă confera următoarelor:

1. Lucrările de investiții prevăzute în Planul pe trimestrul I/1951 și executate până la 31 Martie 1951, se plătesc în limita disponibilităților de plan ale trim.I/1951.

2. In cazul când documentația anexată cererilor de plată cuprinde lucrări începute în trimestrul I și executate în continuare până la 30 Aprilie 1951, fără să fi fost prezentate defalcări lunare, semnatarul cererilor de plată trebuie să specifice valoarea lucrărilor executate până la 31 Martie 1951 și, separat, valoarea lucrărilor executate în luna Aprilie 1951.

Lucrările executate până la 31 Martie 1951 se vor deconta în limita plafonului de plan pe trim.I/1951, iar lucrările executate în luna Aprilie 1951 se vor deconta în cadrul plafonului trim.II/1951 din planul inițial ce vi s'a comunicat la începutul anului.

3. Lucrările de investiții începute în luna Aprilie 1951 și neprevăzute în planul restructurat pe trim.II/1951 nu se vor deconta, așa cum se dispune la punctul 2 din circulara noastră menționată și se vor comunica Centralii

După primirea planșelor anuale, care nu vor întârzi mult, vom reveni cu instrucțiuni noi.

Pentru cazuri speciale veți sesiza Divizia respectivă din Centrală.

BANCA DE CREDIT PENTRU INVESTITII

*Prezenta circulară a fost
emisă de B.C.I la 14.V.51
și semnată de Mendel Eug. și
C. Bărbu.*

*Această circulară mi-a fost prezentată de
secheta nr 4/11.9.51*

Stu

BANCA DE CREDIT PENTRU INVESTIȚII

București, 2 Februarie 1951

Centrale
Divizia Secretariat

Data	B. C. I.	Suc	BRPR	Indice de rep.
2.II	18	18	17	E.I.

Către

Energie Electrică

Privește: Finanțarea proiectelor pentru lucrările de investiții prevăzute în Planul 1951. (Adresa M.F.Nr.241/IV din 30.I.1951)

În Planul de Investiții 1951, costurile proiectărilor s'au prevăzut:

- Fie în pozițiile respective în care au fost incluse și costurile lucrărilor de investiții propriu-zise;
- Fie în poziții speciale pentru proiectări, din care Ministerele tutelare urmează să indice Băncii care proiecte vor fi finanțate.

Sucursalele B.C.I. și Secțiile B.R.P.R. vor deschide finanțarea pentru proiectări privind lucrările din Plan 1951, astfel:

1. Dela poziția lucrării, în cazul în care nu i s'a comunicat de Centrala B.C.I. că proiectarea pentru lucrarea respectivă urmează să se finanțeze dintr-o poziție specială, sau dacă nu are în Plan o poziție specială de proiectare pentru lucrarea respectivă.
2. Dela poziția specială de proiectări, în cazul în care are în Plan o astfel de poziție, cu indicarea precisă, că privește costul proiectării pentru lucrarea din Plan 1951.

În cazul în care Sucursala a deschis finanțarea și a făcut plăți dela poziția lucrării și ulterior i se transmite de Centrala B.C.I. o poziție specială pentru plata proiectelor la lucrarea respectivă, se va închide finanțarea la poziția lucrării ce contravenește proiectărilor iar sumele plătite se vor vira în contul poziției speciale.

Pentru lămurirea Dvs. exemplificăm:

În Planurile Ministerului Metalurgiei s'a prevăzut pentru Întreprinderea X o poziție de 50.000.000 lei pentru executarea unui cuproz S.M.

./.

Intreprinderea A, beneficiara dotației de 50.000.000 lei, prezintă un contract de proiectare pentru suma de 1.000.000 lei, iar I.P.I. introduce o cerere de plată însoțită de o situație de lucrări (privind costul proiectării) de aceeași valoare.

După ce verifică planurile Ministerului Metalurgiei și constată că nu s'a transmis o poziție specială pentru finanțarea proiectului, procedează la deschiderea finanțării din poziția lucrării înregistrând astfel:

040-00-000 (lucrarea 01) = 060-00-000 - (lucrarea 01) 1.000.000 lei

Decontează situația de lucrări depusă cu cererea de plată I.P.I. virând suma la B.R.P.R. în contul Institutului de Proiectare, pentru care înregistrează:

060-00-000-lucrarea 01) = 031-00 lei 1.000.000

Ulterior, Sucursala primește de la Centrale B.C.I. o poziție specială cu Nr.3 de 1.000.000 lei pentru finanțarea proiectării de la poziția Nr.1 a Intreprinderii A.

Pentru evidențierea acestei operațiuni, se înregistrează:

040-00-000-lucrarea 03) = 060-00-000-(lucrarea 03) 1.000.000 lei
060-00-000-(lucrarea 03) = 060-00-000-(lucrarea 01) 1.000.000 lei

se încheie finanțarea pentru poziția I-a înregistrând:

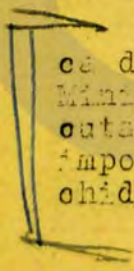
060-00-000-(lucrarea 01) = 040-00-000-(lucrarea 01) 1.000.000 lei

Deschiderea finanțării pentru lucrările de proiectare se va face pe baza contractelor intervenite între beneficiar și proiectant.

Se va observa ca plata proiectărilor să se facă în conformitate cu tarifele fixate prin:

- Decizia Ministerului Construcțiilor Nr.1326 (M.Of. Nr.75 din 26.III.1949) pentru proiectele făcute de I.P.C. și Decizia Ministerului Industrii și Metalurgiei Nr.472/B.Of.Nr.24 din 13.II.1950 pentru celea făcute de I.P.I.

Atunci când lucrările se execută de alte instituții sau colective particulare se va calcula după tariful cel mai scăzut pentru lucrările de aceeași natură.

In caz că se fac prin Colective particulare va fi aplicată dispozițiile HCM Nr.1089/950, cerând să vi se predea confirmarea Ministerului tutelar din care să reiasă că proiectul n'a putut fi executat de Institutul de Proiectare de Stat. Deosebita pentru sume mai importante se va insista pe lângă proiectanții particulari să-și deschidă cont de virament fie la B.C.I. fie la B.R.P.R.

Pentru proiectări nu se acordă avansuri, decontarea se face pe bază de situații de lucrări la depunerea lucrărilor.

Pentru studii și cercetările terenului, deschiderea finanțării se face pe bază de deviz estimativ, iar plata pe bază de situații de lucrări.

Trăiască Republica Populară Română
BANCA DE CREDIT PENTRU INVESTIȚII

[Handwritten signature]

Sufleta circulară a fost emisă de BCI la L. II. 957 și semnată de Directorul Meudel și Șeful Biroului Secretariat L. Sădeanu

Această circulară, care conține 3 pagini, mi-a fost prezentată de presată azi 4/II 1954

[Handwritten signature]

229

BANCA DE CREDIT RURAL ȘI INVESTIȚII Iași, 23 Martie 1957

Centrala
Divizia Secretariat

Data	B.C.I.		RRPR	Indice de rep.
	C	Sus		
23.III	47	53	49	F.I.

Către

Referitor: Plata lucrărilor de proiectare

Vă facem cunoscut că începând de la data de 22 Martie a.c., nu veți mai putea solicita situații-facturi reprezentând costul lucrărilor de proiectare executate de particulari, decât cu aprobarea prealabilă a Centralei B.C.I. și numai cu îndeplinirea următoarelor condițiuni:

1. Proiectantul particular sau Colectivul de proiectanți particulari, să posede autorizația de funcționare eliberată de Secția Financiară a Sfaturii Populare și dovida de recenzare ca tehnician în specialitatea respectivă.
2. Dovia din partea Institutelor de proiectare pendite de Ministerul tutelar al ramurei economice din care face parte beneficiarul de dotație, că nu este în măsură să execute lucrarea de proiectare în termenul prevăzut în Plan.
3. Convenția încheiată între beneficiar și contractantul particular să fie aprobată de Ministerul tutelar al titularului de fonduri pentru investiții.

Prin lucrări de proiectare se înțelege întocmirea lucrărilor topografice, studiilor geotehnice, breviturul de calcul, toate planșele scrise și desenate, pe baza cărora se poate executa o lucrare de construcție, reparații capitale, instalații sau montare.

x
x x

În consocință, atunci când vi se va prezenta la plată situații-facturi privind cheltuieli de proiectare, în sensul celor de mai sus, indiferent dacă s-a dat aprobare expresă de către beneficiarul de dotație, veți cere dovidile arătate la punctele 1-3 din prezenta circulară, pe baza cărora veți întocmi un referat, din care să rezulte:

- a) Poziția din plan și denumirea lucrării;
- b) Beneficiarul acestei lucrări și Ministerul său tutelat;
- c) Valoarea lucrării conform Planului;
- d) Denumirea proiectantului, specificându-se dacă face parte din salariații întreprinderii beneficiare, ai Ministerului tutelat, sau ai altei Instituții sau Întreprinderi de Stat;
- e) Numărul și data cât și organul care a eliberat autorizația de funcționare ca proiectant conform dispozițiilor Decret. Nr. 179 din 13.VII. 1950 - B.Of. Nr. 59.
- f) Numărul adeverinței de recenzare în cadrul specialiștilor, a proiectantului sau a responsabilului colectivului de proiectanți;
- g) Institutul de proiectare, numărul și data adresei prin care s'a comunicat că lucrarea de proiectare în cauză nu poate fi executată în termenul prevăzut în plan;
- h) Specificarea dacă contractul dintre proiectant și beneficiar a fost aprobat de Ministerul tutelat;
- i) Valoarea proiectării și modul cum s'a calculat aceasta.

Referatul se va înainta Direcției Generale a Băncii de Investiții, care va aviza, dacă este cazul sau nu, să se plătească situația prezentată.

Sucursalele B.C.I. și Secțiile B.R.P.R. nu vor putea achita aceste situații fără aprobarea de mai sus.

BANCA DE CREDIT PENTRU INVESTITII

Preputa circulației a fost emisă de B.C.I. la 23.10.1950 și revuțată de Directorul General al Biroului de Serviciu J. Lădianu

Septaraiat
[Red circular stamp]

Aceasta circulație a fost prezentată...

Divizia Organizare-Normare

Data	C	S	Indice
30.XI.	317	349	Inde rep. I.I.

Către

Privește: Măsuri pentru închiderea finanțării
la sfârșitul anului 1951 și condi-
țiunile pentru deschiderea finan-
țării în anul 1952

Alăturat vi se înaintează un exemplar din circulara prin care s'au arătat Ministerelor și Instituțiilor Centrale obligațiunile ce revin beneficiarilor de dotație și constructorilor, la închiderea finanțării planului de investiții pe 1951 și condițiunile în care trebuie să se efectueze deschiderea finanțării planului de investiții pe anul 1952.

Aceste dispozițiuni trebuie să fie prelucrate de dvs. în ședințe cu contabilii șefi ai beneficiarilor de dotație, pentru a se lua măsuri, din timp, în vederea realizării disciplinii de plan și a disciplinii financiare și închiderea gestiunii anuale în condițiuni bune.

Unitățile de finanțare B.C.I. vor lua următoarele măsuri:

I. CU PRIVIRE LA ÎNCHIDEREA FINANȚĂRII PLANULUI PE 1951

1. Închiderea finanțării planului 1951 se va face pe data de 31 Decembrie 1951.

Pe această dată, conturile de finanțare vor fi închise, iar fondurile necheluite, nu vor mai putea fi utilizate.

Deoarece documentele nu pot fi depuse până la această dată, se aprobă un termen pentru închidere până la 15 Ianuarie 1952, în care se vor primi cererile și dispozițiile de decontare.

Pe documentele emise în luna Ianuarie 1952 dar privind anul 1951, se va scrie în mod vizibil "Operațiuni pentru închiderea anului 1951".

Constructorii trebuie să întocmească din timp măsurătorile și să completeze atașamentele, astfel ca să poată introduce cererile de plată până în ziua de 15 Ianuarie 1952.

Cererile sau dispozițiunile de plată privind investițiile executate în anul 1951, introduse la Bancă după data de 15 Ianuarie 1952, nu vor mai putea fi decontate în contul anului 1951.

La terminarea lucrărilor și la sfârșitul anului, trebuie să se anexeze la situațiile de lucrări și procese verbale de recepție.

Beneficiarii de dotații sunt obligați să facă toate măsurătorile pentru a nu întârzia acceptarea situațiilor de lucrări și procesele verbale de recepție.

2. Unitățile de finanțare ale Băncii de Investiții vor lua toate măsurile ca:

a) Să ceară constructorilor depunerea, în mod eşalonat, a situațiilor de lucrări, în așa fel ca să nu se aglomereze, la sfârșitul anului, într-o măsură în care ar fi imposibilă decontarea în termenul legal;

b) Să-și planifice operațiunile, astfel ca decontarea tuturor situațiilor de lucrări să se facă în termen de maximum 5 zile de la prezentarea cererilor de plată, legal întocmite.

Accasta se va putea efectua printr'un efort susținut, în perioada de închidere a finanțării, în special din partea organelor de control.

Nu se admite nicio depășire peste perioada legală de decontare.

3. Cu ocazia controlului situațiilor de lucrări închise la sfârșitul anului, unitățile de finanțare B.C.I. vor verifica în special ca:

- Să nu se fi trecut lucrări necuprinse în deviză, cantități mai mari sau prețuri mai ridicate decât celele din deviză, la aprobate legal și verificate;

- Să nu se fi trecut lucrări nec executate până la 31 Decembrie 1951, chiar dacă ele figurază în deviză. Pentru aceasta se vor executa măsurători de control la șantiere.

4. Conturile speciale și acreditivale transmise din conturile de finanțare ale beneficiarilor de dotații sau credite în anul 1951, trebuiesc lichidate până la 15 Ianuarie 1952 și vor cuprinde numai plăți făcute pentru lucrări executate sau furnituri livrate până la această dată. Soldurile rămase neacheltuite vor fi virate în conturile de finanțare.

Aceleași criterii se aplică și cecurilor de decontare acceptate și carnetelor de cecuri cu valoare limitată.

Unitățile de finanțare B.C.I. vor lua măsuri să anunțe din timp atât pe beneficiarii de dotații cât și sediile unităților deschise creditive și conturi speciale.

5. La terminarea lucrărilor, trebuie să se execute o recepție definitivă, de către o Comisie numită de Ministerul sau Instituția Centrală tutelară. La Intreprinderile și Organizațiunile economice de interes local, Comisiunea se numește de Sfatul Popular Regional.

Unitatea de finanțare B.C.I. trebuie să fie înștiințată cu 5 zile înainte de data recepției, conform instrucțiunilor pentru aplicarea H.C.M. Nr.1113/1949.

Atunci când se va prezenta delegatul Băncii la recepție este necesar a se programa în prealabil un control, în vederea înscrierii în procesul verbal de recepție, a observațiilor. Această înscriere se va face în cazul când se va socoti că este necesar.

6. La sfârșitul anului, trebuie să fie regularizate avansurile puse la dispoziția constructorilor sau beneficiarilor de dotație.

Avansurile legale, date în baza H.C.M. Nr.1113/1949, trebuie să fie lichidate, în cazul în care lucrarea a fost terminată.

Dacă lucrarea se continuă în anul următor, avansul nerecuperat se raportează pentru anul 1952. Avansul ce se va acorda în anul 1952 (inclusiv avansul raportat din anul 1951) nu trebuie să depășească 15% din valoarea lucrărilor ce se execută în acest an.

Avansul acordat în baza HCM Nr.238/949 trebuie să fie lichidat până la sfârșitul anului. În acest scop, în cursul lunii Decembrie 1951, se vor reține, din toate situațiile de lucrări, sumele necesare pentru lichidarea acestor avansuri.

Avansurile acordate pentru importuri trebuie de asemenea să fie lichidate până la sfârșitul anului.

Beneficiarii utilajelor și materialelor din import sunt obligați a face formalitățile de introducere în plan a investițiilor și să facă formele de deschiderea finanțării până la sfârșitul anului.

Direcțiile de Aprovizionare din Ministerale și Instituțiile Centrale tutelare vor introduce, din timp, cereri asupra beneficiarilor, pentru lichidarea avansurilor ce le-au fost aprobate pentru utilaje și materiale din import.

Se va lua deci contact imediat cu beneficiarii acestor importuri precum și cu Direcțiile de Aprovizionare, pentru a verifica dacă s'au făcut formulă includerii în plan.

Pentru importuri necuprinse în planul de stat și achitate în contul Direcțiilor de Aprovizionare din Ministeră se vor depune cereri de plată în contul beneficiarilor de dotății la unitățile B.C.I. unde acestora li s'au deschis conturi de finanțare.

Unitățile B.C.I. vor achita aceste cereri din conturile de finanțare a beneficiarilor de dotăție indiferent dacă importul respectiv a fost sau nu înscris în plan.

7. Sumele înregistrate în contabilitatea Intreprinderilor trebuie să corespundă cu acelea din contabilitatea Băncii.

Pentru aceasta, veți cere Intreprinderilor să-și puncteze operațiunile înregistrate cu acelea din evidențele Băncii, și la sfârșitul anului veți înainta extrase de conturi fiecărui titular de cont.

8. După închiderea anului, toate Intreprinderile și Organizațiunile economice sunt obligate să-și facă inventarierea investițiilor, a materialelor, a creanțelor și datoriilor din investiții, în conformitate cu deciziunile Ministerului Finanțelor Nr.1720 din 30 Octombrie 1951 și Nr.1721 din 1 Decembrie 1951.

Pe baza datelor din inventar și din contabilitate, Intreprinderile, Organizațiunile economice și Instituțiile de Stat care execută lucrări în regie directă sau mixtă, sunt obligate să comunice Băncii de Investiții (unității finanțatoare) stocul de materiale pentru investiții rămas la sfârșitul anului.

Situația materialelor în stoc se va comunica până cel mai târziu 1 Martie 1952 și va cuprinde separat:

- Materialele utilizabile la investițiile proprii ce se vor executa în anul 1952 și
- Materialele ce nu vor mai fi utilizate la investițiile proprii în anul 1952 și care deci vor fi valorificate în condițiunile legale.

Atragem atențiunea că situația trebuie să cuprindă atât materialele de construcții achiziționate în anul 1951, cât și cele rămasse din anii precedenți și nevalorificate până la sfârșitul anului curent.

Dacă până la 1 Martie 1951 nu se va comunica stocul de materiale, unitățile de finanțare B.C.I. vor programa imediat un control la Intreprinderile, Organizațiunile economice sau Instituțiile de Stat respective, pentru a stabili stocul materialelor de investiții la sfârșitul anului.

Cele constatate, vor fi consemnate într'un proces verbal.

Pe baza situațiilor prezentate de beneficiarii sau pe baza proceselor verbale întocmite în urma controlului, se va diminua suma de finanțat în anul 1952.

Dacă stocul de materiale nu a fost împărțit pe cele două categorii arătate mai sus, se va considera că toate materialele sunt utilizabile la investițiile ce se execută în anul 1952 și, ca atare, se va diminua cuantumul sumelor ce se vor pune la dispoziție Intreprinderilor beneficiare de dotație pe anul 1952, cu valoarea integrală a materialelor în stoc.

Contravaloarea materialelor în stoc se consideră drept avans nerecuperat și, în consecință se va înregistra în debitul contului 062 (prin creditul contului 050 adică 055 după închiderea finanțării planului 1951).

Deoarece în soldul la 31.XII.1951 se cuprind și materiale rămase din anii precedenți (1950), debitarea contului 062 se va face numai cu diferența între valoarea stocului declarat și cea constatată și soldul contului 062 la data de 31.XII.1951.

Contul 062 se va credita, prin debitul contului de decontare al beneficiarului de dotație pe anul 1952, cu valoarea materialelor utilizabile la investiții pe acest an.

Operațiunea se va efectua numai pe măsura deschiderii finanțării și punerii la dispoziție a avansului legal.

Pentru lucrările cu o valoare până la 10.000.000 lei, creditarea contului 062 se va face imediat după deschiderea finanțării, la construcțiile pentru care sunt destinate materialele rămase în stoc, prin debitul contului 050.

Materialele neutilizabile la investițiile pe anul 1952 vor fi valorificate în termen de maximum 60 zile de la terminarea și recepționarea lucrărilor sau de la terminarea anului.

Valorificarea se va face în condițiile legale în vigoare, sumele rezultate trebuind să fie vărsate Băncii finanțatoare prin virare.

Cu sumele depuse se va credita contul 062 pentru lichidarea lui.

Unitățile de finanțare B.C.I. sunt obligate să verifice realitatea stocurilor declarate, respectarea condițiilor de valorificare și a termenilor de depunere a sumelor realizate prin valorificare.

9. Conform art.11 din HCM Nr.1113/1949, finanțarea investițiilor trebuie să se efectueze, în primul rând, din fondurile proprii ale Intreprinderilor sau Organizațiilor economice și numai pentru diferența de la Bugetul Statului.

Pentru respectarea acestor dispozițiuni, veți proceda imediat la urmărirea sumelor datorate pe anul 1951 din cotele de

amortizare și beneficii, precum și a sumelor rezultate din lichidarea mijloacelor de bază.

Urmărirea depunerii resurselor proprii se va efectua în conformitate cu dispozițiunile legale în vigoare, adresându-vă direct băncii de Stat, pentru cotele de amortizare și Secției Financiare a Sfatului Popular, pentru beneficii.

Veți raporta de urgență Centralii B.C.I. Intreprinderile și Organizațiunile economice care nu v'au înaintat la timp bilanțurile și dările de seamă trimestriale, în conformitate cu dispozițiunile HCM Nr.486 din 9 Iunie 1951 și Instrucțiunile Ministerului Finanțelor Nr.1474/951 pentru aplicarea Decretului Nr.36/951.

10. Banca de Investiții este obligată să prezinte, la sfârșitul anului 1951, o situație completă și exactă a mersului finanțărilor și a realizării planului de investiții.

În acest scop, unitățile de finanțare B.C.I. trebuie să înainteze Centralii, la 1 Februarie 1952, situația "Inv.F." completată pentru toți beneficiarii de dotație.

Deoarece până în prezent, nu s'au completat fișele "Inv.F." decât de o parte din beneficiarii de dotație sau credit, veți lua următoarele măsuri:

a) Veți lua contact, din timp, cu toți beneficiarii de dotație sau credite, lămurindu-le importanța cunoașterii realizărilor pentru întreaga economie națională și veți cere sprijinul ca formularul "Inv.F." să fie completat în mod exact și la timp.

b) În cazul în care, totuși, până la data fixată pentru depunerea situației, nu se va prezenta de toți beneficiarii, veți dispune deplasarea personalului la acești beneficiari pentru a ajuta completarea formularelor respective.

Completarea se va face după datele din contabilitate Intreprinderii, precum și după orice fel de evidențe extra-contabile ce vi se vor pune la dispoziție.

Formularele completate ca mai sus vor purta, în partea dreaptă sus, mențiunea "Completat de Bancă" și vor fi semnate de Intreprindere. În cazul când Intreprinderile refuză semnarea, se va specifica aceasta pe formulare.

c) Veți atrage atențiunea beneficiarilor de dotație că, în anul 1952, se vor lua măsuri contra acelor care nu completează formularul "Inv.F.", nu-l trimit la timp sau îl completează oronat, mergând până la suspendarea finanțării, în conformitate cu dispozițiunile art.27 din HCM Nr.1113/1949.

Formularele "Inv.F." completate de beneficiari vor fi înaintate la termenele stabilite (până la 1 Februarie 1952) iar

./.

cele completate de Bancă, pe măsura completării lor, neputându-se însă depăși 20 zile dela data fixată pentru trimiterea celor completate de beneficiari (20 Februarie 1952).

Se va da o atențiune specială la verificarea de către Bancă a formularelor "Inv.F." întocmite la sfârșitul anului 1951.

Odată cu formularul "Inv.F.", se va completa și situația punerii în funcțiune a investițiilor pe formularele cuprinse în circulara Nr.269/289/256 din 4 Octombrie 1951.

Acastă situație trebuie să cuprindă punerea în funcțiune a mijloacelor de bază pe întregul an.

În consecință, în coloanele 4 și 5 vor fi cuprinse cifrele din planul inițial de punere în funcțiune pentru întregul an, iar coloanele 5 și 7 cifrele totale ale mijloacelor de bază puse efectiv în funcțiune (date în exploatare).

Fișa va trebui să fie completată în mod obligatoriu însoțită cu indicii cantitativi cât și cu valorile mijloacelor de bază puse în funcțiune, dacă acestea se specifică în planul inițial comunicat.

Nu vor fi trecute în situație decât acele investiții pentru care vi s'a comunicat plan de punere în funcțiune.

Atragem atențiunea că această situație urmărește darca în exploatare a mijloacelor de bază realizate din fondurile de investiții centralizate. În consecință, valoarea mijloacelor de bază date în exploatare poate să fie mai mare decât suma cuprinsă în planul de investiții pe 1951, dacă lucrarea a fost începută în anii precedenți, după cum poate fi și mai mică, dacă în cursul anului nu s'au dat în exploatare decât o parte din lucrări, restul nefiind terminate.

Dacă mijloacele de bază nu au fost date în exploatare, în anul 1951, nu se va trece nicio cifră în coloanele 6 și 7.

11. Creditul pentru reparațiuni capitale trebuie să fie lichidat până la sfârșitul anului, din cota de amortizare destinată reparațiilor capitale.

Creditul pe termen scurt acordat întreprinderilor de construcții pentru aprovizionări cu materiale dat ritm desfășurării sezoniere a lucrărilor și condițiilor de transport în baza instrucțiunilor Nr.143/157/146 din 16 Iunie 1951, trebuie să fie plătită numai în măsura în care ratele au ajuns la scadență.

Ratele pentru aceste credite se pot fixa pe un termen de maximum 90 zile, depășindu-se trimestrul sau chiar anul în care au fost acordate.

Până la 31 Decembrie 1951 se va urmări numai rambursarea acelor rate care au ajuns la scadență până la acea dată.

./.

Deasemenea, unitățile de finanțare B.C.I. vor urmări rambursarea ratelor ajunse la scadență la celelalte credite rambursabile acordate de Banoă.

Veți anunța din timp Intreprinderile de construcții asupra acestor obligațiuni, comunicându-le scadența, suma de plată și dobânda calculată în conformitate cu normele speciale.

În cazul în care, la scadență, ratele și dobânzile nu vor fi restituite, veți dispune virarea întregii sume datorate din contul de decontare a Intreprinderii de construcție, Dispozițiunea de virament se va executa în ordinea prevăzută de art. 15 din Instrucțiunile Ministerului Finanțelor Nr. 4273/1949 pentru aplicarea Decretului Nr. 265/949.

Atunci când conturile de decontare ale beneficiarilor sunt la Banca R.P.R., Bancă de Stat, se va cere acestei Bănci virarea ratelor și dobânzilor datorate, specificându-se numărul angajamentului în baza căruia s'a acordat creditul și scadența ratelor.

12. Închiderea conturilor de finanțare 1951, în contabilitatea unității B.C.I. se va face pe baza instrucțiunilor speciale pe care le veți primi la timp.

II. CU PRIVIRE LA DESCHIDEREA FINANȚĂRII LUCRĂRIILOR PREVĂZUTE ÎN PLANUL 1952

Lucrările de construcție din planul 1951 neterminate până la 31.XII.1951 și care nu au fost cuprinse în planul de investiții pe 1952 (deoarece nu s'a prevăzut că ele nu vor putea fi terminate) se vor finanța în continuare până la 31 Ianuarie 1952, pe baza devizelor depuse în anul 1951.

Dacă până la 31 Ianuarie 1952 aceste lucrări nu vor fi cuprinse în planul pe 1952, veți sista finanțarea, beneficiarii fiind obligați să ia măsuri de conservare.

Unitățile de finanțare B.C.I. sunt obligate ca în cursul trim. I/1952 să execute un control, stabilind lucrările începute și neterminate, precum și cauzele pentru care nu au fost cuprinse în planul de investiții pe 1952.

Deoarece este dăunător să înceapă alte lucrări înainte, că ele deja începute să fie terminate, unitățile de finanțare B.C.I. vor semnala Centralei B.C.I. toate cazurile arătate mai sus.

Semnalaarea se va face prin rapoarte separate pentru fiecare caz în parte, în termen de 24 ore de la data executării controlului.

Finanțarea investițiilor în cursul anului 1952 se va face în condițiunile Decretului Nr. 59/951 și H.C.M. Nr. 1113/949 cu completările aduse prin H.C.M. Nr. 448/950; Nr. 748/950; Nr. 937/950; Nr. 237/951 și Nr. 238/951 precum și cu dispozițiunile speciale pentru decontare, plan casă, fond de salarii, doplasări, contract etc.

1. Pentru deschiderea finanțării se va depune aceeași documentație, în ordinea stabilită, cu excepția devizelor, care se vor depune direct la unitățile finanțatoare B.C.I. și limitele de finanțare care se vor încanta prin Centrala B.C.I.

În locul devizelor ce le primiți de la Centrală, veți primi o listă a devizelor aprobate.

Pe devizole aprobate, ce vi se vor prezenta de beneficiari, veți cere ca întreprinderile, organizațiile economice sau instituțiile de Stat să aplice formula :

"Devizul de față a fost aprobat la data de de organul tutelar și nu i s'a adus nici o modificare", după care urmează semnăturile directorului, șefului contabil și inginerul șef (sau tehnicianul) și ștampila.

Unitățile de finanțare B.C.I. sunt obligate :

- a) Să verifice existența la șantiere a proiectelor și devizelor;
- b) Să verifice dacă devizole au fost aprobate de organele în drept, așa cum rezultă din art. 12 al Decretului Nr. 59/951;

c) Să verifice dacă enunțarea lucrării, suma totală din devizole prezentate și persoanele care au aprobat devizul corespund cu datele din lista devizelor primită de la Centrala BCI;

d) Limitele de finanțare (conform anexei) cuprind suma globală până la care întreprinderea respectivă poate fi finanțată, precum și resursele din care se va executa finanțarea. Limita de finanțare poate fi mai mică decât valoarea din plan, deoarece Ministerul tutelar poate reține o rezervă la dispoziția sa conform art. 15 din Decretul Nr. 59/951.

În nici un caz, la pozițiile peste limită (conf. art. 11 din Decretul Nr. 59/951) limita de finanțare nu poate fi redusă cu mai mult de 3% față de valoarea de plan.

În valoarea de plan, Centrala B.C.I. vă va comunica reducerile efectuate de Ministerele și Instituțiile Centrale pentru rezerva la dispoziția acestora.

e) Să deschidă finanțarea în termen de 48 ore de la depunerea documentației ;

f) Deschiderea finanțării se face pe baza fișei de limită, arătată la punctul d) de mai sus, aprobată de Directorul Sectorului Finanțării din Centrala B.C.I.;

g) Să verifice în fond întocmirea devizelor, în conformitate cu normele tehnice date de Centrala B.C.I. Verificarea de fond a devizelor se va face după deschiderea finanțării, până la achitarea primei situațiuni de lucrări tunare. În consecință, avansul se va pune la dispoziție înainte de verificarea de fond a devizelor, urmând a se diminua, în cazul în care devizul se reduce după control. Devizole pentru lucrările sub Lei 10.000.000.- ce se execută în regie vor fi verificate în termen de cel mult o lună de la deschiderea finanțării.

Copii după referatele de deschiderea finanțării se vor înainta Centrali B.C.I.

Deschiderea finanțării pentru lucrările de construcții, instalații și montaje se va face numai în trimestrul în care au fost trecute în planul de investiții.

Pentru utilaje, obiecte de inventar, etc., deschiderea finanțării se va putea efectua și într'un trimestru anterior celui prevăzut în plan, dacă se prezintă o dispoziție în acest sens din partea organului tutelar.

+
+

Pe baza unei Hotărâri a Consiliului de Miniștri se poate deschide finanțarea numai dacă s'a înlocuit și aprobat anteproiectul, acordându-se avansul legal de 15%, în vederea executării lucrărilor de deschiderea șantierei (baracamente, drumuri de acces, aducerea la șantier a utilajelor, personalului, instalarea conductei de apă și electricitate, etc.).

Deschiderea finanțării se va face provizoriu după primirea planului, anexei 2 (H.C.M. 1113/949) și a contractului și la valoarea din acestea. Avansul de maximum 15% se va calcula la valoarea cea mai mică din cele trei documentații.

Finanțarea lucrărilor auxiliare, precum și a cheltuielilor se va face pe bază de devize, pe obiecte, aprobate în condițiunile art. 12 din Decretul Nr. 59/951.

Finanțarea lucrărilor de bază nu se va putea face decât după prezentarea întregii documentații, așa cum s'a arătat mai sus.

După prezentarea documentației se va determina planul exact de finanțare pe anul 1951 precum și avansul legal.

2. Acordarea avansului se va face în aceleași condițiuni din anul precedent.

Atunci când lucrarea se execută de o întreprindere de construcție, avansul nu va putea depăși 15% din valoarea lucrărilor pentru care s'a deschis finanțarea.

Pentru acordarea avansului trebuie să vi se prezinte contractul de antrepriză, în care să se specifice cuantumul avansului și modul de rambursare.

Rambursarea avansului se va face în condițiunile contractului, cu obligațiunea ca începerea reținerilor să opereze cel mai târziu atunci când s'a finanțat 50% din valoarea totală a lucrărilor.

Beneficiarul este obligat să urmărească reținerea avansului prin situațiile de lucrări în conformitate cu contractul. Banca verifică îndeplinirea acestor obligațiuni.

La lucrările ce se execută în regie mixtă, adică când beneficiarul se obligă să pună la dispoziția constructorului parțial sau integral materialele de construcție, se va pune la dispoziția Intreprinderii de construcție numai o parte din avansul de 15%, restul rămânând la dispoziția beneficiarului pentru provizionarea materialelor. Se va atrage atențiunea beneficiarilor de dotație că Banca de Investiții nu acordă alte avansuri peste cele legale, de maximum 15% pe total, și nici nu decontează direct din contul de finanțare materialele achiziționate de beneficiar.

Repartizarea avansului se va face conform contractului intervenit între beneficiar și constructor.

Atunci când lucrările se execută în regie directă și valoarea lor după plan (pe întreprindere) depășește suma Lei 10.000.000.-, unitățile de finanțare B.C.I. vor aproba un avans de 15% și nu mai mult din valoarea acelor lucrări pentru care s'a deschis legal finanțarea.

La acordarea avansului se va ține seama de materialele în stoc la 31 Decembrie 1951, cu care urmează să se debiteze contul de decontare al Intreprinderii prin creditul contului 062, așa cum s'a arătat la punctul I paragraf 8 din prezenta circulară.

La lucrările executate în regie, Centrala B.C.I. va putea aproba majorarea trimestrială a avansului la dispoziția beneficiarului, dacă se justifică necesitatea acestei majorări, prin volumul și valoarea materialelor ce se livrează în cursul unui trimestru, conform circularilor Nr. 17/24/11 din 11 Aprilie 1950 și Nr. 196/213/195 din 13 Iulie 1951.

3. Cu ocazia acordării avansului la Intreprinderile de construcție, veți verifica dacă contractul a fost încheiat în condițiunile H.C.M. Nr. 524/951.

Deasemenea, la verificarea pe teren, fie la beneficiarii de dotație, fie la Intreprinderile de construcție, veți constata dacă s'au încheiat comenzi sau contracte pentru materiale, utilaje, obiecte de inventar, etc. în conformitate cu H.C.M. 524/951 și dacă se ține evidența acestor contracte.

4. Decontarea investițiilor se execută în conformitate cu dispozițiunile H.C.M. Nr. 1113/949, Nr. 443/950, Nr. 743/1951 precum și cu normele comunicate de Centrala B.C.I.

La deschiderea conturilor de finanțare și de decontare veți cere Intreprinderilor, organizațiilor economice și Instituțiilor de Stat să vă prezinte specimenole de semnături ale persoanelor care angajează valabil unitățile, indicarea deciziilor sau decretelor pe baza cărora au fost numiți în funcțiuni. le respective precum și delegațiile date de aceștia.

La cooperative se va mai cere prezentarea unui exemplar de pe statutul aprobat, după care se va lua notă.

Utilajele, materialele și obiectele de inventar din import vor fi decontate de unitățile de finanțare, indiferent dacă sunt sau nu sunt cuprinse în planul de investiții.

Atunci când nu sunt cuprinse în planul de investiții, decontarea lor se va face prin debitarea contului Avansuri import (060) deschis pe seama întreprinderii, organizației economice sau instituției de Stat beneficiare a importului.

Atât beneficiarii acestor importuri cât și Banca de Investiții sunt obligați să ceară înscrierea în plan a obiectivelor respective.

Unitățile de finanțare B.C.I. vor comunica lunar, în termen de 10 zile de la sfârșitul fiecărei luni, situația importurilor decontate din contul Avansuri import (060). Comunicarea se va face pe tablouri separate pentru fiecare Minister sau Instituție Centrală.

Dispozițiunile de mai sus nu sunt aplicabile unităților cooperative.

5. Se atrage atențiunea unităților de finanțare B.C.I. că atât deschiderea finanțării cât și decontarea trebuie să se execute în termenele legale (H.C.M. Nr. 1113/949), (Nr. 448/1950 și Decretul Nr. 265/949).

Verificarea documentelor să se facă în timpul stabilit.

6. Pentru acordarea creditelor pe termen scurt întreprinderilor de construcție, pe trimestrul I din 1952, veți cere acestora să-și întocmească și să depună, din timp, întreaga documentație cuprinsă în instrucțiunile și normele Băncii cu Nr. 143/157/146 din 16.VI.1951; Nr. 149/163/151 din 19.VI.1951 și Nr. 156/171/156 din 21 Iunie 1951.

7. Controlul Băncii de Investiții pe anul 1952 trebuie să urmărească, ca preocupare de bază, controlul sub toate aspectele a reducerii preșului de cost în construcții.

În acest scop, organele de control vor îndrepta activitatea lor spre a verifica cu temeinicie devizele prezentate pentru deschiderea finanțării, se va urmări modul de aprovizionare cu materiale, condițiunile de salarizare, modul de organizare a șantierelor și în special utilizarea completă a mecanismelor de construcții.

Întreprinderile de construcții sunt obligate să îndeplinească sarcina reducerii preșului de cost. Organele de control ale Băncii de Investiții vor verifica modul cum se face această urmărire, rezultatele și cauzele pentru care planul reducerii preșului de cost nu se realizează.

Unul din mijloacele de reducere a preșului de cost în construcție este și mobilizarea resurselor interne. Banca de Investiții va da o atențiune acestui capitol, urmărindu-se în special :

- utilizarea materialelor de construcție rămase în stoc în anii precedenți;
- modul cum sunt utilizate fondurile, depunerea la timp a situațiilor de lucrări, lichidarea debitelor, pentru a se evita penalizările și dobânzile la credite pentru stocaj de materiale;

- modul de utilizare a mecanismelor de construcții;
- reducerea normelor cheltuielilor de regiș, etc.

8. Banca de Investiții este obligată să urmărească încasarea la timp a fondurilor proprii de finanțarea investițiilor la întreprinderile și organizațiile economice. Pentru aceasta, chiar de la începutul anului, se va explica celor interesate necesitatea depunerii cotelor planificate, și, în caz de nerespectare a obligațiilor, se vor lua măsurile legale de urmărire.

Cu ocazia executării controlului la Intreprinderi, organizații economice, veți urmări mijloacele de bază lichide și depunerea la Banca de Investiții a sumelor rezultate după acoperirea costurilor de dărâmare sau de demontare.

Pentru dărâmarea sau demontarea mijloacelor de bază, veți convinge dacă s'a dat aprobarea specială de către Ministerul tutelar sau de Statul Popular.

În vederea închiderii finanțării anului 1951, la termenle fixate prin prezenta circulară, precum și pentru ca deschiderea finanțării în anul 1952 să se execute în condițiuni mulțumitoare, astfel ca lucrările să fie executate la termenle fixate prin plan, veți convoca și veți prelucra cu contabilii șefi a 1 Intreprinderilor, organizațiilor economice și instituțiilor de Stat beneficiare de dotății sau credite toate dispozițiunile din circulara anexată.

Unitățile de finanțare B.C.I. sunt obligate să asigure activitatea beneficiarilor de dotăție și credite, arătându-le drumul disciplinei financiare și de plan.

Atunci însă când, cu toate semnalările și îndrumările date, reprezentanții Intreprinderilor, organizațiilor economice și instituțiilor de Stat nu înțeleg să respecte dispozițiunile legale, veți lua măsuri ~~apropiate~~ contra celor vinovați.

Prezentul ordin circular se va prelucra cu întregul colectiv al Sucursalei.

DIRECTOR GENERAL,

Ioan Weissz
Ioan Weissz

*Prezenta circulară a fost
mursă de B.C.I. la 30.12.1951 -
mursă de directorul General
Ioan Weissz.*

Sentariet
[Signature]

*Această circulară, care conține 18 pagini
mă a fost prezentată de *[Signature]* azi 4/11/51*

EXEMPLARUL Nr. 1.

INVESTITII CENTRALIZATE
 LIMITA DE FINANȚARE PE ANUL 19..

Denumirea șantierului (Intreprinderea)
 Trustul, Direcțiunea Centrală, Șantiera
 Ministerul, Instituția Centrală

Sursele de finanțare	Limite anuală în vigoare la	D i n , c a r e :			
		Trin. I.	Trin. II.	Trin. III.	Trin. IV.
1	2	3	4	5	6
- Alocatii de la Bugetul Statului					
- Sfatul Popular					
- Anortismente					
- Beneficii					
- Sume realizate din lichidarea mijloacelor de bază					
Total limite de finanțare ..					
- Economii din reducerea pret cost la construcții, montaj, instalatii, executate în regie					
- Mobilizarea resurselor interne					
TOTAL GRAL FOND INVESTITII					

Semnătura,
 Observațiuni : Se completează în patru exemplare și se înaintoază trei exemplare Centralei B.C.I. Primul exemplar va fi semnat de Minister, urmând ca ultimele două să fie semnate de Centrala B.C.I. și înaintate la Sucursala pentru finanțare.

Divizia Contabilității
Centrala

Data	C	S	Indice de repartizare
30. XI	318	350	N.C.

C I R C U L A R A

Către

Sediile B. C. I.

Privește: Cap. I. Încheierea bilanțului pe 31.XII.1951
Cap. II. Redeschiderea conturilor de evidență contabilă în 1952
Cap. III. Introducerea noului sistem de evidență a conturilor de finanțare.

Cap. I. Încheierea bilanțului pe 31 Decembrie 1951.A. Lucrări pregătitoare.

Prin lucrări pregătitoare de bilanț înțelegem lucrările de punere la punct a evidenței contabile, lucrări care se pot face înainte de data încheierii bilanțului.

Pentru reușita acestora recomandăm:

- Recitirea și aplicarea justă - cu referire la aceste lucrări - a tuturor instrucțiunilor cu caracter contabil date în cursul anului 1951 printre care cităm următoarele circulări mai importante:

Nr.	96/105	din	10 Mai	1951
"	140/154	"	14 Iunie	"
"	165/181	"	26 "	"
"	202/219	"	23 "	"
"	253/272	"	19 Sept.	"
"	295/319	"	5 Nov.	"
"	303/331	"	17 "	"
"	315/346	"	27 "	"
"	317/349	"	30 "	"

- Prelucrarea dispozițiilor prezentei circulări, într-o ședință special ținută cu întregul colectiv,

după care se vor lua următoarele măsuri:

1. Se va lichida în timpul cel mai scurt și neapărat până la 31 Decembrie a.c., toate posturile nerezolvate din contul de virament lo3 la B.R.P.R., astfel ca în situația posturilor în expediție pe care o veți încheia și anexa la bilanț, să nu rămână decât posturi din ultimele zile ale lunii Decembrie.

a căror rezolvare se face în mod normal în perioada imediat următoare.

Pentru nepotrivirile rezultate, veți delega un salariat care să cerceteze la B.R.P.R. actele de bază ale operațiunii, punând toate diligențele posibile pentru lichidarea lor imediată.

Pentru sumele rămase nepunctate în partida B.R.P.R. la Dv., veți stabili natura acestor operațiuni, luând la nevoie contact cu beneficiarii de dotație sau constructorii - din ordinul cărora ați efectuat operațiunea - în scopul de a lichida toate posturile deschise.

2. Veți cere în scris sediilor B.R.P.R. cărora le-ați remis fonduri pentru deschiderea de creditive și conturi speciale de decontare, să vă remită neapărat extrase de cont încheiate la 15 Decembrie a.c. pe care le veți puncta și pune de acord până cel mai târziu la 31 Decembrie a.c.

3. Veți lichida până la 30 Decembrie conturile debitorilor (100), iar pentru cazurile care nu pot fi rezolvate până la această dată, veți remite Centralei un tablou cuprinzând toate datele cu privire la proveniența soldurilor debitoare și la demersurile făcute.

4. Sumele spre decontare care se găsesc asupra gestionarilor din avansuri spre decontare pentru francarea corespondenței și alte cheltuieli mărunte, vor fi depuse la 31 Decembrie, iar diferența între avansul acordat și suma restituită va fi justificată cu acte și contabilizată până la aceeași dată.

Deasemenea, vor fi justificate și contabilizate până la 31 Decembrie, avansurile pentru deplasări, în caz când inspectorii s'au reîntors din deplasare până la această dată.

5. Se va urmări în modul cel mai intens lichidarea avansurilor din anii precedenți (contul 062), în conformitate cu circulara Centralei Nr. 295/319 din 5 Decembrie a.c.

6. Veți avea permanent la punct evidența analitică a cotelor de beneficii și amortismente, cu conturile sintetice 011 și 012.

7. Deasemenea, veți avea permanent la punct evidența tehnico-operativă a acreditivelor și conturilor speciale de decontare cu conturile sintetice 140 respectiv 141. Sediile B.C.I. care au deschis acreditive și conturi speciale din ordinul altor sedii B.C.I., vor remite acestora, până cel mai târziu la 15 Decembrie a.c. extrasele de cont a acreditivelor și conturilor speciale respective.

Dealtfel, aceste extrase trebuie să fie remise periodic, în conformitate cu dispozițiunile circulării noastre Nr.140/154 din 14 Iunie 1951, pag.3, al.4. Diferențele constatate la punctarea acestor extrase, vor fi rezolvate până cel mai târziu la 30 Decembrie 1951.

8. Veți vira Centraloii la primirea prezentei circulații, operațiunile înregistrate în contul 108, anexând la avizul de debitare sau creditare, specificația pe anii de investiții și pe întreprinderi.

Operațiunile de regularizare în contul 108, dela data viramentului și până la 31 Decembrie 1951, vor fi virate în contul Centraloii pe măsură ce se va produce operațiunea.

9. Vă atragem atențiunea asupra importanței pe care o are pentru întocmirca unui bilanț real, preluarea de conformitate a tuturor operațiunilor reciproce între sedii, precum și între sedii și Centrală, cari privesc gestiunea pentru care se încheie bilanțul.

Sumele nepreluate de conformitate, de o parte sau de alta, apar în bilanțul general al Băncii - fără deosebire de natura operațiunilor - ca sold activ sau pasiv la grupa "Decontări reciproce", în loc ca operațiunile respective, să fie cuprinse, cum ar fi normal, la grupele din bilanț, cărora le aparțin.

Pentru a putea ajunge la rezultatul, ca dife-

ronțele în conturile de decontări reciproce să fie până la 31 Decembrie 1951, lichidate în totalitate sau - cel puțin - reduse la un volum neînsemnat, veți lua următoarele măsuri:

- a) Avizele de debitare sau creditare primite de la Centrală sau sediile B.C.I. corespondente, reprezentând operațiuni noi neconfirmate până la primirea prezentei circulări, vor fi confirmate de îndată, iar eventuale operațiuni rămase în suspensie, vor fi lămurite și preluate de conformitate cel mai târziu până la 31 Decembrie 1951. Totodată se vor lămurii și rezolva toate reclamațiunile primite de la Centrală, ca urmare a verificării extraselor de cont "Centrală" și "Centrala, cont sedii".
- b) Toate scrisorile de înregistrare ale Centralei sau ale sediilor B.C.I., reprezentând operațiuni noi și purtând data de eșire până la 31 Decembrie 1951, chiar dacă s-o sesc la sediul destinatar după această dată, urmează a fi înregistrate per 31 Decembrie 1951.

Scrisorile privind gestiunea anului 1951 care se întocmesc în primele zile din 1952, sau au fost întocmite în 1951 și expediate în 1952 și care urmează a fi înregistrate la sediul emitent în 1951, vor purta în mod vizibil mențiunea "Operațiuni din 1951". Aceste scrisori vor fi întocmite și expediate cu precădere.

Centrala și sediile B.C.I. vor urmări ca toate avizele primite cu această mențiune să fie cuprinse - pe cât posibil - în evidențele lor contabile ale anului 1951, ceea ce, bineînțeles, până la data efectivă a încheierii bilanțului.

- c) Pentru a înlătura posturi deschise din remiterile de fonduri efectuate de Centrală prin B.R.P.R. în ultimele zile ale anului 1951 și care ar intra în contul Dv. la B.R.P.R. în 1952, veți lua măsuri ca să nu adresați din timp următoarele cereri de fonduri pentru anul 1951, pentru ca acestea să vă poată parveni până la 31 Decembrie 1951.

Pentru cazuri neprevăzute veți cere telefonic sau telegrafic, remiteroa fondurilor necesare.

În zilele de 27, 28 și 29 Decembrie 1951, Centrala va efectua toate remiterile telegrafic. În ziua de 31 Decembrie 1951 nu se vor efectua remiteri de fonduri sub nici o formă și sub nici un motiv.

10. Toate documentele de înregistrare: scrisori, note de contabilitate, bonuri de intrarea și eșirea materiei etc., privind operațiunile până la 31 Decembrie a.c. vor fi înregistrate cel mai târziu pe ziua de 31 Decembrie a.c.

11. În cadrul operațiunilor pregătitoare, vor fi înregistrate în conturile de finanțare a investițiilor (o50), întrucât avem indicații că în aceste conturi s'au înregistrat și plăți privind fonduri speciale pentru investiții.

239

de exemplu: plăți pentru construirea de locuințe suncite și din fonduri speciale C.G.M.

Dat fiind că ne găsim în preajmă încheierii anului de investiții 1951 și că Centrala B.C.I. urmează să deconteze Ministerului Finanțelor plățile efectuate pentru investiții centralizate din fondurile primite de la buget și din resursele proprii ale întreprinderilor, se impune revizuirea înregistrărilor în contul 050 și stabilirea riguros exactă a finanțării investițiilor centralizate. În acest scop, veți stabili pe baza fișelor de evidență tehnico-operativă, eventualele poziții și lucrări care nu privesc investițiile centralizate și care au fost înregistrate din greșală în contul 050, în loc să fie trecute în contul 051 sau 052. Această verificare, precum și înregistrarea rectificărilor privind erorile constatate, se va face cel mai târziu până la 31 Decembrie 1951.

12. Inventarierea inventarului gospodăresc și de birou, precum și a obiectelor de inventar de mică valoare și scurtă durată, se va efectua obligatoriu în ziua de sâmbătă 22 Decembrie a.c., luând ca bază instrucțiunile cuprinse în circulara noastră Nr.202/219 din 29 Iulie a.c. (Marcarea făcută cu ocazia inventarierii din 29 Iulie, rămâne neschimbată).

În vederea acestei operațiuni, Comisiunea de inventariere care va fi numită prin decizia tov.Director și din care va face parte obligatoriu Șeful contabil sau un salariat delegat de acesta, va prelua efectiv întregul inventar gospodăresc și de birou, precum și obiectele de inventar de mică valoare și de scurtă durată. Obiectele inventariate vor fi trecute pe liste repartizate pe subclasile indicate în circulara noastră Nr.253/292 din 19 Septembrie a.c. Listele de inventariere vor fi confruntate a doua zi după inventariere, cu evidențele contabile ale inventarului, stabilindu-se și lichidându-se eventualele nepotriviri. Aceste liste se vor completa și modifica - numai de către Șeful contabil sau delegatul său - cu mișcările intervenite între 22 și 31 Decembrie 1951.

Pe baza acestor lucrări, se vor completa tablourile model 18 și 19 care se anexează la bilanț. Diferențele în plus sau în minus constatate față de inventarierea din 29 Iulie a.c. le veți justifica într-un referat care se anexează la bilanț sub Nr.22.

B. Lucrări de închiderea bilanțului.

13. La ziua de 31 Decembrie, după încheierea operațiunilor zilni, se vor mai efectua sub directa supraveghere și răspundere a Șefului contabil, următoarele lucrări:

- a) Inventarierea numerarului aflat asupra gestionarului de numerar.
- b) Inventarierea mărcilor postale și timbrelor fiscale.
- c) Inventarierea materialelor, imprimatelor și rechizitelor neîntrebuințate. În această inventariere nu se cuprind materialele și rechizitele eliberate cu bon de ieșire și care se găsesc în curs de consumare.

Pentru numerarul constatat la inventarierea din punctul a), se va încheia un proces verbal semnat de Directorul Sediului, de Șeful contabil și de gestionar, care se va anexa la bilanț sub Nr.23.

Valorile constatate la inventarierea prevăzută la punctul b), dacă au fost procurate prin debitul conturilor de cheltuieli, se vor vira pe ziua de 31 Decembrie în debitul contului 152 "Cheltuieli anticipate" prin creditul conturilor de cheltuieli respective. În anul 1952 achiziționarea acestor valori se va face numai prin debitul contului 152; săptămânal se va întocmi un referat asupra consumului lor, în baza cărui se va face operațiunea de virare în debitul conturilor de cheltuieli respective.

Inventarierea prevăzută la punctul c), se confruntă cu evidența analitică a materialelor. Tov. Director împreună cu Șeful contabil vor stabili răspunderile pentru lipsuri nejustificate, care vor fi imputate - prin decizie - celor în culpă. Valoarea acestor materiale se va vira în debitul salariatului respectiv la contul 100 "Debitori", pe valoarea de înlocuire. Pentru lipsurile justificate, tov. Șef contabil va cere scăderea lor printr-un referat, pe care-l va supune tov. Director spre aprobare. După aprobare, aceste materiale se vor înregistra în debitul conturilor respective de cheltuieli prin creditul conturilor de materiale.

14. Cheltuielile administrative, vor cuprinde toate cheltuielile aferente anului 1951. În acest scop veți urmări din timp primirea facturilor și deconturile pentru serviciile

240

ce va sîm prezent în luna Decembrie a.c. Aceste cheltuieli vor fi înregistrate pe 31 Decembrie în creditul contului 103 "Furnizori", chiar dacă deconturile respective vor sosi și se vor plăti în anul 1952. După închiderea bilanțului, eventualele cheltuieli privind anul 1951 - necuprinse în înregistrările anului 1951, - vor fi înregistrate în conturile de cheltuieli ale anului 1952.

Sumele prezentate drept realizări în situația executării bugetului vor fi neapărat extrase din fișele de evidență contabilă, iar totalul realizărilor la fiecare capitol va fi egal cu suma înscrisă la rubrica respectivă în situația contului "Beneficii și pierderi" încheiat la 31 Decembrie 1951.

Salariile cuvenite pe luna Decembrie 1951, precum și contribuțiile la asigurările sociale și fondul cultural și sportiv, vor fi înregistrate neapărat pe 31 Decembrie 1951, chiar dacă plata s'ar face după această dată. Deasemenea, se vor înregistra pe 31 Decembrie reținerile din salarii: impozite, avansuri, etc.

Consumul de imprimare, rechizite și materiale de întreținere, adică a tuturor materialelor eliberate din magazin și date în consum până la data de 31 Decembrie 1951, trebuie să fie neapărat înregistrat în debitul contului de cheltuieli respectiv, dacă aceste înregistrări nu s'au făcut pe măsura eliberării materialelor din magazin.

15. Dobânzile la împrumuturile acordate se vor calcula de la data ultimei încheieri și până la 31 Decembrie 1951. Calculația dobânzilor se va face asupra soldului debitor precedent din conturile 070, 071 respectiv 072 și asupra plăților efectuate de la ultima încheiere până la 31 Decembrie 1951, sau numai asupra plăților efectuate, dacă împrumutul s'a acordat în cursul trimestrului IV/1951. In niciun caz dobânda nu poate fi calculată asupra finanțării deschise.

In cazul când împrumutul acordat unei întreprinderi s'a repartizat pe mai multe lucrări, se va întocmi note de dobânzi separate pentru fiecare lucrare în baza plăților înregistrate în fișele tehnico-operative, în debitul

coloanelor R.2, R.3 și R.4. Centralizarea soldurilor rezultate în notele de dobânzi pe lucrări va corespunde cu soldul contului analitic respectiv dela conturile 070, 071 sau 072. Dobânda rezultată pe baza notei de dobânzi pe lucrare va fi înregistrată în fișa tehnico-operativă a lucrării respective în debitul R.2, iar totalul dobânzilor calculate pe lucrările privind o întreprindere, se va înregistra în debitul contului analitic al întreprinderii la conturile 070, 071 sau 072, respectiv prin creditul contului analitic "Ministerul Finanțelor, cont dobânzi la credite rambursabile", deschis la contul 102 "Creditori".

Soldul acestui cont analitic, va fi virat în primele zile ale lunii Ianuarie 1952, în creditul Centralei. Precizăm că avizul destinat Ministerului Finanțelor nu se expediază.

Extrascele de cont ale beneficiarilor de împrumuturi, împreună cu notele de calculare a dobânzii, se vor înainta Centralei spre verificare împreună cu Bilanțul.

16. La încheierea Bilanțului, comisionul de 0,5% perceput la deschiderea finanțărilor, urmează să figureze în contul 1701-02 în raport cu plățile efectuate până la 31 Decembrie 1951.

Determinarea comisionului anticipat se face pe două căi, pe care le explicăm mai jos:

a) Calcularea pe baza plăților efectuate:

Soldul contului sintetic	050	lei	50.820.000	
"	"	"	051	" 2.330.000
"	"	"	052	" 1.540.000
"	"	"	053	" 460.000
				<u>55.150.000.-</u>

din care se scade:

Comisionele percepute în cursul anului 1951 și cuprinse în soldurile de mai sus, respectiv soldul creditor al contului 1701-02 . . .

lei 380.900.-

lei 54.769.100.-

241

Comisionul de 0,5% cuvenit asupra plăților de lei 54.769.100.-, reprezintă . . . lei 273.845

Față de soldul creditor al contului 1701-02 de . . . " 380.900

Rezultă comisioane percepute anticipat, în sumă de . . . Lei 107.055.-

b) Calcularea pe baza finanțărilor deschise:

Finanțări deschise (după fișa de evidență tehnico-operativă):

pentru contul	050	lei	70.520.000	
"	"	"	2.340.000	
"	"	"	1.950.000	
"	"	"	870.000	76.180.000.-

din care se scade:

plăți în contul	050	lei	50.820.000
"	"	"	2.330.000
"	"	"	1.540.000
"	"	"	460.000

Total : Lei 55.150.000

minus:

comisioane cont 1701-02 lei 380.900 54.769.100.-

Sold neutilizat din finanțările deschise Lei 21.410.900.-

calculația : Comisionul perceput anticipat rezultă din

$$\frac{21.410.900 \times 5}{1.000} = 107.055 \text{ lei}$$

N.B. Veți folosi amândouă metodele de calcul și în caz de neconcordanță veți cerceta cauzele nepotrivirii, astfel ca veniturile anticipate să fie stabilite exact. Calculația comisionului perceput anticipat va constitui anexa Nr.24.

Inregistrarea veniturilor anticipate se face:

1701-02 = 153

Sediile care n'au stornat veniturile anticipate calculate în încheierea bilanțului din 30 Septembrie a.c., vor face această stornare înainte de înregistrarea veniturilor anticipate per 31 Decembrie 1951.

./.

La 2 Ianuarie 1952, contul "Venituri anticipate" se va vira în creditul contului 1701-01 "Comisioane privind anul precedent."

17. Înregistrarea operațiunilor din 31 Decembrie în evidența analitică, va fi terminată obligatoriu până în seara acelei zile, urmând ca centralizarea operațiunilor și înregistrarea în evidența sintetică, să se facă în prima zi de lucru din anul 1952.

18. Până în seara zilei de 2 Ianuarie 1952, Diviziile sau Grupele de evidență, vor extrage o situație pe baza fișelor de evidență tehnico-operativă, întocmind câte una pentru fiecare Minister sau Instituție centrală în parte, conform modelului alăturat: (Anexa Nr.21 care nu se va anexa la bilanț).

19. Diviziile sau Grupele de contabilitate vor întocmi până în seara zilei de 2 Ianuarie 1952 balanța conturilor analitice. În ziua următoare se va confrunța balanța analitică a conturilor de finanțare cu situațiile întocmite pe baza fișelor tehnico-operative. Orice nepotrivire constatată va fi cercetată și rezolvată imediat.

20. După terminarea tuturor înregistrărilor și regularizărilor, se corectează prima balanță sintetică și analitică per 31 Decembrie 1951, sau - la nevoie - se extrage o a doua balanță sintetică și analitică, pe baza căreia se va întocmi bilanțul, contul de beneficii și pierderi, precum și situațiile anexe conform modelelor alăturate. Ultima balanță sintetică se va anexa la bilanț. Soldurile acestei balanțe vor fi identice cu soldurile înscrise în bilanț.

Situațiunile conturilor de finanțare se vor întocmi pe Ministere și Intreprinderi și se vor recapitula pe Ministere.

Anexele Nr.5 și 6 se întocmesc separat pentru fiecare minister în parte, iar totalurile rezultate pe ministere se trec în situațiuni recapitulative, adică în Anexele Nr.5 centralizatoare și Nr.6 centralizatoare, din care rezultă totalurile generale.

21. Bilanțurile întocmite după instrucțiunile de mai sus împreună cu toate anexele, vor fi prinse în mape și se vor remite Centralei în două exemplare, până cel mai târziu Joi 10 Ianuarie 1952. Sucursalele regionale vor lua măsuri din timp de a primi bilanțurile Agențiilor în subordine, expediindu-le împreună cu cel al Sucursalei prin curier pentru a evita orice altă întârziere.

După expedierea bilanțurilor la Centrală se procedează la închiderea conturilor de venituri și cheltueli prin contul 120 "Centrala". Operațiunile de virare se fac cu data de 31 Decembrie 1951 prin notă contabilă internă, în care se va trece fiecare cont analitic în parte.

Pe conturi sintetice articolele contabile sunt următoarele:

- 120 = 171 pentru virarea cheltuelilor
172
- 170 = 120 pentru virarea veniturilor.

Inregistrările se fac pe fișele și în Jurnalul anului 1951.

Centrala va prelua veniturile și cheltuelile unităților tot prin notă contabilă, pe baza situațiilor analitice a conturilor de venituri și cheltueli anexate la bilanț.

22. După expedierea bilanțului și tot cu data de 31 Decembrie 1951, sediile B.C.I. vor vira prin notă contabilă soldul contului 121 "Centrala, cont sedii" în cont 120 "Centrala". Inregistrarea se face în Jurnalul și fișele anului 1951.

23. Jurnalul, precum și fișele analitice și sintetice rămân deschise până la aprobarea bilanțului de către Centrală. Eventuale modificări ale bilanțului efectuate de Centrală și care vor fi comunicate prin scrisoare, vor fi înregistrate în evidența contabilă a anului 1951, în conformitate cu dispozițiunile Art.31, pct.a. din Decizia Ministerului Finanțelor Nr.499/951 transmisă cu circulara noastră Nr. 96/105 din 10 Mai a.c.

24. După aprobarea bilanțului, pe care Centrala o va comunica în scris, sediile B.C.I. vor închide conturile de evidență contabilă prin contul "Bilanț de închidere", în baza unei balanțe de verificare analitice, în care au fost introduse toate înregistrările efectuate după expedierea bilanțului. În coloana "text" se va scrie "bilanț de închidere".

Se vor efectua grupările pe conturi sintetice, înregistrându-le după normele în vigoare, în evidența sintetică de gradul I și II, precum și în maestrul șah. După înregistrare se va bara Jurnalul și fișele, trecându-se adăuțiile în cerneală. După această operațiune, atât Jurnalul cât și fișele vor avea totalul adăuțiilor în debit egal cu cel din credit.

Jurnalele vor fi vizate pentru încheiere de Directorul sediului și de Seful contabil.

25. Pentru operațiunile înregistrate în contul Centralei cu data de 31 Decembrie 1951, după expedierea bilanțului, se va remite Centralei îndată după înregistrare, extrasul suplimentar a contului 120 "Centrala" încheiat pe 31 Decembrie 1951; numerotarea acestuia făcându-se în continuarea ultimului extras de cont expedit pe anul 1951.

Cap. II. Redeschiderea conturilor de evidență contabilă în anul 1952.

26. Evidența contabilă pe anul 1952 va fi ținută în Jurnale și fișe noi. În acest scop sediile B.C.I. vor viza din timp la instanțele judecătorești locale:

- a) Registrele Jurnal necesare pentru redeschiderea conturilor. Unitățile cu un volum mai mare de operațiuni vor repartiza grupele din planul de conturi pe mai multe registre Jurnal.
- b) Un număr de fișe "Mastru șah" Md.Nr.2-21, apreciate a fi necesare pentru un trimestru.
- c) Un număr de fișe conturi sintetice șah "Debit", Md.2-05, apreciate a fi necesare pentru un trimestru.
- d) Un număr de fișe conturi sintetice șah "Credit", Md.2-06, necesare pentru un trimestru.

./.

27. Inregistrările contabile ale anului 1952 vor începe din ziua de 2 Ianuarie fără reportarea soldului din anul 1951 și vor fi ținute la curent, independent de operațiunile care se mai fac paralel în evidența anului 1951.

28. Soldurile anului precedent se vor reporta imediat după expedierea bilanțului, cel mai târziu însă pe ziua de 10 Ianuarie 1952, după ce soldurile din bilanț au fost modificate cu operațiunile arătate la punctele 21 și 22. Reportarea soldurilor se va face cu data zilei la care se găsesc înregistrările în Jurnal în ziua efectuării reportării și pe rândul imediat liber în fișe. În coloana "text" se va scrie: "bilanț de deschidere din 2 Ianuarie 1952."

29. În evidența sintetică șah soldurile sintetice ale anului 1951 se vor reporta numai în fișele maestru șah, în rândul intitulat "sold inițial". În fișele sintetice șah (Md.2-05 și 2-06) nu se reportează soldul acestei fișe, acestea funcționând separat pentru fiecare lună.

30. Eventualele modificări făcute de Centrală la verificarea bilanțului încheiat la 31 Decembrie 1951 - comunicate neapărat în scris - vor fi rectificate în Jurnalele și fișele anului 1952, în conformitate cu instrucțiunile Art.31 din Decizia 499/951 (circulara noastră Nr.96/105 pag. 18, pct.6): "prin stornarea completă a soldurilor modificate prin înregistrarea soldurilor juste. Această operațiune se va face prin storno "cu roșu".

Aceste modificări se vor înregistra cu mențiunea: "modificat bilanț 31 Decembrie 1951 conform scrisorii Centralei Nr. din"

31. - Fondurile Uniunilor Centralelor Cooperative 013-00 și 013-01 la 31 Decembrie 1951, vor fi redeschise la 2 Ianuarie 1952 prin contul "Bilanț de deschidere" direct în contul 019-00 "Fonduri pentru investiții centralizate din anul precedent" deschizând conturi analitice de gradul III pentru fiecare Uniune Centrală în parte și de gradul IV pentru Cooperative.

- Fondurile din contul 016 vor fi reportate la

2 Ianuarie 1952 prin contul "Bilanț de deschidere" în creditul contului 019-01 "Alte fonduri pentru investiții din anul precedent, deschizând conturi analitice de gradul III pe întreprinderi.

- Conturile 015 și 017 se vor reporta în 1952 în aceleași conturi sintetice.

32. Soldurile analitice ale contului 050 din 1951 vor fi reportate în 1952 direct în contul 055 "Finanțarea investițiilor centralizate din anul precedent" prin creditul contului "Bilanț de deschidere".

Veți comunica în scris beneficiarilor de dotații modificarea simbolului conturilor de investiții în anul 1951.

33. Soldurile analitice din 1951 ale conturilor 051, 052 și 053, vor fi reportate în 1952 în aceleași conturi sintetice.

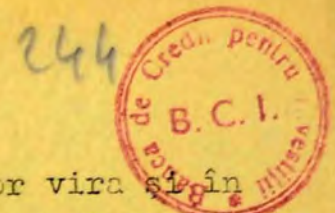
Conturile 060 și 061 urmau să fie lichidate până la 31 Decembrie 1951, potrivit dispozițiilor noastre anterioare. Dacă totuși din motive justificate aceste conturi mai prezintă solduri la 31 Decembrie 1951, ele se vor reporta în aceleași conturi (060 și 061) din 1952, urmărindu-se mai departe lichidarea lor.

Contul 062 se va reporta în 1952 cu soldurile rămase nelichidate la 31 Decembrie 1951, Până la 1 Martie 1952 beneficiarii de dotații vor declara stocul de materiale la 31 Decembrie 1951, procurate din fonduri de investiții.

Intrucât în stocul de materiale la 31 Decembrie 1951 se cuprind și materiale rămase din anii precedenți, contul 062 se va debita la primirea declarării materialelor în stoc din anul 1951, cu diferența între soldul beneficiarului de dotații în contul 062 la 31 Decembrie 1951 și totalul materialelor aflate în stoc la 31 Decembrie 1951 conform declarației. Inregistrarea se face:

062 = 108

./.

Operațiunile din contul 108 se vor vira și în 1952, potrivit instrucțiunilor anterioare, în contul Centrala la sfârșitul fiecărei luni.

În cazul când materialele în stoc la 31 Decembrie 1951, potrivit declarației beneficiarului, reprezintă o valoare mai mică decât soldul beneficiarului respectiv în ct. 062 la 31 Decembrie 1951, veți cere justificarea materialelor consumate și nedecantate sau depunerea contravalorii lor.

34. Imediat după reportarea soldurilor veți face următoarele operațiuni în Jurnal și fișe:

a) Veți vira în debitul contului 120 "Centrala" soldul contului sintetic 055, astfel cum acesta figurează în bilanțul din 31 Decembrie 1951, închizând fișele analitice respective. Operațiunea se va face fără avizarea beneficiarului de dotații.

În 1952 nici o operațiune nu va mai putea fi făcută în contul 055 din 1951 privind investiții din anul 1950.

b) Veți vira în debitul contului 015 "Fonduri pentru investiții necentralizate" soldurile debitoare ale contului 051 reportate din 1951, cu aviz către beneficiarii de dotații. Finanțările pentru investiții necentralizate se vor deschide în anul 1952 în limita disponibilului întreprinderii respective din contul 015.

c) Veți vira în debitul contului 017 "Fonduri pentru reparații capitale la dispoziția întreprinderilor de construcții" soldurile debitoare ale contului 053 reportate din 1951. Disponibilul rezultat în contul 017 rămâne la dispoziția întreprinderilor de construcții pentru finanțarea reparațiilor capitale în 1952.

d) Sucursalele regionale vor vira în creditul contului 120 "Centrala" soldurile creditoare la 31 Decembrie 1951 ale centurilor 011 "Fonduri din beneficii pentru investiții centralizate" și 012 "Fonduri din amortizări pentru investiții centralizate". Evidența analitică a acestor conturi din 1951 va rămâne în administrarea Sucursalelor regionale.

e) Veți vira în creditul contului 120 "Centrala" soldul creditor reportat din 1951 al contului 014 "Fonduri pentru investiții centralizate din alte surse".

35. Conturile 052 din 1951, precum și conturile 050 reportate în 1952 direct în contul 055 se vor reporta în

analitic pe fișe normale (Ruff) și după sistemul de înregistrare folosit în 1951.

Pentru conturile 052 care vor avea operațiuni privind planul pe 1952 se vor utiliza noile formulare analitice, care de la 1 Ianuarie 1952 vor fi folosite pentru conturile de finanțare 050, 051, 052 și 053.

36. Prin circulara noastră Nr. 317/349 din 30 Nov. a.c. s'a stabilit că închiderea finanțării planului de investiții 1951 se face pe data de 31 Decembrie 1951.

Situațiunile de lucrări și cererile de plată privind investiții din anul 1951 vor putea fi introduse spre decontare până la 15 Ianuarie 1952.

După această dată nici o cerere de plată privind anul de investiții 1951 nu va mai putea fi primită spre decontare din fondurile de investiții ale anului 1951.

Ca urmare a acestei dispozițiuni veți lua următoarele măsuri

- a) Decontarea cererilor de plată primite până la 15 Ianuarie 1952 privind planul 1951 va fi terminată până cel mai târziu la 25 Ianuarie 1952.
- b) Plățile făcute de unitățile B.C.I. și sediile B.R.F.R. corespondente, până la 15 Ianuarie 1952 din acreditivele și conturile speciale deschise în cadrul finanțării investițiilor pe 1951, vor fi înregistrate în debitul conturilor de finanțare ale beneficiarilor, până cel mai târziu la 25 Ianuarie 1952.
- c) Sumele neutilizate până la 15 Ianuarie 1952 din acreditive și conturile speciale privind investițiile din 1951 vor fi virate în creditul conturilor de finanțare până cel mai târziu la 30 Ianuarie 1952.
- d) La 15 Ianuarie 1952 sediile B.C.I. vor cere beneficiarilor de dotații să le înapoeze:
 - cecurile de decontare acceptate eliberate înainte de 15 Ianuarie 1952 privind investiții 1951 și prezentate spre plată la sediile B.R.F.R. până la acea dată,
 - carnetele limitate de cecuri eliberate din fondurile de investiții pe 1951 și nefolosite până la 15 Ianuarie 1952. Se va pune în vedere că aceste cecuri nu vor fi folosite în nici un caz pentru investiții din 1952 și că restituirea carnetului cu cecurile nefolosite este neapărat necesară pentru recreditarea sumei neîntrebuințate în conturile de finanțare al anului 1951.

e) Se vor face toate diligențele ca cecurile de decontare ne-prezentate la plată și carhetele limitate de cecuri ne-folosite total sau în parte, să fie restituite cel mai târziu la 25 Ianuarie 1952 pentru a fi creditate în conturile de finanțare.

f) Până în ziua de 30 Ianuarie 1952 se va calcula comisioanele percepute anticipat asupra sumelor nefolosite din finanțările deschise. Se va scade din totalul finanțărilor deschise pentru fiecare beneficiar în parte soldul debitor al beneficiarului din contul 055. Asupra acestei diferențe se va aplica comisionul de 0,5% care se va înregistra:

$$1701-01 = 055$$

Inregistrările se vor face prin scrisori de creditare către beneficiarii de dotații.

La 30 Ianuarie 1952 toate operațiunile în legătură cu conturile de finanțare ale beneficiarilor de dotații din 1951, vor trebui să fie definitiv terminate.

g) Pe ziua de 31 Ianuarie 1952 conturile de investiții pe anul 1951 vor fi virate în debitul Centralei. Debitarea în contul Centralei se va face în sumă totală pentru fiecare cont sintetic în parte: 052 și 055. La fiecare aviz de debitare se va anexa un tablou al conturilor de finanțare respective pe ministere și întreprinderi. Pe baza acestor tablouri se va închide în fișe și Jurnal conturile de finanțare, fără alt aviz către beneficiarii de dotații.

Se atrage atențiunea că pentru conturile 052 se vor vira numai sumele privind investițiile pe 1951; conturile analitice deschise în cadrul acestui cont sintetic pentru investiții din 1952 rămân, bine'înțeles la unitățile de finanțare.

h) Tot pe aceeași dată de 31 Ianuarie 1952 se vor vira în creditul Centralei:

- fondurile la 31 Decembrie 1951 a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum (ct.019-00);
- fondurile la 31 Decembrie 1951 a Uniunii Centrale a Cooperativelor Meșteșugărești (ct.019-00);
- fondurile speciale la 31 Decembrie 1951 (ct.019-01).

Toate aceste operațiuni vor fi cuprinse în bilanța de verificare întocmită pe ziua de 31 Ianuarie 1952.

Fondurile pentru investiții necentralizate (015), după ce s'au virat plățile pentru investiții necentralizate și fondurile pentru reparații capitale la dispoziția întreprinderilor de construcții, după ce s'au virat plățile

din contul 053, fondurile rămân la dispoziția întreprinderilor respective pentru investiții necentralizate și reparații capitale pe 1952.

37. Lucrările de investiții din planul 1951 neterminate până la 31 Decembrie 1951 și care nu au fost cuprinse în planul de investiții pe anul 1952 se vor fi cuprinse în continuare până la 31 Ianuarie 1952, dată până la care aceste lucrări vor trebui să fie cuprinse în plan. În caz contrar - potrivit dispozițiilor din circulara noastră Nr. 317/349 din 30 Noembrie a.c. Cap. II - veți sistă finanțarea. Finanțarea lucrărilor neterminate din 1951 în luna Ianuarie 1952 se face din fondurile de investiții ale anului 1952, în limita disponibilului lucrării respective, rezultate din fișa tehnic-cooperativă a anului 1951. În evidența contabilă aceste lucrări vor fi înregistrate în contul unic al beneficiarului dotații în cadrul disponibilului creat prin deschiderea limitei de finanțare pe trimestrul I/1952.

În evidența tehnico-operativă se va deschide fișe separată cu mențiunea "lucrare neterminată din planul 1951, neprevăzută în planul 1952". În coloanele rubricelor din această fișe se vor reporta soldurile rubricelor respective din fișa tehnico-operativă a lucrării respective din anul 1951. În cazul lucrărilor în regie peste lei 10.000.000 se va folosi în continuare fișa de decontare a anului 1951.

Cap. III. Introducerea noului sistem de evidență a conturilor de finanțare.

38. Cu începere de la 1 Ianuarie 1952 planul de conturi B.C.I. se completează cu următoarele conturi:

- a) La Grupa IV "Conturi de decontare ale întreprinderilor de construcții, instalații și lucrări speciale",

se introduce contul

o41 "Beneficiari de dotații cu lucrări în regie
cont de decontare".

Acest cont va evidenția decontările pe care beneficiarul de dotații cu lucrări în regie peste 10 milioane lei le face în calitate de constructor și va avea aceeași funcțiune și corespondență ca și contul o40 "conturi de decontare ale întreprinderilor de construcții".

Prin urmare, de la 1 Ianuarie 1952 avansurile contractuale și decadale, precum și situațiunile de lucrări pentru lucrările în regie peste 10 milioane, vor fi înregistrate în conturile de finanțare (o50) ca și la lucrările în antrepriză, însă prin creditul contului o41.

Contul o41 se va desvolta în conturi de gradul II pe ministere și în conturi analitice pe întreprinderi, ca și conturile de finanțare.

b) La Grupa VII "Imprumuturi acordate pentru investiții și reparații capitale", se introduce contul:

o76 "Dobânzi de încasat la împrumuturi".

Acest cont se debitează după încheierea trimestrială a conturilor o70, o71 și o72, cu dobânzile calculate pe trimestrul respectiv, prin creditul conturilor o70, o71 sau o72 și se creditează cu sumele remise de beneficiarii de împrumuturi pentru acoperirea dobânzilor, prin debitul contului o31, sau în cazul când beneficiarul de împrumut este o întreprindere de construcție, prin debitul contului o40.

Contul o76 se desvoltă în conturi de gradul II pe ministere și în conturi analitice pe întreprinderi.

După reportarea soldurilor din 1951 în evidența anului 1952, veți vira din conturile o70, o71 și o72, dobânzile rămase neachitate de la data acordării împrumutului până la 31 Decembrie 1951, în debitul contului o76.

Necesitatea introducerii acestui cont se justifică prin următoarele considerațiuni:

Împrumuturile se acordă de Bancă din fondurile puse la dispoziție de Ministerul Finanțelor în acest scop, și se rambursează pe baza unui plan stabilit la acordarea împrumutului.

Totalul plăților efectuate în cadrul împrumuturilor, nu pot depăși fondurile alocate. Dobânzile calculate de Bancă urmează a fi depuse de beneficiarii de împrumuturi după primirea decontului din partea Băncii. Dacă dobânzile s'ar înregistra în acelaș cont sintetic ca și împrumuturile propriu zise, totalul sumelor folosite din fondurile alocate ar apare denaturat, întrucât dobânzile nu reprezintă plăți efective și nu afectează fondurile; deaceea dobânzile trebuie evidențiate separat.

39. Funcțiunea conturilor sintetice din planul de conturi B.C.I. rămâne cea practică și reglementată în prezent prin instrucțiunile planului de conturi. Conturile din Grupa II "Fonduri pentru finanțarea investițiilor" se debitează cu fondurile primite dela buget sau din resursele proprii ale întreprinderilor, iar conturile din Grupa V "Finanțarea investițiilor centralizate" se debitează cu plățile efectuate în executarea finanțării.

Compensarea între fondurile primite și plățile efectuate, se va face numai la încheierea anului de investiții și numai în Centrală.

Păstrarea unei discipline severe în asigurarea mijloacelor de finanțare ale investițiilor și realizarea acestora în cadrul limitelor de finanțare planificate și difuzate la unitățile de finanțare, impun o totală restructurare a evidenței analitice a conturilor de finanțare.

Si în această privință, experiența sovietică ne-a învățat care este mijlocul cel mai eficace pentru a ține o evidență analitică completă, în măsură de a asigura urmărirea realizării investițiilor în limita strictă a mijloace-

lor reglementate prin dispozițiunile legale.

Dela 1 Ianuarie 1952 contul analitic al întreprinderii beneficiare de dotații va arăta disponibilul în limita căruia se pot efectua plățile pentru investiții.

În contul de finanțare al beneficiarului de dotații se va înregistra:

- a) - depunerile lunare a cotelor de amortizare și beneficii;
- sumele rezultate din lichidarea mijloacelor de bază;
- alocațiile trimestriale dela buget, așa cum rezultă din limita de finanțare primită dela Centrala BCI. (alocațiile dela buget se vor credita la începutul fiecărui trimestru).
- b) - plățile efectuate pentru finanțarea investițiilor.

Soldul între mijloacele de finanțare creditate și plățile efectuate, reprezintă disponibilul în limita căruia se poate desfășura finanțarea.

Atragem în mod special atențiunea că în conformitate cu dispozițiunile H.C.M. Nr.1113/949 finanțarea investițiilor se face în primul rând din resursele proprii ale întreprinderilor și numai după epuizarea acestora, din alocațiile dela buget.

Deaceia, veți urmări depunerea în termenul legal a cotelor de amortismente și beneficii ale fiecărei întreprinderi în parte, întrucât finanțarea investițiilor nu poate continua, dacă cotele pe care întreprinderile le datorază pentru amortismente și beneficii nu au fost depuse la Bancă.

În cazurile când cotele legale de amortismente și beneficii nu au fost depuse în termen și aveți de efectuat plăți - după ce s'au epuizat resursele proprii anterioare - veți comunica în scris beneficiarului de dotații ca să depună cotele restante în termen de 10 zile.

După expirarea acestui termen finanțarea va fi sistată, chiar dacă în contul beneficiarului există disponibil din alocație dela buget respectivă.

Se precizează că mijloacele proprii din anul precedent intrate în 1952 vor fi folosite pentru finanțarea investițiilor din anul 1952. Nedepunerea lor nu va atrage oprirea finanțării. Deci măsura de a sista finanțarea se va aplica numai pentru nedepunerea mijloacelor proprii cuvenite pentru finanțarea anului 1952.

40. Evidența analitică se va ține pe o fișe Md... (Anexa Nr.20). Până la 1 Ianuarie 1952, aceste fișe vor fi difuzate tuturor sediilor noastre. Această fișe se va folosi pentru evidența conturilor analitice ale beneficiarilor de dotații pentru toate conturile din grupa V-a "Finanțarea investițiilor" (050, 051, 052 și 053).

Fișa analitică se compune din două părți distincte:

- partea I-a evidențiază mișcarea limitei de finanțare și soldul disponibilului creat prin alocările dela buget și mijloacele proprii depuse de beneficiarii de dotații. Orice restructurare în minus a limitei de finanțare se înregistrează numai cu "roșu" ;
- partea II-a arată finanțarea investițiilor, respectiv plățile efectuate pentru investiții și este identică cu evidența analitică care s'a ținut în anul 1951 pentru finanțarea investițiilor. Ultima coloană arată disponibilul de finanțare, rezultat din diferența între totalul mijloacelor de finanțare și totalul plăților efectuate. La rubrica "Finanțarea investițiilor" (ct. Nr.....) se înscrie simbolul contului sintetic corespunzător: 050, 051, 052 sau 053.

Simbolizarea conturilor analitice ale beneficiarilor de dotații se va face în 1952 după normele folosite în 1951.

Pentru organizarea evidenței analitice a conturilor de finanțare a investițiilor, se vor lua măsurile și se vor respecta dispozițiunile ce urmează:

- a) sediile de finanțare B.C.I. vor comunica din timp întreprinderilor din raza lor teritorială, că dela 1 Ianuarie 1952 cotele de amortismente și beneficii vor fi vi rate în contul sediilor B.C.I. finanțatoare, iar nu în

contul Sucursalelor B.C.I. regionale, cum s'a procedat în anul 1951.

Sucursalele regionale B.C.I. vor ajuta Agențiile pe care le tutelează - în baza experienței câștigate - să organizeze evidența încasării cotelor de amortismente și beneficii. Divizia Credite și Amortismente din Centrală va da separat instrucțiuni în acest sens;

- b) depunerile din lichidarea mijloacelor de bază - prin derogare dela instrucțiunile la planul de conturi - se vor credita de către sediile B.C.I. în contul 014-00, iar analitic în contul beneficiarului de dotații la rubrica "din resurse proprii";
- c) înregistrarea în Jurnal a conturilor de finanțare, se va face dela 1 Ianuarie 1952, direct în conturile de gradul II ale ministerelor. Sediile cu un volum redus de operațiuni vor înregistra în conturile ministerelor fiecare document de înregistrare în parte. Sediile cu un volum mare de operațiuni, vor întocmi liste centralizatoare pe ministere, care vor cuprinde elementele necesare identificării și punctării operațiunilor și vor înregistra în fișele contului de gradul II și în Jurnal, totalurile acestor liste, prin note contabile;
- d) înregistrarea în fișele analitice ale beneficiarilor de dotații se va face pe baza aceluiași documente care au servit la înregistrarea în Jurnal;
- e) extrasele de cont Md.36 nu se vor mai întocmi pentru conturile de finanțare; aceste extrase vor fi întocmite și mai pentru conturile de decontare ale întreprinderilor de construcții (040) și, respectiv ale beneficiarilor de dotații (041);
- f) formularul de evidență analitică al conturilor de finanțare se completează cu indigou în două exemplare, coînsăntându-se beneficiarului de dotații la completarea filei de extras;
- g) în Diviziile și grupele de evidență, în locul extraselor Md.36 se va ține pe noile formulare Md..... evidența paralelă a disponibilului în conturile de finanțare a beneficiarilor de dotații. Grupele de evidență vor verifica zilnic soldurile rezultate cu cele ale Contabilității;
- h) evidența tehnico-operativă va funcționa în anul 1952 fără nici o modificare; soldul rezultat din recapitulatia control, va trebui să corespundă cu soldul plăților și fișa de disponibil a beneficiarului de dotații;
- i) grupele de dotații vor urmări ca cererile de plată și operațiunile de lucrări prezentate, să nu depășească limita de finanțare rezultată din fișele de disponibil.

41. Pentru a stabili legătura și a asigura controlul între fișele analitice ale beneficiarilor de dotații și evidența sintetică a conturilor de finanțare se va proceda astfel:

În cadrul conturilor de ordine și evidență se vor deschide două conturi:

Contul 301 "Limite de finanțare deschise" (activ) și
Contul 321 "Beneficiari de dotații pentru limite de finanțare deschise" (pasiv)

În aceste conturi se înregistrează în fișe și Jurnal:

Zilnic, sumele intrate din cote de amortismente, beneficii, lichidarea mijloacelor de bază, precum și restructurările limitelor de finanțare în plus sau în minus.

Trimestrial, fondurile alocate dela bugetul Statului.

Fișele de evidență se țin numai pe conturi de gradul II pe ministere, fără a se mai înregistra în conturi analitice pe întreprinderi.

La primirea mijloacelor de finanțare se înregistrează:

301 = 321

La restructurarea limitelor în minus sau la restituirea unor cote se înregistrează:

321 = 301

Controlul fișelor de evidență analitică a conturilor de finanțare cu evidența sintetică, se efectuează astfel

- fișele analitice ale beneficiarilor de dotații, care au lucrat în ziua respectivă, nu se reintroduc în casetă ci se lasă la o parte;
- după terminarea înregistrărilor și extragerea soldurilor, se grupează din fișe pe două liste separate:
 - a) Mișcarea din ziua respectivă a limitei de finanțare (partea I-a a formularului); cifrele negre se trec în coloana de credit, cele roșii în coloana de debit.
 - b) Mișcarea din ziua respectivă a plăților (partea II-a a formularului); extragerea se face direct din coloanele debit și credit.

Grupările realizate pe cele două liste separate vor trebui să corespundă, astfel:

Gruparea dela punctul a) cu gruparea din Jurnal pe debit și pe credit a contului 321.

Gruparea dela punctul b) cu gruparea din Jurnal pe debit și pe credit a contului 050 și cu mișcarea pe debit și pe credit din balanța zilei. Pentru fișele analitice privind conturile 051, 052 și 053, se vor face pentru partea II-a grupări separate.

42. Balanța de verificare analitică a conturilor de finanțare se va extrage din partea a II-a a formularului, care cuprinde mișcarea plăților. Această balanță se va extrage pe întreprinderi și ministere, iar totalurile fiecărui minister vor corespunde cu totalurile ministerului respectiv din fișele de gradul II.

Balanțele analitice ale limitelor de finanțare deschise, se vor extrage pe ministere din partea I-a a formularului, și vor corespunde pe fiecare minister cu totalurile ministerului respectiv din fișele de gradul II ale contului 321.

Intocmirea lunară a balanțelor de verificare analitice este obligatorie.

43. Evidența sintetică pe fișe șah va continua în 1952 în conformitate cu instrucțiunile date.

În urma experienței însușite de unități în această lucrare și pentru simplificarea muncii în contabilitate, se va suprima - dela primirea prezentei circulări - întocmirea documentului cumulativ creditor. Complectarea balanței zilnice se va face ca și până acum din documentul cumulativ debitor.

Controlul totalizărilor pe conturi sintetice din balanța zilei se va face direct cu grupările pe conturi sintetice din Jurnal.

./.

44. Alăturat vă remitem modelele care vor fi folosite pentru realizarea lucrărilor prevăzute în prezenta circulară.

a) Anexe pentru întocmirea bilanțului

- " 1 - Contul de bilanț
- " 2 - Contul de Beneficii și Pierdere
- " 3 - Contul 031 Disponibil la B.R.P.R.
- " 4 - Contul 040 Cont de decontare întrepr. construc.
- " 5 - Situația conturilor de finanțare investiții centralizate 050 pe întreprinderi
- " 5 - Situația centralizatoare
- " 6 - Situația conturilor de finanțare 051, 052, 053
- " 6 - Situația centralizatoare
- " 7 - Situația pe ministere și întreprinderi a utilizării fondului C.G.M. "Locuințe muncitorești"
- " 8 - Situația contului 060, avansuri pentru import, ca și pentru contul 061, alte avansuri
- " 9 - Situația contului 062, decontarea avansurilor anilor precedenți
- " 10 a - Situația contului 070, împrumuturi pentru investiții
- " 10 b - Situația contului 071, împrumuturi întrepr. construcții
- " 10 c - Situația contului 072, împrumuturi întrepr. construcții pentru reparații capitale
- " 11 - Situația contului 055, finanțarea investițiilor din anul precedent, pe ministere și întreprinderi
- " 12 - Situația contului 100, debitori
- " 13 - Situația contului 140, aceditive, idem pentru contul 141; conturi speciale de decontare
- " 14 - Situația contului 160, materiale
- " 15 - Situația dobânzilor la credite rambursabile
- " 16 - Situația contului 170, venituri
- " 17 - Situația conturilor 171 și 172, cheltuieli
- " 21 - Situația fișelor tehnico-operative pe ministere și întreprinderi (servește la verificare și nu se anexează la bilanț).

b) Anexe pentru evidența inventarului gospodăresc

Md. 18 - Inventarul obiectelor cu valoare de înlocuire de peste 6.000 lei

" 19 - Lista cărților, revistelor și colecțiilor de legi.

c) Anexe pentru noul sistem de evidență contabilă pe 1952.

Md. 20 - Fișa de cont analitică.

45. Intrucât modificările ce se vor introduce dela 1 Ianuarie 1952, în sistemul de evidență contabilă al Băncii sunt de natură complexă și pentru a asigura o aplicare uniformă a prezentelor instrucțiuni - înlăturând interpretările eronate - Tov. Sefi contabili ai sediilor noastre, sunt convocați în Centrală pentru un instructaj care va ține două zile.

Instructajul se va face în trei serii și anume:

Seria I - în zilele de 8 și 9 Decembrie 1951 la care participă șefii contabili din următoarele sedii:

Botoșani, Bârlad, Vaslui, Dorohoi, Galați, Brăila, Tulcea, Constanța, Călărași, București, Giurgiu, Timișoara, Lugoj, Oradea, Aleșd, Bistrița, Or. Stalin, Sft. Gheorghe, Miercurea Ciuc și Odorhei.

Seria II - în zilele de 11 și 12 Decembrie 1951 la care participă șefii contabili din următoarele sedii:

Câmpulung Moldovenesc, Suceava, Fălticeni, Iași, Bacău, P. Neamț, Roman, Deva, Alba-Iulia, Hunedoara, Petroșani, Arad, Baia-Mare, Satu-Mare, Sighet, Tg. Mureș, Târnăveni, Cluj, Turda și Zalău.

Seria III - în zilele de 14 și 15 Decembrie 1951 la care participă șefii contabili din următoarele sedii:

Focșani, Tecuci, Buzău, Ploești, Târgoviște, Pitești, Câmpulung Muscel, Slatina, Roșiorii de Vede, Rm. Vâlcea, Craiova, Tr. Jiu, Tr. Severin, Caransebeș, Reșița, Orșova, Sibiu, Sighișoara, Meadia și Filiaș.

Scopul instructajului va fi acela ca Centrala să fie sesizată și să dispună măsuri de remediere a greutăților ivite în colectivele unităților noastre exterioare, precum și de a primi propuneri cu caracter tehnico-organizatoric pentru simplificări și raționalizări, astfel că Tov. șefi contabili vor pregăti din timp un scurt raport scris asupra situației contabilității unității - la data plecării pentru instructaj - și propunerile concrete respective.

Pentru ca Centrala să fie pe deplin orientată asupra stadiului lucrărilor de pregătire pentru încheierea bilanțului anual, Tov. șefi contabili vor întocmi pe baza bilanțului de verificare per 30 Noembrie 1951, situațiile prevăzute la Cap. I. A. lucrări pregătitoare și anume, numai punctele 1, 2, 3 și 9 (situație sumelor rămase nepunctate în conturile c31 B.C.I. și 103 B.R.F.R.; situația acreditivelor și conturilor speciale; situația debitorilor și situația operațiunilor neconfirmate la 30 Noembrie, adică nepreluate de confirmitate) pe care le vor preda în Centrală când vin
INSTRUCTAJ.

În cazul când situațiile contabile pe 30 Noembrie 1951, precum și Anexa Nr. 9 cerută prin circulara Nr. 315/346 din 27 Noembrie 1951, nu au putut fi expediate Centralei înainte de plecare la instructaj, Tov. șefi contabili desemnați în seria I-a vor aduce personal aceste situații.

În încheiere, se precizează că Tov. șefi contabili trebuie să refere în scris și verbal - la data instructajului - asupra măsurilor luate ca lucrările de bilanț per 31 Decembrie 1951, să fie neapărat încheiate în

- 29 -

termenul prevăzut și în condițiunile stabilite mai sus,
ca și asupra măsurilor de organizare a evidenței analiti-
ce în 1952 în sediul respectiv.-

DIRECTOR GENERAL,

(Signature)
Ioan Weisz

SEF CONTABIL,

(Signature)
Victor Ghencea

București, 30 Noembrie 1951.-

Prezenta circulară a fost
învișă de B.C.I. la 30 XI 51
și semnată de I. Weisz și V. Ghencea

(Signature)

Accosta circulară, care conține 2 pagini
ni s-a pus în mână pentru prezentare de
anchetă pe zi 4/11/51

252

BANCA DE INVESTITII

Anexa M. Nr. 1

Sucursala

Agentia

BELANŢI LA 31 DECEMBRIE 1951

A C T I V

Simbol	Denumirea conturilor	Solduri pe conturi	Total
	<u>Milioane băneşti</u>		
030	Casa	
031	Disponibilităţi la B.R.P.R.
	<u>Conturile debitoare ale Intreprind. de construcţii</u>		
040	Conturile de decontare ale Constructorilor (cu sold debitor)	
	<u>Finanţarea Investiţiilor</u>		
050	Finanţarea invest. centralizate	
051	" " necentralizate	
052	" " din fonduri speciale	
053	" reparaţiilor capitale	
055	" investiţiilor centralizate din anul precedent
	<u>Avansuri pt. investiţii</u>		
060	Avansuri import	
062	Decontarea avansurilor anilor precedenţi	
061	Alte avansuri pt. investiţii
	<u>Imprumuturi acordate pentru Investiţii şi repar. capitale</u>		
070	Imprumuturi acordate pentru investiţii	
071	Imprumuturi acordate Intreprinderilor de construcţii

Simbol	Denumirea conturilor	Solduri pe conturi	Total
	<u>Mijloace de bază</u>		
080-07	Inventar gospodăresc și de birou
	<u>Decontări</u>		
100	Debitori
101	Avansuri spre decontare
103	Furnizori (Furnizori cu solduri debitoare)
	<u>Decontări reciproce</u>		
121	Contul de cont sedii
	<u>Materiale</u>		
160	Materiale
161	Obiecte de inventar de mică valoare sau scurte durată
	<u>Conturi de regularizare</u>		
152	Cheltuieli anticipate
	Pierdere per 31 Decembrie 1951
	Total ACTIV
	Conturi de ordine și evidență

253

Simbol	Denumirea conturilor	Solduri pe conturi	Total
	<u>Fonduri pentru finantarea invest.</u>		
010.01	Fonduri alocate de la Bugetul Statului pentru investiții centralizate (Sfaturi Populare)	
011	Fonduri din beneficii pentru investiții centralizate	
012	Fonduri din amortizări pentru investiții centralizate	
013.00	Fondurile Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum	
013.03	Idem UCICOM	
014	Fonduri pt. investiții centralizate din alte surse	
015	Fonduri pentru investiții necentralizate	
017	Fonduri pentru reparații capitale la dispoziția Intreprinderilor de Construcții
	<u>Conturi de decontare ale Intreprinderilor de construcții</u>		
040	Conturi de decontare ale constructorilor (cu sold creditor)	
	<u>Decontări</u>		
102	Creditori	
103	Furnizori (cu solduri creditoare)	
104	Lucrători și funcționari	
105	Decontări cu Ministerul Finanțelor pentru impozite și taxe	
106	Decontări privind Asig. Sociale
	<u>Decontări reciproce</u>		
120	Centrala	
121	Centrala, cont sedii	
	<u>Acordative și alte conturi de decontare</u>		
140	Acordative	
141	Conturi speciale de decontare	
142	Cecuri de decontare acceptate	
143	Carnete limitate de cecuri

Simbol	Denumirea conturilor	Solduri pe conturi	Total
153	<u>Conturi de regularizare</u>		
	Venduturi anticipate	
	Beneficiu per 31 Decembrie 1951	
	TOTAL PASIV		
	Conturi de ordine și ovidență		

452

CONTUL DE BENEFICII SI PIERDERE LA 31 DECEMBRIE 1951

				CREDIT
	Cheltuieli în legătură cu operațiunile			Venituri privind operațiunile
1710	Comisioane plătite	1700	Robânzi încasate
1711	Alte cheltuieli în legătură cu operațiunile		<u>Comisioane încasate</u>
	<u>Cheltuieli administrative</u>		1701.01	Comisioane privind anul 1950
			1701.02	" " " 1951
1720	Cheltuieli de drepturi de personal	1702	<u>Recuperări de cheltuieli de la clienți</u>
1721	Cheltuieli de întreținere		
1722	Alte cheltuieli administrative	1703	<u>Alte venituri</u>
	<u>Beneficiu</u>			<u>Pierdere</u>
	Per 31 Decembrie 1951		Per 31 Decembrie 1951

R.C.I.

Sucursala

Agencia

Anexa Md.Nr.3

S I T U A T I A

Contului 031 "Disponibil la B.R.P.R."
per 31 Decembrie 1951

Simbol	C o n t u l	Sold debitor		Observ.
		Sume parțiale	Sume totale	
1	2	3	4	5
031.000	B.R.P.R. Ct.Virament		12.000	
031.001	B.R.P.R. Sediul A. ..	8.000		
031.002	B.R.P.R. Sediul B. ..	7.000	15.000	
	Total:		27.000	

N.B. Pentru contul 031.000 se va anexa situația
posturilor în expediție pe form.Nr.75

B.C.I.

Sucursala

Agencia

Anexa Md.Nr.4

S I T U A T I A

Contului 040

"Conturi de decontare ale Intreprinderilor de construcții"
la 31 Decembrie 1951.-

Cont Simbol	Ministerul și Intreprin- derea	S o l d u r i		Observ.
		Debitoa- re	Creditoa- re	
1	2	3	4	5
	<u>MINISTERUL</u>			
040.009	Intreprind.Nr.24	8.000		
040.010	Sovromconstrucția		10.000	
	Total:	8.000	10.000	
	<u>MINISTERUL</u>			
040.011	Intreprinderea		6.000	
040.012	Intreprinderea		4.000	
	Total:		10.000	

SITUAȚIA

conturilor de finanțare a investițiilor centralizate,
la 31 Decembrie 1951

Ministerul Energiei Electrice și Ind. Electrotehnice

Contul 050

Cont Simbol	INTREPRINDEREA	Plăți investiții 1951	Plăți investiții 1950 lucrări continuate	Plăți proiectări	Total plăți ct. 050	Finanțări deschise	Total avansuri acordate	Avansuri nerecupe rate la 31.XII. 1951	Sold creditor ct. decontare la 31.XII 1951
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
01.001	I.R.E. București								
01.002	Vestitorul București								
	etc.								

In coloana 3 se trec plățile privind investițiile din planul pe 1951

" " 4 se trec plățile privind investițiile din planul pe 1950 terminate în 1951 și pentru care s'a redeschis finanțarea în 1951 în limita disponibilului rămas din finanțarea pe 1950 (circ.ns.15/15/15 din 29 Ian.1951)

" " 5 se trec plățile privind proiectările pentru anii 1952-1955 pe baza fondurilor defalcate de Centrală.

" " 6 se totalizează coloanele 3+4+5; totalul general al coloanei 6 va corespunde cu soldul contului sintetic 050.

" " 7, 8, 9 și 10, se înscriu din evidența tehnic operativă datele cerute.

252

Sala
Via

Anexa Md.Nr.6 Centrali-
zatoare

SITUATIA RECAPITULATIVA

pe Ministere a conturilor de finanțare a investițiilor la 31 Decembrie 1951

MINISTERUL	Plăți investiții 1951 până la 31.XII 1951	Finanțări deschise până la 31.XII 1951	Total avansuri acordate până la 31.XII 1951	Avansuri nerecuperate la 31.XII 1951	Sold creditor ct. de decontare lucrări regie la 31 XII.1951	Observ.
Min. Energiei Electrice și Ind. Electrotehn.						
Min. Ind. Petrolului și Ind. Cărb.						
Min. Ind. Metalurgice și Ind. Chim.						
etc.						

Această situație privește conturile 051, 052 și 053

B.C.I.

Sucursala

Agenția

Md.Nr.6

S I T U A T I A

conturilor de finanțare a investițiilor la 31 Decembrie 1951

Cont.....

Ministerul Energiei Electrice și Ind.Electrotehnice

Cont Simbol	INTREPRINDEREA	Plăți investiții 1951 până la 31.XII. 1951	Finanțări deschise până la 31.XII. 1951	Total avansuri acordate până la 31.XII. 1951	Avansuri nerecuperate la 31.XII. 1951	Sold creditor ct.de decontare lucrări regie la 31. XII.1951	Observ.
oo1	I.R.E. București						
oo2	Vestitorul București						
	etc.						

Acastă situație privește conturile 051, 052 și 053
Pentru contul 052 se va mai completa și Anexa Md. 7
privind Fondul C.G.M.

27

B.C.I.

Sucursala
Agenția

Anexa Nr. 7

S I T U A T I A
=====

pe Ministero și Intreprinderi a utilizării Fondului C.G.M.
pentru construire de locuințe muncitoroști

D e t a l i i	T o t a l sumă plătită	Operațiuni de regularizare transf. Centraloii	OBSERVAT.
Ministerul Ind. Petrolului și Ind. Cărbunelui Intreprinderea "Comănești"	14.323.456	685.000	seris. No. 23400/ 5.VI.1951
Total	14.323.456	685.200	
Ministerul Agriculturii			
Postat Parincea	1.376.000	-	
Postat Sănduleni	50.000	-	
Total	1.426.000	-	

In coloana:

- "Total sumă plătită" se va trece totalul sumelor plătite în cursul anului 1951, respectiv soldul debitor al întreprinderii respective în cont 052 la 31 Decembrie 1951.-
- "Operațiuni de regularizare transferate Centraloii" se vor evidenția acele operațiuni care, privind gestiunea 1950, au fost virate asupra Centraloii în cursul anului 1951, după transferarea gestiunii 1950 pe baza circulației noastre Nr. 87/95/55 din 27 Aprilie 1951.-

H.B. Această situație urmează să fie întocmită cu toată atențiunea; dându-se date absolut exacte și în acest scop, se trasează ca sarcină unităților de a verifica amănunțit operațiunile de finanțare din Fond C.G.M. Locuințe Muncitoroști.

Se va urmări dacă înregistrările respective au fost operate în cont 052, fiind vorba în acest caz de Fond special, iar dacă aceste înregistrări s'au făcut greșit în cont 050, se va reveni cu rectificarea cuvenită.

Relevăm că aceeași situație cerută la bilanțul per 30 Sept. a.e. a fost dată de multe unități cu date cu totul greșite.

Acele unități care nu vin în considerare pentru înaintarea acestui tabel, respectiv nu au cazuri de finanțări din fondul susmențit, vor confirma în mod special această situație.-

S I T U A T I A

Contului 060

Avansuri pentru import la 31 Decembrie 1951

Cont Simbol	Ministerul și Intreprinderea	Sold debitor	Observațiuni
1	2	3	4
	Ministerul X Intreprinderea Y " Z		

N.B. Acest model se întrebuintează și pentru Ct.061 "Alte Avansuri".

B.C.I.

Sucursala
Agenția

Anexa Nr.9

S I T U A T I A

Contului 062

Decanțarea avansurilor anilor precedenți
la 31 Decembrie 1951

Cont Simbol	Ministerul și Intreprinderea	Solduri			Observațiuni
		La 1 Ian. 1951	Recuperări în 1951	La 31 Dec. 1951	
1	2	3	4	5	6
	Ministerul X. Intreprinderea Y " Z				

N.B. În acest formular se vor grupa avansurile în sens vertical:

- I.) Avansuri pentru materiale în stoc la 31.XII.950
- II.) Alte avansuri (dacă este cazul)

Sucursala

Anexa Md. Nr. 10 A

Agenția

S I T U A T I A

Contului 070 "Imprumuturi acordate pentru investiții"
la 31 Decembrie 1951

Nr. crt.	MINISTERUL și INTREPRINDEREA	Imprumuturi acordate pt. secțiile de prelucrare a deșeurilor	Imprumuturi acordate cf. H.C.N. Nr. 9/1951 (unități leguminoase)	Imprumuturi acordate pt. crearea de gosp. anexe M.I.M.I.C. Lei 42.000.000	Dobânzi neachitate	Total Imprumut
1	2	3	4	5	6	7
1	MINISTERUL					
1	Intreprinderea A	150.000			17.500	167.500
2	" B	240.000			18.200	258.200
	etc.					
	Total :	<u>390.000</u>			<u>35.700</u>	<u>425.700</u>
3	MINISTERUL					
	Intreprinderea C		320.000		25.000	345.000
	etc.					
	Total :		<u>320.000</u>		<u>25.000</u>	<u>345.000</u>
	Total General :	390.000	320.000		60.700	770.700

258

Curs a

Agenția

S I T U A T I A

Contului 071 "Imprumuturi acordate întreprinderilor
de construcții la 31 Decembrie 1951

Nr. crt.	MINISTERUL și INTREPRINDEREA	Imprumuturi acordate pt. baracamente	Imprumuturi acordate pt. desfășurarea sezonieră a lucrărilor	Imprumuturi acordate pt. aprov. sezoniere	Imprumuturi acordate cf. H.C.M. 254 S	Dobânzi neachi- tate Total	Total imprumut
1	2	3	4	5	6	7	8
	MINISTERUL						
1	Intreprinderea A	800.000	500.000	300.000	1.000.000	120.000	2.720.000
	" B		200.000	100.000	400.000	50.000	750.000
	etc.						
	Total :	800.000	700.000	400.000	1.400.000	170.000	3.470.000

Anexa Md.Nr.10 c.

SITUAȚIA

contului 072 "Imprumuturi acordate Intreprinderilor de Construcții pentru
reparații Capitale"

la 31 Decembrie 1951

Nr. crt.	Ministerul și Intreprinderea	Sold debitor la 31 Dec. 1951	Debânzi neachitate	Total sold cont 072	Observațiuni
1.	MINISTERUL Fabrica	200.000	15.200	215.200	
2.	Tesătorie Total :	<u>25.000</u> 450.000	<u>16.000</u> 31.200	<u>266.000</u> 481.200	
3.	MINISTERUL Intreprinderea etc.	420.000	26.000	446.000	
	Total	<u>420.000</u>	<u>26.000</u>	<u>446.000</u>	
	Total General :	<u>870.000</u>	<u>57.200</u>	<u>927.200</u>	

B.C.I.

Sucurs. Iași
Agenția

Anex. Mă. Nr. 10

S I T U A T I A

contului 055 "Finanțarea investițiilor centralizate
din anul precedent pe Ministero și Intreprinderi la
31 Decembrie 1951

Cont simbol	Ministerul și Intreprinderea	Total plăți pe Intreprin- deri	Total plăți pe Ministere
	<u>Min. Energiei Electrice</u>		
01.001	I.R.E. Bucuresti	100.000	
01.002	Vestitorul Bucuresti	250.000	350.000
	<u>Min. Industrii Uscare</u>		
04.002	Ind. Pielăriei Bucuresti	100.000	
04.004	Fabr. "Progresul" Oltenița	240.000	400.000
	etc.		
	Total General:		750.000

260

S I T U A T I A

CONTULUI 100 "Debitori" la 31 Decembrie 1951

Contul Simbol	Numele contului	Saldul la 31 Dec. 1951	Proveni- enta sol- dului	Po- sibi- lități și termen de lichidare	Posibi- lități și Observ.

N.B. 1. Acest model va fi folosit și pentru următoarele conturi :

- Ct. 101 Avansuri spre decontare
- Ct. 102 Creditori
- Ct. 103 Furnizori

2. Dacă în contul 103 Furnizori, veți avea întâmplător solduri debitoare, veți întocmi două anexa separate cu mențiunile :

- Ct. 103 Furnizori
- Ct. 103 " cu solduri debitoare

P.C. Pnci VRC

S I T U A T I A

CONTULUI 140 "Acreditiv" la 31 Decembrie 1951

Nr. ord.	Unit. BCI ordona- toare	Simbolul acreditiv- ului	Numele ordonatoru- lui (Nu se indică pe Minister)	S o l d		Observ.
				pe acredi- tive	pe ordona- tor	
139	X	140.c.c.01	Intreprind. A	1.000		
147	Y	140.c.c.02	" B	7.000	8.000	
346	Z		" B	3.000	3.000	
17	X		" B	2.000	2.000	
Total la 31.XII.1951					13.000	

N.B. Un formular la fel cu modelul de mai sus va fi întrebuintat pentru contul 141 "Conturi speciale de decontare".

Pnci

S I T U A T I AContului 160 "Materiale"

la 31 Decembrie 1951

ș r.	Denumirea mate- rialelor	Sold scriptic		Sold invent. 31.XII 1951		Plusuri Lei	Minusuri Lei	Obs.
		Cantități	Valori	Cantități	Valori			
2	3	4	5	6	7	8	9	

N.B.

1. Câte un astfel de formular se va întrebuiți pentru fiecare grupă de materiale, așa cum au fost fixate aceste grupe, la pag. 137 din instrucțiunile pentru aplicarea planului de conturi.

In acest scop, veți indica pentru fiecare grupă, simbolurile corespunzătoare, în titlul formularului, lângă simbolul contului sintetic.

2. Toate formularele astfel întocmite vor fi apoi centralizate într'un formular pe întregul cont sintetic.

261

B.C.I.
Sucursala
Agentia

Anexa Md.Nr.15

SITUATIA
=====

dobanzilor debitate la conturile de împrumuturi și credi-
tate în ct.M.F. "Cont Dobânzi", la creditole remboursabile
la 31 Decembrie 1951

Nr. crt.	INTREPRINDEREA	Soldul ct. împrumut	Procent la %	D o b â n z i		Obs.	
				Sume par- țiale pe întrep.	Sume to- tale pe conturi sinte- tice		
1	2	3	4	5	6	7	
	<u>Contul 070</u>						
1	Intreprinderea A	600.000	1 %	1.500			
2	" B	1.360.000	1 %	3.400			
3	" C	6.000.000	1 %	15.000	19.900		
	<u>Contul 071</u>						
4	Intreprinderea D	800.000		2.200			
5	" E	3.000.000		7.300	10.000		
	<u>Contul 072</u>						
6	Intreprinderea G	1.100.000		2.400			
7	" H	700.000		3.500	5.900		
	Sold creditor ct.102 :					25.300	

N.B. Sumele din coloana 5-a nu se totalizează.

B.C.I.
Sucursala
Agenția

Anexa Md.Nr.16

S I T U A T I A

Contului 170 Veniturile per 31 Decembrie 1951

Buget		Denumirea conturilor	Cont Simbol	Prevederi până la 31.XII. 1951	Venituri încasate până la 31.XII 1951
Capit.	Art.				
I.		<u>Venituri privind ope-</u> <u>rațiunile</u>			
	1	Dobânzi încasate	1700		
	2	Comisioane încasate	1701		
	3	Alte venituri	1703		

N.B. Conturile de recuperare de cheltueli dela clienți nu apar în situația de mai sus fiind arătate la conturile de cheltueli corespunzătoare.

B.C.I.
 Sucursala
 Agenția

SITUATIA

Conturilor 171 - 172,
 pentru executarea bugetului de cheltuieli pe perioada 1.I - 31.XII.1951

Nr. cap.	Nr. Art	Denumirea conturilor pe Capitele și Articole	Simbolul contului	Prevederi de la 1.I.-31.XII.	Realizări de la 1.I.-31.XII.	Economii	Depășiri	Recuperările dela 1.I.-31.XII.	Obs.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I		CHELT. IN LEGATURA CU OPERATIUNILE	171						
	1	Comisioane plătite	171.0						
	2	Alte chelt. în legătură cu operaț.	171.1						
		Total Cap.I. :							
II		CHELTUELI ADMINISTRATIVE	172						
		CHELTUELI DE DREPT DE PERSONAL	172.0						
	3	Salarii	172.0.00						
	4	Salarii de concediu	172.0.01						
	5	Salarii personale	172.0.02						
	6	Salarii de preaviz	172.0.03						
	7	Ore suplimentare	172.0.04						
	8	Contribuții pt. Asigurări Sociale	172.0.05						
	9	Contribuții la Fd. Cult. și Sport.	172.0.06						
	10	Indemnizații de deplasare	172.0.07						
		Total Cap.II. :							
III		CHELTUELI DE INTRETINERE	172.1						
	11	Materiale de întreț. interioară	172.1.00						
	12	Reparații curente și întreț. imob.	172.1.01						
	13	Încălzit	172.1.03						
	14	Luminat	172.1.04						
	15	Reparații curente și întreținere mașini scris, adunat	172.1.05						
	16	Reparații curente și întreținere invent. gosp. și de birou	172.1.06						
	17	Alte cheltuieli de întreținere	172.1.07						
		Total Cap.III. :							

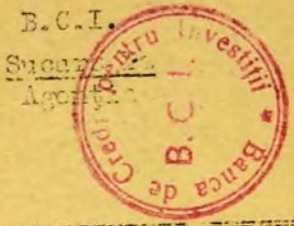
262

IV

ALTE CHELTUELI ADMINISTRATIVE		172.2			
18	Rechizite și materiale de birou	172.2.00			
19	Imprimato și registre	172.2.01			
20	Ziare, reviste, B.Of. și cărți techn.	172.2.02			
21	Publicații și tipărituri	172.0.03			
22	Asigurări	172.2.04			
23	Chirii	172.2.05			
24	Abonamente la telefon	172.0.06			
25	Convorbiri telefonice interurbane	172.0.07			
26	Telegrame	172.0.08			
27	Francarea corespondenței	172.0.09			
28	Cheltuieli de contencios	172.0.10			
29	Paza localului	172.0.11			
30	Contrib. la cantina salariaților	172.2.12			
31	Impozite și taxe	172.2.14			
32	Apă și salubritate	172.2.15			
33	Protecția muncii	172.2.16			
34	Chelt. în legătură cu contract. col.	172.2.17			
35	Alte cheltuieli administrative	172.2.20			
Total Cap. IV.:					
Total General:					

- N.B.
1. In coloana 5 veți trece prevederile pe cele 4 trimestre, cari să fie identice cu prevederile din defalcarea pe care ați trimis-o Centralei - plus suplimentările aprobate de Centrală - la Sucursalele unde este cazul.
 2. In coloana 6 "Realizări" veți trece cheltuielile recuperate dela 1.I. - 31.XII 1951.
 3. In coloana 9 "Recuperări" veți trece cheltuielile recuperate dela 1.I. - 31.XII 1951, fără să se facă nici în bilanț, nici în situație vreă compensare. Totalul coloanei 9 va fi egal cu totalul contului "Recuperări de cheltuieli dela clienți". (17o2)

263

I N V E N T A R I U L

obiectelor cu valoarea de înlocuire peste 6.000 lei și cu durata de întrebuințare peste 1 an încheiat la 31 Decembrie 1951

Nr. crt.	Denumirea și descrierea bunului (Dimensiune, mărime, material, serie, etc.)	Nr. actual de marcare	Unitatea de măsură	V a l o a r e a		Gradul de uzură prin edificativ: - stare bună - de reparat - de reformist	D i f e r e n ț e						
				pe unitate	Totală		față de inventarul din 29 Iulie 1951		M i n u s				
							P l u s	M i n u s	Con-tinat.	Valoarea	Canti-tat.	Valoarea	

N.B. Se vor întocmi tabeleuri separate pentru următoarele 4 categorii :

- A. Casele de bani - dulapuri metalice - casete
- B. Mașini de scris, calculat, reproduc, francat și de contabilizat
- C. Mobilier de birou
- D. Diverse

! Un formular după același model se va întrebuiți și pentru inven-
! tarul privind obiectele cu valoarea de înlocuire sub 6.000.- lei
! sau durata de întrebuințare sub 1 an. -

S.C.I.

Sursele
Identice

SITUAȚIA TEHNICĂ-OPERATIVĂ A CONȘURILOR
DE FINANȚARE

Anex: Nr. 21

la 31 Decembrie 1951

Ministerul Energiei Electrice și Industrii Electrotehnice

Simbol cont	Lucrul Nr.	Intreprinderea	R 1	R 2	R 3	R. 4	Fișa de decontare	Sold contabili- tate	Observații
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
50.01.001		<u>Intrepr. Reg. Electricitate</u>							
	10		11.540.000	5.850.000	1.730.000	550.000	3.200.000	-	
	11		5.200.000	2.000.000	500.000	-		-	
	12		1.000.000	1.100.000	220.000	40.000		-	
	13		8.500.000	4.000.000	1.200.000	300.000		-	
			127.000.000	112.950.000	3.650.000	890.000	3.200.000	15.430.000	
50.02		<u>Intrepr. Electrg. X</u>							
	1		7.250.000	4.100.000	1.000.000	250.000	4.000.000	-	
	2		2.600.000	1.150.000	350.000	50.000		-	
	3		4.350.000	2.600.000	600.000	30.000		-	
	4		5.220.000	850.000	500.000	90.000		-	
			19.420.000	7.700.000	2.450.000	420.000	4.000.000	1.370.000	

264

B.C.I.

Sucursala
Agenția

Anexa Nr.20

CONT Nr.....

Întreprinderea

Direcția Generală. Ministerul

Data înregistr.	Nr. document de înreg.	Conținutul operațiunii	Mișcarea limitei (cont 321)			Finanțarea investițiilor (cont Nr.)		
			Deschis:		Total	DEBIT	CREDIT	SOLD
dola Buget	din resurse proprii							
		Report:						
5.VII.1951	15420	Limita buget trim.III	1.500.000		1.500.000			1.500.000
10.VII "	16812	Depus cota mort Iunie		250.000	1.750.000			1.750.000
12.VII "	17085	" " benef. "		600.000	2.350.000			2.350.000
20.VII "	20116	15% avans intr.Nr.2				300.000		2.050.000
22.VII "	21970	Cor.pl.intr.X fact.241				82.000		1.968.000
31.VII "	23419	Sit.lucr.intr.Nr.2				720.000		1.248.000
10.VIII "	29357	Rectificat sit.lucrării					55.000	1.047.000
11.VIII "	30111	Depus cota mort.Iulie		250.000	2.600.000			1.553.000
15.VIII "	32984	Depus cota benef "		600.000	3.200.000			2.153.000
		Report						

București, 31 Decembrie
1951

Data C. S. Indice
31.12.951 338 375 F.I. repart.

Către

Ca urmare la circularile Nr. 317/349, 318/350, din 30 Noembrie 1951, și 796 din 18 Decembrie 1951, vă atragem atențiunea asupra următoarelor :

1. Finanțarea investițiilor centralizate executate până la 31 Decembrie 1951, se va putea face din fondurile de investiții pe 1951, până la 15 Ianuarie 1952.

În consecință, finanțarea acestor lucrări ce se face între 1-15 Ianuarie 1952, nu afectează planul pe 1952.-

2. Lucrările ce se execută după 31 Decembrie 1951, chiar dacă sunt lucrări în continuare conform pct. II din circulara Nr. 317/349 din 30 Noembrie 1951, se vor finanța din fondurile de investiții pe anul 1952, în cadrul limitelor de finanțare pe Întreprinderi.-

3.- Până la primirea limitelor de finanțare dela Centrala B.C.I., finanțarea lucrărilor ce se execută în anul 1952, se va face neținându-se seamă de cuantumul sumelor depuse în acest scop, cu singura obligațiune ea, în cazul în care nu se vor depune la termene cotele de amortizare și de beneficii planificate, să se sesizeze în scris beneficiarul și să se suspende finanțarea în conformitate cu pct. 39 din circulara Nr. 318Y/350/951.-

Cu alte cuvinte, dacă o Întreprindere își respectă obligațiunile privind depunerea cotelor de amortizare și de beneficii planificate, finanțarea se va executa în limita la care s'a deschis finanțarea.-

Suspendarea finanțării pentru nedepunerea cotelor de amortizare și beneficii nu se va putea face decât după primirea dela Centrală a planurilor pentru aceste fonduri.

În fișa analitică a contului de finanțare (anexa 20 la circulara Nr. 318/350/951), se va trece la rubrica " mișcarea limitei", în coloana " din resurse proprii" numai sumele

încasate din amortismente, beneficii și lichidarea mijloacelor de bază.- În ultima coloană va putea apărea sold debitor, până la înregistrarea alocației delabuget- Soldul debitor se va trece în această coloană cu cerneală roșie.

După primirea limitelor de finanțare , se va trece și alocația dela Buget pe trim.I, astfel că, soldul debitor se va acoperi.-

DIRECTOR

SEFUL DIVIZIEI

E.Mendel

C.Bardoși

*Prezenta circulară a fost
emisă de BCY la zi. 22-1957
și numită de Dir. E. Mendel
în C. Bardoși*

*Această circulară a fost prezentată
subsemnatului azi 4/II 1957*

București, 30 Martie 1951

Centrela
Divizia Secretariat

Data	B.C.I.	BRPR	Indice
30.III	53	60	55
	Suc		de rep!
			M.I.

Către

H.C.M. 238

Prevede: Plata materialelor de construcții și instalații pe trim. I și II

Prin H.C.M. Nr. 238, privind deblocarea conturilor și plata materialelor de construcții și instalații, s'a dispus ca Banca de Investiții:

- a) Să achite toate cererile de plată introduse de furnizori după data de 1 Ianuarie 1951, pentru materialele de construcții și instalații livrate până în prezent constructorilor, acceptate de aceștia și neachitate din lipsă de disponibil în cont;
- b) Să achite cererile de plată introduse de furnizori pentru materialele de construcții și instalații ce se vor livra în vederea executării lucrărilor date ca sarcină prin Planul de construcții în trim. I și II/1951;
- c) Plata acestor materiale (pct. a. și b) se va face până la un plafon care să nu depășească 60% din valoarea lucrărilor înscrise în Planul de pe trim. I și II/1951.
- d) Recuperarea sumelor plătite de bancă în condițiile de mai sus, se va face prin rețineri din situațiile de lucrări executate și prezentate la încasare de constructori;
- e) Orice abateri constatate, privind începerea lucrărilor de construcții și instalații prevăzute în Planul de Stat, fără documentația respectivă aprobată potrivit dispozițiilor legale și fără finanțarea deschisă, vor fi defilate Parchetului pentru deschiderea acțiunii publice și sancționarea vinovaților conform legilor penale.

In vederea executării acestor dispozițiuni se vor lua următoarele măsuri:

1. Sucursalele B.C.I. sau Secțiile de Investiții B.R.P.R. unde se află sediul Central al fiecărei întreprinderi de cons-

trucții (indiferent dacă este vorba de o Intreprindere de construcție depinzând de Ministerul Construcțiilor sau de alt minister) vor primi de la Centrala B.C.I. tablouri pe Intreprinderi de construcții, cuprinzând lucrările pentru care se acordă avansuri în vederea plății materialelor și de la care urmează să se facă recuperarea din situațiile de lucrări.

2. Sucursalele B.C.I. și Secțiile de Investiții B.R.P.R. vor achita toate cererile de plată restante pentru materiale, introduse asupra conturilor constructorilor de la 1 Ianuarie 1951, precum și celea privind materialele ce se vor livra în vederea executării lucrărilor date ca sarcini prin Planul de construcții în trim. I și II/1951 în limita unui plafon de 60% din totalul tablourilor înaintate de Centrala B.C.I. pentru fiecare Intreprindere în parte.

3. Pentru înregistrarea avansurilor acordate constructorilor în vederea decontării materialelor de construcții, s'a aprobat de Ministerul Finanțelor introducerea în Planul de conturi al B.C.I. a unui cont intitulat "Alte avansuri" cu simbol 182.

Contul "Alte avansuri" (182) se administrează de Sucursalele unde își au sediul central constructorii.

Prin derogare de la normele obișnuite, decontarea cererilor de plată însoțite de facturi, se va face direct din contul 182.

Contul 182 se deschide pentru fiecare Intreprindere de construcție, iar nu pe lucrări și din el se vor achita toate cererile de plată pentru materiale de construcții și instalații, introduse asupra Intreprinderii respective (Centrală și subunități).

4. Cum cererile de plată ale furnizorilor se introduc atât la Sucursalele unde sunt deschise conturile de decontare pentru Intreprinderile de construcții - denumite de noi în prezenta circulară "Sucursalele unității Centrale", cât și la alte Sucursale, unde se află subunități ale Intreprinderii respective (șantiere) denumite de noi "Sucursale pentru subunități", se va proceda la decontare în modul următor:

- a) "Sucursala unității Centrale" va deschide contul "Alte avansuri" (182) pentru fiecare Intreprindere de construcție.

Din aceste conturi se vor deconta cererile de plată pentru materiale, introduse fie direct la această Sucursală, fie la alte Sucursale unde se află șantiere ale Intreprinderii respective.

- b) "Sucursalele pentru subunități" vor achita cererile de plată privind materialele furnizate șantierele numai după ce vor cere și vor primi confirmarea telefonică a "Sucursalei unității Centrale", asupra existenței disponibilului din plafonul aprobat Intreprinderii.

- c) Pe baza notici telefonice, "Sucursala unității Centrale" va debita contul "Alte avansuri (182) prin creditul ct. Centrala Cont Sedii (271).
- d) "Sucursalele pentru subunități" vor face plata în contul "Sucursalelor unității Centrale" confirmând în scris operațiunea (271 = 03100).
- e) "Sucursala unității Centrale" va verifica debitările telefonice din contul 182 cu toate confirmările scrise primite de la "Sucursalele pentru subunități".
- f) Debitarea cererilor de plată în condițiunile prezentei circulari, se va face numai pentru materialele de construcții și instalații livrate până la 30 Iunie 1951.
- g) Sucursalele B.C.I. și B.R.P.R. vor achita cererile de plată ale furnizorilor de materiale de construcții și instalații din disponibilul conturilor de decontare ale constructorilor (190 sau 191) și numai dacă aceste conturi nu au disponibil, plata se va face din contul 182 "Alte Avansuri", în condițiunile prevăzute în prezenta circulară.

5. Decontarea situațiilor de plată pentru lucrările prevăzute în tabloul transmis de Centrala B.C.I. se va face în mod obișnuit atât de "Sucursala unității Centrale", cât și de "Sucursalele pentru subunități".

"Sucursala unității Centrale" va transmite "Sucursalelor pentru subunități" tablouri în care vor fi trecute numai lucrările cuprinse în tabloul primit de la Centrală, a căror finanțare urmează să se execute prin acele Sucursale.

Reținerea sumelor avansate pentru materiale de construcții și instalații, așa cum s'a arătat mai sus, se va face treptat din situațiile de lucrări cuprinse în tablourile trimise de Centrala B.C.I. - operând atât asupra situațiilor decedale cât și asupra acelor lunare - până la acoperirea integrală a sumelor avansate.

Reținerea ce se va opera asupra situațiilor de lucrări va fi calculată de "Sucursala unității Centrale", după următoarea formulă:

$$R = \frac{T}{V} \times \text{valoarea totală a situației de plată,}$$

în care:

- R = reținerea de operat
- T = total sume avansate (în momentul când se efectuează reținerea (coloana debit cont 182 fără stornări)
- V = valoarea totală a sarcinii de plan pe trim. I + II așa cum rezultă din tablourile transmise de Centrala B.C.I. (total tablou).

Din aplicarea acestei formule se vede că R variază la fiecare reținere în funcție de valoarea lui T și a situației respective de plată.

La decontarea situațiilor de lucrări decedale și luare cuprinse în tablourile transmise de Centrul B.C.I., se va proceda astfel:

a) Situațiile de lucrări introduse la "Sucursala unității Centrale" (pentru lucrările finanțate de această Sucursală):

- Se execută decontarea în mod normal,
- Din contul de decontare al Întreprinderii de construcții se virează în creditul contului 182 al aceleiași Întreprinderi, o sumă egală cu reținerea calculată după formule de mai sus, operându-se

$$190 = 182$$

b) Situațiile de lucrări introduse la "Sucursala pentru subunități" (pentru lucrări ce se vor finanța de aceste Sucursale):

- Se va executa decontarea în mod normal, creditându-se contul de decontare al subunității la Banca finanțatoare.
- Se va vira imediat după decontare suma netă a situațiilor de lucrări din contul de decontare al subunității, în contul de decontare al Întreprinderii la "Sucursala unității Centrale" comunicând acesteia valoarea totală a situațiilor decontate.
- Prin suma netă ce înțeleg să o obțină rămâne după executarea reținerilor pentru avansul legal de 15% și alte rețineri legale în afară de acela pentru "Alte avansuri" stabilit conform prezentei circulări.

Controvaloarea situațiilor decedale va fi virată integral la "Sucursala unității Centrale"

- "Sucursala unității Centrale", pe baza comunicărilor "Sucursalei pentru subunități", va credita contul de decontare al Întreprinderii de Construcții cu suma transmisă (271 - 190) și concomitent va debita acest cont prin creditul contului "Alte avansuri" (182), cu suma care rezultă din aplicarea reținerii stabilite de mai sus asupra valorii brute a situației decontate.

- Dispozițiunile de virament primite de la Centrul din ordinul M.P.A. și M.A.I. în favoarea constructoarelor se asimilează cu situațiile de lucrări și li se aplică rețineres pentru recuperarea avansului în contul 182 înlocuind ca și la decontările pe bază de situații de lucrări.

x

x x

./.

In cazul în care lucrarea se execută de o întreprindere de construcție, dar materialele sunt facturate pe numele titularului de fonduri pentru investiții, Banca va putea achita, în aceleași condițiuni, aceste materiale din contul 182 "Alte avansuri" în limita plafonului aprobat constructorului, dar numai după ce constructorul va confirma, în scris, că este de acord cu valoarea materialelor să fie trecută în debitul contului său.

x

x x

Atunci când lucrările se execută în regie, beneficiarul (titularul) dotației este constructorul și în consecință materialele urmează să fie achitate în aceleași condițiuni arătate mai sus.

Plafonul de 60% pentru plata materialelor se stabilește de Banca finanțatoare pe baza cererii depusă de beneficiarul de dotație, prin care se precizează sarcina dată prin Planul de construcție pe trim. I și II. Contul 182 se deschide deci pe seama beneficiarului de Banca finanțatoare.

Banca finanțatoare va putea achita materialele de construcții și instalații până la 60% din valoarea sarcinii dată prin planul de construcții și instalații pe trim. I și II, care s'a făcut cunoscut de beneficiar prin scrisoarea menționată mai sus, fără altă comunicare din partea Centralei.

x

x x

Prin consecință se înțeleg nu numai cele lucrări specificate în HCM Nr.192/950, ci tot felul de construcții (construcții miniere, instalații de conducte, linii de forță, stații de transformare, linii ferate normale și înguste etc.).

x

x x

Sucursalele B.C.I. și Secțiile de Investiții B.R.P.R. vor atrage atenția constructorilor asupra obligației ce le revine de a prezenta situații de plată decadale sau lunare la lucrările cuprinse în tablourile transmise de Centrala B.C.I. sau comunicate de beneficiarii de dotații direct Băncilor finanțatoare, după deschiderea legală a finanțării.

Neprezentarea acestor situații va atrage suspendarea dreptului de a beneficia de plata materialelor în condițiunile prezentei circulări.

x

x x

Prezentele dispozițiuni nu se aplică întreprinderilor de construcții Sovieteto-Române pentru care veți primi instrucțiuni separate - și nici Cooperativelor de construcții.

X
X X

Sucursalele B.C.I. și Secțiunile de Investiții D.R.P.R. sunt obligate ca, în conformitate cu art.3 din HCM anexată, să verifice, dacă lucrările de construcții și instalații nu au fost începute înainte de deschiderea finanțării și deci fără documentația legal aprobată.

În acest scop, Sucursalele vor delega inspectorii să facă cercetări la șantiere.

Atunci când se va constata că a fost începută execuția unei lucrări înainte de deschiderea legală a finanțării, inspectorul va întocmi un proces verbal, în trei exemplare, care se va înainta Centralei B.C.I.

DIRECTOR GENERAL,

Ioan Weisz
Ioan Weisz

Anexă: Copie de pe HCM Nr.238 privind deblocarea conturilor și plata materialelor de construcții și instalații

Preputa circulară a fost emisă de B.C.I. la 30 Martie 1951 - și sunată de Directorul General Ioan Weisz -

Această circulară, care poartă numărul 4/11954 din 30 Martie 1951, a fost prezentată...

692

CONSILIUL DE MINISTRI
AL
REPUBLICII POPULARE ROMANE

HOTĂRÂREA Nr. 238 (B.Of.38/951)

24 Martie

Consiliul de Miniștri, în ședința sa din1951,

Văzând referatul Tov. Vice Președinte al Consiliului de
Ministri și Ministru al Finanțelor și Tov. Ministru al Construcțiilor
și Nr. 204... din 17 Martie 1951;

În temeiul art.72 din Constituția Republicii Populare
Române,

H o t ă r ă ș t e :

Art. 1.- Pentru deblocarea conturilor furnizorilor și
constructorilor și pentru aprovizionarea cu materiale planificate
a lucrărilor de construcții date ca sarcină de plan constructorilor
pe trim. I și II/1951, Banca de Credit pentru Investiții este autori-
zată:

- a) Să achite toate cererile de plată introduse după data
de 1 Ianuarie 1951 de furnizori pentru materialele de
construcții și instalații livrate până în prezent cons-
tructorilor, acceptate de aceștia și neachitate din
lipsă de disponibil în cont;
- b) Să achite cererile de plată introduse de furnizori pen-
tru materialele de construcții și instalații ce se vor
livra în vederea executării lucrărilor date ca sarcină
prin planul de construcții în trim. I și II/951.

Plata acestor materiale aprovizionate se va face până la un
plafon care să nu depășească 60% din valoarea lucrărilor înscrise în
Planul de pe trim. I și II/951.

Art. 2.- Recuperarea sumelor plătite de Banca de Credit
pentru Investiții în baza dispozițiilor dela articolul precedent,
se va face prin rețineri din situațiile de lucrări executate și pre-
zentate la încasare de constructori, până la acoperirea integrală a
sumelor avansate.

Art. 3.- Crică abateri constatate privind începerea lucrări-
lor de construcții și instalații prevăzute în planul de Stat, fără
documentația respectivă aprobată potrivit dispozițiilor legale și
fără finanțarea deschisă la Banca de Credit pentru Investiții, vor fi
deferite Parchetului pentru deschiderea acțiunii publice și sancțio-
narea vinovaților, conform legilor penale.

Art. 4.- Toate Ministerele, Instituțiile Centrale și Băncile
finanțatoare sunt însărcinate cu aducerea la îndeplinire a prezentei
Hotărâri.

Pentru conformitate
ss. Irăesc.

Data	B. C. I.		Banca	Indice de rep.
	C.	S.		
26.IV.	77	85	76	F.I.

Către

Privește: Aplicarea H.C.M. Nr. 238/951

Cu privire la aplicarea dispozițiilor H.C.M. Nr. 238/951, se aduc următoarele modificări la instrucțiunile noastre anterioare:

1. a) Punctul 4 al. 3. din circulara Nr. 52/60/50 din 30 martie a.c., se modifică în sensul că cererile de plată pentru materialele de construcții și instalații necesare executării sarcinilor din Planul pe trim. I. și II/951, se vor acționa din disponibilitățile conturilor de decontare (190 sau 191), numai după ce din acest disponibil se vor rezerva sumele necesare pentru plata drepturilor de personal și cheltuielilor de deplasare.

b) Stabilirea necesarului pentru aceste cheltuieli se va face lunar, la 1 mai și 1 iunie a.c., pe baza Planului de Casă aprobat, luându-se drept raion sumele înscrise în plan în capitolele "Remunerarea muncii", "Ajutoare" și "Cheltuieli de deplasare".

Până la finele lunii Aprilie se vor rezerva ca mai sus, sumele rămase neconsumate din capitolele arătate prevăzute în planul de casă pe Aprilie.

Pentru lunile mai și iunie se vor lua ca bază prevederile pentru lunile respective, ținându-se seama de eventualele modificări aprobate în cursul lunii.

Zilnic, plafonul rezervat conform celor de mai sus, se micșorează cu sumele consumate.

c) Din soldul conturilor de decontare (190 sau 191) se va scădea necesarul stabilit ca mai sus, iar diferența va fi utilizată pentru lichidarea cererilor de plată pentru materiale, înainte de a se recurge la avansul prin debitul contului 182 în condițiile prevăzute de instrucțiunile noastre cu privire la H.C.M. Nr. 238/951.

Originalul document
mă a fost prezentat
azi 4/II 1951
Mucel

- 2 -

d) Aplicarea acestor dispozițiuni încetează la data când finanțarea a fost deschisă integral pentru toate lucrările prevăzute în Planul întreprinderii respective pe trim. I și II/1951 și, în orice caz, la 1 Iulie 1951.

2. Contravaloarea materialelor de construcții și instalațiilor necesare executării Planului pe trim. I și II/1951, achitate inițial din fondul de producție, se va restitui în conturile de virament ale întreprinderilor beneficiare de dotație care execută lucrări în regie număr dacă acestea sunt fabrici sau organizații economice de stat, altele decât unitățile de construcții.

Restituirea la contul de producție, prin debitul contului 182, se va face în condițiunile generale privitoare la aplicarea H.C.M. 228/1951 numai dacă se face dovada cu acte că plata s'a efectuat dela producție și că este vorba de materiale de construcții și instalații necesare executării Planului pe trim. I și II.

3. În condițiunile dela pct. 2 de mai sus vor achita și materialele de construcții și instalații livrate din producția proprie a beneficiarului de dotație.

Dispozițiunile dela punctele 2 și 3 se aplică cel mai târziu până la 1 Iulie 1951 și numai la pozițiile la care finanțarea n'a fost deschisă.

BANCA DE CREDIT PENTRU INVESTIȚII,

Prezenta circulară a fost emisă
de B.C.T. la 23 Aprilie 1951 și
numată de Directorul Meudel și
Șeful Dr. Secutarat J. Lădean

Această circulară mă a fost prezentată de

C O P I E

BANCA DE CREDIT PENTRU INVESTITII

Bucuresti 7 Oct.1950

Centrala
Divizia Secretariat

Către

271

Data	B. C. I.		BRPR
	C.	Suc.	
7.X.	120	174	118

Energia Electrică

Priveste : Retinerea avans din situatii SOVROMCONSTRUCTIE

Ca urmare la circulara noastră nr.19295 din 10.III.1950;

Vă facem cunoscut că în vederea recuperării unui avans special acordat de M.F. Soc. Sovromconstrucție veți reține, începând cu 1 Octombrie a.c. o cotă de 20% din valoarea situațiilor de lucrări ce vă vor fi prezentate la plată de orice unitate a numitei societăți.

Retinerea de 20% se va calcula asupra valorii brute decontate.

De exemplu :

Vi se prezintă o situație de lucrări nr.2 în

valoare de lei	lei 15.000.000
din care se scade valoarea situației precedente	" 5.000.000

Se decontează lei 10.000.000

(care este valoarea brută decontată) și din care se scade 20% în baza prezentei"	2.000.000
	<u>lei 8.000.000</u>

Precizăm că reținerea specială de 20% se calculează la valoarea situației înainte de efectuarea reținerilor obișnuite

Avansul contractual, sarcină de învățământ, etc. se calculează deasemenea la valoarea brută decontată de lei 10.000.000.

Cu sumele reținute, Sucursalele B.C.I. vor credita contul Centralei și Secțiile de Investiții BRPR vor vira aceste sume în contul nostru nr.103/3 la Centrala B.R.P.R.

+ în favoarea contului SOVROMCONSTRUCTIE Nr.151755 bis,

Pentru fiecare operațiune arătată mai sus se vor face scrisori către Centrala B.C.I. în care se va arăta în mod detaliat date plății, suma care a fost reținută de la SOVROMCONSTRUCTIA Nr. . . . și valoarea situației de plată.

Veți continua cu reținerile de 20% din fiecare situație de plată prezentate de orice unitate SOVROM-CONSTRUCTII, până la noi dispozițiuni din partea Centralei B.C.I.

Traiască Republica Populară Română

DIRECTOR,

O. Livezeanu

Scrisoarea circulară a fost emisă de sol. la 7.X.1950 - și reținută în bir. Direct. O. Livezeanu

Scrisoarea circulară a fost prezentată de Direcția nr. 4/10 954

BANCA DE CREDIT PENTRU INVESTITII

București, 15 Decembrie 1950

Centrala
Divizia Secretariat

Data	B.C.I.		BRPR	Indice de re- parti- ție
	C	Suc		
15.XII	150	208	140	AV

Către

Privește: Retineri din situațiile Soc.Sovromconstrucție

Cu referire la circulara noastră Nr.120/174/118 din 7.X.1950, vă facem cunoscut că - începând dela primirea prezentei - nu veți mai reține din situațiile de lucrări prezentate de Soc. Sovromconstrucție, cota de 20% pentru acoperirea unor avansuri acordate de Ministerul Finanțelor.

In consecință, din situațiile de lucrări prezentate de unitățile Sovromconstrucție se vor reține numai avansurile acordate de Dvs. pe baza de contracte de lucrări, acelea acordate pe baza HCM Nr.235, 748/950 și 1113/1949 precum și cota de 0,66% pentru sarcina de învățământ.

Trăiască Republica Populară Română.
BANCA DE CREDIT PENTRU INVESTITII

*Preputa circulara a fost
emisă de BCY la 15.XII 1950
in nume de Director Mendel
in Aful diviziei Secretariat*

*Accasta circulara mi-a
fost prezentata de
ambeta pe 4/12/1950
Dum*

BANCA DE CREDIT PENTRU
INVESTITII
Diviziãa Secretariat

Bucuresti 29 Ianuarie 1951

Data	C.	Suc.	BRPR	Indice de repartizate
29.I. 1951	15	15	14	F. I.

*Prezentat document
nu a fost prezentat
Cãtre de arhivã azi 20/8 1954
Dumitru*

Privește lucrãri din Planul
1950 ce se terminã în 1951
și neprevãzute în Planul 1951

1. Cu privire la lucrãrile de constructii și instalații prevãzute în Planul 1950, aflãte în faza finalã însã neterminatã la 31.XII. 1950 și neprevãzute în Planul 1951, vã facem cunoscut cã Ministerul Finanțelor cu adresa No. 35561 din 25.I. 1951, a aprobat executarea lor în continuare din fondurile de investiții pe 1951.

2. În consecințã, Dvs. veți continua finanțarea acestor lucrãri chiar dacã nu sunt prevãzute în Planul pe 1951, în urmãtoarele condițiuni:

a) Beneficiarul de dotație sã vã cearã în scris deschiderea finanțãrii pe 1951, sã indice lucrarea și sã confirme cã lucrarea se gãsește în faza finalã și cã se obligã a termina executarea ei pãnã la termenul indicat de beneficiarul de dotație. Sucursalele vor comunica Divizilor interesantã din Centralã termenele care depãșesc data de 31.XII.1951.

b) Lucrãrile respective sã fi fost prevãzute în Planul de Investiții pe 1950 (Planul restructurat pe trimestrul IV.) și sã fi avut finanțarea deschisã legal cu devize și proiecte aprobate în conformitate cu HCM.No.1113/1949.

3. Finanțarea acestor lucrãri pe 1951 se va deschide în limitele diferenței dintre valoarea devizului aprobat și valoarea lucrãrilor efectiv executate pãnã la 31.XII.1950, justificatã cu ultima situație de lucrãri pentru lucrãrile cu o valoare peste 10 milioane lei, iar pentru lucrãrile sub 10 milioane lei cu totalul elementelor de cost achitate în cursul anului 1950. Totalitatea lucrãrilor finanțate în 1950 și 1951 nu poate însã sã depãșeascã valoare anualã prevãzutã în planul restructurat pe trimestrul IV/1950.

4. Plafonul pentru care se poate astfel deschide finanțarea se determinã la fel ca la lucrãrile în continuare cu poziție în Planul 1951, în conformitate cu instrucțiunile cuprinse în circulara No. 8/8/7 din 16.I. 1951.

5. Odatã stabilit plafonul de finanțare pe 1951 se procedeazã dupã cum urmeazã :

a) se deschide finanțarea pe 1951 operându-se
040 = 060

b) în//

b) în cazul în care operația se face înainte de a se fi închis conturile pe 1950, se procedează simultan cu deschiderea finanțării pe 1951 la închiderea conturilor pe 1950 operându-se aceiași sumă în conturile

116 A = 110

De exemplu finanțarea în anul 1950 s'a deschis pe lei 15.000.000.- sumă care este egală cu valoarea din Planul 1950 și cu devizul aprobat.

Situația de lucrări per. 31.XII.1950 cuprinzând numărul lucrări efectiv executate, a fost de 14.000.000.- lei, iar avansurile acordate în 1950 au fost integral recuperate așa încât contul 116 A prezintă un sold creditor de lei 1.000.000.-

Se închid conturile pe 1950, operându-se

116 A == 110 lei 1.000.000

Se deschide finanțarea pe 1951, operându-se

040 = 060 lei 1.000.000

060 = 3501 " 5.000 comision B.C.I.

Se poate acorda avansul legal de maximum 15%, operându-se

15b = 190, (191) lei 150.000

și se pot achita situații de plată cuprinzând prefabricate.

5. Simbolizarea fișelor tehnico-operative (extra contabile) se va face cu No. Planului și poziția din 1950, procedate de mențiunea "Plan 1950".

De exemplu: lucrarea arătată mai sus este prevăzută în Planul 1950 sub No. 1327 poz. 18.

Se va simboliza " Plan 1950 1327/18".

Prin lucrările de construcții la care se aplică dispozițiunile prezentei se înțelege :

- construcțiile propriu zise
- instalațiile la lucrări de construcții
- montajul la utilaje.

7. După cum am arătat la punctul 4, contabilizarea se face pe același conturi ca și la lucrările prevăzute în Planul 1951.

Pentru a putea satisface eventualele cerințe statistice, Sucursalele B.C.I. și Secțiile de Investiții B.R.P.R. vor deschide caete de evidență statistice în care vor nota pe ministere, deschiderile de finanțări și plățile pentru construcții ce se efectuează în 1951 pentru poziții din Planul 1950. Această evidență va purta titlul "construcții din plan 1950."

BANCA DE CREDIT PENTRU
INVESTITII

(ss) O. Iăveșanu.

274

NOTA EXPLICATIVA

=====

Circulara Nr.34/38/34 din 2 martie 1951 semnată de Director Mendel comunică Sucursalelor că lucrările de investiții ce se execută pe bază de proiecte și devize prevăzute în planul 1950 începute dar neterminate până la 31 decembrie 1950 se vor finanța în continuare până la valoarea devizelor legal întocmite și aprobate indiferent dacă lucrarea este sau nu prevăzută în planul pe 1951, indiferent de stadiul în care se află lucrările, iar plafonul de finantat nu este limitat de plafonul planului 1950.

Această revenire a încurajat disciplina financiară și de plan permițând ca în perioada scursă până la introducerea lucrărilor neterminate în planul pe anul 1951 să poată fi depășite limitele planului aprobat de Consiliul de Miniștri pe anul 1950.

La baza acestei dispozițiuni se află adresa Ministerului de Finanțe Nr.47573 din 22 februarie 1951.

275

EXTRAS
din

circulara Nr.34/38/34 din 2 Martie 1951
semnată de Dir.Mendel

Data	BCI		BRPR	Indice de repartizat
	O	Suc		
2.III	34	38	34	F.I.

Privește: finanțarea investițiilor
în cepută în anul 1950.-

" Vă facem cunoscut că potrivit dispozițiilor date de Ministerul de Finanțe cu adresa Nr.47573 din 22 Februarie 1951 se aduc următoarele modificări în circulara 15/15/14 din 29 Ianuarie 1951:

Lucrările de investiții ce se execută pe bază de proiecte și devize prevăzute în planul 1950 începute dar neterminat până la 31 Decembrie 1950 se vor finanța în continuare până la valcarea devizelor legal întocmite și aprobate..... indiferent dacă lucrarea este sau nu prevăzută în planul pe 1951..... indiferent de stadiul în care se află lucrările..... plafonul de finanțat nu este limitat la plafonul planului 1950."

Această revenire a încurajat indisciplina de plan permițând ca în perioada scursă până la introducerea lucrărilor neterminat în planul pe anul 1951, să poată fi depășite limitele planului aprobat de Consiliul de Miniștri pe anul 1950.-

p. copianta

BANCA DE CREDIT PENTRU INVESTITII

Bucuresti 2 Martie 1951

Secretariat

Acet document nu a fost prezentat de anexa azi 20/5 1954
Către *Stancu*

Data	B.	I.	BRPR	Indice de repart.
	C	Suc		
2.III.	34	38	34	F.I.

Privește finanțarea investițiilor începute în anul 1950

Vă facem cunoscut că potrivit dispozițiilor date de Ministerul Finanțelor cu adresa nr. 475/3 din 22 II.1951 se aduc următoarele modificări la circ. Nr.15/15/14 din 29 I. 1951.-

Punctul 1/ Se modifică astfel :

- Lucrările de investiții ce se execută pe baza de proiecte și devize, prevăzute în planul 1950, începute dar neterminat până la 31.XII.1950, se vor finanța în continuare până la valoarea devizelor legal întocmite și aprobate, depuse la Bancă.-

Finanțarea în continuare se va face indiferent dacă lucrarea este sau nu prevăzută în planul pe 1951.-

Lucrările prevăzute în Planul 1951 se vor simboliza cu poziția din Planul 1951 iar acelea care nu sunt prevăzute în planul 1951 se vor simboliza cu poziția din Planul 1950 precedată de mențiunea "Plan 1950" - așa cum s'a arătat în circ. Nr.15/15/14.

Lucrările care n'au poziție în 1951 vor fi trecute în actul de evidență statistică arătat în ultimul paragraf din circ. 15/15/14.-

Extrasele după aceste caete de evidență, pe Ministere, se vor trimite la finele fiecărui luni Divizilor operative din Centrală, pentru ca pe baza lor, potrivit disp. Ministerului de Finanțe, să se intervină la Ministerele tutelare pentru scoaterea altei lucrări de egală valoare din Planul 1951 al Ministerelor respective.-

Punctul 2 par.a

În consecință se pot finanța în condițiile de mai sus lucrările care sunt începute în 1950, indiferent de stadiul în care se află lucrările. Nu se va mai cere beneficiarilor de dotație confirmarea că lucrea se găsește în faza finală și nici obligațiuni exprese asupra terenului de executare.-

Punctul 3.-

Plafonul de finanțat pentru lucrările de mai sus nu este limitat la plafonul Planului 1950 ci la valoarea devizelor legal întocmite și aprobate (minus lucrările executate până la 31. XII.1950.-)

Celelalte dispozițiuni din circ. 15/15/14 rămân în vigoare.-

Cap. pe cu arghoale
Dr. I. I. I.
o. I.

BANCA DE CREDIT PENTRU
INVESTITII

(ss) Mendel Eug.

Pentru conformitate

NOTA EXPLICATIVA

=====

Circulara Nr.43/48/44 din 19 martie 1951 semnată de Director Mendel revine cu precizări asupra pct.3 din circulara Nr.34/38/34 din 2 martie 1951 modificînd sistemul de finanțare privind lucrările neterminate în sensul că lucrările neterminate pînă la 31 decembrie 1950 să se poată continua în limita devizului fără a se depăși limita valorică a planului pe 1950.

278

EXTRAS

din

circulara Nr.43/48/44 din 19 M a r t i e 1951
semnată de Director Mendel.

Data	C	S	BRPR	Indice de repartiz.
19.III	43	48	44	I.I.

Privește: finanțarea lucrărilor în
continuare

" In completarea punctului 3 din circ.34/38/34 din 2 Martie 1951 se atrage atențiunea că finanțarea lucrărilor neterminate până la 31 Decembrie 1950 și necuprinse în planul pe 1951 se poate continua până la limita devizului aprobat fără a se depăși valoarea din planul 1950.

In cazul în care se prezintă lucrări în faza de finisaj la care valoarea devizului depășește valoarea din planul 1950 și lucrarea nu este prevăzută în planul 1951 se va deschide finanțarea numai până la disponibilul din planul 1950, cerându-se avizul Centralei pentru diferența ce depășește acest disponibil.- "

Accastă circulară modifică din nou sistemul de finanțare în sensul că lucrările neterminate până la 31 Decembrie 1950 să se poată continua în limita devizului fără a se depăși limita valorică a planului pe 1950.-

279

C O P I E

BANCA DE CREDIT PENTRU INVESTITII
Divizia SECRETARIAT

București 19 Martie 1951

*Peis document nuia
put prezentat de
anchete azi 20/3/51
Mendel*

Data	C	S	BRPR	Indice de repart.
19.III	43	48	44	F.I.

Catre

=====

Privește: Finanțarea lucrărilor în continuare

In completarea punctului nr. 3 din circulara nr. 34/30/34 din 2 Martie 1951, se atrage atențiunea că ~~nu~~ finanțarea lucrărilor neterminate până la 31 Decembrie 1950 și necuprinse în Planul pe 1951 se poate continua până la limita devizului aprobat fără a se depăși valoarea din planul 1950.

In cazul în care se prezintă lucrări în faza de finisaj la care valoarea devizului depășește valoarea din planul 1950 și lucrarea nu este prăvăzută în planul pe 1951, se va deschide finanțarea numai până la disponibilul din Planul 1950, cerându-se avizul Centralei pentru diferența ce depășește acest disponibil.

Referatul ce/ veți înainta Centralei în asemenea situațiuni va cuprinde lămuriri complete cu privire la stadiul lucrărilor, valoarea totală după devizul aprobat, suma prăvăzută în Planul pe 1950, valoarea situațiunilor de lucrări per 31 Decembrie 1950, etc.

BANCA DE CREDIT PENTRU INVESTITII

(ss) Mendel Eng.

*Copie cu originalul
Directiei*

Pentru conformitate

NOTA EXPLICATIVA
=====

Circulara 9/9/8 din 16 ianuarie 1951 semnată de Director Mendel permite să se depună la Bancă memorii neconfirmate de organul tutelar prin care întreprinderile justifică executarea lucrărilor de investiții fără respectarea dispozițiilor H.C.M. 1113/1949.

Dacă dispozițiile legale anterioare admiteau în mod exceptional să se depună memorii justificative în astfel de cazuri confirmate de ministerele tutelare, prin circulara Nr.9/9/8 din 16 ianuarie 1951 se dă libertate întreprinderilor să motiveze pe răspundere proprie executarea lucrărilor fără finanțare deschisă și fără respectarea dispozițiilor legale.

BANCA DE CREDIT PENTRU
INVESTITII
Divizia Secretariat

București 16. Ianuarie 1951

Data	C	Suc.	BRPR	Indice de repartiție
16.I. 1951	9	9	8	F.I.

Catre

*Acord document
mai jos prezentat
de anexa azi 20/5
954*
Stang

STRICT SECRET

Privește : Intocmirea dosarelor
cu cererile de plată
restante la 25.I.1951
conform HCM Nr.5/951

Ca urmare la circulara Nr. 2/2/2 din 6 .I.1951 aducem următoarele precizări cu privire la memoriile ce trebuie depuse de bineficiarii de dotație odată cu cererile de plată pentru lucrările de investiții executate fără respectarea prevederilor HCM Nr. 1113/1949 :

1. Așa cum prevede HCM No. 5/951 cererile de plată arătate mai sus trebuie să vă fie depuse cel mai târziu până la 25.I.1951 însoțite de memorii confirmate de organul tutelar al bineficiarului de dotație (Ministerul su Direcția Generală).
2. Dvs. trebuie să stăruiți pe lângă bineficiarii de dotație să îndeplinească riguros aceste condițiuni legale, făcându-le cunoscut că în caz contrariu, pe lângă faptul că pierd orice drept la decontare, noi vom aviza Ministerului Finanțelor toate abaterile.
3. In caz când totuși, unii bineficiari n'ar mai avea timpul necesar pentru trimetere memoriilor la Minister spre a le fi înapoiate confirmate de organul tutelar în termen, veți admite să vi se depună memoriile neconfirmate de organul tutelar, răspunderea pentru neîndeplinirea integrală a obligațiilor legale rămânând asupra bineficiarului de dotație.
4. După 25 Ianuarie 1951 veți trece la întocmirea dosarelor menționând vizibil, pe copertă și borderou, cazurile în care memoriul nu are confirmarea organului tutelar.
5. In cazul când până la 5 Februarie 1951 bineficiarul de dotație vă va preda un exemplar al memoriului confirmat de organul său tutelar, veți primi aceste memorii și veți completa dosarul respectiv, astfel ca bineficiarul de dotație, să aibe o ultimă posibilitate de a intra în legalitate.
6. Precizăm că această completare a dosarului se va putea face numai la Sucursala care a primit spre decontare cererea de plată respectivă, cunoscând că nu se va admite completarea dosarelor la Centrala B.C.I.
7. Prezentele dispozițiuni sunt stric confidenționale ele netrebuind să constituie pentru bineficiarii de dotație un drept sau o incurajare de a se abate dela prescripțiunile HCM No.5/951.

Pentru conformitate

BANCA DE CREDIT PENTRU INVESTITII
(ss) Mendel Eug.

NOTA EXPLICATIVA

=====

Circulara Nr.156/171/156 din 21 iunie 1951 semnată de Director Mendel prevede un sistem de acordare al creditelor foarte greoi. Pentru acordarea împrumuturilor se cere Intreprinderilor să depună o situație a garanțiilor extrasă din datele contabile, care să nu fie mai vechi de 10 zile.

Condiția era greu de îndeplinit deoarece întreprinderile de construcții având un număr mare de șantiere răspândite pe tot cuprinsul țării nu puteau centraliza aceste date în termenul cerut de circulară și de aceea nu puteau îndeplini condițiile pentru obținerea împrumuturilor.

BANCA DE CREDIT PENTRU INVESTITII

Bucuresti 21 Iunie 1951

Centrala

Divizia Organizare și Normare

*Acest document mi-a
fost prezentat de
marchez azi 20/6/954
Jm7*

Data	B. C. I.		BRPR	Indice de repart.
	C.	Suc.		
21.VI.	156	171	156	F.I.

Către

Privește : Controlul garantării creditelor pe termen scurt ce se acordă întreprinderilor de construcții

1. Ca urmare la normele de acordare de credite pe termen scurt Nr. 149/163/151 din 18 Iunie 1951, vă înaintăm alăturat un model de situație ce urmează să fie completată și înaintată Sucursalelor finanțatoare de către Intreprinderile de construcții beneficiare de credite pe termen scurt.

2. Această situație, întocmită pe bază de date contabile se va depune de Intreprinderi la Sucursala în două exemplare, astfel

a) Cu ocazia introducerii cererii de deschidere a creditului în conformitate cu dispozițiunile din art.5 a normelor Nr. 149/163/151.

Această situație nu va putea cuprinde date mai vechi de 10 zile dela data introducerii cererii.

b) Lunar cel mai târziu până la 10 a lunii următoare (vezi punct. 12 din normele 149/163/151).

3. Unitățile de finanțare B.C.I., pe baza acestor situații vor determina:

- Limita până la care se poate aproba deschiderea creditului, în cadrul plafonului comunicat de Centrala B.C.I.
- Cuantumul sumelor plătite din credite față de totalul garanțiilor.

4. Stabilirea garanțiilor după situația prezentată se va face comparând datele din coloana A. față de cele din coloana B. și anume:

rubricile 1 + 5 + 7 din coloana A. față de
rubricile 1 + 3 + 4 + 6 + 7 din coloana B.

5. Deschiderea creditului nu se va putea face decât în limita diferenței dintre sumele rubricilor din coloana A. arătate la punctul 4 de mai sus și suma rubricilor din coloana B., fără a se depăși plafonul comunicat de Centrala B.C.I.

... // ...

6. La situațiile lunare, atunci când se constată din situație că suma rubricilor din coloana B. este mai mare decât suma rubricilor din coloana A. pentru diferență se va dispune reducerea creditului prin virarea sumei din contul de decontare al Intreprinderii de construcție.

7. Unitățile de finanțare B.C.I. sunt obligate:

- a) Să comunice Intreprinderilor de construcție modelul de situații, modul cum trebuie să-l completeze precum și datele la care urmează să fie depuse situațiile întocmite;
- b) Să urmărească depunerea la termen a situațiilor;
- c) Să verifice trimestrial datele din situații cu acele din bilanțurile înaintate de Intreprinderi în conformitate cu Decretul Nr. 36/1951, și cel puțin dată pe trimestru cu registrele contabile.
- d) Să ia măsuri de diminuarea creditelor, așa cum s'a arătat la punctul 6 de mai sus.
- e) Să înainteze Centralei B.C.I. câte un exemplar din situațiile depuse de Intreprinderi.

8. Odată cu depunerea documentației pentru stabilirea planului de credite pe termen scurt conform normelor Nr. 149/163/1951 din 18 Iunie 1951, se va înainta Centralei B.C.I. Divizia Credite și Amortismente și o situație după modelul anexat cuprinzând datele contabile pe ziua de 1 Iunie 1951.

Deasemenea atunci când Intreprinderea va cere prelungirea creditului se va anexa și o situație conform modelului alăturat

DIRECTOR
ss/ E. Mendel

SEFUL DIVIZIEI
ss/ C. Bardoși

Erată la circulara Nr. 149/163/151
din 18 Iunie 1951 pag. 9 - Anexa 1

La pct. 11 - rândul se va citi:
Rubrica 10 X Rubrica 9 (40.000x 66
Veți face mențiunea necesară în exemplarele Dvs.

Conform cu originalul
Director

Către

Suc.

B.C.I.
BRPR

S I T U A T I A

garanției creditelor pe termen scurt
la data de

COLOANA A.	Sume în mii lei	COLOANA B.	Sume în mii lei
1. Soldul materialelor de construcții în stoc ... din care: a) Sezoniere mii lei... b) Obișnuite " " ...	20.000	1. Soldul avansurilor după normativ	20.000
2. Producție neterminată a lucrărilor de construcție instalații și montaje ...	14.00	2. Soldul real al avansurilor primite de la clienți	17.000
3. Soldul avansurilor date subantreprenorilor	1.000	3. Datoria către Bancă din care a) Pentru acumulare de materiale în legătură cu desfășurarea sezonieră a lucrărilor în mii lei.....	5.000
4. Soldul materialelor realizate din avansurile primite de la clienți ...	2.000 1000 b) Pentru aprovizionări în legătură cu condițiile sezoniere de livrare sau transport, în mii lei	
5. Soldul acreditivelor și al conturilor speciale, deschise pentru plata materialelor	500	2000 c) Alte credite (inclusiv HCM 238/951) în mii lei	
Total: col.1+2+3+4+5	37.500	2000	
6. Sold real al furajelor și combustibilului	5.500	4. Datoria reală către furnizori pt. materiale de construcție	30000
7. Soldul acreditivelor și celorlalte conturi pentru plata furajelor și combustibilului	1.200	Total coloanele 2+3+4	25.000
		Datoria către furnizori pt. furaje și combustibil	700
		6. Datoria către Bancă din creditul pentru aprovizionare cu furaje și combustibil	800
		7. Fondul de rulment pentru furaje și combustibil conform normativului	300
Total punctele: 1+5+6+7	27.200	Total punctele 6+7	26.800

După cum rezultă din exemplul luat, valoarea materialelor furajelor, combustibilului în stoc este mai mare cu 400 mii lei, cât se poate aproba creditul.

Pentru punctul 1 litera a. precum și pentru punctul 6 din coloana A., se va anexa un formular cu liniatura de mai jos, cuprinzând pe articole și valori materialele, combustibilul și furajele cu caracter sezonier care au fost plătite la Bancă și care se mai află în stoc.

*Către cu originalul
Director*

[Handwritten signature]

285

SPECIFICAREA
=====

soldurilor la materiale, furaje și combustibil sezonier
aflate în stoc (punctul 1 lite. a. și punctul 6 din Coloana A)

enumirea materialelor, furajelor și combustibilului	Unitatea de măsură	Cantitatea	Valoarea pe unitate	Valoarea stocului după normativ (vezi mod. de calcul conform normelor)	Suma Totală	Datoria reală din credit
.....						
.....						
.....						
.....						
.....						
.....						
.....						

*Conferă cu originalul
Director*

EXTRAS

din

circulara 175/191/174 din 4 Iulie 1951 semnată de Dir. Mendel și Cioranu

date	B.C.I.		BRPR	Indice de repartiz.
	C	B		
4.VII	175	191	174	F.I.

Privește: depunerea și difuzarea planurilor și devizelor din Sectorul Intreprinderilor Industriale locale .-

" Pentru lucrările sub limită veți primi planul global iar defalcarea lui pe Intreprinderi se va face de Sfaturile Populare Regionale care vor depune planul și anexa 1 direct la Dvs. în dublu exemplar din care unul îl veți remite Centralei B.C.I.

Devizele pentru Investiții sub 5.000.000 vor fi depuse direct la Dvs., de către Sfaturile populare regionale în dublu exemplar. După verificarea lor veți deschide finanțarea remițând un exemplar al devizului Centralei B.C.I. spre reverificare."-

Măsura reverificării devizului este greoaie și nu-și are o justificare operativă.-

*Acest extras m-a
fost prezentat de
ancheta azi 20/1954
Brey*

N O T A

Din cauza dublei documentații cerută de Centrală pentru deschiderea finanțării se produceau greutatea întreprinderilor și se ajungea la situația ca acestea să nu poată întocmi și depune la Bancă actele necesare chiar în cazul în care Sucursalele finanțatoare erau în posesia documentelor primite dela Centrală.-

Dăm mai jos câteva exemple de întreprinderi care au depus documentația de finanțare cu întârziere deși dela Centrala Băncii actele au fost trimise la Sucursala București cu mult timp înainte:

- documentația de lei 838.000 pentru lucrări de montare și instalare la Intr. Electroaparat. a fost trimisă de Centrala Băncii cu adresa Nr.343762 din 28 Aprilie 1951 iar întreprinderea a depus actele și a cerut deschiderea finanțării la 2 Iunie 1951 cu cererea Nr. 355771, deci cu o întârziere de 35 zile (dosarul Nr.778/951 al Intr. Electroaparataj).-
- Documentația de lei 2.030.000 pentru lucrări de transformări la hala veche a Intr. Electroaparataj se trimite de Centrala Băncii la data de 17 Octombrie 1951 cu adresa înregistrată sub Nr.389081 la Sucursala București, iar întreprinderea beneficiară depune documentația și cere finanțarea cu adresa Nr. 390653 din 23 Oct.1951 deci cu o întârziere de 6 zile (dosar Nr.884/951 al întreprind. Electroaparataj).-

N O T A

privind întreprinderile de Construcții cari au avut în mod permanent o situație financiară deficientă și deși cazurile au fost cunoscute de Centrală, nu s'au luat măsuri pentru remediere.

Redăm mai jos un extras din procesul verbal de control din 10 Martie 1952 încheiat de inspectorii Scherer Clement, Psaudi Andrei, Zira Constantin și Gheorghiu Ion din Centrala Băncii de Investiții, pag.20 pct.4, la care se vorbește de această situație:

" Întreprinderile care au o situație financiară permanent deficientă sunt următoarele:

- Energoconstrucția cu 595 c.pl. în restanță în val.de 118.116.850 lei
- Electromontaj cu 353 c.pl. în restanță în valoare de 286.315.085 "
- Casa Scântei cu 118 c.pl. în restanță în valoare de 51.998.679 "
- I.C.S.I.M. cu 147 c.pl. în restanță în valoare de 47.801.782 "

SUCURSALA REGIONALA BUCURESTI

Director

N. Dinascu

288

E X E M P L E

de plafoane de credite pe termen scurt transmise de Centrala Băncii cu mari întârzieri la Sucursala București:

- plafonul de credit de lei 28.998.930 acordat Intreprinderii Electromontaj pentru Trim.I.1952 a fost transmis de Centrală la Sucursală cu scrisoarea Nr. 15789 din 3 Martie 1952 (dosarul Nr. 7/951 al Intreprinderii Electromontaj).-

= = = = =

Creditele pe termen scurt acordate Intreprinderilor de Construcții nu au ajutat acestora la redresarea situației lor financiare ci au servit numai pentru lichidarea creditelor vechi restante,- această politică rezultă din circulări și în special din scrisoarea Nr.302451 din 18 Februarie 1952 a Centralei Băncii din care extragem următoarele:

"..... creditul stabilit în condițiunile arătate se va utiliza pentru:

- a)lichidarea creditului provenit din aplicarea H.C.M. 254 S prin virarea directă în contul 071-09-300" (dosarul Nr.2.1951 al Intreprinderii 19 Instalații.)-

= = = = =

Intreprinderile de construcții aveau mari greutăți la întocmirea situației de garanții cerute de Bancă pentru acordarea creditelor și nu puteau respecta termenele prevăzute în circulări.-

Redăm mai jos un extras din scrisoarea Nr.8250 din 11 Martie 1952 aflată în dosarul Nr.7/951 al Intreprinderii Electromontaj:

"..... alăturat vă înaintăm situația ~~garanției~~ garanției creditelor pe termen scurt întocmită pentru creditul de 29.000.000lei..... această situație este numai pentru conturile privind Centrala urmând ea ulterior să vă prezentăm o nouă situație conținând și conturile dela șantierele noastre."

SUCURSALA REGIONALA BUCURESTI

289

E X T R A S

din

adresa Centralei B.C.I. Nr.104240 din 15 Octombrie 1951 semnată de
Dir.Mendel și Seful Diviziei Baroși

" Incepând dela 15 Octombrie 1951 devizele pentru
lucrările ce se finanțează de Dvs.in cadrul planului de investiții
pe 1951 nu vor mai fi verificate în prealabil de Divizia Control Tehnic
din Centrala B.C.I.--

..... Deschiderea finanțării se va face înainte de
verificarea devizului..... verificarea devizelor se va face cel mai
târziu până la achitarea primei situații de lucrări.--"

Măsura luată de Centrală ca verificarea devizului să
se facă după deschiderea finanțării reprezintă un mijloc de descentra-
lizare a sistemului de verificarea devizurilor - controlul fiind efectuat
chiar de Sucursala finanțatoare - dar măsura a fost luată târziu după
ce s'au creiat greutăți multe întreprinderilor.--

91

Donor
Abandol

Report.

in starea
st. nec. agricole
Chur.

Subsemnatul Sarg. Dumitrică Petre
 fiind de serviciu făcând pașă Rețimintei
 M. L. la spital la vâcărești. Rețimintul
 după ce se mai îndreptat a început
 să mă întreb de vorbă cu ea ce o era?
 ce se întâmpla cu ea de o ajungea la
 spital? Eu i-am spus că o fost bolnav,
 el spune că nu. Pentru că el mă
 vorbit săi aduc să stea de vorbă cu
 persoanele arătate mai jos. Pe vorbit
 insistent săi aduc pe Domnul Stare
Maurice el lucrează la fabrica de spirit
 și pe Domnul Hocoș Domnul Sobes
 amândoi lucrează și lucrează la țară
 mureș. Mai dorost să vorbească cu
 inginer Honor, cu Vinter de la
Sighisoara, cu Florozen, cu Domnul
Jamoret de la comunicat. a vorbit
 foarte mult să mergem în Comuna
 Brad la mină de aur și ore mult
 pețeni. Acele la mină o fost Unchiul
 lui doctor la societate Germană și
 au nu stie ce o mai fi și vorbea
 toate noaptea dar nu am înțeles cu
 nu stam în camera cu el drept pentru
 că se semă și substa Dumitrică Petre

191

Q. old time chemistry photo
Air - Air

Had Slijaku 230 2/3
Israel

2/2

Abraham Ruzen

Bucuresti

45. Circului nr 9

Romania

Draga Kincsim!

Judon tőrömetleant pába a palato draga Frisam
ei arót feladom az Ullrich társaságnak. 23

Gyönyörű Geater Mariss jelti ácsa ar agyát ex
altis leányka iri perre me be van!

Ar anyakaja leli veseli, gyerekek mel kenne.
Neungiro kenne, hogy 199 kromott ar irakom.

Horra jenne meg papir is lela lizy.
Tel mondad kincsim, Györbe de new, meg 990

kedve "hat muszjukt. quite kincse kinn kenne
Spiele" fel kagyma is nyugodtan de Ullrich

nak meüeten dolgozok melaja. ar mely sebaba
kennel vesre ebéd után mikor csak lehet

megy kutordaralokot ar én adalnom a helye
re lehetek meo kincis kuffelt

Éldogom kenne kenne ar egyetegyed kenne
allt kincsim! miyem koldogott lehetek

most mind a karmau.
Ullrich a kis koldogott kagyma jeltim

draga kincse kenne kenne. ar én gyerekek
kenne kenne hogy jeltim kenne egy kenne

lettem meg ma kenne kenne ar kenne
ijedtieget. kenne kenne kenne kenne kenne
med ar kenne kenne, kenne ar mit most let

kenne kenne kenne kenne a kenne kenne kenne

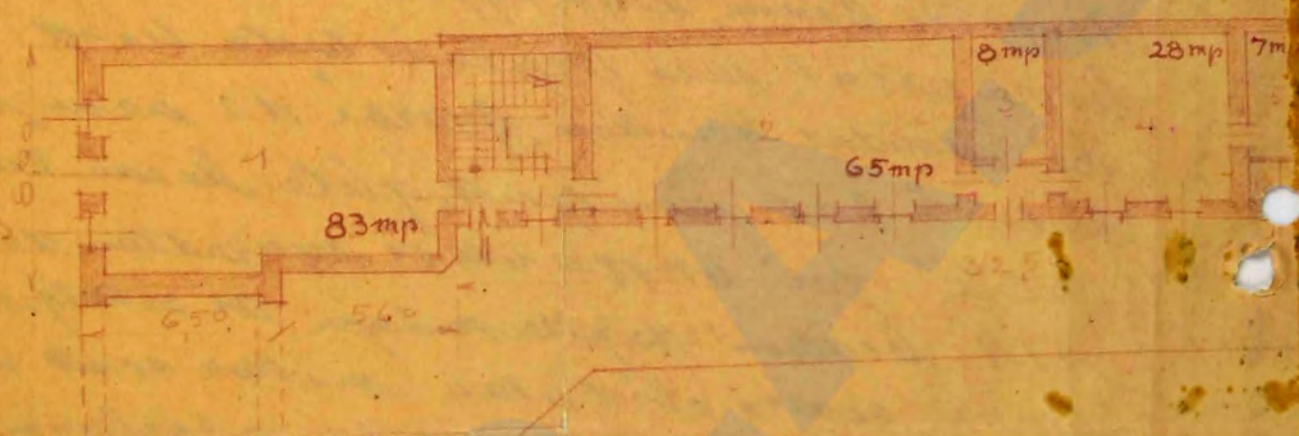
Draga Kincsim!
Judon tőrömetleant pába a palato draga Frisam
ei arót feladom az Ullrich társaságnak. 23
Gyönyörű Geater Mariss jelti ácsa ar agyát ex
altis leányka iri perre me be van!
Ar anyakaja leli veseli, gyerekek mel kenne.
Neungiro kenne, hogy 199 kromott ar irakom.
Horra jenne meg papir is lela lizy.
Tel mondad kincsim, Györbe de new, meg 990
kedve "hat muszjukt. quite kincse kinn kenne
Spiele" fel kagyma is nyugodtan de Ullrich
nak meüeten dolgozok melaja. ar mely sebaba
kennel vesre ebéd után mikor csak lehet
megy kutordaralokot ar én adalnom a helye
re lehetek meo kincis kuffelt
Éldogom kenne kenne ar egyetegyed kenne
allt kincsim! miyem koldogott lehetek
most mind a karmau.
Ullrich a kis koldogott kagyma jeltim
draga kincse kenne kenne. ar én gyerekek
kenne kenne hogy jeltim kenne egy kenne
lettem meg ma kenne kenne ar kenne
ijedtieget. kenne kenne kenne kenne kenne
med ar kenne kenne, kenne ar mit most let
kenne kenne kenne kenne a kenne kenne kenne

Ullrich 1950

Ullrich 1950

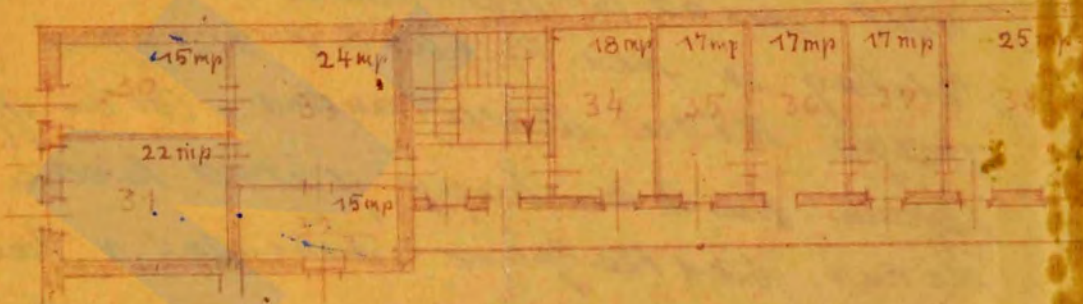
Jedini Partidulu

Partor:

Jin Generalijimul / Stalin

Etaj:

Handwritten notes and scribbles on the right edge of the page, including some illegible text and a large '3' or similar symbol.

Für alle Heusch'sche Wünsche und gute
Erinnerung von

Meine liebe, gute Frau Mendel 1774

Obwohl ich noch immer auf ihre Antwort, auf
die ich so lang geschickten Zeilen warte,
will ich nicht jetzt die Gelegenheit verpassen
ihnen Buapp von den Feiertagen ein Hebräisch
zu geben. Ich weiß wie Sie an diesen Fe-
iertagen glauben und hängen und darum
will ich ihnen und den Ihrigen alles, alles
Gute wünschen, vom ganzen Herzen, so wie
Sie es wert sind. Ein ruhiges, glückliches Leben,
Gesundheit Herrn Lobstet und recht viel
Freude von der süßen Moribe. Wie geht es ihr, wie
hat sie sich entwickelt wie sind Sie plepern müß.
Wenn Sie wüßten wie oft ich an Sie denke, über-
haupt an Sie, liebe Frau Mendel. Ich müß ihnen auf
Nichtig sagen Sie sind mir aus Herz gewachsen.
Ich soll leicht ein Mensch so gute Erinnerungen und
Gefühle nach, wie Sie mir in meinem Herzen
gelassen haben. Ich denke ihnen für ihr
Gefühl, für ihren Tod den Sie mir in der ganzen
Zeit meines Zusammenlebens gezeigt haben.

Wie geht es meiner lieben Nachbarin von Frei-
und traurig Leben? Sie hat es für richtig gefunden
mir nicht auf meinem langen Brief zu antworten
und auch auf den meines Mannes nicht.

Es sind Ungelegenheiten die ich nicht verstehen
kann und die ich nicht billigen kann.

Ich ziehe vor mich meiner Meinung zu enthalten
Sie bitte ich aber doch, ihr meine Zärtlichkeit zu
sagen. Ihnen aber, meine ganze Liebe und Verehrung
1774 Zimm

Sie haben für mich ein schönes Lobstet und Frau alle

Handwritten text at the top of the page, partially obscured by a gold sticker.

Main body of handwritten text in blue ink, covering the upper portion of the envelope.

דגם 50

כ"א בשבט תשנ"ה - תשלום ז' בדואר רגיל

קבל עליי

תל"ד
AEROGARME

P.O.B. 2595
Tel Aviv

Ateli Mendel
St. C. Stroceni 9
BUCURESTI
ROMANIA

ROMANIA
ENVA
SSA

ROMANIA

TEL AVIV

DDIE

10001

Proiect

295

Telegramă

Suc. B.C.I. și Secții de Investiții BRRR.

Începând cu 22 III 95 și niciun proiect întocmit de Colective Particulare sau de particulari nu poate fi achitat, fără aprobarea Direcției Generale B.C.I.

Se veti înainta în acest scop referate asupra cererilor de plată introduse specificând numele executantului cu indicarea dacă e salariat și la care întreprindere, convenția, natura, valoarea lucrării și prețul proiectului, aprobarea forului tutelar, delegația Institutului de Proiectare de specialitate respectivă.

In consecință ^{ca vor fi achitate ca și până acum} proiectele întocmite de Institutul de Proiectări ale Statului vor fi achitate ca și până acum pentru celelalte cerșind avizul Centrului.

Investbanc.

Și, si dovada înregistrării la secția funcționării

296

Către

ORGANIZATIA P.M.R.

BUCUREȘTI

Impotriva hotărîrii de excludere a subcomisiei de verificare dela Banca de Credit pentru Investiții din București, din 11 Aprilie 1950, subsemnatul EUGEN MENDEL director adjunct, domiciliat în București Str.Arcului Nr.9, fac prezenta contestație, rugându-vă a reexamina situația subsemnatului, a cere eventual un supliment de referințe și modificând hotărîrea subcomisiei de verificare, a-mi recunoaște calitatea de membru de partid.

Conform hotărîrii, subsemnatul am fost exclus pe baza următoarelor puncte :

- A) Atitudine nepotrivită în anii 1940 - 1944 ;
- B) Atitudine nu totdeauna justă după 23 August 1944 ;
- C) Cocoloșirea elementelor necorespunzătoare în B.C.I. ;
- D) In fine, că n'aș fi studiat în deajuns sistemul financiar sovietic.

Am convingerea, că hotărîrea subcomisiei de verificare este eronată, că faptele, realitatea nu justifică excluderea mea din rândurile membrilor de partid.

A) Atitudine nepotrivită în anii 1940 - 1944, luna August.

Sub regimul Cuza - Goga - în cursul anului 1937- la cererea repetată a populației evreești din județul

✓.

287

Târnava Mare, după mai multe refuzuri, am acceptat alegerea mea unanimă ca președinte al Comunității Evreilor, având ca program de activitate apărarea și organizarea populației evrești față de mișcarea antisemită.

În legătură cu revizuirea cetățeniei m'am pus gratuit la dispoziția populației evrești. În același timp acțiunile huliganice au impus măsuri de autoapărare pentru a împiedica excesele, spargerea vitrinelor și ferestrelor dela locuințele evrești în acel mediu pronunțat antisemit și hitlerist.

Măsurile de organizare luate și activitatea mea în cadrul Comunității au avut darul, că în adunările generale am fost consecutiv reales în această funcțiune grea și în anii 1938, 1939, 1940 și 1941.

Curentul antisemit, teroarea deslănțuită, măsurile administrative și decretele regimurilor reacționare și fasciste au pus pe fiecare evreu în parte și obștea evreească ca atare în fața unor probleme foarte grele care s'au înmulțit în mod vertiginos.

Nu menționez decât unele aspecte din acel timp de prigoană tot mai crescândă : în 1940 teroarea legionară, maltratarea evreilor, scoaterea lor din câmpul muncii, în primăvară 1941 evacuarea evreilor din locuințele lor, în Iunie 1941 după declanșarea războiului criminal împotriva Uniunii Sovietice toți evreii din mediul rural au fost transportați la reședința județului.

S'a impus organizarea cazării lor, ceea ce într'un centru cu populație hitleristă, ar fi fost aproape imposibilă fără o muncă de organizare bine pusă la punct.

În vara anului 1941 a sosit la Sighișoara un detașament cu evrei din Arad, aduși la muncă obligatorie. Cazarea, alimentarea și ajutorarea acestora a trebuit să fie rezolvată de această mică Comunitate din Sighișoara.

O problemă la început aproape insolubilă pentru evreii evacuați din locuințele lor într'un mediu antisemit, a fost soluționată printr'o muncă susținută și organizată.

Mărturisesc că în cursul anilor 1938 - 1944 am cerut în repetate rânduri eliberarea mea din funcțiunea de președinte, care era o sarcină extrem de grea și îngrată, dar cererile mele s'au lovit de voința unanimă a

298

massei evreești, care m'a considerat singurul sprijin al ei.

La începutul anului 1942, dictatura antonesciană a inventat centrala evreilor pentru a trage ultima vlagă din populația evreească exploatată. Subsemnatul mi-am dat seama, că eu nu pot colabora în cadrul acestei organizații fasciste și am refuzat orice muncă. Ne-am adunat în Sinagogă, singurul loc posibil de adunare și aci după ce am constatat că nu putem avea nici un sprijin în acele momente critice de undeva, s'a hotărât să ne organizăm pentru autoapărarea noastră, pentru salvarea existenței noastre fizice. Obiectivele fixate au fost :

- a) Impiedicarea cu toate mijloacele a deportării noastre sau a trimiterii noastre în detașamente exterioare - în afară de județ ;
- b) Plasarea evreilor la muncă în interiorul județului ;
- c) A propune o pasivă și după cazul dat o activă rezistență măsurilor de persecuție emanând dela diferite organe fasciste și a sabota măsurile centralei ;
- d) A asigura hrana și asistența celor incapabili de a lucra ;
- e) Măsuri în caz de arestare a echipei de conducere pentru eliberarea ei.

După ce am fixat aceste obiective, toți am depus un legământ că vom depune toate eforturile pentru realizarea lor.

Este evident că ne-am organizat și am depus acest legământ, nu pentru a colabora cu centrala evreilor, ci diametral opus, pentru a anihila tendințele de oprinare și de exploatare exercitate de această organizație fascistă.

Eu personal am persistat în refuzul meu, dar față de insistențele unanime, punându-se atunci și problema deportării, am socotit că ar fi o trădare să părăsesc Comunitatea pe care am condus-o începând dela 1937, lăsând-o în voia soartei. Mi-am dat seama însă atunci că

este un sacrificiu prea mare ce mi se cerea. Alternativa era însă pusă - sau să mă înham la această muncă grea și periculoasă de sabotare a măsurilor luate de centrala evreilor și guvernul antonescian, sau neglijând interesele colectivității să mă izolez într'un turn de fildes.

Mijloace de comunicație atunci n'am avut la dispoziție, folosirea telefonului era oprită, scrisorile au fost cenzurate, evreii n'au avut voie să părăsească fără autorizarea Ministerului de Interne, localitatea în care au avut domiciliul forțat. În această situație am socotit că ar fi o trădare să părăsesc Comunitatea pe care am condus-o începând dela anul 1937.

În epoca, care a urmat am realizat printr'o muncă asiduă și continuă toate obiectivele trasate, în plus, am organizat trimiterea ajutoarelor deportaților din lagărele altor județe, în special în lagărul din Vapnianca. Am ajutat refugiații din Ungaria, cari au trecut granița, adică am desăvârșit o acțiune net anti-fascistă.

Sighișoara, fiind atunci un centru hitlerist, în noaptea de 23 August 1944 am organizat adăpostirea populației evreești în pădurile și comunele învecinate. După reîntoarcerea noastră de acolo la 12 Septembrie 1944, ceea ce a devenit posibil prin înaintarea Armatei Roșii eliberatoare, am putut constata că toate obiectivele fixate au putut fi realizate, și ceea ce era primordial o serie de măsuri a guvernului fascist au fost sabotate în întregime, nici un evreu n'a fost dus la muncă obligatorie în afară de cuprinsul județului - existența fizică a tuturor a fost salvată. În celelalte județe, evreii au fost transportați în detașamente exterioare de unde mulți nu s'au mai reîntors, iar alții cari s'au întors au fost expuși frigului și foamei și unui șir întreg de suferințe.

În concluzie, socot că aprecierea comisiei de verificare a fost eronată, că sabotarea măsurilor luate de centrala evreilor și de guvernul antonescian și rezultatul salvării obștei confirmă că am avut o justă orien-

tare, că ar fi fost cu totul nepotrivit a lăsa Comunitatea în epoca aceea de grea încercare în voia soartei.

Am convingerea că ași fi greșit, și retrăgându-mă ași fi trădat interesele vitale ale acestei obște care m'a cerut, m'a reclamat în acest loc greu, periculos și plin de răspundere. Tot ce am făcut, am făcut în interesul acestei populații prigonite, tot ce am făcut nu era altceva decât o sabotare a măsurilor de orpimare luate, de ori unde ar fi venit ele. Nu există în județul Târnava Mare un om care cunoscându-mă n'ar fi știut că subsemnatul am fost și am rămas în tot timpul dictaturii fasciste cel mai înverșunat dușman al fascismului și că întreaga activitate a mea de atunci și până în ziua de azi a fost grefată pe acest sentiment de adâncă dușmănie împotriva fascismului, împotriva reacțiunii, împotriva aceluia regim nefast, care a suprimat majoritatea rudeniilor mele din Ardealul de Nord. Nu este meritul meu special că în intervalul dela 1940 - 1944 am fost un hotărît luptător antifascist. Loviturile pe cari le-am primit, umilințele ce le-am îndurat în urma acestui regim și dela predecesorii săi mi-a deschis ochii și explică îndeajuns de ce am avut această poziție de luptător antifascist.

Iată pentru ce socot fundamental eronată concluzia subcomisiei de verificare. Poziția mea, activitatea mea între anii 1940 - 1944 -data eliberării noastre de către Armata Roșie- prin firea lucrurilor, n'a fost și n'a putut fi alta, decât dușmană regimului fascist.

Pentru complectarea referințelor depun în copie legământul din Februarie 1942 și unele scrisori privind atitudinea mea în calitate de președinte al Comunității Evreilor din Sighișoara.

Totodată rog să cereți referințe dela următorii tovarăși :

- Tov.Enric Blau - funcționar la Comitetul Provizoriu Județean Sighișoara ;
- Tov.Alexandru Grosman - directorul Magazinului de Stat Sighișoara ;

301

- Tov.Klein Alexandru - funcționar la întreprinderea "Sanitaria" ;
- Tov.Hirschhorn Eugen - contabil la întreprinderea "6 Martie 1945" ;
- Tov.Fischer N. - contabil la țesătoria "23 August 1944" toți locuitori în Sighișoara.
- Tov.Iosif Weiss - funcționar la Magazinul de Stat Sighișoara ;
- Tov.Wilhelm Weiss - fabrica de zahăr Tg.Mureș ;
- Tov.Dr.Szekely Ladislau - medic, Arad, Str.Consistorului Nr.2 ;
- Tov.Paul Donath - director la Ministerul Comerțului Exterior, București ;
- Tov.Arnold Farkaș (dom. în Sighișoara, Str.Andrei Mureșan
- Tov.Moise Farkaș (

B) Atitudine nu totdeauna justă după 23 August 1944.

Nu mi s'a arătat în mod concret, care au fost lipsurile mele, pentru a putea da anumite explicații. Omul care muncește, greșește.

Fără lipsă de modestie, am convingerea că în problemele mari (FUM, unificarea partidelor muncitorești) am fost pe o linie justă. Dacă ași fi avut greșeli mari, era imposibil să fi fost menținut :

- în Comitetul Județean al F.U.M.;
- " conducerea F.N.D.;
- " fruntea Comitetului Județean B.P.D. mai târziu ca președinte F.D.P. - Comitetul Județean ;
- " Comisia Mixtă pentru pregătirea Partidului Unic Muncitoresc și ulterior în Comitetul Județean al P.M.R.

Dacă există vreo nelămurire, rog să cereți un supliment de referințe dela următorii tovarăși :

- Jean Gheorghe Maurer, Str.Pictor Rosenthal Nr.28 ;
- Ștefan Voitec - Președintele Comisiei de Organizare a Cooperației, București - Calea Victoriei ;
- Al.Săucan - director adjunct la Ministerul Minelor și Petrolului, Str.Dr.Lister Nr.50 ;
- Victor Vezendeanu, Str.Porumbaru Nr.5 ;

302

- Vrejba Sergiu - profesor, Str.Dr.Babeş Nr.7 ;
- Vasile Negrea - fost secretar al Comitetului Judeţean P.C.R. Mediaş, Str.Alecu Russo 21
toţi domiciliaţi în Bucureşti.
- Virgil Hulea - director B.C.I. Sibiu.

C) Cocolosirea elementelor necorespunzătoare.

N'am putut s'o fac din simplul motiv, că subsemnatul n'am avut în resortul meu de muncă Serviciu de Cadre şi Personal. Dimpotrivă, eu eram acela, care într'un colectiv al Direcţiunii, încă în luna Februarie 1949, am cerut eliminarea elementelor legionare şi fasciste din Bancă - (fapt relevat de tov.Ioan D.Ioan cu ocazia verificării tov.Sârbu). Au fost eliminaţi până la finele anului 1949 peste 50% din funcţionarii fostului Credit Naţional Industrial şi cel mult în două cazuri am observat cu ocazia discutării acestor eliminări, că trebuie să găsim înlocuitori corespunzători, ca bunul mers al operaţiunilor să nu sufere.

D) Dintr'un spirit de modestie, am declarat la verificarea mea, că socot, că n'am citit suficientă literatură bancară sovietică.

Realitatea e, că am căutat să mă documentez şi am studiat cărţile apărute în traducere, dându-mi seama că este o necesitate absolută a cunoaşte aceste scrieri preţioase, pe cari ni le oferă Marea Tară a Socialismului.

Cursurile pe care le-am ţinut în faţa salariaţilor despre :

- "Organizarea şi funcţionarea B.C.I." ;
- "Organizarea şi rolul controlului" ;
- "Organizarea B.C.I.Ungare" ;
- "Problema finanţării investiţiilor" ;
- "Schema de organizare B.C.I." ;
- "Legătura între Centrală şi Sucursale"

dovedesc că am avut o preocupare permanentă pentru studiul sistemului sovietic de finanţare.

303

Pe baza celor de mai sus, rog a reexamina dosarul meu și revenind asupra hotărîrii subcomisiei de verificare, a mă reîncadra în rândurile membrilor de Partid, unde am muncit și am luptat cu toată convingerea și cu tot elanul și unde înțeleg să lupt și mai departe, pentru cauza clasei muncitoare, pentru realizarea Socialismului.

TRAIASCA PARTIDUL MUNCITORESC ROMAN !

304

LEGAMANT

Eu, subsemnatul, locuitor în Sighișoara, declar pe conștiința mea că voi servi cu toate puterile mele fizice, spirituale și materiale, Comunitatea Evreească din Sighișoara al cărei membru sunt și care este ultima citadelă a existenței noastre, a destinului nostru.

Declar, prin prezenta, în mod solemn, că recunosc obligatoriu pentru mine și familia mea, toate dispozițiunile emanând dela Comitetul de Conducere și Comisia Executivă, și voi executa dispozițiunile organelor Comunității cu conștiință, fără rezervă, și în mod altruist.

Sighișoara, 1 Februarie 1942

Dragă Doctor Mendel,

Intrând într'o anumită măsură în normal primul meu gând este să mă adresez ție, pentru a încerca în scris a exprima tot ce mi-a fost în gând și în inimă de ați spune în momentul luării unui rămas bun dela tine la care nu mă pot reaminti decât cu sentimente pline cu mulțumire și reamintire caldă.

Sunt însă exact în starea sufletească în care m'am găsit în biroul tău, când nu am putut găsi cuvinte și expresiuni de ați mulțumi tot sprijinul moral ce mi-l-ai acordat și dreptul tău apărător care în multe crize sufletești m'a ridicat din disperare și mi-a dat puterea de a-mi reînnoi puterile și de a înfrunța cu ușurință și cu voie bună toate încercările reclamate de împrejurări.

Permite-mi deci ca cu un singur cuvânt să-mi exprim tot ce este în sufletul meu; îți mulțumesc tot din toată inima mea, și cer dela destin ca odată cu viața mea să mai am posibilitatea de ați putea recompensa măcar în proporții incomparabil mai reduse tot ce tu ai făcut pentru mine și pentru noi.

Cu ocazia sărbătorilor apropiate permite-mi ca să-ți exprim din toată inima mea felicitările și urările mele de bine atât pentru Doamna Dr. Mendel cât și ție, dorindu-vă pe pragul anului nou zărirea unui orizont fericit pe care-l meritați pentru toate bunăvoința și dragostea pe care ați arătat față de noi și din îndepărtarea strângându-ți mâna cu prietenie, te rog să transmiți sărutările mele de mâini D-nei Dr. Mendel, Domnului Dr. Blau și domnișoarei, îți rămân legat cu prietenie :

(ss) Kalmar I.

traducere extras :

Arad, 20.IX.1941

Paul Donath

Domnului Dr. Eugen Mendel

Sighisoara

La început mi-a părut că este supra-omenesc ceea ce ați lucrat pentru noi. După aceasta m'am putut convinge, că sunt puțini oameni care pot dona inima lor celor suferinzi și lipsiți de ajutor. Ca un soare strălucitor într'o besnă disperată am primit căldură și dragoste pentru aceasta nu vă datorăm numai o simplă mulțumire ci v'am rezervat un loc în inima noastră. Rog să primiți asigurarea dragostei și devotamentului meu.

Cu deosebită stimă
devotatul Dvs.
(ss) Donath

WEISS MARCU

Arad, 9.IX.1941
Str. Brătianu Nr. 16

Domnului Dr. Eugen Mendel

Sighisoara

Vă exprim prin prezenta gratitudinea mea sinceră pentru munca Dvs. și sprijinul xare am primit din partea Dvs. ei și ceilalți. Nu vom uita nici odată activitatea Dvs. altruistă care ați depus pentru ameliorarea situației noastre prin aceasta ~~Dvs~~ ne-ați obligat la o mare recunoștință. Fiecare cunoaștem numele Dvs. în Arad și se citează ca exemplu cum trebuiesc ajutați oamenii în suferință.

Vă rog repetat să primiți sincerile noastre mulțumiri în numele meu și numele celorlalți.

Devotatul Dvs.
(ss) Weis s Marcu

D-lui Dr.E.Mendel
Sighișoara

Traducere extras :

Arad, 2 Sept. 1941

Stimate Domnului Dr.

Am sperat că soțul meu va avea posibilitate să vă scrie regret dar nici până în prezent nu este acasă. Astfel eu vreau să vă transmit mulțumirea mea cordială, poate că nici nu bănuți cât bine mi-ați făcut. Nu vă uităm bunătatea Dvs.

Cu salutări cordiale și mul. umiri
(ss) Elisabeta Windholz

Dr. Steiner Eugen

Arad, 28 August 1941

Domnului

Dr. Eugen Mendel

Sighișoara

După reîntoarcerea mea nu pot omite să vă exprim grațitudoinea mea cordială pentru munca Dvs. plină de sacrificiu cu care ne-ați ajutat în situația noastră grea, în toate chestiunile noastre grele ați căutat cu toată puterea și devotament să obțineți o ameliorare a situațiunei noastre grele. Vă mulțumesc stimate D-le Doctor cu toate inima pentru ce ați făcut nu numai în numele meu și în numele tuturor care au fost beneficiarii muncii Dvs.

Cu deosebită stimă și
mulțumiri repetate
(ss) Dr. Steiner E.

COPIE

Arad, 23.VIII.1941

D-lui Dr. Mendel

Sighișoara

Vă rog scuzele pentru că nu v'am scris până acum dar nu m'am simțit prea bine, acum mă simt mai bine.

Vă doresc din toată inima tot ce-i bun, frumos pentru ce ați arătat pentru mine pentru aceasta am să mă gândesc tot cu recunoaștere de Dvs.

Cu deosebită stimă,
(ss) Schieber I.

Traducere extras :

Arad, 14 August 1941
Str. Impărat Traian Nr. 3

D-lui Dr. Mendel

Sighișoara

Cu bucurie deosebită vă încunoștiințez că am sosit acasă. Vă mulțumim pentru bunătatea și oboseala Dvs. Dumnezeu să vă răsplătească faptele D-tale bune și să stați și pe mai departe în ajutorul aproapilor.

Cu deosebită stimă
și cu veșnică recunoștință

H. Pollatschek

Traducere în extras

Arad, 10 Septembrie 1941

307

Domnului
Dr. Mendel
Sighișoara

Pe această cale vă exprim gratitudinea mea călduroasă pentru înțelegerea și sprijinul Dvs., pe care mi l-ați dovedit, împreună cu colaboratorii Dvs., în timpul șederii mele acolo.

Vă rog să fiți convins că asemenea servicii rămân neuitate și sunt un exemplu bun de a trata cu aceeași omenie oamenii ajunși în situații grele.

În această concepție, rog să vedeți un semn al recunoștinței mele față de Dvs.; cred, însă, că pentru această recunoștință viața ne va oferi și alte posibilități.

Cu toată stima,

Eugen Tauszk

COMUNITATEA EVREIASCA DE RIT OCCIDENTAL
Din Arad
Str.Episcopiei Nr.18
Telefon 19-55

Copie - Extras

Nr.457
1941

308

Domnule PREȘEDINTE,

.....

Primiți, Domnule Președinte, pentru oboselile și serviciile foarte prețioase, prestate în interesul celor trimiși la muncă, - mulțumirea noastră călduroasă și asigurarea considerațiilor noastre cele mai distinse.

Arad, la 5 Septembrie 1941

Cu salutări confrățești

Președinte :

(ss) Finker

D-sale

Domnului Dr.Mendel Eugen, președintele Comunității

Sighisoara

Traducere în extras

Rabin Șef Dr. Nicolae Schönfeld
Arad

309

Dragă și bunule Domnule Președinte,

Sper că vom mai avea ocazia în viață -numai
munții nu se întâlnesc- ca, într'o formă oarecare,
să ne revanșăm pentru serviciile Dvs. excepționale.

Dumnezeu să vă binecuvinteze în poziția
în care sunteți destinat a îndeplini cu atâta demni-
tate și dragoste.

Cu dragoste frățescă
Vă salută devotatul Dvs
Nicolae Schönfeld

Domnului
Dr. Mendel Eugen
Președintele Comunității
Sighisoara.

310

Către

COMITETUL CENTRAL P.M.R.
Comisia de Control BUCUREȘTI

La data de 28 August 1950, am luat cunoștință despre Hotărîrea Organizației București - Raion 4, prin care s'a menținut hotărîrea de excludere a Subcomisiei de verificare dela B.C.I. din 11 Aprilie 1950.

Impotriva acestei Hotărîri, subsemnatul EUGEN MENDEL - director adjunct la Banca de Credit pentru Investiții, Strada Doamnei Nr.4 fac prezenta

C O N T E S T A T I E

rugându-vă a cere dosarul meu dela Organizația P.M.R. București - Raion 4, a reexamina situația subsemnatului și după un supliment de referințe, modificând Hotărîrea Organizației București, a-mi recunoaște calitatea de membru de partid.

1) Depun un exemplar al contestației introduse împotriva Hotărîrii Subcomisiei de verificare, rugându-vă să o reexaminați pentru a vedea că, Comisia de verificare n'a analizat îndeajuns afirmațiunile mele, ajungând la o caracterizare incompletă, eronată și denaturată a activității mele, neglijând complet părțile pozitive ale muncii mele.

- Astfel, este cu totul omisă în Hotărîre, activitatea mea în legătură cu democratizarea județului Târnava Mare ;

./.

311

- în cadrul Consiliului județean F.N.D. Târnava Mare, începând dela 23 Noembrie 1944 ;
- în cadrul B.P.D., începând cu 21 Iunie 1946 ;
- pe linia Frontului Unic Muncitoresc - în cadrul F.U.M. județean Târnava Mare;
- în pregătirea Congresului P.S.D. din 10 Martie 1946 și Octombrie 1947 și pentru unificarea Partidelor Muncitorești din 7 Februarie 1948 ;
- în legătură cu alegerile din Noembrie 1946 și Martie 1948 ;
- în cadrul F.D.P. - Consiliul județean, având sarcina de președinte al acestui consiliu ;
- în calitate de membru al Comisiei Mixte pentru pregătirea Partidului Unic Muncitoresc ;
- în calitate de membru în Comitetul Județean P.M.R. Târnava Mare și altele, care nu le mai înșir, dar care izolate și împreună fac dovada că am putut să lichidez lipsurile mele și să mă înrolez cu trup și suflet în mișcarea muncitorească.

2) Comisia de verificare constată că sunt de proveniență burgheză. Realitatea este că tatăl meu a fost medic de circumscripție rurală - treapta cea mai inferioară în erarhia medicală.

A avut o casă de locuit cu un cabinet medical, pe care a construit-o contractând în anul 1906 un împrumut de 16.000 coroane. Acest împrumut a fost plătit în rate trimestriale după 15 ani, adică în anul 1920. A luptat cu greutățile vieții într'un mediu antisemit, el fiind primul și singurul medic ne german intrat în județul Târnava Mare.

Tatăl meu a pierdut părinții lui când era în etate de 7 ani și s'a ridicat numai prin munca lui. Dacă se vor cere referințe din orașul Sighișoara se poate constata cele de mai sus și se va putea lămuri proveniența mea mic burgheză și nici decum burgheză.

3) Se afirmă în Hotărîrea Comisiei de verificare că s'ubsemnatul ași fi avut 3 proprietăți, fără a analiza mai departe această problemă. Realitatea este

312

că subsemnatul am moștenit după moartea tatălui meu 1/4 parte din casa părintească, eu însă am renunțat la acest drept în favoarea soriei mele revenită din lagărul dela Auschnitz, 2/4 părți au fost proprietatea mamei mele care trăește și este pensionară de Stat, iar restul de 1/4 parte a fost moștenită de sora mea menționată mai sus.

312

Eu personal, am avut ca proprietate 2 imobile. Unul din aceste imobile l-am vândut cu lei 250.000, pentru a putea ajuta pe mama mea bolnăvicioasă și pe sora mea revenită din lagărul dela Auschnitz, care a găsit căminul ei complet distrus și are și o altă nenorocire în familie - un copil alienat mintal. Al doilea imobil l-am donat în anul 1947 cu actul de donațiune județului Târnava Mare pentru scopuri social-culturale.

Pentru acest fapt am înțeles să fac un pas înainte și să lichidez cu sgura trecutului, încadrându-mă în mișcarea muncitorească și mai bine.

Acest pas, în Hotărîre, este interpretat ca atitudine a unui om practic, deși s'a întâmplat înainte, de aproape 3 ani, când nici vorbă nu era despre naționalizarea imobilelor.

Față de concluzia Hotărîrii Comisiei de verificare, cred că nu greșesc când afirm că sunt de proveniență mic burgheză. Clasa burgheză m'a repudiat din motive rasiale. Sub regimul fascist am fost declassat complet, luându-mi-se toate drepturile ce caracterizează pe cetățeanul burghez, adică :

- dreptul de proprietate prin exproprierea și evacuarea mea ;
- dreptul la muncă prin excluderea mea din corpul profesional și toate drepturile politice inclusiv dreptul de mișcare prin impunerea unui domiciliu forțat.

De exemplu clasa burgheză m'a repudiat, mi-a luat cele mai elementare drepturi cetățenești

care a extirparea majorității rudeniilor mele din Ardealul de Nord.

Am eșit din atitudinea mea apolitică, și după ce, în timpul dictaturii fasciste, am căutat să sabotez măsurile acestui regim nefast, după eliberrarea noastră de invincibila Armată Roșie, m'am îndreptat spre mișcarea muncitorească, căutând să lichidez cu greșelile mele. Nu neg că am comis greșeli înainte și după 23 August, dar socot că Hotărîrea este eronată când contestă sinceritatea devotamentului meu de a servi cu capacitatea mea modestă această mișcare.

Nu pot să știu dela cine s'au luat referințe, eu rog însă, înainte de a se pronunța o Hotărîre definitivă, a cere referințe suplimentare dela tovarășii cu care am lucrat înainte și după 23 August zi de zi, cot la cot, căci numai în baza acestor referințe se poate, în mod cert, aprecia dacă sunt sau nu sunt demn a fi membrul Partidului Muncitoresc Român.

Eu sunt convins că dacă se vor lua aceste referințe și se va analiza temeinic atitudinea, ținuta mea sub regimul burghezo-moșieresc în timpul dictaturii fasciste, iar după 23 August 1944 toate problemele mari de democratizare a țării în problema F.U.M. , în legătură cu unificarea partidelor muncitorești, cu ocazia alegerilor , va cădea aprecierea Comisiei de verificare că n'am nimic comun cu lupta și cu obiectivele clasei muncitoare și voi putea și eu să rămân în rândurile Partidului alături de sute de tovarăși pe care i-am convins și i-am înrolat în Partid atunci când ei încă nu erau conștienți de interesele clasei din care fac parte.

4) In ce privește colaborarea mea părtaşă cu Centrala Evfeilor, am expus în prima mea contestație că subsemnatul n'am colaborat, ci dimpotrivă, am socotit acțiunile nefaste ale acestei Centrale.

Este cu totul inexact când se afirmă că eu ași fi avut legături personale cu criminalul de război Ghingold.

Socot că este o cerere nesatisfăcută de a lua referințe dela toți tovarășii membri de partid pe care i-am indicat în contestația mea, pentru a cunoaște adevărul și care vor contribui la lămurirea unor fapte, ca Hotărîrea să nu fie întemeiată pe baza unor aprecieri ci pe baza unor fapte reale.

În orice caz împrejurarea că sunt născut în Ardeal, și Ghingold deasemenea provine din Ardeal nu justifică concluzia că eu ași fi avut legături personale cu el.

5) Atitudinea mea în timpul dictaturii fasciste a fost călificată drept filantropie burgheză. Desigur că acest atribut este just, și prin această filantropie nu s'a putut și nu se va putea rezolva niciodată problemele mari ale societății, dar această atitudine a mea este explicabilă prin nivelul meu de atunci, și în orice caz este o caracterizare mai favorabilă decât aceea de a nu fi avut nici o atitudine.

6) Hotărîrea afirmă că subsemnatul ași fi pledat în procesele hitleriștilor. Nu se specifică dacă este vorba de procesele politice sau de altă natură. Desigur că n'am pledat în nici un proces politic al hitleriștilor și dacă sunt la dosar asemenea referințe ele sunt false. Adevărul se poate constata din dosarele juridice respective și rog Onorata Comisiune de control să stabilească acest adevăr.

Realitatea este că am pledat într'o serie de procese împotriva hitleriștilor și este adevărat că în câteva procese de drept comun am pledat cauza unor cetățeni de origină germană.

Ori de câte ori s'a pus o situație care a avut o contingentă politică, am cerut avizul secretarului P.C.R.

Dealtfel după 23 August 1944 eram așa de ocupat cu munca politică încât nu m'am putut ocupa profesional.

315

Hotărîrea omite de a arăta părțile pozitive ale muncii mele profesionale, că subsemnatul am înființat încă în anul 1945 un sindicat al avocaților din județul Târnava Mare, că am pregătit Adunarea Generală a Baroului Târnava Mare în anul 1947, prin care s'a hotărît că nici un avocat din județul Târnava Mare nu va pleda în procesele de sabotaj.

7) Este inexactă acea constatare din Hotărîrea Comisiei de verificare, că subsemnatul ași fi intrat în partid în anul 1941 și ași fi activat până în anul 1946, că din cauza neadmiterii candidaturii mele la alegeri m'ași fi demobilizat.

Realitatea este că am intrat la 14 Septembrie 1944 și că am fost desemnat în anul 1946 de Organizația județeană candidat de deputat. C.C.P.S.D. a desemnat însă un alt tovarăș în locul meu, dar subsemnatul nu m'am demobilizat ci am activat și după această dată pe linie politică, primind și executând sarcini importante și după această dată, dintre care menționez numai câteva :

- pregătirea Congreselor de unificare din Octombrie 1947 și Februarie 1948 ;
- activitatea mea în Comisia mixtă județeană de pregătire a Partidului Unic;
- sarcinile ca președinte F.D.P. - Consiliul județean ;
- alegerile din Martie 1948 pentru care activitate am fost evidențiat.

8) Constatarea că subsemnatul am cocoloșit elemente reacționare în B.C.I. o socot că este o apreciere eronată, fără un suport.

De fapt, am arătat în contestația introdusă împotriva Subcomisiei de verificare, că n'am putut să o fac din simplul motiv, deoarece n'am avut în resortul meu din Bancă serviciul de cadre și personal.

Peste 50% din foștii funcționari ai fostului Credit Național Industrial au fost majoritatea eliminați și dacă în 2 cazuri subsemnatul am observat că trebuie să găsim înlocuitori corespunzători ca bunul mers al operațiunilor să nu sufere, socot că aceasta nu se poate califica ca o cocoloșire a unor elemente nepotrivite, ci ca o grijă pentru bunul mers al instituției.

9) În contestația introdusă am arătat motivele pentru care argumentele invocate în legătură cu pregătirea mea profesională și ideologică au fost neîntemeiate. Mă refer la aceste motive dezvoltate sub punctul D. din prima mea contestație și pentru referințe propun pe următorii tovarăși :

- Aurel Vijoli - Ministru Adjunct la Departamentul Finanțelor ;
- C.Lazăr - Directorul Finanțării Economiei Naționale din M.F. și
- Arthur Topciu- Director Adjunct B.C.I.

317

REFERINTE

despre Tov. Ing. ALEXANDRU SAUCAN, Director
la Ministerul Industriei Petrolului și
Industriei Cărbunului

Subsemnatul EUGEN MANDU Director Adjunct la Banca
de Credit pentru Investiții din București, Str. Doamnei No. 4, dau
următoarele referințe :

Cumese pe Tov. SAUCAN aproximativ din anul 1941 sau
1942, nu pot preciza exact data.

La atunci am locuit în Sighișoara unde am avut do-
miciu forțat și am fost ostacol pentru populația evreiască.

După primul contact cu el am avut impresia că este
un adversar al regimului antonescian, și prima mea impresie s'a in-
tărit tot mai mult în cursul timpului devenind o constatare.

Tov. Saucan, acolo unde a putut, a dat o mână de aju-
tor evreilor săraci, cașca conform dispozițiilor în capitala jude-
țului.

În urma legilor rasiale acceptate au fost scoși din
posturile lor. Tov. Saucan, care a fost atunci inginer la Distribu-
ția de Gaz din Sighișoara, a căutat ca prin cunoștințele sale să
dea o mână de ajutor pentru plasarea acestora în câmpul muncii.

Înăi atunci am observat că tov. Saucan a luat apă-
rarea muncitorilor oprețaiți. Îmi reamintesc de un caz, când s'au
făcut corecții împotriva muncitorului Alexandru Potcov și știu
că s'a deplasat cu un director sau director general de la Societa-
tea de Gaz Motan din Medias, nu rețin numele său, dar a fost un ge-
neral, și știu că tov. Saucan a luat apărarea acestui muncitor. Îmi
reamintesc de acest caz deoarece s'a cerut și de la subsemnatul o
declarație, tov. Potcov fiind acuzat că ar fi înstrăinat materialele
aparținând Societății de Gaz Motan.

La târziu, căutând o explicație pentru atitudinea
democratică a acestui tovarăș, atitudine ce nu era la modă în rân-
durile intelectualilor de pe atunci, am aflat că el și soția lui
au avea strânse legături cu nișoarea muncitorească.

După 23 August 1944 știu că tov. Alex. Saucan a avut
o activitate politică foarte intensă. A fost, după informațiile mele,

membru în Comitetul Regional P.M.R. Braşov şi secretarul Organizaţiei P.M.R. Sighişoara. Fără exagerare se poate spune că toate acţiunile politice în intervalul dela 1944 - 1947 pentru democratizarea judeţului Târnava Mare, pentru purificarea aparatului de Stat, pentru îndeplinirea armistiţiului, pentru realizarea reformei agrare, pentru realizarea unităţii clasei muncitoare, pentru succesul alegerilor parlamentare din 1946, pentru colectarea cerealelor, etc., sunt strâns legate de numele şi de activitatea sa şi de cea a tovarăşului Săucan. Revoluţionar, dinamic şi muncitor până la istovire, a fost şi este tov. Săucan devotat cu trup şi suflet cauzei clasei muncitoare.

Ar trebui să scriu pagini întregi, pentru a putea înfăţişa plastic activitatea politică a acestui tovarăş. Ceiace aştern ac' pe hârtie sunt numai spicuri din activitatea intensă a acestui tovarăş ne obosit şi întotdeauna săbitor pentru cauza clasei muncitoare.

Înregistrez următoarele date :

Tov. Săucan a fost secretarul şi organizatorul P.M.R. înfiinţat în luna Decembrie 1944 . Cu o mână de canoni a organizat acţiunea împotriva aderenţilor grupaţi în jurul lui Rădescu. din Sighişoara.

El a organizat alungarea prefectului şi primarului reacţionari şi înscăunarea prefectului şi primarului aleşi din rândurile organizaţiilor democratice.

Încă înainte de a se logifera reforma agrară s'a organizat în judeţ o acţiune revoluţionară condusă de tov. Săucan, pentru ca pământul să intre în stăpânirea acolora care îl muncesc. El a pus bazele pentru organizarea sindicatelor în judeţul Târnava Mare. El a înfiinţat şi organizat Apărarea Patriotică în Sighişoara. Deasemenea el a organizat, satisfăcând o necesitate politică pentru epoca aceia, Uniunea Patrioţilor care ulterior s'a transformat în P.M.R.

El a fost secretarul judeţean al B.P.D. înfiinţat în luna Iunie 1946 în judeţul Târnava Mare.

A făcut parte din Consiliul Judeţean al F.U.M., şi activităţii sale se datoreşte că acest Front Unic a funcţionat în judeţul Târnava Mare în mod ireproşabil, eliminându-se în timpul potrivit social-democraţii de dreapta şi colaborându-se în mod armonios cu social-democraţii câştigaţi, devotaţi unităţii clasei muncitoare. Această colaborare se datoreşte că P.S.D. din judeţ a putut pregăti în mod corespunzător Congresul din 10 Martie 1946 şi Congresul din Octombrie 1947, elementele sănătoase din P.S.D. judeţean, fiind ajutate în mod efectiv de tov. Săucan - atunci secretarul Organizaţiei P.M.R. Sighişoara.

Dintre activiştii P.M.R.-ului şi B.P.D.-ului, socotesc că contribuţia la succesul alegerilor în anul 1946 a tov. Săucan a fost cea mai mare. Dinamismul şi munca sa n'au putut fi întrecute de nici un activist din judeţul Târnava Mare.

În anul 1947 tov. Săucan a venit la Bucureşti şi aci a activat în sânul Ministerului Industriei, iar de prezent e director la Ministerul Industriei Petrolului şi Industriei Cărbunelui.

Aici n'am urmărit activitatea lui aşa de aproape fiind şi eu şiol extrem de ocupaţi în câmpul muncii. Din când în când, lunar sau bi-lunar, când ne întâlnim, deşi anii au trecut,

319
constatarea satisfactoare că tovarăgul Alex. Săucan a rămas tot a fost, luptător neobosit, înflăcărat și devotat până la ultimul sacrificiu în cauzele clasei muncitore. El a rămas și am rămas un admirator al său.

Tov. Săucan este un om sărac, n'are nici o avere, mobilierul din casă, așa cum am aflat eu, a fost cumpărat din banii primiți dela cumnata sa.

Tov. Săucan are doi copii, din care, o fată și un băiat. Cel din urmă este plecat de vreo 3 ani de zile la Moscova fiind student la Institutul de Cinematografie, și cred că în acest an urmează să termine studiile.

Și soția tov. Săucan este membră verificată de Partid, care îl secundează în toate acțiunile sale politice fiind ea însăși o luptătoare convinsă a mișcării muncitorești.

Activitatea tovarăgului Săucan o cunosc mulți tovarăși, mai ales din orașul Sighișoara, care au activat alături de el. Eu aici indic pe tovarășii care cunosc activitatea sa înainte de 23 August 1944, cu preferință tovarăși muncitori :

- 1) Szass - director Distribuția de Gaz Sighișoara;
- 2) Nichita Zaharia - muncitor la Distribuția de Gaz Sighișoara ;
- 3) Covaci - șeful Cadrelor la Fabrica de Cărămizi Sighișoara ;
- 4) Enric Blau - activist la Sindicatul P.M.R. Sighișoara ;
- 5) Justina Mehler - activistă la Comitetul Central P.M.R. ;
- 6) Poteev Alexandra - Copoa Nică - Sovromgas.

320

AUTOBIOGRAFIE

Date personale

Subsemnatul EUGEN MENDEL, domiciliat în București, B3.Republicii No.16, sunt născut în Sighișoara, Județul Târnava Mare, la data de 29 Octombrie 1898, fiind introdus în registrul de cetățenie al orașului Sighișoara.

Tatăl meu a fost, începând din anul 1895 până la data decesului său în anul 1920, medic de plasă și de C.F.R. circumscripția Sighișoara. Mama mea, văduva Maria Mendel, este pensionară de Stat.

Am fost căsătorit cu D-na Elena Mureșanu, de care, din cauză de nepotrivire de caracter, m'am divorțat în anul 1929. Copii n'au rezultat din căsătorie.

Ulterior, m'am recăsătorit la data de 5.IV.1948 cu Ștefania Feiner.

Am o singură soră D-na Ella Bühn, medic de spital, domiciliată în Sighișoara, cu care am locuit în casa părintească până la venirea mea la București, la 15.IV.1948. Susnumita cu soțul ei, a fost deportată de fasciști în lagărul de extirpare din Auschwitz, unde soțul ei a fost omorât, iar sora mea s'a reîntors în vara anului 1948.

Subsemnatul n'am suferit nici o condamnare de drept comun.

Studii

Școlile primare și secundare le-am terminat în Sighișoara, obținând certificatul de bacalaureat la data de 20 Mai 1916.

După terminarea războiului mondial, am urmat studiile universitare, obținând titlul de doctor în științele de stat, iar ulterior doctoratul în drept și, în

fine, la data de 21 Octombrie 1923, am depus examenul de capacitate pentru magistrați și avocați.

Cunostințe de limbi străine

In afară de limba română, posed oral și în scris limba maghiară și germană bine.

Serviciul militar

Dela data de 20 mai 1916 până la 25 decembrie 1918 am făcut serviciul militar în fosta armată austro-ungară la regimentul de infanterie 46, care a avut sediul în orașul Brașov, iar ulterior în Alba Iulia. Dela data de 5 Ianuarie 1917 până la terminarea războiului în toamna anului 1918 am fost pe câmpul de luptă în Italia și după ce am parcurs toate gradele inferioare am fost numit sublocotenent de rezervă cu data de 1 februarie 1918.

Am fost primit în cadrele armatei române cu gradul de sublocotenent de rezervă conform M.O.No.170 din 5 August 1924. Am prestat serviciul militar în armata română în regimentul 19 din Cerceaz și până la eliminarea mea în urma legilor rasiale am fost de două ori concentrat în anul 1940 la detașamentul de lucru din Nevoiaș, Jud.Hunedoara.

După 23 August 1944 am fost reprimat în armata română.

Activitatea mea profesională

Dela data de 21 Iunie 1920 la 25 Iulie 1922 am fost avocat stagiar în biroul D-lui Dr.Ioan Janoviciu din Sighișoara.

Dela data de 27 Iulie 1922 până la 31 decembrie 1922 am funcționat în calitate de avocat stagiar în biroul D-lui Dr.Emil Jacobi, avocat din Cluj, care a fost deportat de fasciști și omorât într'un lagăr de extirpare.

Dela data de 1 Ianuarie 1923 la 21 Octombrie 1923 am funcționat ca greșier la judecătoria mixtă Sighișoara și la Tribunalul Târnavă-Mare.

322

La data de 31 Octombrie 1923 am fost inscris in tabloul avocaților din Sighișoara și am exercitat profesiunea mea până la publicarea decretului lege No.2666 din 9 August 1940 când Baroul avocaților Târnava Mare a constatat în baza acestei dispozițiuni de caracter rasial pierderea exercițiului profesianii din ziua de 26 August 1940.

Centrul Național de Românizare a dispus scoaterea mea din biroul meu și astfel până la data de 2 Septembrie 1944 când Baroul prin decizia No.161 a revenit, subsemnatul n'am putut exercita profesiunea mea de avocat.

Prin decizia No.103.666/1944 a Ministerului de Justiție am fost numit Decanul Baroului Târnava Mare.

În această calitate am căutat să servesc cu loialitate regimul democrat, ceea ce mai ales în anul 1944 și 1945 era îngreunat cu multe dificultăți, deoarece membrii corpului de avocați erau conducătorii și membrii partidelor reacționare.

Aceștia au depus memorii la Ministerul de Justiție și Președinția Consiliului de Miniștri, cerând schimbarea conducerii democratice a Baroului, fără să realizeze.

Pentru a servi linia democratică și muncitorilor a baroului, am refuzat preluarea apărării în procesele în care interesele superioare ale regimului democratic erau puse în joc. În această privință, rog să cereți eventual referințe dela Tov.Vasile Negrea, secretarul Organizației Județene P.S.D. Brașov și dela Ing.Alexandru Sâncean, în prezent cu domiciliul în București, Str.Br.Mister No.50.

Baroul Târnava Mare sub conducerea subsemnatului la data de 14 Septembrie 1947 a hotărât, că nici un avocat nu va prelua apărarea inculpaților deferiți justiției pentru infracțiunile la legea sabotajului.

Subsemnatul am inițiat încă în primăvara anului 1945 înființarea unui sindicat al avocaților din Județul Târnava Mare și am fost ales Președintele acestui sindicat care, în urma modificării legii s'a transformat în asociație profesională, continuând să fie conducătorul acestui sindicat până la 15.IV.1948, data numirii mele în funcție de Subdirector General la Societatea Națională de Credit Industrial S.A. din București.

După desființarea Barourilor și desființarea colegiilor de avocați, subsemnatul am fost înscris în colegiul avocaților la Târnava Mare, iar prin decizia ministerului de Justiție am fost numit în Consiliul colegiului avocațial din Târnava Mare.

În calitate de responsabil la Barou, Sindicat, Asociație și Colegiu, am căutat să imprim o linie democratică și muncitorească și să servesc cu devotament Republica Populară Română.

În rezolvarea cererii de înscriere, având contact permanent cu Județeană P.M.R. am contribuit prin activitatea mea ca elementele reacționare și anti-democratice să fie în sensul legii eliminate din corpul avocaților.

După venirea mea la București, în cadrul Institutului Național de Credit Industrial și mai în urmă în cadrul Băncii de Credit pentru Investiții, m'am ocupat cu problemele economico-financiare și am elaborat, între altele, următoarele lucrări :

- "Principiile de Organizare a Băncii Ungare de Investiții".
- "Principiile de Organizare și Funcționare a Băncii de Credit pentru Investiții";
- "Rolul și organizarea controlului".

Activitatea mea politică

Subsemnatul până în anul 1937 n'am avut nici o activitate politică, dedicându-mă numai profesiei mele.

Menționez că am fost "reședintele Clubului Sportiv "Unirea". Sub regimul Cuzist, văzând prigoana anti-democratică deslănțuită împotriva populației evreiești, am căutat ca în mod gratuit să fiu în ajutorul acestora în legătură cu revizuirea cetățeniei, iar în timpul prigoanei sub regimul legionar și antonescian în calitate de colaborator al obștei evreiești, întreaga mea activitate s'a concentrat asupra alinării prigoanei. Subsemnatul cu colaboratorii mei Enric Blau și Alexandru Grossmann și alții am organizat o asistență socială pretinzând evreilor ca asistență materială mai bună să contribuie la întreținerea copiilor săraci scoși din producție, evacuați din localități care au trăit sub teroarea legionară și fascistă.

304

Am personal eram citat aproape zilnic la diferite autorități, Prefectura Oficialului de Aprovizionare, Biroul de Siguranță, Cercul de Recrutare, unde s'a exercitat o teroare continuă împotriva populației evrești.

Am însumi am fost în repetate rânduri arestat și am fost făcut responsabil personal, în calitate de detectiv, pentru orice abatere pretinsă de către un membru al populației evrești din județ.

Am devenit proletar în sensul cel mai strict al cuvântului. Mi s'a confiscat averea mea imobiliară, am fost evacuat din biroul meu, mi s'a răpit dreptul la muncă, am susținut existența mea după ce am epuizat toate rezervele, prin vânzarea mobilierului din casă.

În acest timp de zguduiri personale, în care am fost supus teroarei și umilințelor a născut în mine gândul ca atunci, dacă voi apuca sfârșitul războiului, mă voi încadra într'un partid muncitoresc, deoarece m'am convins că așa zișii stâlpi ai burgheziei, biserica, intelectualii și femeia burgheză au dat faliment și că numai marxismul cu baza lui științifică poate salva omenirea.

După 23 August 1944 în urma situației existente a trebuit să mă refugiez din oraș, și reîntorcându-mă după intrarea armatei roșii, primul meu lucru a fost să înființez Partidul Social Democrat în Județul Târnava Mare.

Am început activitatea în Sighișoara și mai târziu în plășile județului, lucrând în tot timpul în strânsă colaborare cu Partidul Comunist Român.

Linia mea politică a fost consecventă de la început militând în tot timpul pentru ideea unității clasei muncitoare.

Am avut adversitățile socialiștilor de dreapta, cari dintr'un sentiment de secterism n'au înțeles linia Frontului Unic Muncitoresc.

Așa s'a întâmplat, că la alegerile județene ale organizației P.S.D. au fost luate în ce privește conducerea organizației.

Totuși, majoritatea membrilor P.S.D. m'au onorat cu alegerea în funcția de președinte resp. secretarul județean al P.S.D.-ului din Târnava Mare.

În orice ocazie, am căutat să servesc linia justă a partidului, astfel în ajunul congresului din 10 Martie 1946, am putut determina împreună cu alți tovarăși con-

242
ştienţi, adunarea generală electivă să descopere delega-
ţii devotaţi ideii unităţii clasei muncitoare şi vinând
un contact permanent cu aceşti delegaţi, am reușit, ca
toți, cu excepția a două persoane, să voteze rezoluția pe
care s'a hotărît să mergem împreună în alegeri parlamen-
tare.

În timpul campaniei electorale am fost ales Pre-
ședintele Blocului Partidelor Democratice din Județ și am
căutat să mobilizez toate forțele democratice pentru victo-
ria în alegeri.

Ori de câte ori s'a întrerupt frontul unic Munc-
toresc în una din secțiile organizației a județului, m'am
plasat personal și cuvântul meu era totdeauna pentru res-
tabilirea unității clasei muncitoare.

Împreună cu tovarășul Negrea, secretarul orga-
nizației Jud. P.C.R. Mediaș, în prezent secretarul organi-
zației jud. Brașov și cu tovarășul Alexandru Săucea, Preș-
edintele Sovrom Gazului, ^{domiciliat în București,} atunci secretarul organizației
P.C.R. a plasei și orașului Sighișoara, am colaborat pen-
tru a descoperi elementele de social-democrație de dreap-
ta în frunte cu individual Mihail Gâdea.

Încă mult înainte de a se convoca congresul
P.S.D. din Octombrie 1947, am convocat Biroul Executiv al
Organizației P.S.D. și împreună cu membrii comitetului am
propus în scris Comitetului Central P.S.D. să procedeze
la făurirea unui partid unic muncitoresc ca o formă
de organizare. La congres am luat parte în calitate de
delegat.

În timpul activității mele politice am colabo-
rat stâns unit cu secretarii de județ și dela orașul
Sighișoara a P.C.R.-ului și cu alți membri conducători
Partidului Comunist Român din Județul Târnava Mare.
Activitatea mea politică este cunoscută de tovarășii
Voltec, Gheorghe Ion Maurer, Ștefan Bontea dela
P.M.R. și Gh. Panu, Președintele Curții Supreme.

În realizarea reformei agrare în Județul
Târnava Mare am colaborat cu tovarășul Sergiu Vrejba
șef de secție și în prezent director adjunct la S.A.T. București.

Ca munci de răspundere menționez încă un
rele sectoare :

326
Am înscris în Uniunea Patrioților în anul 1945 imediat după înființarea acestei organizații în orașul Sighișoara, fiind responsabil sec. iană. În plus, de asemenea am făcut parte din Comitetul de lucru ARMS-ului, după venirea mea la București la data 15 Aprilie 1948 am fost ales Vice-Pregedinte al Cercului ARMS-ului la Banca de Credit pentru Investiții.

În cursul anului 1945 am fost numit prin Decizia Ministerului Muncii, ca membru în Comisiile de muncă și supraveghere pe lângă Casa Asigurărilor de Muncă Sighișoara, activând până la venirea mea la București la data 15 Aprilie 1948 pentru echilibrarea bugetului, pentru introducerea metodelor sănătoase de muncă, pentru simplificarea birocrăției în interesul clasei muncitoare.

Aceleași obiective le-am urmărit în calitate de membru al Comisiunii Interimare Județene, în care am fost numit prin Decizia Ministerului Afacerilor Interne în anul 1946, deținând această calitate de la data înființării acestor comisii până la mutarea mea în Capitală la data de 15.IV.1948.

Subsemnatul am făcut parte din Comisia Mixtă Județeană Târnava Mare pentru pregătirea Partidului Muncitoresc, în această calitate am luat în mod activ parte la toate ședințele Comisiei Mixte Județene, am condus adunările pentru înființarea organizațiilor de bază la diferite întreprinderi și instituțiuni din Sighișoara și Județul Târnava Mare : Mătase, Tesătoria Gross, Prefectură, Primărie, Tribunal, în comunele Răpea, Șeica Mare, etc. Am fost ales ca membru în Comitetul Județean al Partidului Muncitoresc Român Târnava Mare, funcționând în această calitate până la numirea mea ca Subdirector General la Soc. Națională de Credit Industrial.

Am primit ca muncă de răspundere misiunea de a fi Pregedintele Comitetului Județean Târnava Mare al Frontului Democrației Populare.

Executând întocmai instrucțiunile Comitetului Central al F.D.P.-ului și directivele Partidului, am căutat să servesc cu toată loialitatea, cu tot devotamentul democrației populare.

Activitatea Comitetului Județean al F.D.P.-ului Jud. Târnava Mare am concretizat-o în raportul depus Comitetului Central.

307

Analizându-se în ședința Comitetului Județean P.M.R. după alegerile pentru Constituanta, munca depusă între factorii cari au contribuit la reușita alegerilor în Jud. Târnava Mare, a fost evidențiat și Comitetului Județean F.D.P. condus de subsemnatul.

Fiind numit la Societatea Națională de Credit Industrial S.A. București, am cerut mutarea mea dela Organizația Județeană P.M.R. Târnava Mare la Capitală, Sectorul I Galben, aci frecventez regulat ședințele organizației de bază la Banca de Credit pentru Investiții, făcând parte din grupa V-a.

Imbinând exigențele profesionale cu cele politice am cerut în cur ul lunii Februarie 1949, ca anumite elemente legionare, cari până acum au fost tolerate în Bancă și în Partid, să fie eliminate din sânul salariaților Băncii de Credit pentru Investiții.

Preocuparea mea în noul post a fost și este ca Banca de Credit pentru Investiții care în trecut a fost o citadelă a reacțiunii, să-și îndeplinească misiunea sa de finanțare pentru realizarea planului economic, devenind astfel un instrument util pentru construirea socialismului.

18.II.1949

290

278

Referat de încheierea
cercetărilor.

291
3009

REFERAT

(de încheiere a cercetărilor)

Data 195

In urma studierii dosarului de anchetă Nr. deschis împotriva
arestatului

(numele și prenumele)

am constatat că activitatea criminală a arestatului

este dovedită prin materialul rezultat

(numele și prenumele)

din cercetările preliminare, iar ca urmare dispunem încheierea cercetărilor din
dosarul de față și transmiterea dosarului de acuzare al

prin Procuror, la instanța de judecată.

(numele și prenumele arestatului)

Cuprinsul prezentului referat va fi adus la cunoștința arestatului.

Semnătura anchetatorului.

„DE ACORD”
Șeful Organului de anchetă

Am luat cunoștință de conținutul prezentului referat.

Semnătura arestatului.

Data 195

R E F E R A T

Eu, anchetator din Direcția de Cercetări a M.A.I. - R.P.R.
Lt. VIZITIU VASILE,

Cercetînd dosarul de anchetă nr. 93, al arestatului MENDEL EUGEN, fost director adj. la B.C.I. arestat la 25 mai 1952, pentru sabotarea finanțării investițiilor, în B.C.I., născut în Sighișoara, la 28 octombrie 1892, fiul lui BERNARD și MARIA, de profesie avocat, cu ultimul domiciliu în București, Sos. Cotroceni Nr. 9.

AM STABILIT:

- MENDEL EUGEN în calitatea sa de director adj. la B.C.I. a sabotat finanțarea investițiilor, statului, prin neacordarea la timp și în mod suficient a mijloacelor financiare. A contribuit la organizarea B.C.I.-ului pe un principiu centralist, din care cauză lucrările au fost rezolvate cu mari întârzieri, lucru ce a făcut ca planurile de investiții pe anii 1950-1951 să nu se realizeze. A sabotat aplicarea Hot. Consiliului de Miniștri în problema deschiderii investițiilor și a acordării creditelor pe termen scurt, fapt ce a dus la grave prejudicii statului.-

PROPUNEM:

- să se intervină la Procuratura Militară a Regiunii București, pentru a se aproba prelungirea mandatului de arestare a lui MENDEL EUGEN.-

ANCHETATOR,
LOCOTENENT

Vizitiu
VIZITIU-V.

DE ACORD:

SEFUL SERVICIULUI
CAPITAN

D. Marinache
D. Marinache

SEFUL DIRECTIEI
COLONEL

Fr. Butyka
Fr. Butyka

Există aprobarea dată de
tov. Ministru ALAN ANDRE
DRAGHICI.

- Aprob prelungirea mandatu-
lui de arestare pînă la data
de.....
PROCUROR,

243

REFERAT

Eu, anchetator, din Dir. de Cercetări a M.A.I. - R.P.R.
Lt. VIZITIU VASILE, cercetînd dosarul de anchetă No. 93, s-a aresta-
tului MENDEL EUGEN, fost director adj. la B.C.I. arestat la 25 mai
1952, pentru sabotarea investițiilor, în B.C.I., născut în Sighi-
șoara, la 28 octombrie 1892, fiul lui BERNARD și MARIA, de profesie
avocat, cu ultimul domiciliu în București, Sos. Cotroceni No. 9.

AM STABILIT,

MENDEL EUGEN, avînd funcția de director adj. la Banca de
Credit pentru Investiții, a sabotat finanțarea investițiilor Sta-
tului, prin neacordarea la timp și în mod suficient a mijloace-
lor financiare. A contribuit la organizarea B.C.I.-ului pe un
principiu centralist, din care cauză lucrările au fost rezolvate
cu mari întîrzieri, lucru ce a făcut ca planurile de investiții
pe anii 1950-1951 să nu se realizeze. A sabotat aplicarea H.C.M.
în problema deschiderii investițiilor și a acordării creditelor
pe termen scurt, fapt ce a dus la grave prejudicii Statului.

PROPUNEM ;

- Deoarece mandatul arestatului MENDEL EUGEN, expiră
la data de 1 august 1954, să se întevină la Procuratura Milita-
ră Teritorială a Reg. București pentru a se aproba prelungirea man-
datului de arestare a susnumitului întrucît cercetările sunt în
curs.

ANCHETATOR
LOCOTINENT
V. Vizitiu
V. Vizitiu

DE ACORD,

SEFUL SERVICIULUI,
CAPITAN,
D. Marinache
D. Marinache,

SEFUL DIRECTIEI,
COLONEL,
Fr. Butyba
Fr. Butyba,

SE APROBA,

Ex.Nr. 2
STRICT SECRET

296
Se aprobă prelungirea mandatului
de arestare, până la data de _____

PROCUROR,

[Handwritten signature]

Strict Secret

R E F E R A T

/Asupra prelungirii termenului de anchetă a numitului MENDEL
EUGEN/.-

București, 26 octombrie 1954.

Eu anchetator din Direcția de cercetări a M.A.I. - R.P.R.
Lt. VIZITIU VASILE,

Cercetînd materialul dosarului Nr.93, al arestatului
MENDEL EUGEN, fost director adjunct la B.C.I. arestat la 25 mai
1952, pentru sabotarea finanțării investițiilor în B.C.I., născut
în Sighișoara la 28 octombrie 1892, fiul lui BERNARD și MARIA,
de profesie avocat, cu ultimul domiciliu în București, Sos.
Cotroceni Nr.9.-

- AM STABILIT -

- MENDEL EUGEN în calitatea de director adjunct la
B.C.I. a sabotat finanțarea investițiilor statului, prin neacor-
darea la timp și în mod suficient a mijloacelor financiare. A
contribuit la organizarea B.C.I.-ului, pe un principiu centralist
din care cauză lucrările au fost rezolvate cu mari întârzieri,
lucru ce a făcut ca planurile de investiții pe anii 1950 - 1951
să nu se realizeze. A sabotat aplicarea H.C.M. în problema
deschiderii investițiilor și a acordării creditelor pe termen
scurt, fapt ce a dus la grave prejudicii statului.-

- PROPUNEM -

- să se intervină la Procuratura Militară Teritorială
București, pentru a se aproba prelungirea mandatului de aresta-
re a lui MENDEL EUGEN, deoarece mandatul de arestare a susnumi-

29

tului expiră la 1 noembrie 1954 iar cercetările sunt în curs.-

ANCHETATOR
LOCOTENENT,
L. Vlăduț
Vizitii V.

263

DE ACORD:

LOCUIITOR SEF SERVICIU
MAIOR,

I. Angelescu

SEFUL DIRECTIEI
COLONEL,

Fr. Butyka
Fr. Butyka

rm/ 2 ex.

C.N.S.A.S.

296

374

CERTIFICAT MEDICAL

Subsemnatul *D. Popa Alexandru*

Medic M. A. I. certific că:

Arestatul *Meudel Eugen*

este com-

plet sănătos.

suferă de *Colici gastrice, unele fenomene de lupu-
leucemie astenice*

și este *în deplină facultate mentală*

și nu este

MEDIC M. A. I.

